

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

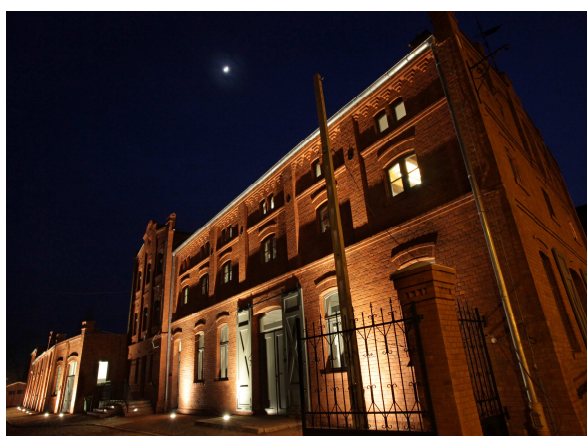
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

*Załącznik do uchwały nr 35/XVI/11
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
z dnia 15 czerwca 2011 roku*

Sprawozdanie roczne za 2010 rok z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (*Annual Implementation Report*)

SPIS TREŚCI (*LIST OF CONTENTS*)

Wykaz użytych skrótów (<i>Glossary</i>).....	6
1. Informacje wstępne (<i>Identification</i>)	8
2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem (<i>Overview of the implementation of the Operational Programme</i>)	9
2.1 Realizacja i analiza postępów (<i>Achievement and analysis of the progress</i>)	10
2.1.1 Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego (<i>Information on the physical progress of the Operational Programme</i>)	10
2.1.2 Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro) (<i>Financial information (All financial data should be expressed in euro)</i>)	17
2.1.3 Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji (<i>Information about the breakdown of use of the Funds</i>).....	18
2.1.4 Pomoc w podziale na grupy docelowe (<i>Assistance by target groups</i>).....	18
2.1.5 Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana (<i>Assistance repaid or re-used</i>)	18
2.1.6 Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	18
2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi (<i>Information about compliance with Community law</i>).....	50
2.2.1. Zasada równości szans (<i>principle of equal opportunities</i>)	53
2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>).....	56
2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach) (<i>Changes in the context of the operational programme implementation (if relevant)</i>).....	56
2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach) (<i>Substantial modification under Article 57 of Regulation (EC) No 1083/2006 (if relevant)</i>).....	58
2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia (<i>Complementarity with other instruments</i>)	58
2.7 Monitorowanie i ocena (<i>Monitoring and evaluation</i>).....	69
2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy (<i>National performance reserve where applicable and only for the annual implementation report submitted for 2010</i>)...	75
3 Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi (<i>Implementantion by priority</i>).....	77
3.1 Oś Priorytetowa 1 (OP1) – Rozwój i innowacje w MŚP (<i>Priority Axis 1- SME development and innovation</i>)	77

3.1.1.Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>)	77
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	77
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	78
3.1.2.Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	84
3.2. Oś Priorytetowa 2 (OP2) – Społeczeństwo wiedzy (<i>Priority Axis 2 – Knowledge society</i>)	84
3.2.1.Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	84
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	84
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	85
3.2.2.Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	89
3.3. Oś Priorytetowa 3 (OP3) – Funkcje miejskie i metropolitalne (<i>Priority Axis 3 – Urban and metropolitan function</i>)	90
3.3.1.Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	90
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	90
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	91
3.3.2.Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	95
3.4. Oś Priorytetowa 4 (OP4) – Regionalny system transportowy (<i>Priority Axis 4 – Regional transport system</i>).....	95
3.4.1.Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	95
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	95
– Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	97
3.4.2.Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	102
3.5. Oś Priorytetowa 5 (OP5) – Środowisko i energetyka przyjazna środowisku (<i>Priority Axis 5 – Environment and environmental friendly</i>)	102

3.5.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	102
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	102
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	103
3.5.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	107
3.6.	Oś Priorytetowa 6 (OP 6)- Turystyka i dziedzictwo kulturowe (<i>Priority Axis 6 – Tourism and cultural heritage</i>)	107
3.6.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	107
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	107
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	108
3.6.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	112
3.7.	Oś Priorytetowa 7(OP 7) – Ochrona zdrowia i system ratownictwa (<i>Priority Axis 7 – Health protection and emergency system</i>)	112
3.7.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	112
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	112
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	113
3.7.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	116
3.8.	Oś Priorytetowa 8(OP 8) – Lokalna infrastruktura podstawowa (<i>Priority Axis 8 – Local Basic infrastructure</i>)	117
3.8.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	117
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	117
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	118
3.8.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	122
3.9.	Oś Priorytetowa 9(OP 9) – Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie (<i>Priority Axis 9 – Local social infrastructure and civil initiatives</i>).....	122

3.9.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>).....	122
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	122
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	123
3.9.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	126
3.10.	Oś Priorytetowa 10(OP 10) – Pomoc techniczna (<i>Priority Axis 10 –Technical assistance</i>)	127
3.10.1.	Osiągnięcie celów i analiza postępów (<i>Achievement of targets and analysis of the progress</i>)	127
–	Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (<i>Information on the physical and financial progress of the priority</i>)	127
–	Analiza jakościowa (<i>Qualitative analysis</i>).....	128
3.10.2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (<i>Significant problems encountered and measures taken to overcome them</i>)	130
4.	Programy EFS – spójność i koncentracja wsparcia (<i>ESF programmes: Coherence and Concentration</i>)	130
5.	EFRR/FS – Duże projekty (<i>ERDF/CF programmes: major projects if applicable</i>)	130
6.	Pomoc techniczna (<i>Technical assistance</i>).....	131
7.	Promocja i informacja (<i>Information and publicity</i>)	133
	Załączniki (annexes):	134
I.	Tabela 1: Postęp fizyczny programu operacyjnego	
II.	Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro)	
III.	Tabela 3: Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii	
IV.	Tabela 4: Postęp fizyczny wg priorytetów	
V.	Tabela 5: Wskaźniki kontekstowe	
VI.	Tabela 6: EU 2020	
VII.	Tabela 7: SUE RMB	
VIII.	Załącznik 8: Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji wraz z tabelą wskaźnikową	
IX.	Załącznik 9: Lista projektów dotkniętych powodzią (nie dotyczy)	
X.	Załącznik 10: Przykłady projektów komplementarnych	

Wykaz użytych skrótów (*Glossary*)

ARP SA	Agencja Rozwoju Pomorza SA
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
DPR	Departament Programów Regionalnych
DPROW	Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
DRRiP	Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego
DT	Dostosowanie Techniczne
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
FPJ	Fundusz Powierniczy JESSICA
FROM	Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich
IC	Instytucja Certyfikująca
IOB	Instytucje Otoczenia Biznesu
IFF	Instrumenty Inżynierii Finansowej
IK NSRO	Instytucja Koordynująca Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
IP II	Instytucja Pośrednicząca II stopnia do wdrażania OP1 (bez Działania 1.3) Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
IPOC	Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji
IW IZ RPO WP	Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
IZ RPO WP	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
JEREMIE	Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises (Wspólne europejskie zasoby dla MŚP)
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas (Wspólne Europejskie Wsparcie na Rzecz Trwałych Inwestycji w Obszarach Miejskich)
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KM RPO WP	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
KW WP	Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
KRW	Krajowa Rezerwa Wykonania
KSI (SIMIK 07-13)	Krajowy System Informatyczny (SIMIK 07-13)
MFP	Menadżer Funduszu Powierniczego
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

NGOs	Organizacje Pozarządowe
OP	Oś Priorytetowa
OSZIK RPO WP	Opis systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PZP	Prawo Zamówień Publicznych
RBE	Regionalna Baza Ekspertów
RIS-P	Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Pomorskiego
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
SL	Strategia Lizbońska
SWP	Samorząd Województwa Pomorskiego
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
URPO WP	Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
ZE	Zespół Ekspertów
ZPORR	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004 - 2006
ZMiUW	Zakład Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku
ZWP	Zarząd Województwa Pomorskiego
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. Informacje wstępne (*Identification*)

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Pomorskie
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): CCI 2007PL161PO015
	Nazwa programu: Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Rok sprawozdawczy: 2010
	Data zaakceptowania sprawozdania przez komitet monitorujący: Uchwała Nr 35/XVI/11 z dnia 15 czerwca 2011r.

2. Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem (*Overview of the implementation of the Operational Programme*)

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (RPO WP) został przygotowany zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 w celu wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Konwergencja” polityki spójności Unii Europejskiej. Program został zaakceptowany przez Komisję Europejską w dniu 4 września 2007r. Celem strategicznym programu jest:

Poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych.

Powyżej sformułowany cel strategiczny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz wzrost kompetencji mieszkańców.
2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi.
3. Poprawa atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej.
4. Przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Cele 1 i 3 mają charakter horyzontalny, tzn. będą realizowane na obszarze całego województwa. Ich ukierunkowanie sprzyjać będzie przede wszystkim utrwaleniu i wzmocnieniu procesów rynkowych związanych z restrukturyzacją i unowocześnieniem gospodarki regionu. RPO WP może pełnić rolę katalizatora w procesie tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy, zwłaszcza w tych sektorach gospodarki, które będą decydowały o konkurencyjności województwa. Chodzi tu głównie o:

- rozwój branż opartych na wiedzy (innowacyjnych), w tym także usług o wysokiej wartości dodanej (w takich dziedzinach jak logistyka, ICT, przemysł kultury, turystyka),
- poprawę efektywności funkcjonowania sfery usług publicznych decydujących w dużej mierze o poziomie jakości życia, a także o zdolności regionu do przyciągania zewnętrznych czynników rozwoju (takich jak inwestorzy, instytucje otoczenia gospodarczego, turyści, naukowcy, studenci).

Cele 2 i 4 są zorientowane przestrzennie i będą realizowane w określonych obszarach regionu. Chodzi tu w szczególności o:

- ośrodki miejskie

realizacja Celu 2 skupiać się będzie przede wszystkim na tych miastach, które pełnią rolę subregionalnych i regionalnych ośrodków rozwojowych; zaliczamy do nich miasta o liczbie mieszkańców przekraczającej 35 tysięcy – są to: Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Tczew, Starogard Gdański, Wejherowo, Rumia, Sopot, Chojnice, Malbork, Kwidzyn, Lębork.

Wskazana wyżej lista miast nie będzie ulegała zmianom w trakcie realizacji Programu.

- obszary o niższym potencjale rozwojowym położone poza ww. kluczowymi ośrodkami miejskimi realizacja Celu 4 skupiać się będzie przede wszystkim na tzw. obszarach słabych strukturalnie rozumianych jako gminy (NTS 5) charakteryzujące się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie:

- 1) dochodów własnych,
- 2) bezrobocia,
- 3) odsetka osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,

w stosunku do średniej dla wszystkich gmin wiejskich, wiejsko-miejskich i miast do 35 tys. mieszkańców w województwie pomorskim. Listę obszarów słabych strukturalnie ustalono wg danych statystycznych pochodzących ze statystyki publicznej, dostępnych na początek roku 2007.

Realizacja celów szczegółowych będzie się odbywać poprzez wyodrębnione w programie Osie Priorytetowe, które można przypisać w następujący sposób:

Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz wzrost kompetencji mieszkańców	1. Rozwój i innowacje w MŚP
	2. Społeczeństwo wiedzy
Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi	3. Funkcje miejskie i metropolitalne
	4. Regionalny system transportowy
Poprawa atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej regionu	5. Środowisko i energetyka przyjazna Środowisku
	6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
	7. Ochrona zdrowia i system ratownictwa
Przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale Rozwojowym	8. Lokalna infrastruktura podstawowa
	9. Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie

Od początku realizacji program został zmieniony jednokrotnie¹ w trzech następujących obszarach:

1. Dostosowano treść RPO WP do uwarunkowań realizacji Inicjatywy JESSICA,
2. Dokonano zmiany listy obszarów słabych strukturalnie,
3. Dokonano zmiany opisu przepływów finansowych w ramach programu.

Źródło finansowania RPO WP stanowią środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości **885 065 762 EUR** oraz towarzyszące im współfinansowanie krajowe, w wysokości **342,1 mln EUR**. Krajowy wkład publiczny szacowany jest na poziomie około **244 mln EUR**, a prywatny – **98,1 mln EUR**.

Szacowana wartość środków przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej (*earmarking*) wynosi łącznie około **595,6 mln EUR**, tj. **48,5%** ogółu środków w RPO WP. Szacowana alokacja EFRR przeznaczona na finansowanie *lizbońskich* kategorii interwencji wynosi **402,1 mln EUR**, tj. około **45,4%** wartości EFRR.

2.1 Realizacja i analiza postępów (*Achievement and analysis of the progress*)

2.1.1 Informacje na temat postępów rzeczowych programu operacyjnego (*Information on the physical progress of the Operational Programme*)

Sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju

Po spowolnieniu gospodarczym w Polsce w 2009 r. spowodowanym w dużej mierze zahamowaniem popytu zewnętrznego w wyniku światowego kryzysu, w kolejnych miesiącach 2010 r. widoczne było umacnianie się pozytywnych tendencji w gospodarce. Według wstępnych szacunków, PKB w 2010 r. wyniósł 1 412,8 mld zł i wzrósł realnie o 3,8% wobec 1,7% w 2009 r. Polska znalazła się w grupie krajów unijnych o najwyższym

¹ Zmieniony decyzją KE w dniu 3 września 2010r.

wzroście gospodarczym w 2010 r. – wyprzedzały nas pod tym względem Szwecja i Słowacja ze wzrostem powyżej 4%, a niewiele wolniej rozwijały się Niemcy (3,6%). Znacznie wolniej rozwijały się Niderlandy (1,7%), Francja (1,6%) i Wielka Brytania (1,4%)². Tempo wzrostu polskiej gospodarki nadal przewyższało średnie unijne, ale różnica była mniejsza niż w latach poprzednich. Oznacza to, że rok 2010 był kolejnym, w którym Polska zmniejszyła dystans do unijnego poziomu rozwoju gospodarczego mierzonego PKB per capita z uwzględnieniem siły nabywczej walut, ale w mniejszym stopniu niż miało to miejsce w bardzo korzystnym pod tym względem roku 2009.

W porównaniu z rokiem poprzedzającym, w 2010 r. zmieniły się czynniki wzrostu gospodarczego. Motorem wzrostu przestał być eksport netto, którego kontrybucja we wzrost PKB stała się ujemna, bliska neutralnej, podczas gdy w 2009 r. wynosiła 2,8 pkt. proc. Rolę tę przejął w 2010 r. popyt krajowy, którego kontrybucja we wzrost PKB wyniosła 4,0 pkt. proc. wobec ujemnej (-1,1 pkt. proc.) w 2009 r. - spożycie było wyższe w skali rocznej o 3,2%, natomiast akumulacja aż o 7%, o czym zdecydował znaczący przyrost stanu zapasów, wynikający z ich odbudowy w podmiotach gospodarczych.

Nakłady brutto na środki trwałe obniżyły się drugi rok z rzędu i to w większym stopniu niż w 2009 r., o 2% w skali rocznej, głównie z powodu spadku inwestycji w sektorze prywatnym. Stopa inwestycji zmniejszyła się po raz kolejny i wyniosła 19,5% (w 2009 r. – 21,2%, w 2008 r. – 22,3%).

W sektorze przedsiębiorstw tempo wzrostu aktywności w 2010 r. było zróżnicowane w zależności od rodzaju działalności gospodarczej i mocno zależało od sytuacji w roku poprzednim. Widoczna jest większa skala ożywienia w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób, co może świadczyć o większych problemach w odbudowie poziomu produkcji w małych podmiotach gospodarczych.

W strukturze produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budynków niemieszkalnych na niekorzyść budynków mieszkalnych. Odnotowano głębszy spadek niż w 2009 r. w ilości mieszkań oddanych do użytkowania, przy poprawie dynamiki ilości mieszkań rozpoczętych.

W handlu zagranicznym nastąpił znaczący wzrost obrotów towarowych z zagranicą w porównaniu z rokiem 2009. Wzrost popytu zewnętrznego i możliwości szybkiej odbudowy kontraktów eksportowych były z pewnością silnym stymulatorem wzrostu dla polskich przedsiębiorstw. Natomiast ożywienie działalności gospodarczej spowodowało zwiększone zapotrzebowanie na towary i komponenty z importu. Zwiększenie tempa wymiany towarowej w warunkach szybszego wzrostu importu niż eksportu spowodowało pogłębienie ujemnego salda obrotów ogółem.

Według BAEL, w IV kwartale 2010 r. liczba aktywnych zawodowo wyniosła 17 724 tys. osób tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem, przy czym liczba pracujących w gospodarce narodowej (16 075 tys.) była wyższa o 1,2%, natomiast liczba bezrobotnych (1 649 tys.) przewyższała o 12,1% poziom z analogicznego kwartału poprzedniego roku. Wśród pracowników znacząco wzrosła liczba osób pracujących w oparciu o umowę na czas określony (o 5,3%), kosztem pracowników mających umowę na czas nieokreślony (spadek o 1,1%). Widoczna była kontynuacja wzrostu liczby pracujących w sektorze usługowym (wzrost o 2,4%) oraz obniżania w sektorach przemysłowym (o 0,4%) i rolniczym (o 0,3%).

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lata wyniósł w IV kwartale 2010 r. 59,6% i był o 0,2% wyższy niż przed rokiem, ale o 0,4% niższy niż przed 2 laty. Ten sam wskaźnik zatrudnienia obliczony dla całego 2010 r. ukształtował się na poziomie 59,3%, analogicznie jak w 2009 r.

² Szacunki wzrostu PKB w 2010 r. dla krajów – KE II 2011 Interim forecast

Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15-74 lata wyniosła w IV kw. 2010 r. 9,3% tj. o 0,8 pkt. proc. więcej niż w analogicznym okresie 2009 r. Stopa bezrobocia średnioroczna wyniosła w 2010 r. 9,6%, podczas gdy w 2009 r. wynosiła 8,2%. Ta sama stopa dla populacji w wieku 15-64 lata była nieco wyższa - 9,7%.

W końcu 2010 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 1954,7 tys. i była większa o 5,2% (tj. prawie o ponad 96 tys.) niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,3%, tj. o 0,2 pkt. proc. więcej niż w 2009 r. W porównaniu z sytuacją z końca 2009 r., w strukturze bezrobotnych zwiększył się udział osób bez prawa do zasiłku (o 3,4 pkt. proc. do 83,3%) oraz długotrwale bezrobotnych (o 5,5 pkt. proc. do 46,4%).

Sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie pomorskim

Rok 2010 w województwie pomorskim charakteryzował się szeregiem pozytywnych zmian zachodzących w gospodarce regionu, m.in. wzrostem produkcji sprzedanej przemysłu i wartości produkcji budowlano-montażowej. Wzrosło także przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenie w większości sekcji w tym sektorze. Zwiększyła się również sprzedaż detaliczna w przedsiębiorstwach. Zanotowano znacznie większe niż w 2009 r. obroty ładunkowe w portach morskich. Z drugiej jednak strony pojawiły się także zjawiska negatywne takie jak np. wzrost stopy bezrobocia, spadek nakładów inwestycyjnych w pomorskich firmach, czy spadek atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

W III kwartale 2010 r. województwo pomorskie osiągnęło ponadprzeciętne oceny koniunktury gospodarczej, co wskazuje, że pomorscy przedsiębiorcy lepiej niż inni radzili sobie z dynamicznie zmieniającą się sytuacją gospodarczą. Trend wzrostowy świadczy o tym, że gospodarka województwa korzysta z globalnej poprawy klimatu gospodarczego³.

1. Silny potencjał demograficzny połączony z utrzymującą się suburbanizacją

Pozytywne trendy demograficzne w województwie pomorskim utrzymują się. Systematycznie rośnie liczba ludności, a w roku 2010⁴ pomorskie cechował najwyższy w Polsce roczny przyrost liczby ludności. Decydujący był tu również najwyższy w kraju przyrost naturalny – 3,7‰⁵, przy średnim w Polsce 1,1‰.

Region zamieszkuje ponad 2,2 mln mieszkańców, co stanowi 5,9% ludności kraju. Gęstość zaludnienia utrzymuje się na poziomie sprzed roku i w 2010 r. osiągnęła średnią w kraju, czyli 122 osoby na km². Od 2000 roku maleje natomiast wskaźnik urbanizacji, chociaż nadal jest znacznie wyższy niż krajowy. W 2010 r.⁶ wynosił 66,1%, przy krajowym 61,0%. Związane to jest z niższym przyrostem naturalnym w miastach oraz z postępującym procesem suburbanizacji.

2. Wzrost liczby pracujących w sektorze przedsiębiorstw (zwłaszcza w budownictwie) oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto

Rośnie liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Przeciętne zatrudnienie w 2010 r. wyniosło prawie 278 tys. osób (tj. 5,2% ogółu pracujących w kraju) i było wyższe niż rok wcześniej. W ostatnich kilku latach w regionie utrzymywały się niskie

³ Gospodarka Pomorza w III kwartale 2010 roku, IBnGR, PPG 4/2010

⁴ Dane wstępne, stan w dniu 31 XII 2010 r. Przyrost wyniósł 0,39%.

⁵ Stan w I półroczu 2010 r.

⁶ Stan na dzień 30 VI 2010r.

wskaźniki zatrudnienia. Pod koniec 2010 roku sytuacja uległa pewnej poprawie i wskaźnik zatrudnienia był wyższy od średniego w kraju, gdyż wzrósł do poziomu nieco ponad 51%⁷.

W strukturze pracujących w sektorze przedsiębiorstw największą grupę stanowili pracujący w przemyśle i budownictwie – 59,1% (o 4,3 pkt proc. więcej niż przeciętnie w kraju) oraz w usługach, w tym w handlu – 18,8%. Na wzrost zatrudnienia decydujący wpływ miało zatrudnienie w budownictwie, gdyż było wyższe niż przed rokiem o 12,0 % (największy wzrost wśród województw), a co za tym idzie większe niż przeciętnie w kraju (10,4%). Natomiast przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2010 r. spadło silniej niż w kraju (o 1,4% wobec spadku o 0,5% w kraju). Wysoki wzrost zatrudnienia w porównaniu do innych regionów nastąpił także w obsłudze rynku nieruchomości (ok. 15%) i w handlu (ok. 4%). Wciąż niskie i niższe niż w średnio w kraju zatrudnienie⁸ odnotowano w działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (2,4% wobec 2,8% w kraju), pomimo iż przyrost liczby miejsc pracy w tej sferze w 2010 r. należał do najwyższych w kraju⁹. Utrzymuje się trend wzrostu wynagrodzeń w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. W 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 2,6% w porównaniu z rokiem 2009r. Było jednak niższe niż przeciętne w kraju (98,7% średniej pensji w kraju).

3. Wzrost liczby bezrobotnych, poziom stopy bezrobocia nieco niższy niż w kraju

W przeciwieństwie do lat poprzednich, kiedy obserwowano jedną z najwyższych w kraju dynamikę spadku stopy bezrobocia w województwie, w roku 2010 zanotowano jej ponad 4 - procentowy wzrost. Liczba bezrobotnych w ciągu 2010 roku wzrosła o ponad 44 tys. osób i osiągnęła wielkość przekraczającą 104 tys. osób¹⁰.

W konsekwencji stopa bezrobocia pod koniec 2010 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 0,3 pkt proc. (wynosiła 12,2%), ale była nadal nieco niższa niż średnia w kraju¹¹. Znacząco w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł udział długotrwale bezrobotnych¹² i ukształtował się na poziomie 44%. Nadal liczną grupę bezrobotnych stanowią ludzie młodzi, w tym również absolwenci. Sytuacji nie poprawia też fakt niewielkiej liczby ofert pracy. Na koniec grudnia 2010 r. na jedną ofertę pracy przypadały 63 osoby zarejestrowane jako bezrobotne, podczas gdy przed rokiem 65 osób¹³.

4. Rozwój przedsiębiorczości, ale słabe przyciąganie inwestycji zagranicznych

W 2010 r. odnotowano dalszy systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Wzrost bezrobocia przypuszczalnie wpłynął na większe zainteresowanie rozpoczęciem działalności gospodarczej. Na koniec grudnia 2010 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 260,2 tys. podmiotów, o 4,4% więcej niż w porównywalnym okresie 2009 roku. Ocena rosnącego poziomu przedsiębiorczości pozostaje nadal niezmiennie pozytywna, mimo że po części jest efektem wymuszonego samozatrudnienia. Nawet jeżeli w dłuższej perspektywie przedsiębiorca nie osiąga sukcesu, to najważniejsze, że nie traci kontaktu z rynkiem pracy, doskonali kompetencje i zdobywa przydatne doświadczenia. Wszystko to zwiększa elastyczność na rynku pracy.

⁷ Informacje na podstawie BAEL. W IV kwartale 2010 roku wskaźnik zatrudnienia wynosił 51,4% (w tym samym okresie w 2009 r. 49,3%), przy średnim w kraju 50,6%.

⁸ W sektorze przedsiębiorstw.

⁹ W stosunku do roku 2009 odnotowano ok. 13% wzrost liczby pracujących w tej dziedzinie, przy 16% w województwie Zachodniopomorskim i 14% w Świętokrzyskim.

¹⁰ Biuletyn Statystyczny Województwa Pomorskiego Nr 4/2010, US Gdańsk, luty 2011 r.

¹¹ 12,3%.

¹² o 29,2%.

¹³ Dane WUP w Gdańsku.

Od kilku lat zmniejsza się zainteresowanie inwestowaniem w regionie spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Dynamika przyrostu spółek z udziałem kapitału zagranicznego w regionie stale maleje i jest dość niska, a w 2010 r. okazała się ponownie niższa niż średnia w kraju i wyniosła 2,1%, przy średniej krajowej 3,8%.

5. Spadek atrakcyjności inwestycyjnej regionu

Istnieje silna korelacja słabnącego zainteresowania inwestowaniem w regionie i atrakcyjnością inwestycyjną województwa. Pod względem atrakcyjności inwestycyjnej pomorskie należy, podobnie jak łódzkie, do województw przeciętnych, zajmując miejsce w środku rankingu. W 2010 r. sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu, gdyż województwo spadło ze zwykle zajmowanego miejsca 7. na 8.¹⁴, pozwalając wyprzedzić się województwu łódzkiemu. W ocenie atrakcyjności inwestycyjnej uwzględniono następujące aspekty:

- **zasoby i koszty pracy** – pod tym względem pomorskie należy do województw o atrakcyjności poniżej przeciętnej. W 2010 r., mimo niewielkiej poprawy zajmowało dopiero 10. miejsce w rankingu,
- **aktywność województw wobec inwestorów** – pomorskie charakteryzowało się względnie stabilną ponadprzeciętną oceną. Mimo to, w 2010 r. spadło z 6. na 7. miejsce w rankingu województw, goniąc liderów: wielkopolskie, dolnośląskie i mazowieckie, a od 2010 roku również zachodniopomorskie,
- **dostępność transportową**, którą oceniono jako poniżej przeciętną, co plasuje pomorskie na 11. miejscu w kraju. Znacznych odległości do granicy zachodniej i słabych powiązań z innymi regionami kraju, w ogólnej ocenie nie niweluje dobrze rozwijający się port lotniczy oraz obecność portów morskich z wysokim poziomem rozwoju sektora transportu i logistyki,
- **wielkość rynku zbytu** – jest jednym z atutów stanowiących o atrakcyjności regionu. Pod względem chłonności rynku pomorskie wypada bardzo dobrze. Zajmuje trzecią pozycję po mazowieckim i śląskim. Decyduje o tym znacząca siła nabywcza gospodarstw domowych i przedsiębiorstw,
- **poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej** – w porównaniu do lat ubiegłych, w 2010 r. odnotowano tu najwyższy spadek atrakcyjności województwa pod tym względem z 7. na 11. miejsce w kraju. Związane to jest m.in. ze słabszą niż przeciętna w kraju infrastrukturą badawczo-rozwojową,
- **poziom rozwoju infrastruktury społecznej** – pod tym względem nastąpiła niewielka poprawa i w 2010 roku pomorskie zostało ocenione jako województwo ponadprzeciętne. Atrakcyjność regionu w tym względzie, była jednak nieco niższa niż w latach ubiegłych. Wciąż duży dystans dzieli województwo od liderów: śląskiego, małopolskiego i dolnośląskiego. Wyższą niż przeciętna atrakcyjność region zawdzięcza dość dobrej ofercie życia kulturalnego i dobrze rozwiniętej infrastrukturze turystycznej,
- **poziom bezpieczeństwa powszechnego** – pod tym względem województwo pomorskie od lat należy do najsłabszych regionów, które cechuje wyraźnie ponadprzeciętny poziom przestępczości, z tym, że w odróżnieniu od pozostałych województw z tej grupy pomorskie charakteryzuje stosunkowo wysoki wskaźnik wykrywalności przestępstw.

¹⁴ Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2010, IBnGR, Gdańsk 2010 r.

6. Nieznaczne pogorszenie wyników finansowych firm, wzrost produkcji sprzedanej w przemyśle i budownictwie

W 2010 roku wyniki finansowe firm były nieco niższe niż w roku poprzednim. Wskaźnik poziomu kosztów był wyższy niż przeciętny w kraju, ale stosunkowo wysokie przychody z całokształtu działalności i w związku z tym względnie korzystne wyniki finansowe ułożyły pomorskie na 7. miejscu w kraju. Zmniejszył się udział firm rentownych w regionie, gdyż wynosił 73,9%¹⁵, nadal jednak był wyższy od średniego w kraju¹⁶.

W 2010 r. nastąpił dalszy wyraźny wzrost sprzedaży detalicznej, co świadczyć może o względnej stabilności pomorskiej gospodarki. Wzrost dotyczył przede wszystkim sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 38,5%), a także sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 18,7%) oraz sprzedaży włókna, odzieży, obuwia (o 18,0%)¹⁷. W 2010 roku, w porównaniu do roku 2009 nastąpił wzrost produkcji sprzedanej w przemyśle¹⁸ tj. o 14,3% (w kraju 9,8%) i niewielki wzrost produkcji sprzedanej w budownictwie¹⁹ (o 3%). Wydajność pracy w przemyśle mierzona przychodem ze sprzedaży wyrobów i usług w tym sektorze w przeliczeniu na 1 zatrudnionego była w 2010 roku o 15,9% wyższa niż rok wcześniej.

W 2010 roku o 2,2% wzrosła wartość produkcji budowlano-montażowej w stosunku do roku poprzedniego. Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług liczony na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlanych województwa był o 7,8% niższy niż rok wcześniej i niższy niż w kraju. W porównaniu do roku 2009 pogorszyły się wskaźniki dotyczące rynku mieszkaniowego. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o ok. 18%.

7. Wysoki spadek nakładów inwestycyjnych w dużych i średnich firmach

W 2010 roku pomorscy przedsiębiorcy podchodzili w sposób bardzo ostrożny do inwestowania w swoich firmach. Po rekordowo wysokich nakładach inwestycyjnych w 2009 roku, rok 2010 przyniósł duży ich spadek. Wielkość inwestycji osiągnęła poziom nawet niższy niż w 2008 roku (o ponad 8%). Natomiast w stosunku do bardzo korzystnego w tym względzie roku 2009, spadek nakładów inwestycyjnych wynosił aż 29% (w kraju średnio 5,1%). W strukturze inwestycji przeważały wydatki na budynki i budowlę, które stanowiły 43% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, a których wartość spadła o niemal 25% w stosunku do roku 2009. Wydatki na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 42% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, a ich wartość zmniejszyła się o prawie 43%. W efekcie, nakłady inwestycyjne województwa pomorskiego w 2010 r. stanowiły 5,9% nakładów inwestycyjnych w kraju, przy czym rok wcześniej – 8%.

8. Dalszy wzrost obrotów ładunkowych w portach morskich

W 2010 r. w porównaniu do roku 2009 r. znacznie wzrosły obroty ładunkowe w portach morskich województwa (o 28,7%) i stanowiły 65,2% obrotów ładunkowych w kraju. W portach morskich regionu największy obrót odnotowano w porcie gdańskim (wzrost w stosunku do 2009 r. o 40,9%), na co niewątpliwie wpływ miał dynamiczny rozwój terminala kontenerowego DCT²⁰. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych

¹⁵ Stan w III kwartale 2010 r.

¹⁶ Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 3/2010, GUS Warszawa, grudzień 2010 r.

¹⁷ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego, US Gdańsk, grudzień 2010 r.

¹⁸ w cenach stałych

¹⁹ w cenach bieżących

²⁰ wg www.dctgdansk.pl w I połowie roku 2010 r. przeładunki w DCT Gdańsk, przekroczyły poziom obrotów z roku 2009.

w porcie gdańskim miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe” – 55,9% oraz „masowe suche” – 25,2%.

9. Stabilny rozwój transportu lotniczego

Port Lotniczy Gdańsk jest czwartym, co do wielkości lotniskiem w Polsce. W roku 2010 przekroczył poziom 10% udziału w rynku lotniczym w kraju. Dynamika wzrostu liczby pasażerów w ciągu minionej dekady była ponad ośmiokrotna, przy czym jedynie w roku 2009, podobnie jak w innych dużych portach lotniczych kraju, nastąpił spadek liczby odprawianych pasażerów jako odczuwalny skutek kryzysu finansowego. W 2010 roku Port Lotniczy w Gdańsku obsłużył już ponad 2 mln pasażerów osiągając najlepszy wynik w historii (wzrost w stosunku do 2009 r. o 16,2%)²¹. Przewozy cargo w analizowanym roku wzrosły o ponad 11% w porównaniu z rokiem poprzednim.

10. Stagnacja w ruchu turystycznym, niewielki wzrost zainteresowania turystów zagranicznych

Jedna z ważniejszych dziedzin pomorskiej gospodarki – turystyka, w 2010 r. w dalszym ciągu nie odnotowała ożywienia trendów. Chociaż Pomorze oferuje coraz większą bazę hoteli, centrów odnowy biologicznej z nowoczesną bazą turystyczną oraz ośrodków sportu i rekreacji, rok 2010 nie przyniósł znacznego ożywienia w ruchu turystycznym. Stagnacja trendów w tym względzie utrzymała się na poziomie roku 2008 i 2009. W analizowanym roku z noclegów w Pomorskiem skorzystało 1,6 mln osób. Przyrost w stosunku do roku 2009 był bardzo niewielki (1,1%). Praktycznie nieodczuwalna dynamika przyrostu osób korzystających z noclegów wynikała z osłabienia zainteresowania regionem głównie turystów krajowych, bowiem region odwiedziło o 2% więcej turystów zagranicznych w porównaniu do poprzedniego roku.

11. Niskie bezpieczeństwo publiczne, spadek liczby wypadków drogowych

W 2010r. pogorszyły się i tak już niekorzystne wskaźniki bezpieczeństwa publicznego. Liczba przestępstw odnotowanych na terenie województwa pomorskiego wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o ponad 4%²². Przeważały przestępstwa o charakterze kryminalnym – prawie 57% i przestępstwa o charakterze gospodarczym – 32%. Zmalał natomiast udział przestępstw drogowych, który wyniósł niespełna 9%. Pozytywnym faktem, jest wzrost wskaźnika wykrywalności przestępstw w 2010 r. do poziomu 74,5%, podczas gdy przed rokiem wynosił 71,5%. O wzroście wskaźnika zdecydowała przede wszystkim wykrywalność przestępstw gospodarczych i drogowych.

Poprawiła się sytuacja na drogach. W 2010 roku odnotowano o ponad 7% mniej wypadków drogowych z ofiarami w ludziach niż w 2009 r.

Dane dotyczące stanu realizacji programu, zawarte w niniejszym sprawozdaniu, przedstawione są zgodnie z dokumentem przygotowanym przez MRR, pn.: „Instrukcja do raportu rocznego z wdrażania programu operacyjnego w 2010r.”, na podstawie KSI (SIMIK 07-13), jak również na podstawie dostępnych materiałów ze statystyki publicznej. Dane wygenerowane zostały przy użyciu narzędzia do raportowania Oracle Discoverer, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku. Przy czym za datę graniczną przyjmuje się datę rejestracji zdarzenia w KSI (SIMIK 07-13). Informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu mogą, zatem nieznacznie różnić się od stanu rzeczywistego, jednakże w żaden sposób nie umniejsza to wiarygodności przekazywanych informacji. Dane, które znalazły się

²¹ Dane Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

²² Dane według informacji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku, liczba przestępstw wyniosła 94,5 tys.

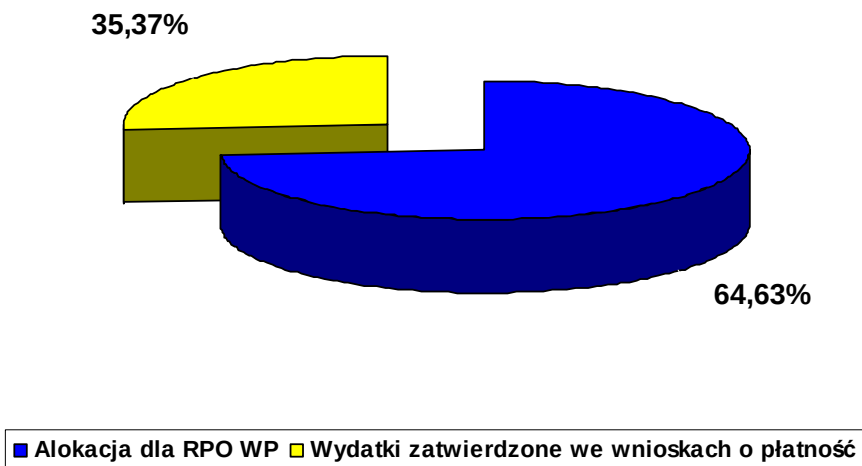
z opóźnieniem w systemie, zostaną wykazane w kolejnym sprawozdaniu z realizacji programu.

Dane na temat postępu fizycznego i finansowego przedstawione są w Euro według kursu z dnia 30 grudnia 2010r. - **3,9650 PLN**.

2.1.2 Informacje finansowe (dane finansowe powinny być wyrażone w euro) *Financial information (All financial data should be expressed in euro)*

Postęp finansowy został przedstawiony w Tabeli 2 „*Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) – w danym roku oraz narastająco*”, która stanowi załącznik II do niniejszego sprawozdania. W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP zatwierdziła **2 117** wniosków o płatność o łącznej wartości **385 316 808 EUR**, z czego zatwierdzona wartość dofinansowania z EFRR wyniosła **221 609 316 EUR**, co stanowi **25,04%** w stosunku do wartości alokacji przeznaczonej na program. Od początku realizacji zatwierdzono **2 543** wnioski o płatność o łącznej wartości **520 600 282 EUR**, z czego wartość dofinansowania z EFRR wyniosła **313 063 280 EUR**, co stanowi **35,37%** w stosunku do wartości alokacji programu.

Wykorzystanie środków UE w ramach RPO WP od uruchomienia programu

IZ RPO WP przekazała **14** poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wnioski o płatność do IPOC (w tym 3 poświadczenia zostały wycofane, 1 w trakcie weryfikacji). Kwota poświadczonych wydatków kwalifikowalnych wyniosła **355 175 707 EUR**, w tym dofinansowanie z EFRR w wysokości **229 777 556 EUR**. IC w okresie sprawozdawczym zatwierdziła **10** poświadczeń i deklaracji wydatków, na kwotę wydatków kwalifikowalnych w wysokości **287 244 123 EUR**, w tym dofinansowanie z EFRR **190 360 554 EUR**. Wydatki kwalifikowane wykazane w poświadczeniach i deklaracjach skierowanych w 2010 roku przez IC do KE wyniosły **283 620 098 EUR**, natomiast od uruchomienia programu wyniosły **387 856 363 EUR**.

W latach 2007-2009 KE przekazała na konto budżetu państwa tytułem płatności zaliczkowych **9%** wkładu funduszy strukturalnych w ramach RPO WP, tj. **79 655 919 EUR**.

Od początku realizacji programu otrzymano od Komisji Europejskiej **245 066 247 EUR** w formie płatności okresowych.

W ramach złożonych przez beneficjentów w okresie sprawozdawczym wniosków o płatność wystąpiły wydatki, związane z zakresem pomocy z EFS (tzw. cross-financing), o których mowa w art. 34 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006. Kwota wydatków związanych z cross-financingiem, w ramach deklaracji przekazanych przez IC do KE wyniosła **229 699 EUR** i została poniesiona w ramach OP1, OP2, OP3, OP6 oraz OP8.

2.1.3 Informacja nt. podziału wykorzystania funduszy wg kategorii interwencji *(Information about the breakdown of use of the Funds)*

Zgodnie z instrukcją do sprawozdania rocznego, podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii interwencji został przedstawiony w Tabeli 3 „**Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii**”, która stanowi załącznik III do niniejszego sprawozdania rocznego.

2.1.4 Pomoc w podziale na grupy docelowe (Assistance by target groups)

Szczegółowe informacje na temat podziału środków ze względu na grupy docelowe, sektory lub obszary zostały zamieszczone w punkcie 2.1.6 Analiza jakościowa niniejszego sprawozdania.

2.1.5 Pomoc ponownie wypłacona lub wykorzystana (Assistance repaid or re-used)

W okresie sprawozdawczym nie wykorzystywano dofinansowania odzyskanego od beneficjentów, w związku z niezachowaniem przez nich przepisów dotyczących trwałości operacji określonych w art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006.

W okresie sprawozdawczym całkowita odzyskana kwota wydatków związanych z nieprawidłowościami zgłoszonymi na mocy art.28 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) 1828/2006 wynosi **517 245 EUR**. Środki odzyskane w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wróciły do ogólnej puli, w ramach poszczególnych osi priorytetowych i zostały przeznaczone do ponownego wykorzystania w ramach programu.

2.1.6 Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

W okresie sprawozdawczym trwały prace mające na celu zwiększenie efektywności procesu wdrażania programu. Działania te wynikały dotychczasowych doświadczeń IZ RPO WP czy też IP II, jak również z rekomendacji instytucji zewnętrznych zaangażowanych w realizację programu i NSRO. Poniżej przedstawiono najistotniejsze zmiany, które miały miejsce w obszarach mających bezpośredni wpływ na sprawność i skuteczność procesu wdrażania programu.

2.1.6.1 System realizacji programu

W dniu 3 września 2010 r. Komisja Europejska zatwierdziła zaproponowane przez Zarząd Województwa Pomorskiego zmiany programu. Zmiany RPO WP są stosowane od dnia 6 września 2010 r., tj. od dnia notyfikacji decyzji Komisji Europejskiej, przy czym nowe rodzaje wydatków wprowadzone do programu kwalifikują się do współfinansowania, jeśli zostały poniesione nie wcześniej, niż w dniu 8 czerwca 2010 r.

Zmiana RPO WP dokonana została w trzech obszarach:

a) Efektywność, skala i stopień koncentracji interwencji publicznej – dostosowanie treści programu do uwarunkowań realizacji Inicjatywy JESSICA:

Modyfikacja opisu Osi Priorytetowej 3 *Funkcje miejskie i metropolitalne* oraz Planu finansowego programu polegająca na zwiększeniu kwoty alokacji środków EFRR na finansowanie Inicjatywy JESSICA do 49,1 mln EUR. Umożliwiło to pełniejsze zaspokojenie popytu zgłaszanego przez potencjalnych beneficjentów, zwiększając skalę oddziaływania środków EFRR i skutecznie przybliżyło RPO WP do realizacji celów określonych dla obszarów miejskich i metropolitalnych. Dodatkowo na poziomie Menadżera Funduszu Powierniczego (EBI) wprowadzona zmiana pozwoli na wzmocnienie efektywności i skuteczności wsparcia, zwiększenie skali jego oddziaływania oraz zachowanie elastyczności systemu realizacyjnego (dostosowanie zakresu i wielkości wsparcia do rzeczywistego popytu generowanego na obszarach miejskich). Na poziomie Funduszy Rozwoju Obszarów Miejskich zmiany umożliwią realizację większych, bardziej zintegrowanych projektów obejmujących swym zakresem kilka kategorii interwencji.

b) Aktualizacja listy obszarów słabych strukturalnie:

Modyfikacja definicji obszarów słabych strukturalnie polegała na rozszerzeniu horyzontu czasowego pomiaru wskaźników będących podstawą delimitacji tych obszarów, tj. wprowadzeniu wymogu spełnienia wszystkich kryteriów w okresie trzech ostatnich lat, zamiast pomiaru jednorocznego. Pomiar w dłuższym horyzoncie czasowym pozwala przede wszystkim na wyeliminowanie ryzyka wpływu zjawisk incydentalnych na wyniki analizy. Status gmin, które zostały zaliczone do obszarów słabych strukturalnie w 2007 r., został utrzymany. Nowa lista obszarów słabych strukturalnie zostanie wykorzystana na potrzeby konkursów, które zostaną przeprowadzone w Osiach Priorytetowych 1 i 9.

c) Modyfikacja opisu przepływów finansowych:

Zmiana ta wynikała z wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na mocy której środki Unii Europejskiej zostały wyłączone z budżetu państwa i stworzony został budżet środków europejskich. Modyfikacja treści programu, w tym zakresie, miała charakter techniczny i była zmianą horyzontalną – dotyczy wszystkich programów operacyjnych w ramach NSRO 2007- 2013 i została uzgodniona pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego i Komisją Europejską w 2009 r.

Poniższa tabela przedstawia wielkość alokacji EFRR w osiach priorytetowych, w których nastąpiły zmiany:

Oś priorytetowa	Alokacja EFRR (EUR)	Zmiana (EUR)
OP 1. Rozwój i innowacje w MŚP	173 863 810	- 12 000 000
OP 2. Społeczeństwo wiedzy	47 792 307	- 14 162 296
OP 3. Funkcje miejskie i metropolitalne	140 370 188	+ 34 162 296
OP 5. Środowisko i energetyka przyjazna środowisku	53 954 604	- 8 000 000

Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym dokument aktualizowany był czterokrotnie w dniach: 24 czerwca, 29 lipca, 9 września oraz 18 listopada 2010 r. Zmiany dotyczyły:

- dodania Podrozdziału 1.5.2.4. *Tryb wyboru projektów dla OP3 - Działanie 3.3* zgodnie z art. 44 lit. c) Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006, w przypadku, gdy wdrażanie programu odbywa się za pomocą instrumentów inżynierii finansowej, IZ może realizować go poprzez przyznanie kontraktu bezpośrednio Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, który został wskazany przez Komisję Europejską jako podmiot odpowiedzialny za wdrożenie Inicjatywy JESSICA,
- zmniejszenia środków w ramach OP1 (12 000 000 EUR), OP2 (14 162 296 EUR) oraz OP5 (8 000 000 EUR) na rzecz zwiększenia alokacji dostępnej dla OP3 (34 162 296 EUR),
- realokacji w ramach OP3 (zmniejszono alokację na Działanie 3.1 o kwotę 15 602 046 EUR a zwiększono alokację na Działanie 3.2 o kwotę 602 046 EUR oraz Działanie 3.3 o kwotę 15 000 000 EUR), OP4 (łącznie zmniejszono alokację na Działanie 4.3 o kwotę 10 521 280 EUR, zmniejszono alokację na Działanie 4.1 o kwotę 15 029 328 EUR oraz zwiększono alokację na Działanie 4.2 o kwotę 25 550 608 EUR), OP6 (zmniejszono alokację na Działanie 6.2 o kwotę 2 mln EUR na rzecz Działania 6.1 oraz Działania 6.3) oraz OP8 (zmniejszono alokację na Działanie 8.2 o 1 954 604 EUR na rzecz Działania 8.1),
- doprecyzowania zapisu dotyczącego komplementarności Poddziałania 2.2.1 z innymi działaniami i priorytetami zgodnie z uzasadnieniem zmiany programu z czerwca 2010 r. oraz dostosowaniem do aktualnego stanu prawnego w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675),
- dostosowania zapisów do aktualnego stanu prawnego w zakresie pomocy publicznej w ramach Działania 1.3 i 1.4 oraz Poddziałania 3.2.1,
- dodania nowego załącznika „Lista miejscowości preferowanych do wsparcia w ramach Poddziałania 2.2.1”,
- aktualizacji „Listy kluczowych projektów w ramach RPO WP”, z której usunięto projekt pn. *Budowa infrastruktury szerokopasmowej regionalnej sieci informacyjnej „Pomorska Sieć Szerokopasmowa”* planowany do realizacji przez Samorząd Województwa Pomorskiego,
- aktualizacji załącznika „Indykatywna tabela finansowa zobowiązań dla RPO WP”.

Opis Systemu Zarządzania i Kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym dokument był aktualizowany dwukrotnie w dniach: 5 stycznia oraz 29 czerwca. Zmiany ujęte w dokumencie wynikały z konieczności dostosowania go do treści Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz.1240), w szczególności do zapisów regulujących przepływy finansowe w ramach programów operacyjnych. Zmiany wynikały również z aktualizacji struktury organizacyjnej IZ RPO WP oraz IPiI. Wprowadzono również aktualizację w części

dotyczącej zadań realizowanych przez Instytucję Audytową, przekazaną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz dostosowano dokument do obowiązujących wytycznych wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego.

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

W okresie sprawozdawczym dokument był aktualizowany czterokrotnie w dniach: 5 stycznia, 7 kwietnia, 29 czerwca oraz 26 lipca 2010 r. Najważniejsze zmiany dotyczyły:

- wprowadzenia rekomendacji formułowanych w wyniku kontroli UKS oraz uwag IPOC zgłoszonych do poprzednich wersji dokumentu,
- doprecyzowania zapisów regulujących przepływy finansowe z udziałem Banku Gospodarstwa Krajowego,
- dostosowania zapisów do zmienianego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego,
- uaktualnienia formularzy wykorzystywanych podczas realizacji poszczególnych zadań,
- uaktualnienie dokumentu w celu wdrożenia instrumentu inżynierii finansowej - Inicjatywy JESSICA.

Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Osi Priorytetowej 1 „Rozwój i Innowacje w MŚP” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (bez Działania 1.3)

W okresie sprawozdawczym dokument został zaktualizowany dwukrotnie w dniach: 5 stycznia oraz 12 listopada 2010 r. Zmiany związane były z:

- koniecznością dostosowania dokumentu do treści Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- wprowadzeniem rekomendacji formułowanych w wyniku kontroli UKS,
- dostosowaniem zapisów do zmian struktury organizacyjnej IPiI,
- aktualizacją i usprawnieniem poszczególnych procesów związanych z wdrażaniem OP1 (bez Działania 1.3),
- dostosowaniem dokumentu do obowiązujących przepisów prawa oraz wytycznych.

Przewodnik Beneficjenta RPO WP 2007-2013 dla OP2-9 i Działania 1.3

W okresie sprawozdawczym dokument dotyczący wdrażania OP2 - OP9 RPO WP zmieniany był siedmiokrotnie. Główne zmiany dotyczyły przede wszystkim:

- wprowadzenia zapisu wskazującego, iż efekt zachęty przy dużych przedsiębiorstwach rozpoczyna się tak samo, jak w przypadku MŚP, tj. w dniu następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie,
- konieczności dostosowania treści dokumentu oraz załączników w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- dostosowania dokumentu do zmienionych wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie

elektronicznej (MRR/H/17(2)/02/10 z dnia 9 lutego 2010 r.) oraz wytycznych w zakresie sprawozdawczości (MRR/H/4(3)06/2009 z dnia 9 czerwca 2009 r.),

- wprowadzenia zapisów wyłączających beneficjentów Działania 3.3 „Infrastruktura rozwoju miast – wsparcie pozadotacyjne” z obowiązku stosowania zapisów przewodnika,
- wprowadzenia nowego załącznika „Wzór umowy o dofinansowanie projektu (dla projektów dużych)”,
- doprecyzowania zapisów w załączniku „Ocena oddziaływania na środowisko według ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”,
- zobowiązania podmiotów wymienionych w art. 132 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj. - Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759) udzielających zamówień publicznych, których wartość jest wyższa od 6000 euro i nie przekracza kwoty wynikającej z przepisu art. 133 ust. 1 ww. ustawy do stosowania „Wytycznych dla Beneficjentów w zakresie udzielania zamówień publicznych, których wartość jest wyższa od 6 000 euro i nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 14 000 euro”.

W dniu 18 marca 2010 r. została zatwierdzona uchwałą ZWP nr 343/300/10 zmiana *Przewodnika Beneficjenta RPO WP 2007-2013 dla Działania 1.3*. Zmiany obejmowały katalog wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowanych.

Przewodniki Beneficjenta dla Działań wdrażanych przez IP II

W okresie sprawozdawczym dokument dotyczący wdrażania Działań 1.1-1.2 aktualizowany był trzykrotnie, natomiast dokument dotyczący wdrażania Działań 1.4-1.6 aktualizowany był dwukrotnie. Główne zmiany, zatwierdzone przez ZWP, dotyczyły:

- dostosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych przy realizacji projektów,
- możliwości ubiegania się o podpisanie umowy o dofinansowanie projektu przed uzyskaniem pozwoleń na budowę/dokonaniem zgłoszeń dla oddzielnych etapów w ramach projektu,
- wprowadzenia zapisów dotyczących możliwości udzielania zaliczek na realizację projektów,
- nałożenia na wnioskodawcę obowiązku (jeżeli wymaga tego charakter inwestycji) złożenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu dokumentów wymaganych ustawą Prawo budowlane oraz przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, przedstawianymi do tej pory na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu,
- doprecyzowania zapisów odnoszących się do zasad udzielania zamówień przez beneficjentów, którzy nie są zobowiązani do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz do zasad wyceny transakcji dokonywanych w walutach obcych,
- wprowadzenia zapisów umożliwiających składanie wniosku o płatność końcową bez załączania dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków.

Umowa na udzielenie zamówienia na pełnienie funkcji IPII

W dniu 5 stycznia 2010 roku podpisany został aneks nr 2 do Umowy na udzielenie zamówienia na pełnienie funkcji Instytucji Pośredniczącej II stopnia do wdrażania Osi Priorytetowej 1 "Rozwój i innowacje w MŚP" Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, z wyłączeniem Działania 1.3 "Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP" zawartej pomiędzy ZWP a ARP S.A. Niniejszy aneks dotyczył dostosowania zapisów powyższej umowy do zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz Kontraktu Wojewódzkiego określającego zasady i warunki dofinansowania RPO WP ze środków budżetu państwa oraz środków europejskich, w tym m.in. zasady wnioskowania i rozliczania tych środków oraz sprawozdawczości z ich wykorzystania.

Kryteria wyboru projektów w ramach RPO WP na lata 2007-2013

W dniu 9 września 2010 roku ZWP przyjął uchwałą nr 1197/353/10 zmianę *Informacji o trybie stosowania kryteriów wykonalności i kryteriów strategicznych wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*. Zmiana dotyczyła doprecyzowania kryteriów strategicznych wyboru projektów dla Poddziałania 2.2.1 "Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego" w związku ze zmianą zasad realizacji tego Poddziałania.

Rozporządzenia dotyczące pomocy publicznej

IZ RPO WP nie była zaangażowana bezpośrednio w proces legislacyjny programów pomocowych opracowywanych na potrzeby wdrażania programów operacyjnych. Poniżej przedstawiono rozporządzenia dot. pomocy publicznej istotne z punktu widzenia wdrażania RPO WP, które weszły w życie w okresie sprawozdawczym:

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 117, poz. 787),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 26 sierpnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 169, poz. 1142),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 235, poz. 1549),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 236, poz. 1562),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1535),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 239, poz. 1599),

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 254, poz. 1709).

W 2010 roku trwały również prace nad projektem Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej przy zastosowaniu Inicjatywy Jessica w ramach regionalnych programów operacyjnych, które w ostateczności nie zostało wydane. Jednakże, weszło w życie wymienione powyżej Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych. Ponadto MRR pracuje nad nowym projektem rozporządzenia w zakresie JESSICA w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych.

System instytucjonalny

Łączny stan zatrudnienia osób zaangażowanych w ramach RPO wynosił na koniec okresu sprawozdawczego **213** etatów i stanowi **91%** wartości docelowej.

Stan zatrudnienia w komórkach UMWP realizujących bezpośrednio zadania IZ RPO WP wynosił **133** etaty na **142** planowanych docelowo (**94%** planu), w tym:

- Departament Programów Regionalnych – 93/100 (93%),
- Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich – 18/18 (100%),
- Departament Finansów – 9/10 (90%),
- Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego – 10/11 (91%),
- Biuro Kontroli Wewnętrznej – 3/3 (100%).

Obecny poziom zatrudnienia pozwala na pełną i właściwą realizację aktualnych obowiązków IZ RPO WP (programowanie, obsługa systemu zarządzania i kontroli, obsługa beneficjentów i konkursów, kontraktowanie, monitoring, płatności, kontrole, ewaluacja). Obsadzone w tym zakresie są wszystkie najważniejsze stanowiska kluczowe, tj. dyrektorów i zastępców dyrektorów departamentów, kierowników referatów czy koordynatorów zespołów. Prawidłowa realizacja obowiązków wynika również z doświadczenia dużej części personelu w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych.

Mając na uwadze sprawność wdrażania programu i racjonalność zatrudnienia z początkiem 2010 r. dokonano zmiany struktury organizacyjnej DPR. Wiązało się to z rotacją pracowników wewnątrz komórki (przeniesienia z obsługi beneficjentów i konkursów w związku z zakończeniem większości z nich do kontraktowania i rozliczania projektów), a także wpłynęło na liczbę planowanych docelowo etatów.

UMWP posiada także odpowiednie zasoby lokalowe i sprzętowe (meble i sprzęt komputerowy) do pełnienia funkcji IZ RPO WP. W realizacji RPO WP uczestniczą pośrednio także inne departamenty UMWP (radcy prawni, administracja i zamówienia publiczne, informatycy, kadry, płace).

Stan zatrudnienia w komórkach Agencji Rozwoju Pomorza S.A., pełniącej funkcję IPII dla Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 (bez Działania 1.3) wynosił **80** etatów na **93** planowanych docelowo (**86%** planu), w tym:

- Dyrektor i komórki podległe – 9/12 (75%),

- Pion Kontraktowania – 28/21 (133%),
- Pion Wdrażania – 43/60 (72%).

Obecny poziom zatrudnienia pozwala na realizację aktualnych obowiązków IPiI (obsługa systemu zarządzania i kontroli, obsługa beneficjentów i konkursów, podpisywanie umów), w pionie kontraktowania przekraczając nawet stan docelowy. Wolne stanowiska znajdują się w pionie wdrażania (weryfikacja wniosków o płatność, kontrole) i będą uzupełniane w miarę coraz większego obciążenia pracą tych komórek, w wyniku cyklu życia projektów. Obsadzone w IPiI są wszystkie najważniejsze stanowiska kluczowe, w tym dyrektora i zastępców dyrektorów oraz kierowników sekcji. ARP posiada także odpowiednie zasoby lokalowe i sprzętowe (meble i sprzęt komputerowy) do pełnienia funkcji IPiI RPO WP.

IZ RPO WP dokłada wszelkich starań, aby rozbudowywać i czynić skutecznym system motywacji pracowników. Elementami tego systemu są:

- zmiany stanowisk (awanse) oraz zmiany stawek wynagrodzenia (szczególnie przy przedłużaniu umów o pracę),
- okresowe dodatki służbowe z tytułu zwiększenia zakresu obowiązków,
- nagrody roczne – nawet powyżej 100% pensji miesięcznej,
- nagrody za realizację kompleksowego zadania (np. zakończenie konkursów),
- możliwość uczestnictwa w szkoleniach i kursach doskonalących dofinansowanych w 100%,
- możliwość dofinansowania w 90% studiów magisterskich, licencjackich oraz podyplomowych potrzebnych w ramach wykonywanych obowiązków, a także kursów nauki języka obcego,
- uczestnictwo w wizytach studyjnych, „Open days” w KE.

2.1.6.2 Postęp finansowy i rzeczowy

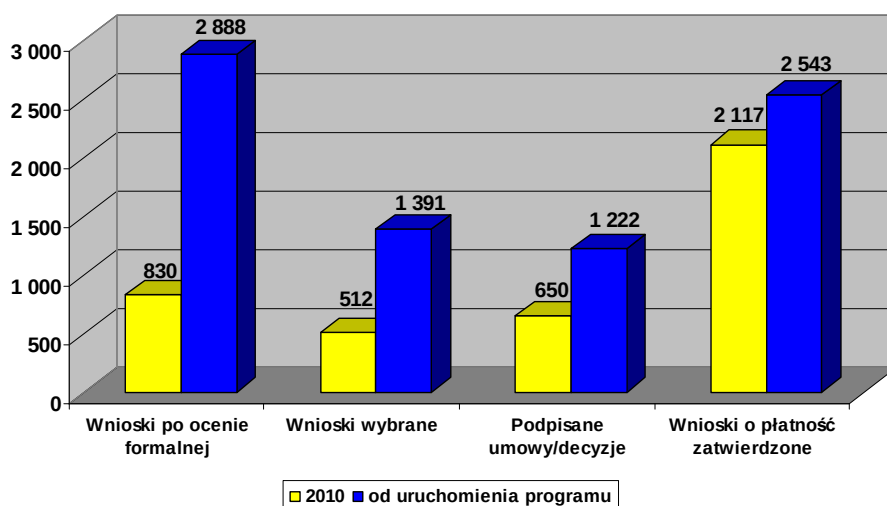
W okresie sprawozdawczym ogłoszonych zostało **12** naborów wniosków na łączną wartość alokacji wynoszącą **41 934 253 EUR** w ramach: OP1 „Rozwój i innowacje w MŚP” – 3 konkursy, OP2 „Społeczeństwo wiedzy” – 1 konkurs, OP5 „Środowisko i energetyka przyjazna środowisku” – 1 konkurs, OP7 „Ochrona zdrowia i system ratownictwa” – 1 konkurs, OP9 „Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie” – 6 konkursów. Przeprowadzono natomiast **14** naborów wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **68 486 227 EUR**. Różnica w ilości konkursów ogłoszonych a przeprowadzonych wynika z tego, iż w 2010 r. zakończono nabór do 2 konkursów w ramach Poddziałania 3.2.1 „Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne”, ogłoszonych w roku poprzednim. Od uruchomienia programu przeprowadzonych zostało **77** naborów wniosków (na 80 planowanych) na łączną wartość alokacji w wysokości **762 036 999 EUR**, co stanowi **86,10%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację programu.

W okresie sprawozdawczym pozytywnie ocenę formalną przeszło **830** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **222 136 024 EUR**, co stanowi **25,10%** alokacji przeznaczonej na Program. ZWP wybrał do dofinansowania **512** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **299 418 975 EUR**, co stanowi **33,83%** alokacji przeznaczonej na Program oraz podpisał **650** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **403 637 514 EUR**, co stanowi **45,61%** alokacji przeznaczonej na Program. W 2010 roku w ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **221 609 316 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła

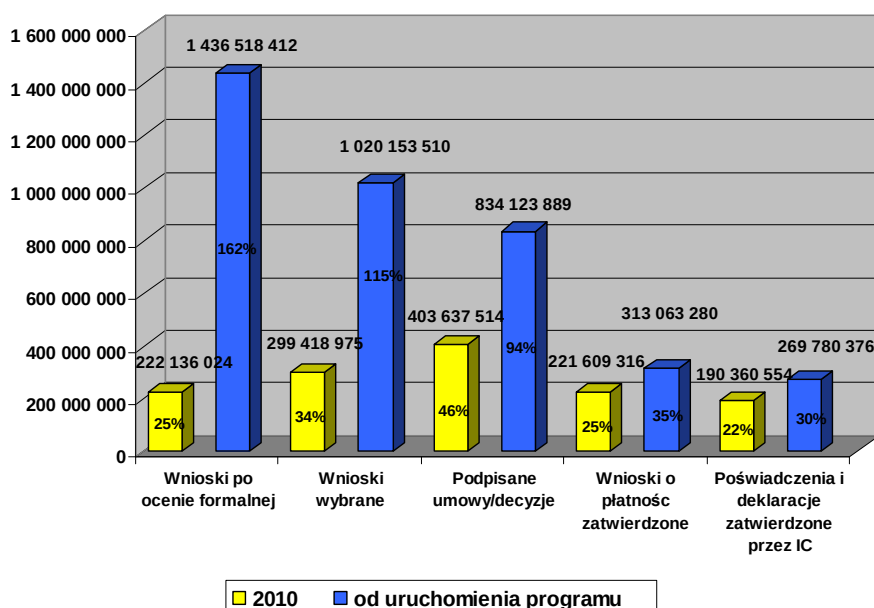
10 poświadczeń i deklaracji wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **190 360 554 EUR**.

Od uruchomienia programu pozytywnie ocenę formalną przeszło **2 888** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 436 518 412 EUR**, co stanowi **162,31%** alokacji przeznaczonej na program. ZWP wybrał do dofinansowania **1 391** projektów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **1 020 153 510 EUR**, co stanowi **115,26%** alokacji przeznaczonej na Program oraz podpisał **1 222** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **834 123 889 EUR**, co stanowi **94,24%** alokacji przeznaczonej na program. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **313 063 280 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadzeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **269 780 376 EUR**.

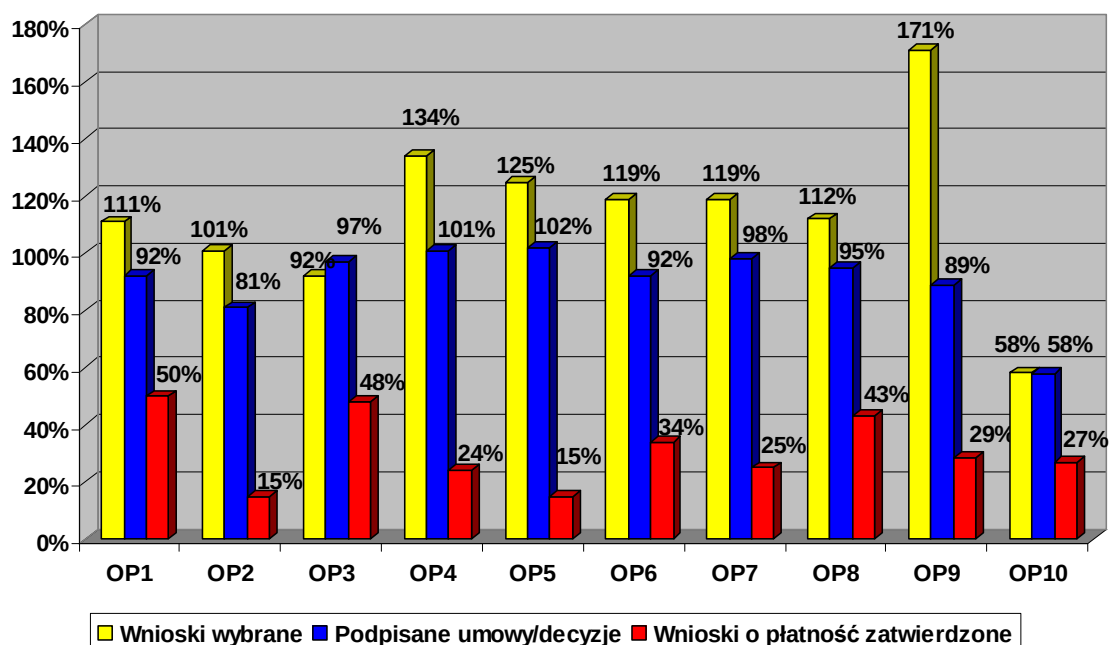
Stan wdrażania RPO WP

Wykorzystanie środków EFRR w ramach RPO WP w EUR

**Wykorzystanie środków EFRR od uruchomienia programu jako
% alokacji przeznaczonej na OP**

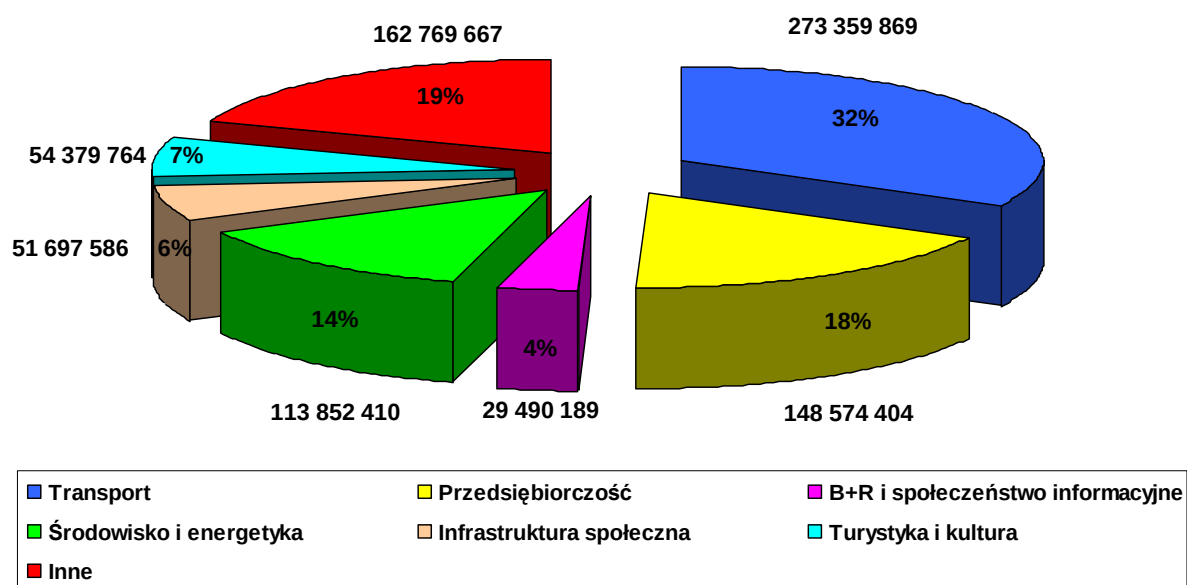
Od uruchomienia programu zawarto **1 222** umowy/decyzje na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **834 123 889 EUR**. Podstawowe obszary, do których zostało skierowane wsparcie to:

- **Transport** - zawarto **76** umów/decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR **273 359 869 EUR**. Główną grupę realizującą projekty z zakresu transportu stanowią JST (72 projekty, - w tym 11 projektów realizowanych przez SWP, 20 projektów realizowanych przez powiaty oraz 41 projektów realizowanych przez gminy). Pozostałą grupę beneficjentów stanowią przedsiębiorstwa (4 projekty), realizujące projekty z zakresu transportu zbiorowego,
- **Przedsiębiorczość** - zawarto **658** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **148 574 404 EUR**. Dominującą grupą są przedsiębiorcy (mikro/mali/średni), ale wsparcie pośrednie obejmuje również instytucję otoczenia biznesu (w tym instytucje finansowe), a także JST, które realizują projekty z zakresu infrastruktury przeznaczonej dla firm innowacyjnych, projekty targowe czy też promocyjne,
- **Środowisko i energetyka** - zawarto **135** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **113 852 410 EUR**. Głównymi beneficjentami projektów są JST (z czego aż 90 projektów jest realizowanych na terenach gmin wiejskich, 45 na terenie gmin miejskich). Dwa projekty realizowane przez organizację pozarządową i państwową jednostkę budżetową z zakresu monitoringu środowiska mają charakter kompleksowy i obejmują obszar kilku gmin, a nawet kilku powiatów,
- **Turystyka i kultura** - zawarto **63** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **54 379 764 EUR**. Głównymi beneficjentami projektów są JST (SWP, gminy, powiaty), dodatkowo beneficjentami są regionalne instytucje kultury, instytucje kościoła, fundacje, organizacje pozarządowe. Projekty regionalne, kompleksowe realizowane są na terenach gmin miejskich, natomiast z mniejsze zakresu budowy lokalnej infrastruktury turystycznej głównie na terenach wiejskich. SWP realizuje dwa

projekty promocyjno-informacyjne o zasięgu oddziaływania całego województwa pomorskiego,

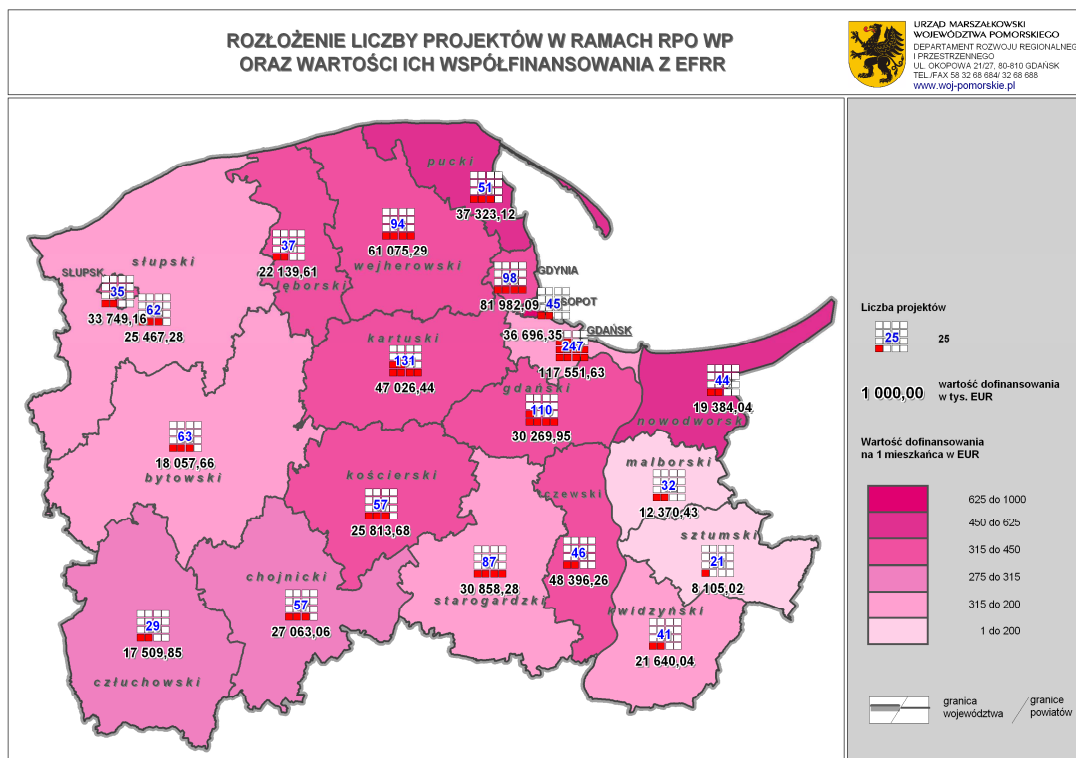
- **Infrastruktura społeczna** - zawarto **167** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **51 697 586 EUR**. Beneficjentami projektów są JST, kościoły katolickie, stowarzyszenia oraz przedsiębiorstwa realizujące inwestycje z zakresu budowy/przebudowy obiektów dydaktycznych, sportowych, społecznych, a także rekreacyjnych,
- **B+R i społeczeństwo informacyjne** - zawarto **59** umów na kwotę dofinansowania z EFRR **29 490 189 EUR**. Beneficjentami projektów są przedsiębiorstwa (mikro, małe, średnie) realizujące projekty związane z badaniami i rozwojem technologicznych oraz jst, uczelnie wyższe, organy administracji rządowej realizujące projekty z zakresu rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego,
- **Inne** – zawarto **64** umowy na kwotę dofinansowania z EFRR **162 769 667 EUR**. W tej kategorii mieszczą się projekty dotyczące wsparcia obiektów użyteczności publicznej o charakterze metropolitalnym i lokalnym, jak również projekty dotyczące wsparcia procesu wdrażania programu.

Wartość podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie w ramach RPO WP wg podziału na obszary wsparcia w EUR

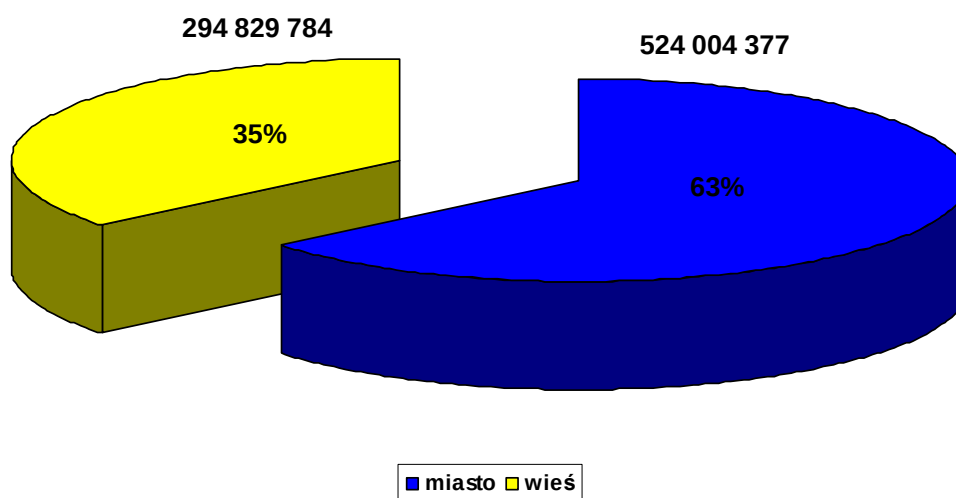

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Gdańska realizującego 247 projektów (ok. 118 mln EUR).

Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdynia realizujące 98 projektów (ok. 82 mln EUR). Znaczna pula środków trafiła również do powiatu wejherowskiego (ok. 61 mln EUR), który realizuje 94 projektów w ramach RPO WP. Pod względem aktywności beneficjentów mierzonej liczbą projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach RPO WP, pozytywnie wyróżnia się powiat kartuski (131 projektów) i gdański (110 projektów). Najmniej projektów realizowanych jest w powiecie sztumskim (21 projektów) i człuchowskim (29 projektów).

**Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach RPO WP w podziale
na miasto/wieś w EUR**

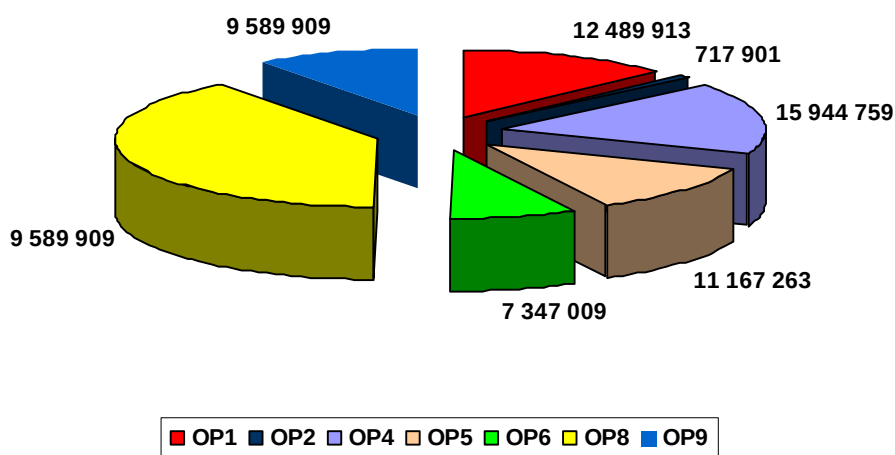

Proporcja środków przeznaczonych na projekty zlokalizowane w miastach i na obszarach wiejskich jest zgodna z zapisami programu. W ramach podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **63%** środków EFRR (524 004 377 EUR – 673 umowy), natomiast na obszary wiejskie **35%** środków EFRR (294 829 784 EUR – 535 umów). Pozostałe 2% środków EFRR stanowi 14 decyzji o dofinansowanie z zakresu Pomocy technicznej.

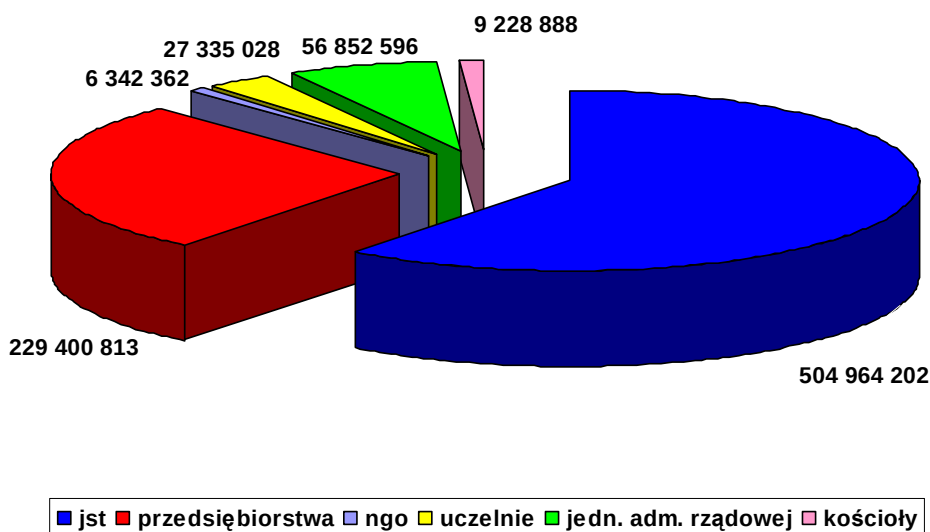
Na obszary słabe strukturalnie skierowano **94 947 281 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **10,73%** całkowitej alokacji programu. Najsilniejsze oddziaływanie preferencji na rzecz obszarów słabych strukturalnie obserwuje się w OP8

„Lokalna infrastruktura podstawowa”, w której odsetek środków skierowanych na te obszary wyniósł 30,42% ogółu środków przeznaczonych na realizację priorytetu. Poza tym, znaczące oddziaływanie preferencji na rzecz obszarów słabych strukturalnie obserwuje się również w OP9 „Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie”, w której 27,09% zakontraktowanych środków skierowano na te obszary. Należy zwrócić uwagę, iż na oddziaływanie preferencji na rzecz obszarów słabych strukturalnie w OP8 oraz OP9 mógł mieć wpływ dokonany podział alokacji w tych priorytetach na cztery subregiony (Metropolitalny, Nadwiślański, Południowy i Słupski). W związku z czym preferencja nie miała wpływu na dystrybucję tej części środków, które alokowano do subregionów, w których udział obszarów słabych strukturalnie jest niewielki lub nie występują one w ogóle.

Wartość podpisanych umów/decyzji na obszarach słabych strukturalnie w EUR

Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach RPO WP wg rodzaju beneficjenta w EUR

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców środków UE jednostki samorządu terytorialnego (60,54%) realizujące projekty infrastrukturalne ze wszystkich obszarów wsparcia w ramach programu. Największy udział JST w wartości podpisanych umów o dofinansowanie widoczny jest w OP przeznaczonych na inicjatywy lokalne, a mianowicie OP8 oraz OP9, w których to JST stanowią ponad 90% ogółu beneficjentów. Kolejną grupę stanowią przedsiębiorstwa (27,50%), silnie zaznaczające swój udział w OP1, w której stanowią 82,01% ogółu beneficjentów. Następną grupą są jednostki administracji rządowej (6,82%), uczelnie (3,28%), kościoły (1,11%) oraz NGOs (0,76%). Biorąc pod uwagę liczbę podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie najliczniejszą grupę stanowią z kolei przedsiębiorstwa z 705 umowami oraz jst z 458 umowami/decyzjami. Pozostałe miejsca zajmują uczelnie z 22 umowami, NGOs z 17 umowami, kościoły z 15 umowami oraz jednostki administracji rządowej z 5 umowami.

Rozkład projektów w podziale na sektory gospodarki nie jest możliwy do wykazania w niniejszym sprawozdaniu, gdyż w 28% umów o dofinansowanie w kategorii Dział gospodarki widnieje zapis „*Inne niewyszczególnione usługi*”. Taka systematyka podziału uniemożliwia dogłębną analizę udzielonego wsparcia. Niemniej jednak IZ RPO WP w kolejnym sprawozdaniu dokona szczegółowej analizy biorąc pod uwagę wsparcie wg klasyfikacji PKD.

W Tabeli 1, która stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania wyszczególniono wskaźniki strategiczne, które dotyczą prognozowanego wpływu realizacji programu na gospodarkę regionu. Wartości wskaźników zostały zweryfikowane w stosunku do wartości założonych w dokumencie programowym, na podstawie przeprowadzonych na zlecenie MRR i ZWP badań ewaluacyjnych przy użyciu modelu makroekonomicznego HERMIN.

Wskaźnik „Liczba utworzonych miejsc pracy”, jako wskaźnik rezultatu podlega corocznej aktualizacji. Dane otrzymywane są od beneficjentów, którzy są zobowiązani monitorować liczbę utworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji projektu. Skumulowana wartość wskaźnika wynosi **497**, z czego **223** to kobiety, a **274** mężczyźni. Są to miejsca pracy utworzone w ramach całego programu, głównie przez MŚP, w ramach realizacji projektów z OP1.

W ramach dotychczasowej realizacji RPO WP szacuje się, iż bezpośrednio w wyniku realizacji programu powstanie ok. **3 830** miejsc pracy (łącznie z projektami, dla których nie podpisano jeszcze umów o dofinansowanie), co jest zdecydowanie niższą wartością od wstępnie określonej w Programie (11 000). Ze względu na znaczny postęp finansowy, w tym zaawansowanie generującej najwięcej miejsc pracy Osi Priorytetowej 1 *Rozwój i innowacje w MŚP* (ok. 99%) prawdopodobieństwo istotnego zwiększenia wartości tego wskaźnika jest minimalne. Na sytuację tą mają wpływ dwa czynniki: negatywne skutki spowolnienia gospodarczego, które w Polsce ujawniło się w 2009 r. oraz przyjęcie zbyt wysokiej wartości wskaźnika na etapie przygotowania programu.²³ Ponadto IZ RPO WP nie ma narzędzi prawnych, aby wyegzekwować od beneficjentów tworzenia miejsc pracy zgodnie z deklaracją zawartą w projekcie. Propozycja stosowania taryfikatora (na wzór Taryfikatora dotyczącego zamówień publicznych) nie uzyskała akceptacji MRR.

Mając na uwadze powyższe IZ RPO WP podczas renegotiacji programu zamierza dokonać obniżenia wartości docelowej wskaźnika do 4 000 miejsc pracy. Pewną rekompensatą dla wskaźnika stanowi liczba miejsc pracy netto, głównie za sprawą Inicjatywy

²³ Wartość wskaźnika została oszacowana za pomocą modelu HERMIN, co okazało się niepoprawne metodologicznie. W treści programu jest zastrzeżenie, iż w trakcie realizacji RPO WP zostanie dokonana weryfikacja tej wartości, zgodnie z metodologią określoną przez MRR dla wszystkich RPO.

JEREMIE – znaczna część środków została przesunięta z dotacji na IIF. Zmiana podejścia ograniczyła bezpośredni efekt programu w postaci miejsc pracy na rzecz mocniejszego oddziaływania w tym zakresie.

Wskaźnik „Zakumulowana stopa wzrostu PKB” określa wpływ realizacji RPO WP na wzrost PKB w województwie pomorskim. Wpływ realizacji programu na wzrost PKB w województwie pomorskim będzie poddany ewaluacji ex-post po 2015r.

Wskaźnik „Liczba utworzonych miejsc pracy netto” – wskaźnik ten ukazuje wpływ realizacji programu na liczbę utworzonych miejsc pracy biorąc pod uwagę wszelkie korekty podanych wartości jak dodatkowość, przemieszczanie i efekty pośrednie. Wskaźnik ten został oszacowany na podstawie Raportu z 22 września 2007r. pn.: *Wskaźniki realizacji Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013 – ocena makroekonomicznego wpływu 16 RPO na gospodarki regionalne przy użyciu modeli HERMIN* opracowanego przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A., a wartości zostały zweryfikowane w stosunku do wartości określonych w dokumencie programowym. Wpływ RPO WP na wartość tego wskaźnika zostanie poddana ewaluacji ex-post po 2015r.

Wskaźnik „Stopa bezrobocia” (zmiana) – określa wpływ programu na zmianę stopy bezrobocia w regionie. Stopa bezrobocia rejestrowanego według szacunków GUS – Bank Danych Regionalnych wyniosła 12,2% według stanu na 31 grudnia 2010r. Dla porównania w skali kraju stopa bezrobocia rejestrowanego była nieznacznie wyższa i wyniosła 12,3%. Nastąpił wzrost wskaźnika stopy bezrobocia w stosunku do 2009r. (+0,3%). Ocena wpływu programu na stopień zmniejszania się bezrobocia zostanie dokonana ex-post na podstawie badania ewaluacyjnego w 2015r.

W celu prezentacji pełniejszego obrazu sytuacji społeczno-ekonomicznej w województwie pomorskim, sprawozdanie roczne zostało uzupełnione o zaktualizowane wartości wskaźników kontekstowych, uzyskanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Rocznika Statystycznego Województw oraz bazy danych Eurostatu. W większości przypadków rokiem bazowym jest 2009r., w niektórych przypadkach z uwagi na brak danych możliwych do pozyskania ze statystyki publicznej przedstawiono dane za 2008r. Tabela wskaźników kontekstowych stanowi załącznik nr V do niniejszego sprawozdania.

Mając na uwadze wysoki stopień zaawansowania realizacji programu, IZ RPO WP, wzorem 2009 roku przygotowała *Raport na temat realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 – stan na 31.12.2010r.* Dokument ten odnosi się do postępów realizacji celów RPO WP, identyfikacji potencjalnych zagrożeń oraz wskazania możliwych kierunków działań minimalizujących ryzyko niezrealizowania celów programu.

Raport jest wynikiem przeprowadzonej analizy postępu realizacji RPO WP w kontekście celów poszczególnych Osi Priorytetowych oraz celów programowych, stopnia wykonania założeń finansowych i oceny dotychczasowej skuteczności wykorzystania środków RPO WP. Wyniki oceny, rekomendacje i wnioski zawarte w raporcie powinny umożliwić IZ RPO WP podjęcie decyzji o ewentualnej realokacji środków pomiędzy działaniami wdrażanymi w ramach programu, jak również podjęcie działań informacyjnych, doradczych i szkoleniowych, mających na celu generowanie projektów w obszarach najmniejszego zainteresowania beneficjentów. Analiza dotyczyła:

- wartości osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu na poziomie poszczególnych Osi Priorytetowych/Działań/Poddziałań oraz poziomu realizacji zobowiązań w zakresie realizacji celów Strategii Lizbońskiej i wspierania obszarów wiejskich,

- skuteczności poszczególnych Osi Priorytetowych/Działań/Poddziałań, rozumianej jako relacja wartości osiągniętych produktów i rezultatów do planowanego poziomu wartości produktów i rezultatów,
- prognozy osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych Osi Priorytetowych/ Działań/Poddziałań,
- nakładów na poszczególne Działania, mierzonych stopniem zaawansowania w wydatkowaniu środków,
- efektywności mierzonej relacją wartości osiągniętych produktów i rezultatów do nakładów przeznaczonych na ich realizację.

Wyniki analizy dokonanej w ww. dokumencie zostaną przedstawione w niniejszym sprawozdaniu w punktach dotyczących poszczególnych osi priorytetowych. Należy jednakże dodać, iż materiał został przygotowany w oparciu o projekty wybrane przez Zarząd Województwa Pomorskiego, według stanu na 31 grudnia 2010 r., natomiast dane dotyczące wskaźników realizacji opierają się na deklaracjach beneficjentów zawartych we wnioskach o dofinansowanie. Raport został również przekazany do wiadomości członkom KM RPO WP.

Poniżej przedstawiono główne wnioski, jakie można wyciągnąć na podstawie dotychczasowych działań związanych w wdrażaniem programu:

- 1) Skuteczne uruchomienie **efektu dźwigni**, który spowodował, że środki unijne przyciągają stosunkowo dużo środków krajowych. Udział EFRR w łącznej wartości wszystkich zatwierdzonych projektów wynosi nieco ponad **61%** i jest znacznie niższy od zakładanego wstępnie w programie (**72%**). Tym samym strumień interwencji publicznej generowany w ramach RPO WP przekłada się na większą liczbę przedsięwzięć i większą skalę efektów rozwojowych niż w przypadku zastosowania wstępnie określonego w programie poziomu dofinansowania UE. Szczególnie duże znaczenie ma to w przypadku OP1, gdzie z uwagi na niższą średnią wartość dofinansowania niż dopuszczalna, liczba przedsiębiorców mogących skorzystać z dofinansowania wzrasta,
- 2) Biorąc pod uwagę deklaracje beneficjentów składane we wnioskach o dofinansowanie, w ramach programu nie zostanie utworzonych 11 tysięcy **nowych miejsc pracy** do roku 2015, co zostało określone jako jeden z podstawowych celów realizacji programu. Na podstawie projektów wybranych szacuje się wykonanie wskaźnika na poziomie **35%, tj. 3 830 miejsc pracy**. Niższy od zakładanego poziom wskaźnika wynika głównie z realokacji środków przeznaczonych na wsparcie bezpośrednie dla MŚP na rzecz instrumentów zwrotnych. Wartość określona na etapie programowania okazała się zbyt wysoka w stosunku do możliwości programowych. Ponadto pomimo odpowiedniego ukierunkowania kryterium wyboru projektów na tworzenie miejsc pracy, wydaje się to niewystarczające do realizacji zamierzonych celów. Biorąc pod uwagę powyższe, jak również fakt, iż metodologia szacowania wartości wskaźnika okazała się błędna, IZ RPO WP proponuje obniżenie wartości tego wskaźnika do 4 000 podczas negocjacji programu z KE,
- 3) Szacuje się, że poziom wydatków RPO WP ukierunkowanych na realizację Strategii Lizbońskiej będzie niższy od deklarowanego w momencie zatwierdzania programu przez KE. Obecnie wynosi on **41,5%** alokacji EFRR i **39,9%** całkowitej wartości środków uruchomionych w ramach RPO WP (zakładany poziom wynosił odpowiednio: **45,4%** środków EFRR oraz **48,5%** ogółu wydatków kwalifikowanych,

- 4) Proporcja środków EFRR przeznaczonych na projekty zlokalizowane **na obszarach wiejskich i w miastach jest zgodna z zapisami RPO WP** i wynosi odpowiednio: 35% na obszary wiejskie oraz 63,2% na obszary miejskie,
- 5) Na **obszary słabe strukturalnie** zdefiniowane w RPO WP **skierowano 10,6%** dotychczas uruchomionych środków EFRR. Obszary te skupiają ok. 15% ogółu mieszkańców województwa.

Biorąc pod uwagę powyższe, można stwierdzić, iż zostały zidentyfikowane obszary, które wymagają zmian w dokumentach programowych. Propozycja zmian zostanie przedstawiona KE podczas renegotjacji programu związanej z alokacją środków przyznanych w ramach Krajowej Rezerwy Wykonania i Dostosowania Technicznego.

2.1.6.3 Rekomendacje KE

W piśmie z dnia 27 sierpnia 2010 r. Komisja Europejska skierowała do IZ RPO WP swoje zalecenia i rekomendacje dotyczące zawartości merytorycznej sprawozdania rocznego za 2009. Mając na uwadze fakt, iż w większości przypadków uwagi te miały charakter horyzontalny i dotyczyły większości programów operacyjnych, IK NSRO przygotowało zmodyfikowaną instrukcję wypełniania sprawozdania rocznego, która uwzględnia wszystkie zalecenia i rekomendacje zgłaszane przez KE.

Zakres informacji przedstawiony w niniejszym sprawozdaniu został rozszerzony zgodnie z sugestiami przedstawionymi w ww. piśmie. IZ RPO WP starała się dostosować treść dokumentu zgodnie z sugestiami KE, tak, aby można było dokonać pogłębionej analizy jakościowej programu. Ponadto pismem z dnia 4 lutego br. KE przedstawiła swoje rekomendacje odnoszące się wyłącznie do RPO WP. Poniżej przedstawiono szczegółowe rekomendacje KE jak również sposób ich realizacji przez IZ RPO WP:

1. **KE:** Włączenie do sprawozdania rocznego oddzielnego punktu dotyczącego stanu realizacji Instrumentów Inżynierii Finansowych (JEREMIE i JESSICA).
IZ RPO WP: Rekomendacja uwzględniona w punkcie 2.1.6.5 sprawozdania,
2. **KE:** Przedstawienie kompleksowej informacji na temat dużych projektów
IZ RPO WP: Rekomendacja uwzględniona w punkcie 5 niniejszego sprawozdania.
3. **KE:** Dokonanie oceny działań informacyjno-promocyjnych
IZ RPO WP: IZ RPO WP prowadzi ewaluację działań informacyjno-promocyjnych. Wyniki badania zostaną przedstawione KE i członkom KM RPO WP w połowie roku.
4. **KE:** Wzmocnienie analizy jakościowej na podstawie wskaźników w oparciu o cele określone w programie.
IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. IZ RPO WP dokonała ewaluacji pod kątem realizacji celów programu. Wyniki tej ewaluacji zostały zawarte w niniejszym sprawozdaniu.
5. **KE:** Przygotowanie do przeglądu śródkresowego, biorąc pod uwagę zalecenia KE i wytyczne w zakresie KRW.
IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona.
6. **KE:** Usprawnienie i przyspieszenie realizacji inwestycji z zakresu sieci szerokopasmowych.

IZ RPO WP: Rekomendacja została uwzględniona. IZ RPO WP jest w trakcie oceny projektów, które zostały złożone w ramach pierwszego konkursu dotyczącego infrastruktury społeczeństwa informacyjnego. Prawdopodobny termin realizacji pierwszych projektów to IV kwartał 2011 r.

7. **KE:** Należy uzupełnić informację na temat istotnego wpływu RPO na środowisko przy wykorzystaniu wskaźników monitoringowych zawartych w Ocenie Oddziaływania na Środowisko dla RPO WP 2007-2013.

IZ RPO WP: IZ RPO WP planuje przeprowadzenie ewaluacji pod koniec bieżącego roku dotyczącej wpływu projektów realizowanych w ramach RPO WP na środowisko.

8. **KE:** Przyspieszenie realizacji inwestycji z zakresu energii

IZ RPO WP: Obecnie podpisano wszystkie umowy dotyczące realizacji projektów z zakresu efektywności energetycznej i wdrażania odnawialnych źródeł energii.

9. **KE:** Zapewnienie synergii między inwestycjami transportowymi: pomiędzy sieciami regionalnymi i krajowymi, wyraźny priorytet dla dróg łączących region z szerszą krajową siecią transportową.

IZ RPO WP: Komplementarność, zgodność projektu z preferencjami wsparcia w ramach Osi, a także wpływ na usprawnienie ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg wyższego rzędu stanowiły znaczące kryteria wyboru projektów do dofinansowania. W ramach programu realizowane są projekty, które spełniają wszystkie ww. kryteria. Modelowym przykładem jest budowa węzłów dojazdowych do autostrady A1, przebudowa ul. Łostowickiej z Trasą W-Z w Gdańsku, czy też budowa Obwodnicy Pruszcza Gdańskiego, która ułatwi przejazd pomiędzy drogą krajową Nr 7 i Nr 1.

10. **KE:** Rozwój inteligentnych strategii specjalizacji na podstawie regionalnych strategii innowacji.

IZ RPO WP: IZ RPO WP stworzyła szeroki wachlarz możliwości dla projektów realizowanych w ramach OP1, uwzględniając w dość istotny sposób, wsparcie inwestycji wpisujących się w cele Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Pomorskiego. Szczególnie dotyczy to:

- Działania 1.2 dotyczy wsparcia przedsiębiorców, które ma służyć przedsięwzięciom innowacyjnym, niezależnie od wsparcia dotacyjnego ukierunkowanego na wzmacnianie pozycji rynkowej przedsiębiorstw i tworzenie nowych miejsc pracy (tj. Działanie 1.1),
- Działanie 1.3 - Inicjatywa JEREMIE, w ramach której preferencje uzyskują przedsiębiorstwa działające w obszarze innowacji, usług, eksportu i przetwórstwa przemysłowego, poza tym przewiduje się w ramach Inicjatywy wdrażanie Produktów Finansowych kapitałowych typu *venture*, które będą miały na celu wspieranie innowacyjnych przedsięwzięć,
- Działanie 1.5 – stworzono preferencje dla projektów wpisujących się w założenia i cele RIS-P. Dodatkowo uwzględniono ocenę wpisywania się w projektów w *Regionalny Program Wspierania Klastrow w Województwie Pomorskim na lata 2009-2015*, którego celem jest wzmocnienie konkurencyjności gospodarki regionu poprzez stymulowanie rozwoju regionalnych i lokalnych klastrow. Takie podejście do wspierania klastrow jest innowacyjne w skali kraju,
- Działanie 2.1 – stworzono preferencje dla projektów wpisujących się w założenia i cele RIS-P. Ocenie podlega zarówno zgodność projektu ze strategią jak i potrzebami rozwoju proinnowacyjnego.

11. **KE:** Poprawa systemu monitorowania wspieranych firm w podziale na typy.
IZ RPO WP: Dotychczas IZ RPO WP prowadziła monitoring udzielanego wsparcia wg wielkości przedsiębiorstwa i typu prowadzonej działalności (wg statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej WE zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) 1828/2006), jednakże istnieje potrzeba szerszego monitorowania udzielanego wsparcia MŚP. Taki monitoring jest już prowadzony dla Inicjatywy JEREMIE i w przyszłości zostanie rozszerzony dla pozostałych działań skierowanych do przedsiębiorców.
12. **KE:** Przestrzeganie zasad zamówień publicznych, pomocy publicznych, monitorowanie i kontrola jakości w ramach wdrażania Instrumentów Inżynierii Finansowej
IZ RPO WP: IZ RPO WP zapewnia, iż na każdym poziomie wdrażania instrumentów inżynierii finansowej istnieją mechanizmy, które obligują każdego uczestnika do realizacji projektu zgodnie z prawodawstwem unijnym, w szczególności w zakresie zamówień publicznych czy też pomocy publicznej. Zgodnie z notą COCOF od 2011r. instytucje zarządzające uczestniczące w realizacji IIF będą zobligowane do przesłania dokumentów sprawozdawczych ujednoliconych na poziomie wszystkich regionów UE.
13. **KE:** Lepsza jakość przygotowywanych wniosków dotyczących dużych projektów
IZ RPO WP: Dotychczas w ramach RPO WP zidentyfikowano jeden duży projekt, który jest w trakcie procedury negocjacyjnej (via SFC). Złożona dokumentacja została przygotowana we współpracy z IZ RPO WP, w oparciu o wytyczne MRR i KE.
14. **KE:** Aktywne uczestnictwo w sieci ENEA
IZ RPO WP: W grudniu 2010 r. IZ RPO WP przystąpiła do udziału w pracach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”. W ramach Sieci utworzono sześć grup roboczych. Przedstawiciele IZ RPO WP biorą aktywny udział w pracach wszystkich grup roboczych. Reprezentantem IZ RPO WP grupy roboczej ds. ocen oddziaływania na środowisko jest pracownik DPR, w grupach roboczych ds. problemów wdrażania programów operacyjnych oraz ds. nowej perspektywy finansowej 2014 -2020 bierze udział pracownik DRRP, natomiast w pozostałych grupach roboczych (ds. ochrony powietrza i energetyki, gospodarki wodno-ściekowej, odpadów) działają pracownicy DROŚ.
15. **KE:** Aktywne uczestnictwo w sieci RegioNetwork
IZ RPO WP: Województwo Pomorskie ma swój profil na stronie RegioNetwork od października 2010 r. i stara się aktywnie uczestniczyć w wymianie doświadczeń w dziedzinie realizacji polityki regionalnej.

2.1.6.4 Rekomendacje IZ i innych instytucji

Rekomendacje IZ RPO WP odnośnie dalszego przebiegu realizacji programu operacyjnego

Na przełomie lat 2009 i 2010 IZ RPO WP przeprowadziła ewaluację wewnętrzną związaną z oceną postępów realizacji celów RPO WP i identyfikacją potencjalnych zagrożeń i wskazaniem kierunków działań minimalizujących ryzyko niezrealizowania tych celów. W listopadzie 2009 r. przygotowany został wstępny raport, a wynikające z niego wnioski i rekomendacje wskazały m.in. potrzebę realokowania części środków na wsparcie zwrotne w formie Inicjatywy JESSICA. W związku zdecydowano o uruchomieniu pozadotacyjnego wsparcia dla miast na poziomie 35,0 mln EUR (EFRR) w trzech obszarach tematycznych: a)

infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych; b) infrastruktura rozwoju miast (skierowane na wzmacnianie funkcji miejskich i metropolitalnych); c) infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii, w tym wykorzystanie źródeł odnawialnych.

Równolegle, w związku z dążeniem do wzmocnienia efektywności wsparcia uruchamianego w ramach RPO WP oraz prawdopodobnym zwiększaniem roli instrumentów inżynierii finansowej w kolejnym okresie programowania, IZ RPO WP podjęła działania zmierzające do podpisania umowy o dofinansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) jako potencjalnym Menadżerem Funduszu Powierniczego JESSICA. W dniu 3 października 2009 r. w piśmie do EBI, IZ RPO WP zadeklarowała zainteresowanie realizacją Inicjatywy JESSICA, a w dniu 12 listopada 2009 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli IZ RPO WP z przedstawicielami **EBI JESSICA Task Force**. W jego efekcie EBI przystąpił do przygotowania *Studium możliwości wdrożenia inicjatywy JESSICA – województwo pomorskie*, finansowanego ze środków Komisji Europejskiej, którego celem była ocena możliwości i zasadności wdrożenia instrumentu finansowego JESSICA w województwie pomorskim z wykorzystaniem środków RPO WP. Analiza przeprowadzona w ww. dokumencie potwierdziła potencjał i zasadność wprowadzenia wsparcia pozadotacyjnego dla miast w RPO WP.

Ponadto, dokonano aktualizacji definicji obszarów słabych strukturalnie wraz z aktualizacją mapy tych obszarów. Dotychczas status obszarów słabych strukturalnie (spełnianie trzech cech w jednym roku) posiadały 44 gminy (zamieszkałe przez 14% ludności województwa). W wyniku aktualizacji lista ta została uzupełniona o trzy nowe gminy. Ogółem na obszarach słabych strukturalnie po aktualizacji mieszka 15% ludności regionu. Potrzeba aktualizacji mapy obszarów słabych strukturalnie, ze względu na zmianę sytuacji społeczno-gospodarczej w ostatnich latach, została zidentyfikowana we *Wstępnym Raporcie nt. postępów realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (wg stanu na 31.12.2009 r.)*, przygotowanego przez IZ RPO WP na początku 2010 r. Aktualizacja została również przewidziana w samym RPO WP.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240), na mocy której środki Unii Europejskiej zostały wyłączone z budżetu państwa i tworzony został *budżet środków europejskich*, dokonano zmian w dokumentach programowych. Środki te, w przeciwieństwie dotychczas stosowanych w Programie rozwiązań, nie są przekazywane do beneficjentów za pośrednictwem instytucji podpisującej umowę o dofinansowanie (tj. Instytucji Zarządzającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia), ale są wypłacane bezpośrednio przez tzw. instytucję *Płatnika*, którego rolę pełni Bank Gospodarstwa Krajowego, na podstawie zlecenia płatności wystawionego przez instytucję podpisującą umowę o dofinansowanie.

Realizacja rekomendacji przyjętych przez KM RPO WP

W okresie sprawozdawczym KM RPO WP zaopiniował pozytywnie zmianę programu polegającą na realokacji środków z przeznaczeniem na realizację Inicjatywy JESSICA.

2.1.6.5. Instrumenty Inżynierii Finansowej

Inicjatywa JEREMIE

Inicjatywa JEREMIE realizowana jest w ramach Działania 1.3 *Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP*. Na finansowanie Działania przewidziano ogółem **68 795 797 EUR**, w tym środki EFRR stanowią 75%, tj. **51 596 848 EUR**. Na koniec 2010 r. stan środków na Rachunku Bankowym Funduszu Powierniczego JEREMIE wyniósł **73 310 421 EUR**.

Na przełomie II oraz III kwartału 2010 r. Menadżer Funduszu Powierniczego JEREMIE (MFP), którego rolę pełni Bank Gospodarstwa Krajowego, ogłosił konkursy na dwa Produkty Finansowe: Pożyczka Globalna dla funduszy pożyczkowych oraz Reporęczenie dla funduszy poręczeniowych. Łączna kwota przeznaczona na uruchomienie ww. Produktów Finansowych wyniosła **11 097 099 EUR**, z czego **7 566 204 EUR** skierowano na Reporęczenie dla funduszy pożyczkowych, a **3 530 895 EUR** na Pożyczkę Globalną dla funduszy pożyczkowych. W ramach instrumentu Reporęczenie, fundusz poręczeniowy udziela poręczeń kredytów i pożyczek zaciągane przez mikro i małe przedsiębiorstwa w instytucjach finansowych świadczących usługi kredytowe/pożyczkowe (np. banki). Produkt ten ukierunkowany jest głównie na wsparcie przedsięwzięć rozwojowych w MŚP, które znajdują się w luce kapitałowej.

Pośrednik Finansowy od momentu przyznania limitu środków może udzielać poręczeń w terminie do 24 miesięcy, a maksymalny poziom poręczenia wynosi 80% wartości kredytu/pożyczki. Ponadto, w celu efektywniejszego wykorzystania puli – w zależności od wysokości jednostkowego poręczenia – PF partycypuje od 20% do 50% w kwocie przyznanego poręczenia (angażując własne środki). Maksymalna wartość jednostkowego poręczenia wynosi 126 103 EUR.

Produkt finansowy Pożyczka Globalna dla funduszy pożyczkowych przeznaczony jest bezpośrednio na pożyczki udzielane dla mikro i małych przedsiębiorstw. Fundusz pożyczkowy jako PF dysponuje 24 miesięcznym okresem budowy portfela pożyczkowego. Celem pożyczki są działania rozwojowe przedsiębiorstwa. Instrument finansowy skierowany jest do mikro i małych przedsiębiorstw (w tym absolwentów i start-upów).

Udział własny PF we wsparciu MŚP wynosi od 10% do 50% wysokości kwoty pożyczki, a maksymalna wartość jednostkowej pożyczki dla ostatecznego beneficjenta to 100 883 EUR.

W 2010 r. IZ RPO WP podjęła również dyskusję z MFP nad parametrami Produktu Finansowego: Poręczenie portfelowe. Według założeń alokacja środków, która zostanie skierowana na ten cel wyniesie około 37,8 mln EUR. Poręczenie Portfelowe udzielane będzie przez MFP ze środków Funduszu Powierniczego JEREMIE na zabezpieczenie spłaty kredytów lub pożyczek udzielonych przez Pośrednika Finansowego na rzecz mikro i małych przedsiębiorców. Ogłoszenie konkursu planowane jest na II kwartał 2011 r.

W 2010 r. w ramach realizacji Inicjatywy JEREMIE w województwie pomorskim, trzech PF otrzymało wsparcie w uruchomionych Produktach Finansowych – jeden PF uzyskał reporeczenie o wartości 7 566 204 EUR oraz dwóch PF pożyczkę globalną o wartości 3 530 895 EUR. Przyznane limity w obu Produktach o łącznej wartości 11 097 099 EUR stanowią 16,1% całkowitej alokacji środków przeznaczonych na realizację JEREMIE w RPO WP.

W 2010 r. Pośrednicy Finansowi uruchomili również wsparcie dla przedsiębiorców – ogółem wsparto 105 MŚP na łączną kwotę **2 186 557 EUR**, w tym udział środków Funduszu Powierniczego JEREMIE wyniósł **1 521 210 EUR**.

Rozdysponowanie środków na Produkty Finansowe przedstawia się następująco:

- Liczba wspartych MŚP w ramach Reporęczenia – 42 podmioty; kwota udzielonych poręczeń **1 720 000 EUR**, w tym udział JEREMIE **1 171 299 EUR**,
- Liczba wspartych MŚP w ramach Pożyczki Globalnej – 63 podmioty; kwota udzielonych kredytów/pożyczek **466 557 EUR**, w tym udział JEREMIE **349 911 EUR**.

Współczynnik wykorzystania przez PF przyznaných środków na koniec 2010 roku wyniósł:

- Reporęczenie dla funduszy poręczeniowych – **15,4 %**,
- Pożyczka Globalna dla funduszy pożyczkowych – **9,9 %**.

Stosunkowo niska wartość współczynnika wykorzystania alokacji na poszczególne Produkty Finansowe spowodowana jest przede wszystkim dość późnym uruchomieniem wsparcia przez PF – II połowa 2010 r. i niezakończonym w związku z tym okresem budowy portfeli poręczeń oraz kredytów/pożyczek.

Środki uruchomione w ramach Inicjatywy JEREMIE w największym stopniu trafiły do podmiotów z branż:

- handel hurtowy i detaliczny (**31,4%**),
- transport i gospodarka magazynowa (**20%**),
- przetwórstwo przemysłowe (**11,4%**).

W ujęciu ilościowym przeważało wsparcie dla firm mikro, które stanowiło **83,8%** (wartościowo 67,4%). Drugą najpoważniejszą grupę stanowiły firmy małe – wsparcie dla tych przedsiębiorców stanowiło **16,2%** (wartościowo 32,6%). Znaczący udział miały również start-upy – **ok. 35%** (wartościowo 14,7%).

Wśród poręczeń i kredytów/pożyczek dominowało wsparcie do **50 tys. EUR** (90% MŚP skorzystało z finansowania w tej wielkości, wartościowo 61,7%). Dotychczasowe wsparcie skoncentrowane jest w Gdańsku (28,6%) oraz Słupsku i powiecie słupskim (20,0%).

Średni okres zapadalności jednostkowego dofinansowania (zwrotnego) wyniósł 30 miesięcy. Największą grupę stanowiły poręczenia oraz kredyty/pożyczki udzielane na okres poniżej 12 miesięcy (34,3%).

Działanie 1.4 „Systemowe wspieranie przedsiębiorczości”

Jednym z typów projektów możliwych do wsparcia w ramach Działania 1.4 jest m.in. wsparcie kapitałowe powstających oraz działających publicznych instytucji otoczenia biznesu działających na rynku usług finansowych. W ramach tego typu wsparcia wybrano do realizacji trzy projekty o łącznej kwocie dofinansowania **6 162 192 EUR**, z czego dwa projekty dotyczą wsparcia funduszy pożyczkowych na kwotę dofinansowania **5 216 416 EUR**, natomiast jeden dotyczył funduszu poręczeniowego na kwotę **945 776 EUR**. Dotychczas wsparto **574** przedsiębiorstwa, z czego **543** firmy uzyskały pożyczki na kwotę **3 590 372 EUR**, natomiast **31** przedsiębiorców skorzystało z poręczenia w kwocie **635 860 EUR**. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj działalności przedsiębiorstw, którym udzielono wsparcia zostaną przedstawione w sprawozdaniu za 2011r. po uzyskaniu dodatkowych informacji od beneficjentów.

Inicjatywa JESSICA

Inicjatywa JESSICA wdrażana jest zgodnie ze stosownymi przepisami wspólnotowymi m.in. Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. oraz Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1828/2006 z 8 grudnia 2006 r.

W dniu 12 lipca 2010 r. Województwo Pomorskie podpisało Umowę o Finansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, na mocy której utworzono Fundusz Powierniczy JESSICA dla Województwa Pomorskiego. FPJ został utworzony jako oddzielny "blok finansowy" w ramach EBI, zgodnie z Umową o Finansowanie. Region przekazał do FPJ kwotę **59 599 878 EUR** z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 w ramach Osi Priorytetowej 3 "Funkcje miejskie i metropolitalne".

Głównym celem wdrażania Inicjatywy JESSICA w województwie pomorskim jest poprawa konkurencyjności miast poprzez rozwój funkcji miejskich i metropolitalnych. W szczególności Inicjatywa ta powinna mieć na celu wzmocnienie aktywności społecznej i gospodarczej regionu i konkurencyjności miast poprzez rewitalizację ich zdegradowanych części (w tym m.in. zdekapitalizowanych historycznych budynków, terenów zdegradowanych, terenów powojennych i przemysłowych, dworców kolejowych, nabrzeży portowych i ich otoczenia oraz infrastruktury transportowej). Ponadto, inwestycje w ramach Inicjatywy JESSICA powinny przyczyniać się do rozwoju infrastruktury energetycznej, rozwoju i integracji efektywnych i zrównoważonych systemów transportu zbiorowego, rozwoju instytucji otoczenia biznesu oraz wzmocnienia potencjału gospodarczego miast.

FPJ będzie finansował Fundusze Rozwoju Obszarów Miejskich, które uruchomią instrumenty w postaci pożyczek, wkładów kapitałowych i/lub poręczeń dla projektów miejskich dotyczących rewitalizacji obszarów miejskich, rozwoju infrastruktury energetycznej, transportu zbiorowego i wzmocnienia instytucji otoczenia biznesu w miastach powyżej 35 tys. mieszkańców oraz w miastach będących stolicami powiatów ziemskich zgodnie z opisem Osi Priorytetowej 3, Działanie 3.3. Projekty Miejskie wspierane w ramach Inicjatywy JESSICA muszą stanowić element zintegrowanych planów zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.

Inwestycje w projekty miejskie nie zostały jeszcze rozpoczęte. Stąd na obecnym etapie realizacji Inicjatywy JESSICA w województwie pomorskim nie można podać szczegółowych informacji odnośnie poszczególnych projektów.

W okresie sprawozdawczym Manager FPJ w województwie pomorskim podjął następujące działania:

– **Organizacja pierwszego posiedzenia Rady Inwestycyjnej w dniu 5 listopada 2010 r. w Luxemburgu:**

- Zaprezentowano Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego w kontekście rozwoju obszarów miejskich oraz Strategię Inwestycyjną FPJ dla województwa pomorskiego,
- Przedstawiono indykatorywny plan działań w zakresie wdrażania Inicjatywy JESSICA,
- Omówiono zakres działań wybranego konsultanta biznesowego - firmy Value Management Partners (VMP),
- Zaprezentowano procedury dotyczące sprawozdawczości i monitoringu związane z funkcjonowaniem FPJ,
- Zaprezentowano możliwości finansowania inwestycji samorządowych przez EBI.

– **Wybór Konsultanta Biznesowego.**

EBI wybrał konsultanta biznesowego, którego zadaniem jest wspieranie EBI w zakresie następujących działań:

- Identyfikacja odpowiednich kandydatów na FROM, którzy mogliby zarządzać funduszami otrzymanymi z FPJ,
- Identyfikacja potencjalnych projektów miejskich, które mogłyby się ubiegać o finansowanie od wybranego FROM,
- Analiza dokumentów, mogących pełnić rolę zintegrowanych planów rozwoju obszarów miejskich, jak również ujętych w nich projektów miejskich,
- Organizacja i/lub uczestnictwo w seminariach oraz konferencjach, jak również prowadzenie szkoleń dla instytucji i innych kluczowych partnerów w celu promowania Inicjatywy JESSICA oraz partnerstwa publiczno- prywatnego.

– **Wstępna identyfikacja potencjalnych kandydatów na FROM przez Konsultanta Biznesowego.**

W okresie sprawozdawczym Konsultant zidentyfikował 12 potencjalnych kandydatów na zarządzających FROM.

– **Wstępna identyfikacja potencjalnych projektodawców przez Konsultanta Biznesowego.**

- Konsultant biznesowy rozpoczął nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi projektodawcami w województwie pomorskim,
- Konsultant Biznesowy odbył spotkania w urzędach miejskich w Gdyni oraz w Sopocie. Rozmowy dotyczyły następujących projektów: Lotnisko Gdynia Kosakowo, Forum Kultury Sp. z o.o w Gdyni, Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Miasta Gdyni, rewitalizacja obszarów wokół stacji kolejowej oraz rozbudowa stadionu rugby Ogniwo w Sopocie.

– **W kolejnym okresie sprawozdawczym zakłada się realizację następujących działań:**

- Utrzymywanie kontaktów z instytucjami publicznymi i prywatnymi, które potencjalnie mogłyby utworzyć FROM,
- Przeprowadzenie analizy rynku projektów miejskich kwalifikujących się do finansowania w ramach Inicjatywy JESSICA w województwie pomorskim,
- Organizacja konferencji dla kandydatów na FROM i projektodawców,
- Przeprowadzenie procedury wyboru FROM w województwie pomorskim,
- Rozpoczęcie negocjacji Umowy Operacyjnej/Umów Operacyjnych z wybranym(i) kandydatem/kandydatami.

2.1.6.6. Realizacja założeń Strategii Lizbońskiej/EU 2020

Strategia Lizbońska

Dotychczas w realizację celów Strategii Lizbońskiej zaangażowanych jest **776 spośród 1 222** zakontraktowanych projektów (tj. około **64%**). Wartość środków w projektach realizujących cele SL stanowi **39,40%** zakontraktowanych środków ogółem (**534 470 732 EUR**), natomiast wartość środków EFRR w ww. projektach wynosi **41,29%** (**344 411 208 EUR**) wszystkich zakontraktowanych środków EFRR.

Powodem takiego poziomu kontraktowania środków na SL jest fakt, iż do końca 2010 r. nie uruchomiono jeszcze Poddziałania 2.2.1 *Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego*, ukierunkowanego na cele prolizbońskie, a także trwająca kontraktacja projektów (głównie w OP1). Dodatkowym problemem skutkującym niższym poziomem wykorzystania środków na rzecz SL jest brak projektów z zakresu inteligentnych systemów transportu w Działaniu 3.1 (potrzeby w tym zakresie zostały zgłoszone do POIiŚ) oraz brak przedsięwzięć ukierunkowanych na efektywność energetyczną w Osi Priorytetowej 9 (Działanie 9.1).

Na obecnym etapie wdrażania programu, środki ogółem zaangażowane w realizację SL stanowią **43,55%** całkowitej wartości Programu, a środki EFRR realizujące SL stanowią **38,9%** wszystkich środków EFRR alokowanych na realizację RPO WP. Przyjęty w Programie cel odnośnie zaangażowania środków RPO WP w realizację SL wynosi **48,5%** całości alokowanych środków i jest obecnie zrealizowany w **89,8%**. Cel dla środków EFRR został określony w RPO WP na poziomie **45,4%** i jest na obecnym etapie zrealizowany w **85,7%**.

Na niższy poziom zakontraktowanych środków UE na lizbońskie kategorie interwencji wpływa przede wszystkim znacznie niższa niż zakładano stopa współfinansowania UE (wyższa dźwignia finansowa). Utrzymanie tej tendencji w Działaniach ukierunkowanych na realizację celów SL, umożliwi przeznaczenie na ten cel wyższej całkowitej wartości środków ogółem (wkład krajowy i wkład unijny) i zrekompensuje w ten sposób wydatkowanie mniejszej kwoty EFRR. Do rozdysponowania na „lizbońskie” kategorie interwencji pozostało jeszcze ok. **57 682 616 EUR** środków EFRR.

W realizację celów SL w najwyższym stopniu zaangażowana jest OP 1 *Rozwój i innowacje w MŚP*, w której zakontraktowano ogółem **274 324 400 EUR**, w tym **159 732 791 EUR** z EFRR.

Lizbońskie kategorie interwencji uruchomiono również w:

- OP 2 *Społeczeństwo wiedzy* w wysokości **24 447 577 EUR** środków ogółem, w tym **18 331 802 EUR** z EFRR,
- OP 3 *Funkcje miejskie i metropolitalne* w wysokości **59 599 878 EUR** środków ogółem, w tym **51 583 834 EUR** z EFRR,
- OP 4 *Regionalny system transportowy* w wysokości **118 145 563 EUR** środków ogółem, w tym **85 066 765 EUR** z EFRR,
- OP 5 *Środowisko i energetyka przyjazna środowisku* w wysokości **57 953 314 EUR** środków ogółem, w tym **29 696 017 EUR** z EFRR.

Zgodnie z szacunkami, cel RPO WP w zakresie alokacji środków EFRR przeznaczonych na kategorie „lizbońskie” zostanie zrealizowany, a **realny odsetek środków UE ukierunkowanych na cele Strategii Lizbońskiej** będzie się kształtował na poziomie **ponad 45%**.

Krajowy Program Reform na lata 2008-2011

Projekty realizowane w ramach RPO WP 2007-2013 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

I. Priorytet Aktywne społeczeństwo

1. *Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy – realizacji ww. działania służą przede wszystkim projekty zatwierdzone w ramach OP 2 Społeczeństwo wiedzy, dotyczące:*
 - Budowy i modernizacji infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej szkół wyższych (np. projekt Uniwersytetu Gdańskiego *Fizyka dla przyszłości – zakup kompletnego wyposażenia nowoczesnego dydaktycznego laboratorium fizycznego dla studentów i doktorantów kierunku Fizyka Uniwersytetu Gdańskiego*),
 - Rozwoju e-usług (np. projekt Miasta Gdańska *Gdańska Platforma Edukacyjna*, którego rezultatem będzie zastosowanie technologii cyfrowych w procesie edukacyjnym w 191 placówkach oświatowych w Gdańsku).
2. *Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego – realizacji ww. działania służą przede wszystkim projekty:*
 - W zakresie *wspierania i rozwoju przedsiębiorczości* – w ramach OP1 *Rozwój i innowacje w MŚP*, głównie w obszarze wsparcia bezpośredniego dla sektora MŚP,
 - W zakresie *społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacniania roli organizacji partnerów społecznych* – nacisk na bezpośredni udział mieszkańców w przygotowaniu

i realizacji przedsięwzięć oraz zaangażowanie lokalnych organizacji pozarządowych został położony w projektach w ramach Działania 9.3 *Lokalne inicjatywy obywatelskie*. Dzięki tym projektom, realizowanym w przeważającej mierze na obszarach słabych strukturalnie, następuje aktywizacja społeczności lokalnych wokół wspólnego celu (np. świetlice integracyjnej lub obiektu sportowo-rekreacyjnego).

3. *Działanie 5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych* – w tym zakresie główną rolę odegrały projekty w ramach OP2 dotyczące rozwoju usług elektronicznych. Przykładem takiego przedsięwzięcia może być projekt *Rozwój elektronicznych usług publicznych w Gdyni* realizowany przez Miasto Gdynia, w którym połączono elementy e-edukacji i e-administracji.
4. *Działanie 6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia* – ww. działanie realizowane jest przez przedsięwzięcia w ramach OP 7 *Ochrona zdrowia i system ratownictwa*. Przykładem może być projekt *Przebudowa i modernizacja wraz z zakupem niezbędnego sprzętu medycznego w największym w województwie Szpitalnym Oddziale Ratunkowym dla dorosłych i dzieci w Pomorskim Centrum Traumatologii w Gdańsku*.

II. Priorytet Innowacyjna gospodarka

1. *Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji*. Działanie to realizowane jest przede wszystkim poprzez projekty w OP1:
 - W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości* wdrażany jest, m.in. projekt *Wsparcie przedsiębiorczości poprzez rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach inicjatywy JEREMIE w województwie pomorskim* realizowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego,
 - W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla innowacyjności* – dofinansowano instytucje sprzyjające innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (np. projekt *Sopockie Centrum Wiedzy i Innowacji* realizowany przez Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość - Oddział Terenowy w Gdańsku),
 - W ramach OP1 zatwierdzono także szereg projektów o charakterze klastrowym, jak na przykład *Wsparcie tworzenia i rozwoju powiązań kooperacyjnych w Kłastrze Kluczowym Województwa Pomorskiego - Bałtyckim Kłastrze Ekoenergetycznym*,
 - W zakresie *przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla inwestycji* – oprócz wymienionych powyżej inicjatyw, cel ten realizowany był także w ramach Osi Priorytetowej 8, Poddziałania 8.1.2. *Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy* – poprzez projekty dotyczące uzbrojenia terenów pod inwestycje (np. projekt *Gminy Słupsk - Uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze w ramach SSSE Redzikowo-Wieszyno. Etap I*),
2. *Działanie 3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji i inwestycji* – ww. działanie jest realizowane w ramach OP1, przede wszystkim w zakresie innowacyjnych rozwiązań w MŚP (Działanie 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP*) oraz rozwoju infrastruktury instytucji sprzyjających innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (np. parki naukowo-technologiczne).
3. *Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej* – działanie realizowane jest

poprzez przedsięwzięcia w OP 4 *Regionalny system transportowy* w zakresie regionalnego transportu drogowego (np. projekty związane z rozbudową/przebudową dróg stanowiących dojazd do autostrady A-1) oraz Osi Priorytetowej 8. *Lokalna infrastruktura podstawowa* w zakresie transportu drogowego sprzyjającego wzrostowi lokalnego potencjału gospodarczego.

4. *Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska* – niektóre z projektów zatwierdzonych w ramach Działania 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP* mają charakter proekologiczny, jak na przykład projekt *Rozbudowa firmy Prowal poprzez wdrożenie do produkcji innowacyjnych technologii suszenia biomasy*.

III. Priorytet Sprawne instytucje

1. *Działanie 1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań* – w ramach OP 2 zatwierdzono przedsięwzięcia z zakresu e-administracji, jak na przykład projekt *e-Administracja – szansą na rozwój społeczeństwa informacyjnego w Gminie Kościerzyna* realizowany przez Gminę Kościerzyna.
2. *Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej* – ww. działanie było realizowane w ramach OP 1, Działania 1.6 *Promocja gospodarcza regionu*. Zatwierdzono m.in. projekt *System Promocji i Informacji Gospodarczej Województwa Pomorskiego*, realizowany przez ARP SA,

EUROPA 2020

Kierunki realizacji RPO WP odzwierciedlone w decyzjach IZ RPO WP odnośnie wyboru projektów oraz kierunkach zmiany programu przeprowadzonej w roku 2010 uwzględniają cele i priorytety *Strategii Europa 2020*. Osie Priorytetowe programu przyczyniają się do osiągnięcia trzech powiązanych ze sobą priorytetów strategii, tj:

- **rozwoju inteligentnego:** rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- **rozwoju zrównoważonego:** wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- **rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu:** wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

W ramach RPO WP łącznie **alokowano 715,8 mln EUR** z EFRR, na wsparcie priorytetów i inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020. Stanowi to **80,8% całkowitej alokacji EFRR** w RPO WP. Do końca 2010 r. **zakończono z tej kwoty łącznie 632,3 mln EUR (88%)**. Do końca 2010r. zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **265,6 mln EUR**, co stanowi **37%** środków przeznaczonych na realizację strategii.

Największy udział zarówno w alokacji EFRR, jak i kontraktacji ma **priorytet Rozwój zrównoważony** (ok. 62%) i projekt flagowy „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” (59,9% alokacji EFRR i 61,2% kontraktacji przeznaczonej na realizację Strategii Europa 2020). Przyczynił się do tego wybór do realizacji projektów ukierunkowanych na zwiększanie konkurencyjności gospodarki regionu przy jednoczesnym zrównoważonym i efektywnym wykorzystaniu dostępnych zasobów w oparciu o przyjazne środowisko technologie. Do realizacji projektu flagowego przyczyniają się projekty dofinansowane w OP 4 *Regionalny system transportowy*, OP 5 *Środowisko i energetyka przyjazna środowisku*, OP 8 *Lokalna*

infrastruktura podstawowa oraz w zakresie rozwoju i integracji systemów transportu zbiorowego w OP 3 Funkcje miejskie i metropolitalne.

Podział alokacji EFRR pomiędzy poszczególne priorytety i projekty flagowe przedstawiono w poniższej tabeli.

Priorytet Strategii Europa 2020	Projekt flagowy	Alokacja EFRR (indykatywnie) EUR	Kontraktacja EUR
Rozwój inteligentny (smart growth)	Unia Innowacji	140 064 757	108 874 863
	Europejska Agenda Cyfrowa	31 065 001	18 331 802
	Młodzież w drodze	22 037 702	28 470 620
Razem		193 167 460	155 677 285
Rozwój zrównoważony (sustainable growth)	Europa efektywnie korzystająca z zasobów	428 916 628	387 212 279
	Polityka przemysłowa w erze globalizacji	15 647 743	7 800 170
Razem		444 564 371	395 012 449
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (inclusive growth)	Program na rzecz nowej umiejętności i zatrudnienia	-	-
	Europejski program walki z ubóstwem	78 133 807	81 644 350
Razem		78 133 807	81 644 350
Ogółem		715 865 638	632 334 084

Do projektów objętych dofinansowaniem, które w najlepszy sposób przyczyniają się do realizacji priorytetu *Rozwój zrównoważony* można zaliczyć, m.in.:

- dojazdy do autostrady A1: przebudowa drogi wojewódzkiej nr 226 – węzeł „Rusocin”, przebudowa drogi wojewódzkiej nr 218 – węzeł „Kopytkowo”, rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 224 – węzeł „Stanisławie”,
- rewitalizacja i modernizacja tzw. „kościerskiego korytarza kolejowego” odcinka Kościerzyna-Gdynia linii kolejowej nr 201 (projekt komplementarny z Pomorską Koleją Metropolitalną – projektem realizowanym w ramach PO IŚ),
- rekultywacja składowisk odpadów gmin będących udziałowcami Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”,
- budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” w Czarnówku,
- energetyczne wykorzystanie biogazu na oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód,
- rozbudowa istniejącego systemu pozyskiwania gazu składowiskowego i wykorzystanie go do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie,
- rozwój proekologicznego transportu publicznego na Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta.

Drugim co do wielkości zaangażowanej alokacji EFRR oraz kontraktacji jest **priorytet Rozwój inteligentny** (27% alokacji EFRR i 24,6% kontraktacji przeznaczonej na realizację Strategii Europa 2020). Największy udział zaangażowanych środków ma w tym przypadku projekt flagowy „Unia Innowacji” (19,5% alokacji i 17,2% kontraktacji). Wpłynęła na to realizacja projektów przyczyniających się do zwiększenia roli wiedzy

i innowacji, podniesienia jakości edukacji, poprawy wyników działalności badawczo-rozwojowej, wspierania transferu innowacji. Do realizacji projektu „Unia Innowacji” przyczyniają się przede wszystkim projekty dofinansowane w ramach OP 1 *Rozwój i innowacje w MŚP*. Pozostałe dwa projekty flagowe, tj. „Europejska Agenda Cyfrowa” i „Młodzież w drodze” również mają istotny udział w RPO WP. Projekt „Europejska Agenda Cyfrowa” realizowany jest dzięki wsparciu projektów w ramach OP. 2 *Społeczeństwo wiedzy*, „Młodzież w drodze” natomiast znajduje swoje odzwierciedlenie w projektach dofinansowanych zarówno w OP 2 *Społeczeństwo wiedzy*, jak i OP 9 *Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie*.

Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że wsparcie udzielane w ramach tej OP może mieć również charakter pozadotacyjny (Inicjatywa JEREMIE). Do przykładowych projektów, które w najlepszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia celów priorytetu Rozwój inteligentny należy zaliczyć:

- wsparcie kapitałowe Funduszu Poręczeń Kredytowych ułatwiającego dostęp do finansowania zewnętrznego dla pomorskich mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- rozbudowa Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni,
- wsparcie pomorskich klastrów kluczowych – m.in. Nadwiślańskiego Klastra Energii Odnawialnej i Poszanowania Energii, Bałtyckiego Klastra Ekoenergetycznego, Klastra ICT,
- modernizacja i rozbudowa laboratoriów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej,
- „Fizyka dla przyszłości” – wyposażenie laboratoriów dydaktycznych Wydziału Fizycznego Uniwersytetu Gdańskiego,
- Pomorska Biblioteka Cyfrowa.

Na uwagę zasługuje fakt, że pomimo, iż RPO WP z racji swojej specyfiki (współfinansowany z EFRR), nie jest ukierunkowany na realizację przedsięwzięć z zakresu rozwoju zasobów ludzkich i rozwoju społecznego, część alokacji przyczynia się do osiągnięcia celów **priorytetu Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu**. Wpływ na to ma przede wszystkim realizacja kompleksowych przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój społeczno-gospodarczy i podniesienie jakości życia społeczności lokalnych zdegradowanych obszarów miejskich w ramach OP 3 *Funkcje miejskie i metropolitalne*. Należy również podkreślić, że wsparcie udzielane w ramach tej Osi może mieć również charakter pozadotacyjny (Inicjatywa JESSICA). Przykładowe projekty, które przyczyniają się do realizacji celów Strategii Europa 2020 to:

- rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku w obrębie I obszaru problemowego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015,
- rewitalizacja centrum Lęborka,
- rewitalizacja Dolnego Miasta, Letnicy, Nowego Portu i Dolnego Wrzeszcza w Gdańsku.

Projekty te ukierunkowane są na aktywizację mieszkańców zdegradowanych dzielnic w największych miastach województwa pomorskiego. Realizowane są w formie zintegrowanych, kompleksowych i partnerskich przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Oprócz działań dotyczących odnowy przestrzeni miejskiej realizowane są w ich ramach również działania ukierunkowane na wsparcie mieszkańców zdegradowanych obszarów. Są to m.in. przedsięwzięcia szkoleniowe, edukacyjne, kulturalne, doradcze, promocyjne skierowane do

różnych grup mieszkańców odpowiadające na ich specyficzne potrzeby. Celem tych działań jest przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym identyfikowanych na danym obszarze, do których zaliczyć można m.in. bezrobocie, patologie społeczne, zjawisko tzw. dziedziczenia biedy, przestępczość. W efekcie realizacji ww. przykładowych projektów rozpocznie się proces przemian społecznych, ekonomicznych i przestrzennych, który wpłynie na wyprowadzenie mieszkańców zdegradowanego obszaru ze stanu kryzysowego.

Szczegółową informację na temat alokowanych i zakontraktowanych środków w ramach RPO WP na realizację priorytetów, celów i projektów flagowych Strategii Europa 2020 przedstawiono w załączniku VI w Tabeli 6.

2.1.6.7 Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego

Województwo pomorskie należy – nie tylko geograficznie, ale także gospodarczo, historycznie i kulturowo – do Regionu Morza Bałtyckiego, który pozostaje wciąż jedną z najbardziej konkurencyjnych gospodarek na świecie²⁴. Pomimo globalnego spowolnienia, gospodarki krajów Regionu Bałtyckiego (licząc łącznie) notują od 6 lat wyższe tempo wzrostu niż przeciętne tempo wzrostu w całej UE²⁵. Poza tym poziom innowacyjności Regionu powoduje, że jest on liderem wśród makroregionów europejskich, co zawdzięcza głównie osiągnięciom takich krajów, jak Szwecja, Finlandia, Dania, czy Niemcy²⁶.

W tym kontekście pozytywnie należy ocenić fakt, że istotnym obszarem międzynarodowej aktywności pomorskich firm jest właśnie Region Bałtycki. To w nim lokowane jest bowiem 50% wartości eksportu województwa i jednocześnie z niego pochodzi aż 52% importu województwa pomorskiego²⁷. Pomorskie jest obecnie największym polskim partnerem handlowym Norwegii, gdyż stanowi największy region zarówno pod względem wielkości eksportu do Norwegii, jak również importu. Pomorskie jest też drugim polskim regionem, pod względem wielkości eksportu towarów na rynek Szwecji.

W dniu 26 października 2009 roku Rada Europejska zatwierdziła Strategię Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB). Skuteczna realizacja Strategii otwiera przed województwem pomorskim nowe możliwości, m.in. w zakresie:

- intensyfikacji kontaktów gospodarczych (wzrost wymiany handlowej, wzajemnych inwestycji zagranicznych i pełne wdrożenie zasad jednolitego rynku europejskiego),
- wzmocnienia relacji na płaszczyźnie akademickiej i badawczo-rozwojowej, w tym utworzenia bałtyckiego rynku wiedzy opartego m.in. na programach stypendiów i staży dla studentów i naukowców oraz na lepszym wykorzystaniu zasobów i infrastruktury nauki,
- „wprzęgnięcia” w działające struktury i mechanizmy generowania, dyfuzji i komercjalizacji innowacji, rozwinięte mocno w krajach skandynawskich (m.in. klastry bałtyckie).

²⁴ Potwierdza to m.in. wydany przez Światowe Forum Ekonomiczne w roku 2010 *Global Competitiveness Report 2010-2011*. Pod względem obrazującego konkurencyjność na poziomie mikro wskaźnika *Business Competitiveness Index* kluczowe gospodarki Regionu Bałtyckiego zajęły czołowe miejsca, odpowiednio: Szwecja – 2 miejsce, Niemcy – 5 miejsce, Finlandia – 7 miejsce, Dania – 9 miejsce, Norwegia – 14 miejsce. Polska została sklasyfikowana na 39 miejscu (awans o 17 pozycji w stosunku do Raportu z roku 2007). Niższą pozycję ma tylko Rosja (63), Litwa (47) i Łotwa (70).

²⁵ Szerzej patrz: *Socio-economic Analysis of the Baltic Sea Region*, Komisja Europejska, Bruksela 2010.

²⁶ Szerzej patrz: *State of the Region Report 2010. The Top of Europe Recovering: Regional Lessons from a Global Crisis*, Baltic Development Forum, Kopenhaga, 2010.

²⁷ Informacje z Izby Celnej w Warszawie.

Województwo pomorskie aktywnie uczestniczyło w pracach nad przygotowaniem i wdrożeniem Strategii – było zaangażowane w opracowanie trzech stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP (czerwiec i grudzień 2008 r. oraz lipiec 2009 r.), a także zorganizowało tzw. Okrągły stół dotyczący aspektów ochrony środowiska w Strategii (listopad 2008 r.). Dodatkowo, Sejmik Województwa Pomorskiego ustanowił rok 2009 Rokiem Regionu Morza Bałtyckiego. W ramach obchodów zorganizowano, m.in., Globe Forum, jedno z ważniejszych w Europie bałtyckich spotkań przedstawicieli sektora gospodarczego, decydentów wszystkich szczebli oraz naukowców i finansistów krajów europejskich. Przedstawiciele województwa pomorskiego brali także czynny udział w międzynarodowych konferencjach poświęconych SUERMB – w Rydze (marzec 2010 r.) i Tallinie (październik 2010 r.).

Jednocześnie, województwo pomorskie włączyło się w proces wdrażania Strategii, obejmując rolę lidera projektu flagowego w obszarze turystyki – *Promote the cultural heritage and the unique landscapes*.

Zagadnienia związane z SUERMB były jednym z tematów diskutowanych na posiedzeniu Komitetu Monitorującego RPO WP w marcu 2010 r. Członkom Komitetu została zaprezentowana ogólna informacja dotycząca Strategii, a także spodziewane implikacje dla procesu dalszego wdrażania RPO WP.

Jak dotąd, IZ RPO WP nie przeprowadzała zmian zapisów w programie, jak również nie dokonywała zmian kryteriów wyboru i oceny projektów pod kątem SUERMB. W ramach RPO WP nie są także realizowane projekty flagowe wymienione w Planie działań SUERMB. Nie zaangażowano również środków pomocy technicznej RPO WP na potrzeby związane z wdrażaniem SUERMB. Niemniej, planowana w 2011 r. zmiana RPO WP, wynikająca z śródkresowego przeglądu programu, uwzględnić będzie tematykę SUERMB poprzez dodanie zapisów odnośnie wkładu programu w proces wdrażania Strategii i komplementarności interwencji w ramach RPO WP z celami SUERMB.

IZ RPO WP przeprowadziła analizę stopnia zaangażowania RPO WP 2007-2013 w proces realizacji SUERMB w oparciu o kody klasyfikacji według kryterium priorytetowych obszarów tematycznych (na podstawie Rozporządzenia Komisji (WE) 1828/06). Stosowna tabela stanowi Załącznik VII do niniejszego Sprawozdania. W oparciu o dane liczbowe zawarte w ww. Załączniku, należy stwierdzić, iż **996** projektów realizowanych w ramach RPO WP wpisuje się w założenia SUERMB. Ich łączna wartość dofinansowania UE to ponad **707 mln EUR**. Przeważająca część umów (**514**) została podpisana w okresie sprawozdawczym. Pod względem liczby projektów, jest to 81% wszystkich projektów realizowanych w programie, a pod względem wartości dofinansowania jest to 85% całości zaangażowanych dotychczas w programie środków UE.

Pod względem ilości dominują projekty wpisujące się w drugi filar SUERMB - *Region Morza Bałtyckiego jako obszar dobrobytu* (**652** projekty, blisko **210 mln EUR** dofinansowania UE). Są to przede wszystkim przedsięwzięcia związane z rozwojem sektora MŚP, zarówno w zakresie wsparcia dotacyjnego, w tym pobudzającego innowacyjność firm, jak i pozadotacyjnego/zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw (np. poprzez wdrożenie inicjatywy JEREMIE), ale także przedsięwzięcia stymulujące innowacyjność, transfer technologii oraz tworzenie i rozwój klastrów (np. projekt *Wsparcie tworzenia i rozwoju powiązań kooperacyjnych w Klastrze Kluczowym Województwa Pomorskiego - Bałtyckim Klastrze Ekoenergetycznym*).

Pod względem wartości dofinansowania UE dominują projekty wpisujące się w trzeci filar Strategii - *Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny* (**263** projekty, ponad **417 mln EUR** dofinansowania UE). Obejmują one szerokie spektrum przedsięwzięć – z jednej strony są to projekty transportowe, stymulujące rozwój transportu drogowego na poziomie regionalnym i lokalnym (np. projekty związane z rozbudową/przebudową dróg

wojewódzkich stanowiących dojazd do autostrady A-1), ale także przedsięwzięcia z zakresu turystyki (np. projekt *Budowa przystani jachtowej w Sopocie*) i ochrony zdrowia. W realizację trzeciego filaru SUERMB wpisują się także kompleksowe projekty łączące w sobie elementy transportu, turystyki i ochrony środowiska (np. w zakresie rozwoju komunikacji rowerowej). W trzeci filar SUERMB wpisują się również projekty realizowane w ramach RPO WP dotyczące rozwoju infrastruktury edukacyjnej na poziomie wyższym oraz działania z zakresu e-usług, głównie e-edukacji.

Ważną, choć będącą najmniejszą grupą, posiadającą jednocześnie najmniejszą wartość dofinansowania UE, stanowią projekty RPO WP wpisujące się w pierwszy filar Strategii – *Region Morza Bałtyckiego jako obszar zrównoważony* (**81** projektów, ponad **81 mln EUR** dofinansowania UE). Są to z jednej strony projekty z zakresu gospodarki wodnej, ale także projekty dotyczące lokalnej infrastruktury ochrony środowiska (głównie w zakresie kanalizacji i oczyszczalni ścieków – np. projekt *Modernizacja z rozbudową systemu wodno-ściekowego Gminy Miasta Krynica Morska*). Należy podkreślić, iż projekty z ww. zakresu mają szczególne znaczenie w regionach nadmorskich (jakim jest pomorskie) ze względu na bezpośrednie pozytywne oddziaływanie na stan wód Morza Bałtyckiego.

Projekty RPO WP nie posiadają bezpośredniego oddziaływania na implementację czwartego filaru Strategii – *Region Morza Bałtyckiego jako obszar bezpieczny*. Niemniej, część przedsięwzięć realizujących pozostałe filary Strategii miała także wpływ na wzrost bezpieczeństwa Regionu Morza Bałtyckiego – za przykład mogą posłużyć projekty: *Utworzenie map terenów zalewowych zagrożonych powodzią od morza przez Wisłę Śmiałą przy wykorzystaniu niezbędnego sprzętu i oprogramowania oraz numerycznej mapy terenu* lub *Zakup sprzętu i wyposażenia na potrzeby wodnego zespołu ratownictwa medycznego w pasie przybrzeżnym powiatu słupskiego*.

W zakresie przestrzennego rozmieszczenia nakładów zaangażowanych w realizację SUERMB, największe środki dofinansowania UE przekładające się na najwyższą liczbę projektów wpisujących się w realizację Strategii pozyskał Gdańsk – przede wszystkim ze względu na duże projekty drogowe, a także projekty uczelni wyższych i liczne przedsięwzięcia realizowane przez przedsiębiorców. Znaczne środki przypadły także Gdyni (rozbudowa parku naukowo-technologicznego, rozwój komunikacji miejskiej, inwestycje w infrastrukturę zdrowia) oraz powiatom: wejherowskiemu, kartuskiemu i tczewskiemu (liczne inwestycje drogowe, kolejowe i turystyczne). Pod względem wartości dofinansowania UE per capita, liderem był Sopot (m.in. dzięki projektom drogowym i turystycznym) oraz powiaty nadmorskie: pucki i nowodworski.

Realizowane w ramach RPO WP projekty przyczyniają się w sposób wymierny do realizacji celów SUERMB. Wpisują się one bezpośrednio w filary I-III Strategii, a pośrednio także w filar IV. Planowana w 2011 roku zmiana treści Programu będzie miała na celu, m.in., doprecyzowanie powiązania RPO WP z SUERMB, podkreślenie komplementarności celów Programu z celami Strategii, a także uwypuklenie związków poszczególnych Osi Priorytetowych RPO WP z filarami SUERMB.

Należy podkreślić, iż jednym z wyzwań rozwojowych, przed którymi stoi województwo pomorskie jest nie w pełni wykorzystana bałtycka szansa – która powinna przerodzić się w jeden z kluczowych atutów województwa pomorskiego, będącego polskim liderem współpracy w Regionie Bałtyckim. SUERMB stanowi dla Pomorskiego szansę trwałego włączenia się w instytucjonalne i realne (gospodarcze) procesy integracyjne w Regionie Bałtyckim, który oferuje jeden z największych globalnych potencjałów innowacyjnych oraz atrakcyjną (bliską modelowi określoneemu w Strategii EUROPA 2020) ścieżkę zrównoważonego rozwoju potencjału konkurencyjnego.

W związku z tym, wskazane jest przeprowadzenie identyfikacji istotnych z punktu widzenia województwa przedsięwzięć rozwojowych (np. w zakresie innowacyjności,

energetyki, transportu), których realizacja może nastąpić w ramach SUERMB. Ponadto, w kontekście zbliżającej się nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020, należy zintensyfikować identyfikację i przygotowanie kluczowych przedsięwzięć o znaczeniu ponadregionalnym we współpracy z regionami sąsiednimi w Regionie Morza Bałtyckiego.

2.2 Informacja na temat zgodności z przepisami wspólnotowymi (*Information about compliance with Community law*)

IZ RPO WP zapewnia, iż program realizowany jest zgodnie z przepisami wspólnotowymi, w szczególności w takich obszarach, jak ochrona środowiska, prawo zamówień publicznych, pomoc publiczna oraz zasada równych szans i niedyskryminacji na wszystkich etapach realizacji programu. Ponadto IZ RPO WP podjęła szereg działań, których realizacja przez wszystkie instytucje uczestniczące we wdrażaniu programu, odbywa się w zgodzie z przepisami wspólnotowymi. Do działań tych można zaliczyć przede wszystkim:

- umieszczenie we wszystkich dokumentach programowych RPO WP, URPO WP jak również w dokumentach przeznaczonych dla beneficjentów (PB RPO WP, wnioski o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie oraz wnioski o płatność w ramach RPO WP) zapisów o konieczności przestrzegania przez beneficjentów polityk wspólnotowych, a także zgodności realizacji projektów z przepisami prawa wspólnotowego,
- umieszczenie we wniosku o dofinansowanie zapisu zobowiązującego beneficjenta do opisu w jaki sposób, na etapie wdrażania i po zakończeniu realizacji projektu zapewni zgodność projektu z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych, zgodność projektu z polityką zrównoważonego rozwoju (ochrona środowiska) i Natura 2000 oraz zgodność projektu z polityką równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji oraz uwzględni problematykę płci w zależności od charakteru projektów.

Polityka zrównoważonego rozwoju:

- zmianie uległy główne akty prawa normujące system ocen oddziaływania na środowisko. Od 20 lipca 2010 r. zaczęły obowiązywać zmienione przepisy m.in. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawy Prawo budowlane i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Natomiast 15 listopada 2010 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- w celu zapewnienia jak najwyższej jakości dokumentacji z zakresu ocen oddziaływania na środowisko składanej przez beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie w ramach programu, IZ RPO WP w okresie od października do grudnia 2010 r. przeprowadziła cykl szkoleń obejmujący swoim zakresem zagadnienia dotyczące ocen oddziaływania na środowisko wraz z elementami prawa budowlanego. Przeprowadzono łącznie 6 szkoleń,
- IZ RPO WP zgłosiła swój udział w pracach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”. W ramach sieci utworzono m.in. grupę roboczą ds. ocen oddziaływania na środowisko, w pracach której przedstawiciele IZ RPO WP będą brali aktywny udział,
- został nałożony na wnioskodawcę obowiązek (jeżeli wymaga tego charakter inwestycji) złożenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu dokumentów wymaganych ustawą Prawo budowlane oraz przepisami dotyczącymi ochrony

środowiska, przedstawianymi do tej pory na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.

Poniżej przedstawiamy konkretne przykłady realizacji polityki zrównoważonego w ramach realizowanych projektów:

- wykorzystanie gazu ziemnego CNG w transporcie samochodowym w sposób bezpośredni sprzyjający ochronie środowiska poprzez: zmniejszenie emisji tlenku węgla i węglowodorów, zmniejszenie emisji wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, możliwość nieznacznego zwiększenia emisji tlenków azotu, znaczne zmniejszenie emisji cząstek stałych, zmniejszenie emisji związków siarki, ograniczenie emisji dwutlenku węgla w zamkniętym cyklu powstawania i eksploatacji paliw,
- w ramach projektów rewitalizacyjnych przeprowadzone inwestycje będą miały pozytywny wpływ na środowisko, gdyż w ramach prac wykonane zostaną bezpieczne sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, która zapobiegać będzie zanieczyszczeniu wód podziemnych. Przebudowa dróg upłynni ruch, wpływając na redukcję zanieczyszczeń do atmosfery. Likwidacja pieców węglowych pozwoli na ograniczenie tzw. niskiej emisji. Sposób wykonywania inwestycji, wykorzystywane materiały i zastosowane technologie są zgodne z obowiązującymi standardami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego,
- inwestycje dotyczące infrastruktury energetycznej ograniczą emisję do atmosfery pyłów i gazów cieplarnianych, co zmniejszy negatywny wpływ energetyki na stan środowiska naturalnego,
- remont oraz zakup nowej specjalistycznej aparatury medycznej oraz sprzętu medycznego w ramach projektów związków z infrastrukturą zdrowia wpłynie w sposób pozytywny na środowisko m.in poprzez: proekologiczne aspekty instalacji systemu radiografii cyfrowej (całkowita eliminacja szkodliwych odpadów chemicznych), dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii komputerowej 16-warstwowej zmniejszona zostanie łączna dawka promieniowania przy wykonywaniu badań, oszczędności w zużyciu energii elektrycznej poprzez wymianę sprzętu na nowy oraz zastosowanie wentylacji z odzyskaniem ciepła,
- dla ochrony rzek przed zanieczyszczeniami zostaną zbudowane kłarowniki wód deszczowych na wszystkich wylotach głównych kolektorów deszczowych,
- zastosowanie baterii wykorzystujących perlatory, napowietrzające strumień wody w celu ograniczenia zużycia wody nawet o 50 %. Zastosowanie kotłowni na paliwo ekologiczne przeznaczone do produkcji ciepła w niskoemisyjnych, ekologicznych kotłach retortowych.

Prawo zamówień publicznych:

- doprecyzowanie zapisów odnoszących się do zasad udzielania zamówień przez beneficjentów, którzy nie są zobowiązani do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych,
- eliminowanie błędów w zakresie zamówień publicznych poprzez weryfikację ogłoszeń o zamówieniu, niezwłocznie po jej upublicznieniu, przed terminem otwarcia ofert,
- wprowadzono w umowie o dofinansowanie projektu obowiązek udostępniania dowodów stosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych oraz regulaminu komisji przetargowej albo dowodów rozpoczęcia procedury zawierania umowy w trybie art. 701 ust. 1 kodeksu cywilnego, na żądanie IZ RPO WP lub innych upoważnionych organów przesyłania wszelkiej dokumentacji związanej z wyborem wykonawcy,

- wprowadzenie Taryfikatora opracowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, który w przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych pozwala dokonać korekty finansowej obniżając tym samym wysokość dofinansowania,
- w celu zachowania zasad związanych z przejrzystością w udzielaniu zamówień publicznych, a także mając na uwadze fakt, iż zamówienia powinny być udzielane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, IZ RPO WP przygotowała wytyczne dla beneficjentów, którzy udzielają zamówień o wartości od 6 000 euro do równowartości kwoty 14 000 euro (bez podatku od towaru i usług). Dla beneficjentów niespełniających kryteriów podmiotowych określonych w art. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych), przy zamówieniach powyżej 14 000 euro, należy postępować zgodnie z art. 70¹ – 70⁵ kodeksu cywilnego,
- pracownicy IZ RPO WP udzielają beneficjentom konsultacji dokumentacji przetargowej ex-ante, aby zminimalizować ryzyko błędnie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia,
- kontrola na miejscu realizacji projektu każdorazowo weryfikuje poprawność wszystkich przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia w ramach projektu,
- prowadzenie szkoleń dla beneficjentów z zakresu stosowania Pzp w kontekście realizacji projektów w ramach RPO WP,
- zobowiązano beneficjentów będących MŚP, dla których zamówienie przekracza kwotę 12 500 EUR (50 000 PLN), do gromadzenia i przedstawiania instytucjom uprawnionym do kontroli dokumenty, które udowodnią spełnienie zasady wydatkowania środków w sposób celowy, oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku (np. pisemne protokoły z negocjacji handlowych (podpisane przez obie strony), pisemne oferty firm konkurencyjnych w stosunku do wykonawcy/dostawcy z którym beneficjent podpisze umowę, oświadczenia beneficjenta uzasadniające dokonany wybór wykonawcy/dostawcy). W przypadku, gdy zamówienie dotyczy towarów lub usług, które mogą być zakupione z powodów obiektywnych tylko od jednego podmiotu np. zakup know-how, dopuszcza się zamiast przedstawiania ofert konkurencyjnych, przedstawienie wyceny wartości zamówienia przez biegłego rzeczoznawcę niezależnego od stron transakcji oraz pisemne oświadczenia podpisane przez beneficjenta lub wykonawcę/dostawcę, że ten ostatni, zgodnie z wiedzą oświadczającego, jest wyłącznym oferentem przedmiotowych towarów/usług/robót budowlanych na wspólnym rynku europejskim.

Pomoc publiczna:

- uaktualnienie zapisów w związku z rozporządzeniami Rady Ministrów z 29 marca 2010 r w sprawie informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis,
- uaktualnienie zapisów w związku z rozporządzeniami Rady Ministrów z 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie i rybołówstwie,
- wprowadzenie na etapie oceny projektu mechanizm weryfikacji zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej,
- aktualizacja Wytycznych dla beneficjentów w zakresie stosowania pomocy publicznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach

Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,

- zobowiązanie beneficjentów do przedkładania oświadczeń o wysokości uzyskanej przez nich pomocy publicznej,
- badanie „efektu zachęty” w projektach objętych regułami pomocy publicznej,
- przeprowadzanie szkoleń dla beneficjentów dotyczących zasad stosowania pomocy publicznej w projektach realizowanych w ramach RPO WP,
- prowadzenie konsultacji z ekspertem w dziedzinie pomocy publicznej na etapie realizacji i rozliczenia projektów,
- weryfikacja dokumentacji projektowej pod kątem zgodności z zasadami udzielania pomocy publicznej podczas kontroli systemowej i na miejscu realizacji projektu.

2.2.1. Zasada równości szans (*principle of equal opportunities*)

IZ RPO WP zapewnia, iż program realizowany jest zgodnie z przepisami wspólnotowymi zgodnie z zasadą równych szans i niedyskryminacji na wszystkich etapach realizacji programu. Do działań tych można zaliczyć przede wszystkim:

- zapewnienie przez IZ RPO WP równego dostępu do informacji na temat ogłaszanych konkursów,
- zapewnienie równego dostępu do informacji na temat realizacji programu, umieszczenie informacji na stronie internetowej,
- wprowadzenie możliwości śledzenia na żywo transmisji multimedialnej z wydarzeń dotyczących wdrażania programu,
- rekomendacje w zakresie doboru członków KM RPO WP z zachowaniem równych proporcji pomiędzy przedstawicielami obu płci,

Poniżej przedstawiamy przykłady realizacji polityki równości szans w ramach wybranych projektów:

- portal internetowy skonstruowany w oparciu o systemy, wykorzystujące nowe technologie dostępności, umożliwiające sprawne korzystanie z zasobów serwisu osobom starszym i niepełnosprawnym:
 - niewidomi i słabo słyszący - dostępność oprogramowania umożliwiającego czytanie tekstu stron internetowych. Implementacja tekstu pisanego do każdej prezentacji multimedialnej,
 - daltoniści - wykorzystanie kolorystyki ułatwiającej przeglądanie stron,
 - osoby cierpiące na zaburzenia motoryczne - dodanie skrótów klawiszowych do najczęściej używanych funkcji,
 - możliwość wyłączenia funkcji dodatkowych animacji, które mogą dekoncentrować osoby z zaburzeniami funkcji poznawczych,
 - Ludzie starsi- przejrzystość, możliwość modyfikacji wielkości wyświetlanego tekstu oraz możliwość wyświetlenia uproszczonej wersji strony,

- wykorzystanie technologii CSS- rozdzielenie treści witryny i warstwy prezentacyjnej, pozwalające na łatwiejsze przygotowanie odmiennych wersji witryny dla różnych urządzeń,
 - uwzględnienie standardów W3C przy projektowaniu semantycznych witryn. Oparcie o Web Kontent Accessibility Guidelines (WCAG)- zasady dotyczące projektowania stron internetowych przystosowanych do wymagań osób niepełnosprawnych.
- w ramach instrumentów elastyczności będą przeprowadzane działania polegające na integracji z osobami niepełnosprawnymi, co wpłynie na podnoszenie świadomości osób zdrowych, budowanie nowych relacji opartych na zasadach tolerancji i wzmocnienie współżycia społecznego. Tego typu przedsięwzięcia pozwolą przezwyciężyć stereotypy w myśleniu o niepełnosprawności, włączyć osoby niepełnosprawne do aktywnego udziału w życiu społecznym, przeciwdziałać ich izolacji i wyobcowaniu,
 - zmodernizowane linie kolejowe będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez antypoślizgową kostkę, pochylnie zjazdowe oraz równą wysokość peronów z podłoga taboru,
 - zastosowanie ponadstandardowych rozwiązań - system etykiet w system braille'a oraz system audio dla osób niewidomych, szkolenia personelu z języka migowego dla poprawy komunikacji z osobami niesłyszącymi,
 - zakup modułów powiększających tekst, moduły mówiące, kopiarka z pomocą głosową, monitor brailowski, książki w wersji dźwiękowej,
 - zaangażowanie wolontariuszy, którzy będą wypożyczać oraz odbierać książki osobom niepełnosprawnym,
 - działania w ramach projektów rewitalizacyjnych zostaną zrealizowane mając na uwadze potrzeby osób niepełnosprawnych oraz starszych. Wykonane w trakcie realizacji projektu nowe chodniki i ulice ułatwią poruszanie się ww. grupom osób, które ze względu na nierówności, ubytki oraz zastoiny wody na chodnikach i ulicach nie mogą przemieszczać się w sposób swobodny,
 - zostanie stworzona możliwość uczestnictwa w różnorodnych formach wsparcia i aktywności w ramach działań społecznych przewidziana jest dla każdej grupy wiekowej, bez względu na płeć, pochodzenie etniczne, pochodzenie. Duży nacisk zostanie położony na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk defaworyzowanych, które ze względu na niski status ekonomiczny mają ograniczone możliwości rozwoju poznawczego, kulturalnego.

Działania realizowane przez IZ RPO WP dotyczące przestrzegania zasady równości szans są w pełni zadowalające. Na żadnym etapie realizacji programu nie napotkano problemów w tym zakresie. W związku z tym działania opisane powyżej będą kontynuowane.

W ramach polityki przestrzegania zasady równości szans nie były przeprowadzane uzgodnienia partnerskie.

2.2.2. Zasada partnerstwa (*principle of partnership*)

IZ RPO WP zapewnia, iż program realizowany jest zgodnie z przepisami wspólnotowymi zgodnie z zasadą partnerstwa na wszystkich etapach realizacji programu. Ponadto IZ RPO WP podjęła szereg działań, których realizacja przez wszystkie instytucje uczestniczące we wdrażaniu programu, odbywa się w zgodzie z przepisami wspólnotowymi. Do działań tych można zaliczyć przede wszystkim:

Partnerstwo instytucjonalne:

- konsultacje społeczne dokumentów programowych (w formie spotkań, z wykorzystaniem stron internetowych),
- udział partnerów społeczno-gospodarczych, władz samorządowych i organizacji pozarządowych w dyskusjach nad kształtem obszarów wsparcia objętych programem,
- zapewnienie wsparcia dla partnerów społecznych i organizacji pozarządowych jako potencjalnych beneficjentów wsparcia udzielanego w ramach programu,
- udział partnerów społecznych i gospodarczych, przedstawicieli JST, przedstawicieli środowiska akademickiego w ocenie projektów,
- premiowanie projektów partnerskich podczas oceny wyboru projektów złożonych w ramach konkursów,
- powołanie w ramach KM RPO WP grupy roboczej *Spółeczne Pomorze*, w skład której wchodzi przedstawiciele partnerów społecznych, organizacji pracowników i pracodawców,
- udział przedstawiciela organizacji pracowników i pracodawców w Grupie Sterującej Ewaluacją.

Wsparcie mechanizmów partnerstwa w Polsce:

- udział partnerów społeczno-gospodarczych, władz samorządowych i organizacji pozarządowych w pracach KM RPO WP,
- IZ RPO WP zgłosiła swój udział w pracach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”. W ramach sieci utworzono m.in. grupę roboczą ds. ocen oddziaływania na środowisko, w pracach której przedstawiciele IZ RPO WP będą brali aktywny udział.

Poniżej przedstawiamy przykłady realizacji zasady partnerstwa w ramach wybranych projektów:

Partnerstwo na poziomie projektów:

- w ramach projektów w ramach kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierane są porozumienia oraz umowy partnerskie z organizacjami pozarządowymi: Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Stowarzyszenie „Nowy Port sztuki”, klub wodny „Gdańskie Lwy”, Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Parafia pw. Św. Jakuba Apostoła w Lęborku, Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku oraz z wspólnotami mieszkaniowymi,
- w ramach projektów dotyczących tzw. małej rewitalizacji zawierane są porozumienia z organizacjami pozarządowymi (Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Bezpieczny Bytów, Bytowskie Centrum Kultury, Stowarzyszenie Kupców Bytowskich, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i osób niepełnosprawnych "Bądźmy razem", Stowarzyszenia Ekologiczne, koła gospodyń wiejskich, Ludowe Zespoły Sportowe), czy też państwowymi jednostkami budżetowymi (Komenda Powiatowa Policji, Nadleśnictwo, ochotnicza straż pożarna, Państwowa Akademia Nauk), parafie, ośrodki pomocy społecznej,

- zaangażowanie podmiotów prywatnych udzielających wsparcia finansowe (firma produkująca meble podarowuje sprzęt do modernizowanego obiektu, firma energetyczna, wykonuje bezpłatnie prace związane z podłączeniem obiektów objętych projektem do sieci energetycznej,
- Porozumienia z Lokalnymi Grupami Działania.

Działania realizowane przez IZ RPO WP dotyczące przestrzegania zasady partnerstwa są w pełni zadowalające. Na żadnym etapie realizacji programu nie napotkano problemów w tym zakresie. W związku z tym działania opisane powyżej będą kontynuowane.

2.3 Napotkane znaczące problemy oraz podjęte środki zaradcze (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

Biorąc pod uwagę dotychczasowy przebieg realizacji programu można stwierdzić, iż znaczące problemy horyzontalne, z którymi IZ RPO WP borykała się w poprzednich latach, tj. niedostosowanie prawa z zakresu ochrony środowiska, jak również z zakresu pomocy publicznej, zostały przewyżczone i nie stanowią obecnie przeszkody w realizacji projektów.

2.4 Zmiany w kontekście realizacji programu operacyjnego (w stosownych wypadkach) (*Changes in the context of the operational programme implementation (if relevant)*)

W Polsce i na Pomorzu konsekwencją światowego kryzysu finansowego i gospodarczego było spowolnienie wzrostu gospodarczego, które nie przekształciło się jednak w recesję. Po spowolnieniu gospodarczym w Polsce w 2009 r. spowodowanym w dużej mierze zahamowaniem popytu zewnętrznego w wyniku światowego kryzysu, w kolejnych miesiącach 2010 r. widoczne było umacnianie się pozytywnych tendencji w gospodarce.

Niezależnie od powyższego, pewne negatywne tendencje zaznaczyły się w roku 2010 w sektorze publicznym. Do najważniejszych należy odczuwalny spadek dochodów podatkowych, odbijający się na sytuacji finansowej i potencjale inwestycyjnym podmiotów publicznych, w tym jednostek samorządu terytorialnego. Należy to uznać za odłożony w czasie rezultat osłabienia koniunktury w sektorze przedsiębiorstw, który miał miejsce w roku 2009.

IZ RPO WP podjęła w związku z powyższym pewne działania, mające na celu złagodzenie skutków osłabienia możliwości inwestycyjnych sektora publicznego, jak również działania antycypujące problemy z finansowaniem inwestycji, które mogą ujawnić się w przyszłości. Do działań tych należy zaliczyć przede wszystkim dwie inicjatywy IZ RPO WP. Po pierwsze, wprowadzono korzystniejsze zasady zaliczkowania wsparcia udzielanego ze środków RPO WP, tak aby ułatwić montaż finansowy przedsięwzięć i generowanie wkładu własnego przez beneficjentów. Działanie to ma rekompensować spadek własnych możliwości inwestycyjnych beneficjentów w roku 2010 i w kolejnych latach. Po drugie, podjęto decyzję o wprowadzeniu do instrumentarium wsparcia oferowanego przez RPO WP kolejnego, po Inicjatywie JEREMIE, mechanizmu opartego na inżynierii finansowej, w postaci Inicjatywy JESSICA, opracowanej przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i adresowanej przede wszystkim do miejskich jednostek samorządu terytorialnego.

Beneficjenci RPO WP mogą korzystać z zaliczkowego systemu finansowania wsparcia inwestycyjnego począwszy od 2009 roku. Beneficjent realizujący projekt w ramach RPO WP może otrzymać od IZ RPO WP zaliczkę na pokrycie części wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu. Mechanizm zaliczkowy przyspiesza wprowadzenie

środków pomocowych będących w dyspozycji Programu do obiegu gospodarczego oraz ułatwia elastyczne zarządzanie finansowe na poziomie beneficjenta, co jest szczególnie istotne w warunkach ograniczonej dostępności kapitału na zdestabilizowanych rynkach finansowych oraz z uwagi na wymagające zasady dyscypliny finansowej obowiązujące w Polsce wszystkie podmioty sektora finansów publicznych, w tym jednostki samorządu terytorialnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Instytucja Zarządzająca RPO WP podjęła decyzję o uelastycznieniu systemu zaliczkowego, poprzez oparcie go na zasadach korzystniejszych dla beneficjentów w porównaniu z obowiązującymi pierwotnie, w chwili wprowadzenia mechanizmu zaliczkowego do Programu w 2009 r. Maksymalna kwota zaliczki zasadniczo wynosiła do 30% całości dofinansowania. Z początkiem 2010 r. maksymalną kwotę zaliczki podniesiono do 50% całości dofinansowania. Zaliczka może być udzielona w każdym roku realizacji projektu, przy czym udziela się jej beneficjentowi jednokrotnie w każdym roku realizacji projektu z przeznaczeniem wyłącznie na wydatki inwestycyjne. Łączna kwota zaliczek udzielonych na realizację projektu nie może przekroczyć 90% dofinansowania z EFRR. Zaliczek udziela się na podstawie wniosku o zaliczkę złożonego po podpisaniu umowy o dofinansowanie.

Ponadto, na podstawie pierwotnie obowiązujących zasad, pod określonymi warunkami IZ RPO WP dopuszczała możliwość zwiększenia kwoty zaliczki powyżej standardowych 30% dofinansowania oraz zwiększenia częstotliwości wnioskowania. Z początkiem 2010 r. beneficjenci mogą ubiegać się o zwiększenie kwoty zaliczki powyżej 50%. Warunki od których spełnienia zależy dopuszczalność ubiegania się o zwiększenie kwoty zaliczki powyżej progu standardowego oraz zależy zwiększenie częstotliwości wnioskowania o zaliczkę pozostały bez zmian i są następujące:

- zaliczka przeznaczona jest na zakup sprzętu i wyposażenia o wartości wydatków kwalifikowanych powyżej 500 tys. złotych, udokumentowanych fakturami, dokonanych w ramach jednorazowego zakupu,
- lub też zaliczka przeznaczona jest na zapłatę za faktury za roboty budowlano-montażowe opiewające na kwotę wydatków kwalifikowalnych powyżej 750 tys. złotych, dokonanych w ramach jednej transakcji.

Łączna kwota zaliczek udzielonych w 2010r. wyniosła **44 711 805,47 EUR**.

Uruchomienie Inicjatywy JESSICA powinno służyć w krótkim horyzoncie czasowym wspieraniu przedsięwzięć już gotowym do realizacji, natomiast w dłuższym horyzoncie czasowym pozwoli na zachowanie możliwości wspierania przedsięwzięć z zakresu rozwoju i rewitalizacji miast, które znajdują się dopiero na etapie identyfikacji i przygotowywania.

Należy zaznaczyć, że w związku z ograniczeniem możliwości inwestycyjnych w sektorze publicznym zauważalna jest tendencja do koncentrowania się przez beneficjentów na najbardziej pilnych i gotowych do szybkiej realizacji typach przedsięwzięć, w szczególności z zakresu infrastruktury transportowej. W konsekwencji, szereg bardziej złożonych i ambitnych przedsięwzięć (np. z zakresu kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskiej) ulega przesunięciu w czasie w oczekiwaniu na poprawę koniunktury i uwolnienie potencjału organizacyjnego i finansowego koniecznego do ich przeprowadzenia, który obecnie jest w znacznie obciążony realizacją projektów zidentyfikowanych jak najpilniejsze i stosunkowo prostsze w realizacji. Tymczasem instrument inżynierii finansowej JESSICA jest środkiem zaradczym o zdecydowanie długoterminowym charakterze. Wsparcie zwrotne ma bowiem większy zasięg oddziaływania i pozwoli skorzystać większej liczbie odbiorców w dłuższej perspektywie. Wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA będzie stanowić dodatkowy impuls dla inwestycji w miastach, które w wyniku kryzysu mają mniejsze możliwości

realizacji planów inwestycyjnych. Dodatkowo uruchomiony poprzez mechanizmy Inicjatywy JESSICA kapitał prywatny może przyczynić się w znaczny sposób do zniwelowania skutków kryzysu w dłuższej perspektywie.

Wdrażanie Inicjatywy JESSICA pozwoli również na przetestowanie innowacyjnego modelu finansowania zwrotnego w odniesieniu do inwestycji publicznych. Fundusz Powierniczy JESSICA będzie w najbliższym kluczowym dostępnym źródłem środków Unii Europejskiej wdrażanych w ramach RPO WP przeznaczonych na rozwój miast w województwie pomorskim. Jednocześnie dyskusja nad przyszłością Polityki Spójności na lata 2014-2020 wskazuje, że ta forma finansowania stanie się po roku 2013/w kolejnej perspektywie finansowej dominującym typem wspierania miejskich projektów inwestycyjnych.

Geograficzny obszar kwalifikowalności do wsparcia w ramach JESSICA obejmuje miasta liczące więcej niż 35 tys. mieszkańców oraz w miasta będące stolicami powiatów²⁸.

2.5 Zasadnicze modyfikacje w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 (w stosownych wypadkach) *Substantial modification under Article 57 of Regulation (EC) No 1083/2006 (if relevant)*

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne zasadnicze modyfikacje, w rozumieniu art. 57 rozporządzenia 1083/2006.

2.6 Komplementarność pomocy z innymi instrumentami wsparcia (*Complementarity with other instruments*)

RPO WP wpisuje się w szerszą perspektywę polityki spójności UE i wizję strategiczną opisaną w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia, będąc ich narzędziem realizacyjnym na poziomie regionalnym. RPO WP jest także powiązany i komplementarny wobec Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, które są realizowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej. Program regionalny jest także komplementarny względem programów operacyjnych realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa. Szczegółowy opis komplementarności i powiązań oraz narzędzi koordynacji z innymi programami operacyjnymi jest opisany w rozdziałach: V, VI, VII, VIII i X RPO WP.

2.6.1. Wpływ działalności KM/PKM, instytucji i grup na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia

Na poziomie krajowym najważniejszym ciałem mającym zapewniać koordynację i komplementarność wsparcia udzielanego w ramach różnych programów operacyjnych i różnych polityk wspólnotowych jest Komitet Koordynacyjny *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013* (KK NSRO), w którego posiedzeniach aktywny udział bierze przedstawiciel IZ RPO WP. Podstawowym narzędziem zapewnienia tej komplementarności

²⁸ W 2011r. podjęto działania zmierzające do rozszerzenia kwalifikowalności geograficznej w taki sposób, aby projekty wspierane w ramach JESSICA mogły być realizowane we wszystkich jednostkach miejskich regionu. Uprawnione do uzyskania wsparcia byłyby wówczas 42 miasta.

przez KK NSRO jest przyjęta uchwałą w dniu 18 grudnia 2007 r. *Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej*.

Ponadto, mając na względzie duże znaczenie zapewnienia komplementarności i koordynacji wsparcia KK NSRO w dniu 17 grudnia 2008 r. uchwałą Nr 26 powołał Grupę roboczą ds. spraw koordynacji i komplementarności. W skład grupy wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej oraz partnerzy społeczno-gospodarczy, a do głównych zadań tej Grupy roboczej należy:

- a) koordynacja działań realizowanych w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 dofinansowywanych ze środków polityki spójności, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej oraz działań finansowanych ze środków krajowych w ramach polityki rozwoju,
- b) monitorowanie komplementarności wdrażania działań poszczególnych programów operacyjnych w ramach NSRO, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej w obszarach interwencji dotyczących m.in. przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, społeczeństwa obywatelskiego, społeczeństwa informacyjnego, środowiska, rozwoju zasobów ludzkich, zatrudnienia, transportu, kultury, turystyki, B+R, rozwoju obszarów wiejskich,
- c) analiza kwestii o charakterze horyzontalnym w ramach NSRO i opracowywanie spójnych propozycji rozwiązań do zastosowania w systemie realizacji NSRO.

Efektom prac Grupy są różnego rodzaju dokumenty (raporty, konkluzje czy rekomendacje), które są przedstawiane na posiedzeniach KK NSRO i przyjmowane w drodze uchwał jak np. przyjęte w dniu 13 grudnia 2010 r. *Rekomendacje horyzontalne dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie i koordynację PO/RPO w ramach NSRO 2007-2013 w zakresie koordynacji i komplementarności*.

Na poziomie regionalnym za stworzenie optymalnego i efektywnego systemu wykorzystania wszystkich dostępnych środków rozwojowych oraz zapewnienie sprawnego, partnerskiego i trwałego mechanizmu koordynacyjnego pomiędzy RPO WP, a pozostałymi programami operacyjnymi odpowiada Zarząd Województwa Pomorskiego. Jedną z najistotniejszych form zapewnienia komplementarności i koordynacji było powołanie i jest działalność Komitetu Monitorującego RPO WP. Podstawowe zadania koordynacyjne KM RPO WP obejmują:

- a) monitorowanie postępów realizacji wszystkich programów operacyjnych,
- b) ocenę zgodności realizacji programów operacyjnych ze *Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego*,
- c) ocenę efektywności interwencji publicznej w ramach realizacji programów operacyjnych,
- d) ocenę realizacji stopnia realizacji celów Strategii Lizbońskiej i polityk horyzontalnych z wykorzystaniem programów operacyjnych,
- e) formułowanie rekomendacji dla instytucji zarządzających programami operacyjnymi mających na celu poprawę skuteczności, efektywności i spójności interwencji publicznej w regionie,
- f) współpracę z Komitetem Koordynacyjnym Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, m.in. w zakresie ww. zagadnień.

Istotnym mechanizmem koordynacyjnym jest także powiązanie Komitetu Monitorującego RPO WP i Podkomitetu Monitorującego PO *Kapitał Ludzki*. W skład Komitetu Monitorującego RPO WP powołany został przedstawiciel Podkomitetu

Monitorującego PO Kapitał Ludzki, a w składzie Podkomitetu Monitorującego PO *Kapitał Ludzki* zapewnione zostało przedstawicielstwo Instytucji Zarządzającej RPO WP.

2.6.2. Informacje na temat stosowanych mechanizmów i narzędzi służących zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia oraz ich oceny

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP podejmowała szereg działań mających na celu zapewnienie komplementarności realizowanych operacji z innymi programami operacyjnymi. Do działań tych zaliczyć należy:

1. „Unijne” posiedzenia Zarządu Województwa Pomorskiego

W 2010 r. kontynuowane były cotygodniowe posiedzenia Zarządu Województwa Pomorskiego, poświęcone tematyce unijnej i europejskiej. Mają one istotne znaczenie w odniesieniu do stale rosnącej liczby i wagi spraw związanych z wykorzystaniem środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz potrzebą wypracowania bardziej efektywnego instrumentu decyzyjnego w tym obszarze.

Przedmiotem „unijnych” posiedzeń Zarządu Województwa są kwestie związane z:

- zarządzaniem lub wdrażaniem programów UE realizowanych przez Samorząd Województwa Pomorskiego (RPO WP, PO KL, PROW, PO Ryby),
- projektami z udziałem Samorządu Województwa Pomorskiego, współfinansowanymi ze środków UE w ramach RPO WP, PO IS, PO IG, PO KL, PROW, PO Ryby, a także w ramach Programów EWT / EISP i innych,
- koordynacją realizowanych w województwie istotnych przedsięwzięć wspieranych środkami UE w ramach RPO WP, PO IS, PO IG i innych programów operacyjnych,
- modyfikacją i kształtowaniem istotnych polityk realizowanych na poziomie UE i Polski,
- innymi zagadnieniami wynikającymi bezpośrednio i pośrednio z członkostwa Polski w UE.

W ramach „unijnych” posiedzeń Zarządu Województwa realizowane są także stałe punkty obejmujące przede wszystkim:

- informacje nt. postępu przygotowań do realizacji lub samej realizacji kluczowych projektów Samorządu Województwa Pomorskiego finansowanych w ramach różnych programów UE (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- raporty Liderów Tematycznych nt. postępu przygotowań do realizacji kluczowych projektów regionalnych finansowanych w ramach różnych programów UE oraz pomorskich projektów zawartych na listach projektów indywidualnych w ramach PO IS oraz PO IS (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- informacja dotycząca środków pozyskanych przez województwo Pomorskie w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 (informacja przedkładana cyklicznie co pół roku),
- rekomendacje z raportów ewaluacyjnych przeprowadzonych w związku z realizacją RPO WP, PO KL, PROW,
- raporty miesięczne z realizacji ZPORR, RPO WP, PO KL,
- projekty uchwał Komitetu Monitorującego RPO WP i Podkomitetu Monitorującego PO KL,
- wybór projektów w ramach RPO WP, PO KL, PROW,

- przyjmowanie Rocznych Planów Działania w ramach komponentu regionalnego PO KL,
- przyjmowanie projektów stanowisk na Konwent Marszałków lub stanowisk adresowanych do Rady Ministrów lub Komisji Europejskiej.

2. Plan działań Zarządu Województwa Pomorskiego w zakresie pozyskania środków UE w latach 2007-2013

Kolejnym elementem zwiększania komplementarności oraz koordynacji działań była realizacja zapisów Uchwały Nr 5/83/08 Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie przyjęcia „*Planu działań Zarządu Województwa Pomorskiego w zakresie pozyskania środków UE w latach 2007-2013*”. Przygotowanie i realizacja postanowień *Planu działań* jest jednym z elementów wykonania przez Zarząd ww. zadań koordynacyjnych.

Plan działań był realizowany przez Zarząd Województwa poprzez działania polegające przede wszystkim na:

- monitorowaniu postępów realizacji programów²⁹, a także opiniowaniu zmian zachodzących w tych programach lub w dokumentach z nimi powiązanych (m.in. poprzez udział przedstawicieli regionu w pracach komitetów monitorujących),
- stałej analizie możliwości, jakie oferują programy dla kluczowych projektów regionalnych (m.in. poprzez współpracę z instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie ww. programów),
- aktywnym udziale w kreowaniu i przygotowaniu kluczowych projektów regionalnych, a także w ich właściwym ukierunkowaniu do programów (m.in. poprzez współpracę z beneficjentami regionalnymi),
- tworzeniu bazy podstawowych informacji i danych nt. wszystkich projektów realizowanych w regionie lub ubiegających się o wsparcie w ramach ww. programów.

Do usprawnienia działań koordynacyjnych na poziomie województwa oraz pełnego monitorowania postępów realizacji wszystkich programów operacyjnych na terenie województwa pomorskiego na potrzeby realizacji *Planu działań*, jak również do monitorowania stanu przygotowania najważniejszych pomorskich projektów aplikujących o środki UE w *PO Infrastruktura i Środowisko* oraz *PO Innowacyjna Gospodarka* wdrożone i wykorzystywane są dwa dedykowane tym celom narzędzia informatyczne:

- Baza danych o pomorskich projektach ubiegających się o dofinansowanie w ramach *PO Infrastruktura i Środowisko* oraz *PO Innowacyjna Gospodarka*,
- Baza danych obejmująca wszystkie projekty finansowane ze środków zewnętrznych na terenie województwa pomorskiego w okresach programowania 2004-2006 oraz 2007-2013.

²⁹ W ramach Polityki Spójności w województwie pomorskim realizowane są następujące programy: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ); Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG), Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego (RPO WP),; Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL); Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013, Program Operacyjny Region Morza Bałtyckiego (współpraca transnarodowa), Program Operacyjny Europa Środkowa (współpraca transnarodowa), Program Operacyjny Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C. W ramach Polityki Sąsiedztwa w województwie pomorskim realizowany jest Program Współpracy Przygranicznej Polska-Litwa-Federacja Rosyjska. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej w województwie pomorskim jest realizowany Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW). W ramach Wspólnej Polityki Rybackiej w województwie pomorskim realizowany będzie Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013 (PO Ryby).

W *Planie działań* założono następujące trzy scenariusze i cele absorpcyjne na lata 2007-2013 dla województwa pomorskiego:

- pesymistyczny, w którym zakłada się cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 3,9 mld euro
- realistyczny, w którym zakłada się cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 4,5 mld euro
- optymistyczny, w którym zakłada cel absorpcyjny dla środków UE na poziomie ok. 5,2 mld euro.

W kontekście powyższych założeń, należy stwierdzić, iż do końca 2010r. województwo pomorskie pozyskało ponad 9,29 mld zł, co równa się blisko 2,34 mld EUR³⁰. Stanowi to 45% całości szacowanych środków na koniec perspektywy finansowej.

Procentowy stan kontraktacji/podjętych decyzji w ramach poszczególnych programów operacyjnych perspektywy finansowej 2007-2013

Program	Szacunkowe zakontraktowanie w 2013 r. (w mln euro)	Stan kontraktacji/decyzji na dzień 31.12.2010 (w mln euro)	Realizacja na dzień 31.12.2010 r. (%)
PO IS	2 200	797	36
PO IG	500	174	35
PO KL	600	214	36
RPO WP	885	844	95
Programy EWT	50	17	34
PROW 2007-2013	700	221	32
PO Ryby	300	79	26
Ogółem	5 235	2 346	45

W skutecznej realizacji Planu Zarządu Województwa systematycznie współpracuje z instytucjami zaangażowanymi w proces udzielania wsparcia ze środków UE w ramach poszczególnych programów operacyjnych oraz z beneficjentami z obszaru województwa pomorskiego. Istotnym elementem realizacji Planu są również działania grupy tzw. Liderów tematycznych powołanych w departamentach odpowiadających za poszczególne obszary tematyczne programów operacyjnych. Liderzy tematyczni dysponują pełną wiedzą na temat właściwych programów operacyjnych i regionalnych projektów kluczowych w powierzonych im zakresach tematycznych. Realizacja Planu jest weryfikowana poprzez przygotowywane przez Liderów raz na 6 miesięcy raportów dla Zarządu Województwa nt. stanu zawansowania projektów, wraz z informacją nt. poziomu zakontraktowania środków UE na projekty dla pomorskich beneficjentów.

³⁰ Na podstawie oficjalnego średniego kursu euro NBP wg stanu na 31.12.2010 r.

3. Grupa robocza ds. koordynacji i komplementarności

Przedstawiciele IZ RPO WP aktywnie uczestniczą w pracach Grupy roboczej ds. koordynacji i komplementarności w ramach Komitetu Koordynacyjnego NSRO 2007-2013. Z inicjatywy IZ RPO WP zostało podjętych szereg kluczowych kwestii z punktu widzenia koordynacji horyzontalnej wszystkich programów, np. pomorskie doświadczenia w zakresie przygotowania projektów partnerskich (w szczególności PO *Infrastruktura i Środowisko* oraz PO *Innowacyjna Gospodarka*), czego wymiernym efektem było wykonanie przez MRR ekspertyzy pn. *Ocena realizacji projektów partnerskich realizowanych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych w okresie perspektywy finansowej 2007-2013*. Celem ogólnym ekspertyzy jest poprawa jakości realizacji zasady partnerstwa w zakresie projektów partnerskich w ramach NSRO 2007-2013 poprzez ocenę stanu realizacji projektów partnerskich w dwóch wybranych programach operacyjnych: PO *Innowacyjna Gospodarka* i Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego oraz zaproponowanie, na tej podstawie, kierunków działań (rekomendacji) i dobrych praktyk sprzyjających realizacji projektów w partnerstwie.

Ponadto Grupa robocza wypracowała kilka innych dokumentów dotyczących zagadnień komplementarności i koordynacji wsparcia, spośród których na szczególną uwagę zasługują *Rekomendacje horyzontalne dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie i koordynację PO/RPO w ramach NSRO 2007-2013 w zakresie koordynacji i komplementarności*, które to opracowanie zostało w dniu 13 grudnia 2010 r. przyjęte uchwałą Nr 50 Komitetu Koordynacyjnego NSRO.

Przedstawione w ww. dokumencie rekomendacje mają charakter zaleceń (tzw. rekomendowanych dobrych praktyk), a wdrażanie rekomendacji w perspektywie 2007-2013 ze względu na zaawansowanie realizacji programów operacyjnych powinno być poprzedzone oceną własnych potrzeb Instytucji Zarządzającej oraz jej możliwości w zakresie zapewnienia komplementarności. Wskazania zawarte w przedmiotowym dokumencie ukazują natomiast kierunek, w jakim powinny być planowane działania zorientowane na zapewnienie koordynacji i komplementarności wsparcia w perspektywie po 2013 roku.

4. Pozostałe mechanizmy i narzędzia służące zapewnieniu koordynacji i komplementarności wsparcia

W celu zapewnienia komplementarności i synergii wsparcia między RPO WP a komponentem regionalnym PO Kapitał Ludzki kontynuowano następujące działania:

- a) w Poddziałaniu 6.1, Działaniu 6.2, Poddziałaniu 7.2.1, Poddziałaniu 8.1.1, Poddziałaniu 8.1.2, oraz Działaniach 9.3 i 9.4 PO KL do systemu oceny projektów wprowadzono kryterium strategiczne przyznające dodatkowe punkty projektom, w których grupą docelową są osoby mieszkające na obszarach słabych strukturalnie i/lub podmioty posiadające siedzibę lub wyodrębnioną formalnie jednostkę na obszarach słabych strukturalnie, określonych w załączniku graficznym *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*. Tym samym kryterium to zapewnia komplementarność z działaniami podejmowanymi w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013*,
- b) w zakresie wykorzystania projektów systemowych przyjęto wspólne preferencje i kryteria przy wyborze projektów skierowanych do mieszkańców obszarów zdegradowanych wymienionych w notach intencyjnych stanowiących załącznik do porozumień podpisanych pomiędzy uprawnionymi miastami a IZ RPO WP³¹. W listopadzie 2009 r.

³¹ Nota intencyjna była negocjowana z 12 miastami (Gdańsk, Gdynia, Sopot, Słupsk, Tczew, Starogard Gdański, Wejherowo, Rumia, Chojnice, Malbork, Kwidzyn i Łębork), które są uprawnione do wsparcia w ramach

ogłoszono a w 2010 r. przeprowadzono w ramach RPO WP (Priorytet 3 Funkcje miejskie i metropolitalne, Poddziałanie 3.2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne*) konkurs ukierunkowany na aktywizację mieszkańców zdegradowanych dzielnic w największych miastach województwa pomorskiego. Komplementarny do niego był konkurs w Poddziałaniu 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym PO KL.

Wyżej wymienione mechanizmy koordynacji i komplementarności można uznać za skuteczne w stopniu umiarkowanym. Za efektywniejsze należy uznać te działania, które samorząd województwa prowadzi na poziomie regionu, gdyż są one dostosowane do specyfiki wdrażania poszczególnych programów właśnie w województwie pomorskim. Nie mniej jednak trudność prowadzenia skoordynowanych działań wynika również z faktu, iż samorząd województwa pełni w poszczególnych programach, odmienne funkcje, począwszy od instytucji zarządzającej po instytucję wdrażającą, częstokroć nie mając znaczącego wpływu na sposób realizacji zadań, które zostały mu powierzone.

2.6.3. Cross-financing

W RPO WP ma zastosowanie instrument elastyczności zgodnie z art. 34 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, pozwala to bowiem – w granicach określonych pułapów finansowych – na wspieranie przedsięwzięć obejmujących elementy typowe dla zakresu interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego. Elementy te są finansowane pod warunkiem, że okażą się niezbędne dla odpowiedniej realizacji danego projektu. Takie podejście pozytywnie wpływa na kompleksowość i skalę oddziaływania realizowanych przedsięwzięć.

URPO WP w opisie kolejnych działań i poddziałań wskazuje czy instrument elastyczności ma w nim zastosowanie wraz z określeniem maksymalnego poziomu dofinansowania (5% - 15% kosztów kwalifikowalnych projektu). W przypadku gdy opis działania, poddziałania przewiduje możliwość zastosowania instrumentu elastyczności, beneficjent powinien już na etapie przygotowania projektu i pisanie wniosku o dofinansowanie przewidzieć przedsięwzięcia kwalifikujące się do finansowania w ramach cross-financingu. Wszystkie wydatki związane z zastosowaniem tego narzędzia kwalifikują się według zasad określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach EFS. Monitoring poziomu wydatków objętych cross-financingiem rozpoczyna się już na etapie weryfikacji złożonych wniosków o dofinansowanie, a kontynuowany jest podczas rozliczania wniosków o płatność pośrednią i końcową.

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie w **403** projektach występuje finansowanie krzyżowe w kwocie **4 471 015,55 EUR**.

Analiza udziału liczby umów objętych instrumentem elastyczności w ogólnej liczbie podpisanych umów wskazuje, iż beneficjenci OP7 (jednostki samorządu terytorialnego, zakłady opieki zdrowotnej) wykazali największą potrzebę przeprowadzenia działań w zakresie interwencji EFS w ramach realizowanych projektów (84,21%). Znacząca liczba umów w ramach finansowania krzyżowego realizowana jest również w OP2 oraz OP3. Najmniejszy udział cross-financingu zanotowano w OP8 (2,53%), w ramach której wykazali

Poddziałania 3.2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne RPO WP. Konsultacje not odbywały się w oparciu o Wytyczne dotyczące przygotowania projektów w ramach Poddziałania 3.2.1 stanowiące Załącznik nr 5 do Przewodnika Beneficjenta RPO WP. Ostatecznie w IV kwartale 2009 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podpisał porozumienia w sprawie zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych objętych dofinansowaniem w ramach RPO WP z 5 miastami (Słupsk, Lębork, Wejherowo, Tczew i Gdańsk), do których załącznikami były wynegocjowane Noty.

go jedynie 4 beneficjenci - jednostki samorządu terytorialnego oraz stowarzyszenie - realizujący projekty z zakresu infrastruktury wspierającej rozwój gospodarczy.

Poniższa tabela przedstawia udział cross-financingu w poszczególnych osiach priorytetowych Programu.

Oś Priorytetowa	Liczba umów o dofinansowanie	% udział umów z cross-financjowaniem w umowach ogółem	Wartość cross-financjowania w podpisanych umowach w EUR
OP1	242	34,62	730 247,02
OP2	23	71,88	699 382,91
OP3	16	72,73	2 178 228,53
OP5	36	56,25	303 500,55
OP6	4	12,5	75 043,67
OP7	16	84,21	315 536,15
OP8	4	2,53	11 364,37
OP9	62	40,52	157 712,33
Ogółem	403	32,98	4 471 015,55

Z działań związanych z zakresem interwencji EFS korzystają beneficjenci realizujący projekty w ramach takich obszarów jak: przedsiębiorczość, społeczeństwo informacyjne, środowisko i energetyka, ochrona zdrowia, infrastruktura społeczna oraz turystyka i kultura. Finansowaniu krzyżowemu podlegają m.in. szkolenia pracowników umożliwiające im optymalne wykorzystanie oraz właściwą obsługę zakupywanego w ramach projektów maszyn/sprzętu/oprogramowania, akcje szkoleniowe wśród społeczeństwa, kampanie informacyjno-edukacyjne, warsztaty artystyczne czy programy profilaktyczne. Wszystkie wydatki planowane w ramach instrumentu elastyczności są ściśle związane z realizowanymi projektami. Projekty polegające na zakupie nowoczesnego sprzętu czy wyposażenia (m.in. zakup specjalistycznego sprzętu medycznego, laboratoryjnego, nowoczesnych maszyn produkcyjnych) wymagają uwzględnienia działań szkoleniowych, dzięki którym personel będzie optymalnie wykorzystywał opcje zakupywanych przyrządów oraz będzie je właściwie obsługiwał. Z kolei projekty z zakresu zwiększania atrakcyjności przestrzeni publicznych (m.in. budowa stadionów, placów zabaw, parków wodnych, ścieżek rowerowych) wiążą się z koniecznością przeprowadzenia wśród społeczeństwa kampanii informacyjnych i edukacyjnych oraz wszelkiego rodzaju warsztatów edukacyjnych i artystycznych.

Efekty stosowania przez beneficjentów zasady cross-financjowania widoczne są w kluczowych wskaźnikach produktu i rezultatu, których wartości oszacowane na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie kształtują się następująco: „*Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych*” – 39 szt. oraz „*Liczba przeszkolonych osób*” – 760 osób.

Beneficjenci OP, w których istniała możliwość skorzystania z finansowania krzyżowego, nie wykazali nim zainteresowania z uwagi na specyfikę realizowanych projektów. Nie każdy projekt realizowany w ramach RPO WP wymaga przeszkolenia pracowników czy podniesienia świadomości społeczeństwa, stąd też wyłącznie projekty ściśle związane z koniecznością zastosowania powyższego instrumentu wykazały go we wnioskach aplikacyjnych. IZ RPO WP nie spodziewa się zmian w zakresie cross-financjowania z uwagi na wysoki procent (94%) kontraktacji projektów.

2.6.4. Koordynacja i komplementarność jako przedmiot badań ewaluacyjnych

W 2010 r. Krajowa Jednostka Oceny w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego zleciła wykonanie badania ewaluacyjnego pt. *Komplementarność i synergia interwencji w ramach*

Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w perspektywie finansowej 2004-2006. Ocena ta jest częścią ewaluacji ex-post Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006. Badanie miało na celu kompleksową ocenę komplementarności i synergii pomiędzy interwencjami realizowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w programach operacyjnych i inicjatywach wspólnotowych perspektywy finansowej 2004-2006 w Polsce.

Raport z badania wskazuje, że pojęcia komplementarności i synergii były w niewielkim stopniu uwzględniane w dokumentach programowych, a przypadki komplementarności międzyfunduszowej należały w poprzednim okresie programowania do rzadkości.

Wnioski te pokrywają się ze spostrzeżeniami IZ RPO WP zebranych podczas wdrażania ZPORR. W celu wzmocnienia komplementarności i synergii projektów realizowanych w ramach różnych Programów Operacyjnych i Funduszy, IZ RPO WP podjęła szereg działań opisanych powyżej.

Jednocześnie, na podstawie doświadczeń okresu 2004-2006 stworzony został system kryteriów oceny projektów, który w zdecydowanie większym stopniu kładzie nacisk na wybór projektów wartościowych, efektywnych i przynoszących widoczne korzyści dla mieszkańców regionu.

W ramach oceny strategicznej projektów zgłaszanych w konkursach RPO WP, członkowie Grup Strategicznych oceniają m.in. komplementarność projektu z przedsięwzięciami realizowanymi przez beneficjenta lub inne instytucje z danego obszaru. W kryterium A4 wartości dodana projektu ocenie podlegają: partnerstwo, komplementarność i instrument elastyczności. W kryterium tym, w zależności od rodzaju interwencji, można przyznać nawet 30 na 100 pkt możliwych do uzyskania przy ocenie strategicznej.

W Okresowym Planie Ewaluacji na 2011r. nie planuje się przeprowadzenia badań dotyczących koordynacji i komplementarności.

2.6.5. Przykłady projektów komplementarnych

Przykłady projektów komplementarnych zostały przedstawione w załączniku IX do niniejszego sprawozdania.

2.6.6. Mechanizmy unikania podwójnego finansowania działań realizowanych w ramach Polityki Spójności z działaniami realizowanymi w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej

Jednym z narzędzi mającym przyczynić się do zwiększania komplementarności instrumentów wsparcia oraz unikania podwójnego finansowania tych samych projektów w zakresie programów operacyjnych polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej jest Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej, zatwierdzana przez Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (KK NSRO).

Linia demarkacyjna nie jest jednak wystarczającym i jedynym narzędziem stosowanym przez IZ RPO w celu zapewnienia komplementarności wsparcia i unikania podwójnego finansowania tych samych projektów. Inne mechanizmy to:

- a) kryteria wyboru projektów na poziomie oceny strategicznej (oceniana i punktowana jest siła i jakość powiązań projektu z i innymi przedsięwzięciami),

- b) oświadczenie beneficjenta we wniosku o dofinansowanie, iż projekt nie został objęty dofinansowaniem w ramach innych programów operacyjnych,
- c) oświadczenie beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu, iż nie występuje nakładanie się pomocy z funduszy UE i krajowych środków publicznych,
- d) wprowadzenie szczegółowych informacji na temat dokumentu przedstawionego do rozliczenia we wniosku o płatność (np. nr faktury),
- e) zespół ds. nieprawidłowości – przedstawiciele wszystkich instytucji uczestniczących we wdrażaniu wszystkich programów UE, a także organy ścigania i kontrolujące beneficjentów,
- f) dostęp do systemu informatycznego PROW (OFSA) – kontrole krzyżowe.

Ponadto w celu zapewnienia komplementarności i synergii wsparcia RPO WP z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na poziomie regionu podjęto kilka innych działań, do których zaliczają się:

- a) propozycje wyboru kryterium regionalnego dla działania *Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej* PROW wdrażanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego zostały wypracowywane przez zespół, w skład którego wchodził przedstawiciel IZ RPO WP, umożliwiło to m.in. zapewnienie, poprzez kryteria wyboru projektów, komplementarności i synergii wsparcia w zakresie przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach zagrożonych nieosiągnięciem celów określonych w *Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych* (kryterium regionalne w PROW preferuje projekty dotyczące budowy/rozbudowy wyłącznie sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków realizowanych w całości na terenie aglomeracji szczególnie zagrożonych nieosiągnięciem przez te aglomeracje celów określonych dla nich w *Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych*),
- b) wdrażanie Działania 9.3. RPO WP, ukierunkowanego na lokalne inicjatywy obywatelskie, przez tą samą komórkę organizacyjną w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, która odpowiada za wdrażanie *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich*, skierowanego do tej samej grupy beneficjentów; umożliwia to całkowite skoordynowanie zasad i terminów konkursów w obu programach;
- c) skoordynowanie terminów konkursów i wyboru projektów w powiązanych ze sobą Działaniach RPO WP i PROW, w których Samorząd Województwa pełni funkcję wdrażającą, dotyczy to m.in. projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Innymi mechanizmami stosowanymi w celu unikania podwójnego finansowania przez IZ RPO WP są oświadczenia składane przez beneficjentów we wniosku o dofinansowanie oraz umowie o dofinansowanie. Beneficjenci zobowiązani są do potwierdzenia, iż realizowany przez nich projekt nie jest objęty wsparciem z innego wspólnotowego instrumentu finansowego oraz nie występuje nakładanie się pomocy z funduszy UE i krajowych środków publicznych.

W okresie sprawozdawczym niedokonywano zmian w zapisach dotyczących Linii demarkacyjnej w odniesieniu do programu.

2.6.7. Kontrole krzyżowe programu

Kontrole krzyżowe programu i horyzontalne są przeprowadzane w celu wykrycia i wyeliminowania podwójnego finansowania wydatków w ramach funduszy europejskich.

Kontrole krzyżowe programu wykonywane są przez pracowników IZ RPO WP/ IP II RPO WP weryfikujących wnioski o płatność na podstawie 5% próby beneficjentów nie rzadziej niż raz na miesiąc, spośród beneficjentów realizujących więcej niż 1 projekt w ramach programu operacyjnego lub poprzez weryfikacje prowadzone w sytuacji występowania powtarzających się numerów faktur (dokumentów o równoważnej wartości dowodowej) za pomocą modułu kontroli krzyżowej w Krajowym Systemie Informatycznym SIMIK 07-13. Identyfikacja beneficjentów dokonywana jest poprzez ich Numery Identyfikacji Podatkowej (NIP) .

IZ RPO WP przeprowadza kontrole krzyżowe horyzontalne, mające na celu wyeliminowanie podwójnego finansowania tego samego wydatku z RPO WP i PROW 07-13 (w przypadku IP II przeprowadzane są kontrole krzyżowe horyzontalne, mające na celu wyeliminowanie podwójnego finansowania tego samego wydatku z RPO WP i POIG). Kontrole krzyżowe horyzontalne nie są wprowadzane do KSI (SIMIK 07-13) z uwagi na techniczne ograniczenia systemu. Kontrola przeprowadzana jest każdorazowo przez pracownika weryfikującego wniosek o płatność oraz podczas kontroli na miejscu realizacji projektu. Zarówno podczas weryfikacji wniosku o płatność jak i podczas kontroli na miejscu wypełniana jest lista sprawdzająca zawierająca pytanie o to, czy zachodzi przypadek nakładania się funduszy pomocowych/podwójnego finansowania. Kontrola krzyżowa polega wówczas na sprawdzaniu w trakcie kontroli na miejscu występowania na oryginałach faktur (lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej) adnotacji instytucji wdrażających PROW 07-13 / POIG o treści: „Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013/ Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka)”. Adnotacja potwierdza fakt przedłożenia faktur do refundacji w ramach PROW 07-13/POIG. Taka adnotacja potwierdza fakt przedłożenia faktury do refundacji w PROW/POIG, a dalsze czynności kontrole polegają na sprawdzeniu, czy faktura z niniejszym opisem została opłacona.

Przeprowadzone czynności kontrole są dokumentowane w liście sprawdzającej. Informacja o przeprowadzonej przez IZ RPO WP/IP II RPO WP kontroli krzyżowej, zawiera:

- NIP skontrolowanego beneficjenta,
- nr umów, w ramach których przedłożono wnioski o płatność wraz z dokumentami finansowo-księgowymi podlegającymi weryfikacji,
- rodzaj przeprowadzonej kontroli krzyżowej,
- datę przeprowadzenia kontroli,
- nazwę instytucji przeprowadzającej kontrolę,
- wynik kontroli (w tym informację o środkach następczych w odniesieniu do wykrytych nieprawidłowości).

W przypadku wystąpienia uzasadnionego podejrzenia, iż mogło dojść do podwójnego finansowania wydatków, przeprowadza się kontrolę oryginałów dokumentów bądź uwierzytelnionych kopii dokumentów finansowo-księgowych przedkładanych przez Beneficjenta do rozliczenia lub kontrolę projektów na miejscu w trybie doraźnym.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP przeprowadziła **34** kontrole krzyżowe, w których nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania wydatków. Kontrole zostały przeprowadzane przez jednego pracownika.

W okresie sprawozdawczym IP II przeprowadziła **25** kontroli krzyżowych. Nie zostały one wpisane do KSI (SIMIK 07-13) w związku z problemem w postaci braku możliwości wprowadzania kontroli krzyżowych do modułu kontrole krzyżowe KSI (problem zgłoszony w IBM Rational ClearQuest nr SD 00003439 w I półroczu 2010). Kontrole są przeprowadzane przez dwóch pracowników metodą „dwóch par oczu”.

W okresie sprawozdawczym nie były przeprowadzane kontrole krzyżowe horyzontalne z PO RYBY 2007-2013.

2.7 Monitorowanie i ocena (*Monitoring and evaluation*)

System monitorowania i sprawozdawczości

Sprawny system monitorowania postępów rzeczowych i finansowych w realizacji RPO WP wymaga współpracy wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie, począwszy od IZ, IPH, KM RPO WP, a skończywszy na beneficjentach, którzy są podstawowym źródłem danych na temat postępu prac prowadzonych w ramach realizowanych projektów.

Dane dotyczące postępu są rejestrowane w KSI (SIMIK 07-13) bezpośrednio przez pracowników prowadzących czynności związane z wdrażaniem (ocena formalna, wybór ZWP, podpisanie umowy, aneksowanie, wypłata środków, kontrola projektu), zarówno na poziomie IZ RPO WP, jak również IPH.

Agregacja danych dotyczących wskaźników realizacji programu, w przypadku wskaźników kluczowych, również odbywa się za pomocą KSI (SIMIK 07-13). W module Wnioski o płatność beneficjenci wykazują wartości wskaźników osiągniętych od początku realizacji projektu. Dane dotyczące wskaźników produktu należy umieścić w każdym wniosku o płatność, natomiast dane dotyczące wskaźników rezultatu powinny znaleźć się we wniosku o płatność końcową. Z uwagi na charakter wskaźników rezultatu dopuszcza się możliwość osiągnięcia zakładanej przez beneficjenta wartości w ciągu roku po zakończeniu realizacji projektu. Wówczas beneficjent ma obowiązek poinformować IZ RPO WP, w terminie wskazanym w informacji pokontrolnej, o osiągnięciu danego wskaźnika rezultatu. Jeżeli wartość ta będzie mniejsza niż zakładana beneficjent ma również obowiązek wyjaśnienia przyczyn tego stanu.

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP uczestniczyła w testowaniu modułu Core indicators w systemie SFC. Celem stworzenia modułu była agregacja danych z poziomu wszystkich instytucji zarządzających programami w ramach Polityki Spójności. Pierwsza pełna informacja na temat osiągniętych wartości wskaźników kluczowych zostanie przekazana w 2011r.

W związku z pojawiającymi się licznymi wątpliwościami dotyczącymi interpretacji wskaźników kluczowych, sposobu zbierania danych, a także innych kwestii związanych z monitorowaniem postępu rzeczowego, IK NSRO powołała *Zespół zadaniowy ds. monitorowania wskaźników realizacji programu*, który działa w ramach *Grupy ds. sprawozdawczości*, którego członkami są przedstawiciele MRR i IZ programami krajowymi i regionalnymi realizowanymi w ramach NSRO. Przedmiotem prac w okresie sprawozdawczym było m.in. ujednolicenie systemu monitorowania stanu realizacji programów na poziomie całego NSRO, opracowanie wspólnego katalogu definicji wskaźników, wypracowania metody mapowania wskaźników z poziomu programu na Core Indicators do SFC, a także ujednolicenia zasad agregacji danych z poziomu beneficjenta na poziom programu.

Problemem, który pojawił się w trakcie okresu sprawozdawczego była agregacja projektów zarejestrowanych w KSI pod kątem miejsca realizacji. W ramach analiz wykorzystania środków z UE przez województwo pomorskie w podziale na poszczególne gminy i powiaty, IZ RPO WP dokonała przeglądu wszystkich projektów pod kątem miejsca realizacji. W niektórych przypadkach analiza wykazała niespójności z danymi zarejestrowanymi w systemie. Jednakże po przesłaniu uwag do IK NSRO, dane te zostały zweryfikowane i dokonano niezbędnych korekt.

Komitet Monitorujący RPO WP 2007-2013

Znaczącą rolę w zakresie monitorowania realizacji programu pełni Komitet Monitorujący RPO WP 2007-2013. W skład KM RPO WP wchodzi przedstawiciele IZ RPO WP, MRR, Ministerstwa Gospodarki, IPOC, Instytucji Pośredniczącej PO KL, Instytucji uczestniczących we wdrażaniu PROW 2007-2013, Sejmiku Województwa Pomorskiego, ogólnopolskiej organizacji jednostek samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, gmin i powiatów z terenu województwa pomorskiego, środowiska akademicko – naukowego, organizacji pracowników i pracodawców, organizacji pozarządowych, instytucji środowiskowych oraz innych organizacji mających znaczenie dla rozwoju regionu. Wszyscy przedstawiciele wyłonieni zostali zachowując zasady równości szans. Zadania i kompetencje KM RPO WP określa art. 65 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy posiedzenia KM RPO WP, na którym podjęto 6 Uchwał:

- Uchwała nr 26/XI/10 w sprawie zatwierdzenia zmiany Regulaminu Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 27/XI/10 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania okresowego za II półrocze 2009r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 28/XI/10 w sprawie zaopiniowania zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 29/XII/10 w sprawie zaopiniowania zmiany Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 30/XII/10 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania rocznego za 2009 rok z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Uchwała nr 31/XIII/10 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania okresowego za I półrocze 2010r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

Ponadto przedmiotem obrad KM RPO WP były następujące zagadnienia:

- Informacja o zmianie mapy nr 4 „Obszary strukturalnie słabe – preferowane w ramach Osi Priorytetowych 1, 6, 8 i 9 oraz uprawnione do wsparcia w ramach Osi Priorytetowej 5” (w zakresie elektroenergetyki) stanowiącej załącznik do Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013,
- Informacja dotycząca „Wstępnego raportu nt. postępów realizacji celów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 wg stanu na dzień 31.12.2009 roku”,
- Informacja nt. środków UE pozyskanych przez województwo pomorskie w latach 2007-2009 (w ramach perspektywy finansowej 2007-2013, wg stanu na 31.12.2009 r.),
- Informacja nt. Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) – implikacje dla województwa pomorskiego i RPO WP 2007-2013,
- Informacja nt. modelu ekonometrycznego HERMIN służącego ocenie wpływu funduszy strukturalnych na sytuację makroekonomiczną w Polsce,

- Informacja nt. działań podejmowanych przez ZWP w związku z realizacją Inicjatywy JESSICA w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego w latach 2007-2013,
- Informacja nt. kryteriów podziału środków w perspektywie przyznania Krajowej Rezerwy Wykonania,
- Informacja nt. strategii promocji Funduszy UE w województwie pomorskim oraz aktualnej sytuacji dotyczącej realizowanych przez IZ RPO działań informacyjno – promocyjnych na podstawie Planu Komunikacji RPO WP,
- Podsumowanie rezultatów realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w I półroczu 2010r.,
- Informacja nt. wykorzystania środków przez NGOs w województwie pomorskim w obecnym okresie finansowania i perspektywy rozwojowe sektora.

W ramach KM RPO WP powołano stałą Grupę Roboczą „Społeczne Pomorze”, skład której tworzą członkowie komitetu reprezentujący organizacje pozarządowe, organizacje pracowników i pracodawców z województwa pomorskiego. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno posiedzenie grupy.

Ewaluacja

Za organizację procesu ewaluacji w RPO WP odpowiada Jednostka Ewaluacyjna, którą tworzy Zespół Programowania i Ewaluacji w Referacie Planowania Strategicznego Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego.

Do głównych zadań Jednostki Ewaluacyjnej należy:

- opracowanie projektu Planu ewaluacji RPO WP,
- tworzenie projektów Okresowych planów ewaluacji RPO WP,
- organizacja procesu oceny wykonywanej przez ewaluatorów zewnętrznych lub przez pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WP (ewaluacji wewnętrznych),
- upublicznianie wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych,
- współpraca z Komisją Europejską w przeprowadzaniu ewaluacji monitorujących realizację RPO WP, ewaluacji strategicznych i ewaluacji po zakończeniu realizacji Programu.

Podstawę ewaluacji RPO WP stanowi *Plan ewaluacji*, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego Nr 951/78/07 w dniu 4 grudnia 2007 roku. Plan zakłada prowadzenie ewaluacji bieżących (on-going), które będą prowadzone na dwóch poziomach: strategicznym (analiza i ocena trafności kierunków interwencji wyznaczonych w RPO WP, ze szczególnym wskazaniem na cele społeczno-gospodarcze i kwestie horyzontalne) i operacyjnym (w przypadku wykazania na podstawie monitoringu znaczących odchyłeń od celów wyznaczonych w RPO WP). Jest on realizowany poprzez okresowe, roczne *Plany ewaluacji*.

W ramach *Okresowego Planu Ewaluacji RPO WP na 2010 rok*, który został przyjęty przez Zarządu Województwa Pomorskiego uchwałą nr 1571/277/09 w dniu 22 grudnia 2009 roku, Jednostkę Ewaluacyjną planowała wykonanie 5 badań ewaluacyjnych, w tym:

- a) trzech ewaluacji zewnętrznych:

- *Efekty realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 w województwie pomorskim, pod kątem poprawy skuteczności i efektywności interwencji w ramach RPO WP;*
 - *Ocena efektywności interwencji publicznej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej w województwie pomorskim w latach 2004-2008 pod kątem poprawy efektywności wsparcia rozwoju lokalnego w ramach RPO WP i innych programów realizowanych na terenie województwa pomorskiego w latach 2007-2013;*
 - *Identyfikacja rekomendowanych kierunków rozdysponowania środków Krajowej Rezerwy Wykonania w ramach RPO WP.*
- b) jednej ewaluacji wewnętrznej:
- *Ocena postępów realizacji celów RPO WP wg stanu na 31 grudnia 2009 r. – aktualizacja.*
- c) jednej ewaluacji mieszanej (zewnętrzno-wewnętrznej):
- *Ocena postępów realizacji celów RPO WP w 2010 r. wraz z identyfikacją przyczyn słabszej aktywności w pozyskiwaniu środków europejskich w ramach RPO WP przez beneficjentów z województw pomorskiego.*

Najbardziej złożonym pod względem metodologicznym i przedmiotowym badaniem zaplanowanym do realizacji przez Jednostkę Ewaluacyjną jest ocena *Efektów realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 w województwie pomorskim, pod kątem poprawy skuteczności i efektywności interwencji w ramach RPO WP*. Ewaluacji o tak szerokim zakresie nie przeprowadzono dotychczas w Polsce na poziomie regionalnym. W związku z czym Jednostka Ewaluacyjna uznała, że w proces przygotowania założeń badania, niezbędne będzie zaangażowanie ekspertów, którzy specjalizują się w zakresie metodologii badań ewaluacyjnych. Powołana została Grupa Robocza, w skład której weszli przedstawiciele:

- Krajowej Jednostki Oceny w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego,
- Sekcji Ewaluacji w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Jednostek Ewaluacyjnych RPO następujących województw: małopolskiego, pomorskiego, śląskiego i wielkopolskiego,
- oraz eksperci zewnętrzni z firmy EGO – Evaluation for Government Organizations S.C.

Zadaniem Grupy było opracowanie zakresu i metodologii badania. Prace odbywały się w systemie warsztatowym. W okresie luty – lipiec 2010 r. zorganizowano 6 regularnych spotkań, w siedzibie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w Warszawie. Na spotkania byli zapraszani eksperci sektorowi z zakresu: transportu, infrastruktury środowiskowej, infrastruktury społecznej oraz przedsiębiorczości. Nad poprawnością procesu oraz zachowaniem standardów ewaluacyjnych czuwali eksperci firmy EGO. W ramach podsumowania Jednostka Ewaluacyjna zorganizowała dla członków Grupy dwudniowe warsztaty w województwie pomorskim, na których został przesądzony ostateczny kształt badania.

Dzięki zaangażowaniu tak szerokiego zespołu eksperckiego, możliwe było określenie zakresu tego kompleksowego badania oraz opracowanie szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia na potrzeby przeprowadzenia procedury zamówienia publicznego.

Niestety, ze względu na bardzo wysoki koszt badania, IZ RPO WP odstąpiła od jego realizacji, jednocześnie pojawiła się szansa na sfinansowanie ewaluacji przez Ministerstwo

Rozwoju Regionalnego. Jeśli MRR podejmie się realizacji badania, prawdopodobnie jego wyniki będą znane pod koniec 2011 r.

Biorąc pod uwagę efekty pracy Grupy, należy w przyszłości kłaść większy nacisk na realizację ocen poprzedzonych procesem konsultacji, w których realizację zaangażowane będą różne IZ, jak i KJO. Takie podejście znacząco poprawia jakość planowanych badań, wiąże się jednak ze znaczącym wydłużeniem przygotowania zakresu badawczego.

W *Sprawozdaniu rocznym* za 2009 r. sygnalizowano, że badanie dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej może być sfinansowane w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. Jednostka Ewaluacyjna zgłosiła jego realizację do Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2010-2011. Propozycja ta została zaakceptowana. Zmiana źródła finansowania wpłynęła jednakże na zakres i sposób realizacji badania. Zadanie zostało podzielone na trzy moduły:

- 1) wykonanie 4 ekspertyz tematycznych (środowisko, konkurencyjność sektora rolnego, dopłaty bezpośrednie oraz rozwój obszarów wiejskich),
- 2) organizację seminarium dla instytucji zaangażowanych w działania podejmowane na terenach wiejskich (Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izba Rolnicza, Wojewódzki Urząd Pracy, departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego) z udziałem ekspertów, którym powierzono wykonanie ww. opracowań
- 3) druk publikacji.

Zlecone ekspertyzy nie wiązały się bezpośrednio z koordynacją wsparcia obszarów wiejskich za pośrednictwem poszczególnych mechanizmów (fundusze strukturalne, Wspólna Polityka Rolna).

Pierwotnie zakładano, że badanie dotyczące ukierunkowania środków Krajowej Rezerwy Wykonania oraz Dostosowania Technicznego w ramach RPO WP zostanie zlecone ewaluatorowi zewnętrznemu. Realizację tej oceny w formie ewaluacji wewnętrznej podjęła jednak Jednostka Ewaluacyjna. Prace nad raportem zostały zakończone w styczniu 2011 r., a ich efektem było przygotowanie wstępnych propozycji rozdysponowania przyznanych województwu pomorskiemu dodatkowych środków w wariantach, które były wstępem do dyskusji strategicznej w ramach Zarządu Województwa Pomorskiego oraz przygotowania projektu zmiany RPO WP.

Z punktu widzenia realizacji Programu bardzo istotnym badaniem zrealizowanym w 2010 r. była *Ocena postępów realizacji celów RPO WP wg stanu na 31 grudnia 2009 r.* Zostało on przygotowane przez Jednostkę Ewaluacyjną RPO WP, we współpracy z Departamentem Programów Regionalnych i Agencją Rozwoju Pomorza (Instytucja Pośrednicząca II stopnia RPO WP).

Do najważniejszych wniosków i rekomendacji z tego raportu należy zaliczyć:

- Wybrane w konkursach RPO WP projekty wykorzystały 72% alokacji EFRR przeznaczonej na realizację Programu,
- W RPO WP skutecznie uruchomiono efekt dźwigni, który sprawił, że środki UE przyciągają dużo środków krajowych,
- Program nie będzie w stanie zapewnić utworzenia 11 tysięcy nowych miejsc pracy do 2015 r.,
- Intensywność interwencji ukierunkowanej na obszary miejskie i wiejskie w Programie nie odbiega od zakładanych celów,
- Oczekiwany stopień realizacji celów Programu nie budzi zasadniczych zastrzeżeń w OP1, OP2, OP3 i OP9, problemowe są zaś OP3 i OP5. W przypadku pozostałych OP możliwe jest osiągnięcie celów po dokonaniu pewnych korekt,

- Ze względu na przewidywany poziom realizacji wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu, zawartych w RPO WP i URPO, po analizie wyników zakończonych konkursów w Programie, zaproponowano szereg zmian. Modyfikacje dotyczą ponad 20 wskaźników RPO WP oraz 40 wskaźników URPO.

Wyniki raportu zostały wykorzystane na potrzeby projektu zmiany RPO WP, który został przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 590/319/10 z dnia 18 maja 2010 r. Zmieniony Program został przyjęty decyzją Komisji Europejskiej nr K(2010)6061 z dnia 3 września 2010 r. Ewaluacja przyczyniła się do zaktualizowania listy gmin, zaliczanych do obszarów słabych strukturalnie oraz wdrożenia Inicjatywy JESSICA, w tym realokacji środków ramach osi priorytetowych.

Pozostałe rekomendacje, które dotyczyły potrzeby dokonania zmian w systemie wskaźników, nie zostały wdrożone. Instytucja Zarządzająca RPO WP wstrzymała się z jego modyfikacją do czasu przeprowadzenia śródkresowego przeglądu Programu³².

Jednostka Ewaluacyjna zrezygnowała z przygotowania w czwartym kwartale 2010 r. pierwszej części badania, która miała być zlecone ewaluatorowi zewnętrznemu, a miała dotyczyć identyfikacji przyczyn słabszej aktywności w pozyskiwaniu środków europejskich w ramach Programu przez beneficjentów z województwa pomorskiego. Decyzja ta wynikała z rozdysonowania większości środków EFRR w ramach RPO WP. Wnioski z tej części badania nie zostałyby więc wykorzystane w obecnej perspektywie finansowej. Druga część badania, która była aktualizacją *Oceny postępów realizacji celów RPO WP wg stanu na 31 grudnia 2009 r.* zostanie przeprowadzona w pierwszym kwartale 2011 r. Jej realizację uwzględniono w planie ewaluacyjnym na 2011 r.

W dniu 23 grudnia 2010 r. Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął uchwałą nr 1600/7/10 *Okresowy Plan Ewaluacji RPO WP na 2011 rok*. Zakłada on realizację następujących badań ewaluacyjnych:

a) ewaluacji zewnętrznych:

- *Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach RPO WP*, której celem będzie m.in. zbadanie, w jakim stopniu działania informacyjno-promocyjne podjęte w latach 2007-2010 przez Instytucję Zarządzającą i Instytucję Pośredniczącą II stopnia przyczyniły się do podniesienia wiedzy i świadomości wśród potencjalnych beneficjentów RPO WP,
- *Analiza strategicznych kierunków rozwoju województwa pomorskiego w kontekście kolejnego okresu programowania i RPO WP na lata 2014-2020*, której celem będzie identyfikacja priorytetowych kierunków interwencji publicznej w ramach RPO WP 2014-2020, przy uwzględnieniu nowych, strategicznych dokumentów krajowych (w tym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego) oraz wspólnotowych (w tym Strategii Europa 2020 oraz Strategii Rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego),
- *Ocena wpływu projektów zrealizowanych w ramach RPO WP na środowisko w województwie pomorskim*, której celem będzie przeprowadzenie szacunkowej oceny wpływu realizacji Programu na środowisko, przy uwzględnieniu m.in. wskaźników monitorowania określonych w *Prognozie oddziaływania RPO WP na środowisko*.

³² Przegląd ten zostanie dokonany w ramach badania pt. *Ocena postępów realizacji celów RPO WP wg stanu na 31 grudnia 2010 r.*

b) ewaluacji wewnętrznej:

- *Ocena postępów realizacji celów RPO WP wg stanu na 31 grudnia 2010 r. – aktualizacja*, które będzie kontynuacją badania przeprowadzonego w pierwszym kwartale 2010 r.

IZ RPO WP przywiązuje dużą wagę do możliwie szerokiego zaangażowania w proces ewaluacji pracowników instytucji bezpośrednio związanych z wdrażaniem funduszy europejskich oraz ekspertów. Podstawowym elementem tego systemu jest Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (RGSE).

Grupa została powołana przez Zarząd Województwa Pomorskiego uchwałą nr 394/112/08 w dniu 5 maja 2008 r. Stanowi ona organ konsultacyjny dla Jednostki Ewaluacyjnej RPO WP oraz Instytucji Pośredniczącej dla komponentu regionalnego PO KL 2007-2013. W skład RGSE wchodzi:

- a) Przedstawiciele IZ RPO WP, Instytucji Pośredniczącej PO KL oraz przedstawiciele merytorycznych Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego właściwych ze względu na zakres tematyczny RPO WP, PO KL i PROW;
- b) przedstawiciele Agencji Rozwoju Pomorza SA (Instytucji Pośredniczącej II dla RPO WP), Komitetu Monitorującego RPO WP, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku (Instytucja Pośrednicząca II stopnia dla komponentu regionalnego PO KL) oraz Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Pomorskiego 2007-2013.

W 2010 r. odbyło się 5 spotkań Grupy, podczas których omawiane były m.in. wyniki badań ewaluacyjnych, konsultowano założenia badań ewaluacyjnych oraz plany w zakresie ewaluacji RPO WP i PO KL.

2.8 Krajowa rezerwa wykonania pomocy (*National performance reserve where applicable and only for the annual implementation report submitted for 2010*)

W oparciu o przepis art. 50 ust. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 Polska zdecydowała się na utworzenie Krajowej Rezerwy Wykonania (KRW) w ramach środków z Funduszy Strukturalnych udostępnionych przez KE na realizację Polityki Spójności w okresie programowania 2007-2013. Celem KRW jest stymulowanie tempa wydatkowania i efektywności realizacji PO. Zgodnie z zapisami NSRO, wydzielona została pula środków, niepodzielona na PO realizowane w ramach Polityki Spójności UE, w wysokości **1 331 304 099 EUR**, pochodząca z następujących źródeł³³:

- EFRR – w wysokości 1 031 082 162 EUR (77,5%),
- EFS – w wysokości 300 221 937 EUR (22,5%).

Środki KRW pochodzące z EFRR rozdysponowane zostaną pomiędzy poszczególnymi PO w następującej proporcji:

- **RPO – 512 029 305 EUR (38,5%),**
- Krajowe PO – 519 052 857 EUR (39%).

³³ Zgodnie z proporcjami podziału funduszy strukturalnych przyjętymi w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia 2007-2013.

Podział środków pomiędzy poszczególne PO zostanie dokonany przez MRR w I kwartale 2011 r. w oparciu o kryteria podziału przyjęte przez KK NSRO³⁴. Wykorzystanie środków, po zatwierdzeniu odpowiednich zmian Programów przez KE (do 31 grudnia 2011 r.), nastąpi w latach 2012-2015.

W odniesieniu do RPO, ocena kwalifikowalności i wysokości alokacji dokonywana jest w dwóch etapach:

- **Etap I** – ocena pod względem spełnienia kryterium dopuszczalności;
- **Etap II** – ocena w oparciu o kryteria rankingujące.

Kryteria stosowane w obu etapach są następujące:

1) **Kryterium dopuszczające** – w podziale środków KRW uwzględnione zostaną wyłącznie RPO, w których, na dzień 31 grudnia 2010 r., osiągnięty został **minimalny próg certyfikacji środków do KE wynoszący 20% alokacji EFRR** przyznanej na program (bez uwzględnienia zaliczki na RPO w wysokości 9%);

2) **Kryteria rankingujące:**

- a) **Kryterium wykorzystania środków wspólnotowych (waga – 0,5)** – wartość środków EFRR we wnioskach o płatność od IZ do IPOC, przekazanych do IPOC do końca 2010 roku w odniesieniu do alokacji EFRR przeznaczonych na realizację RPO (z zastrzeżeniem ograniczenia – do 30% – środków przekazanych na instrumenty inżynierii finansowej, jeśli nie zostaną one przekazane do ostatecznych odbiorców); RPO, który osiągnie najwyższy stopień wykorzystania środków, otrzyma 1 punkt, a kolejne w rankingu odpowiednio więcej (maksymalnie 16),
- b) **Kryterium kontraktacji (waga – 0,5)** – poziom zakontraktowanych środków w stosunku do alokacji przeznaczonych na poszczególne obszary wsparcia odpowiadające wydatkom prolifebońskim na podstawie kategorii interwencji (do analiz wybrano 5 obszarów wsparcia – (1) badania i rozwój technologiczny, innowacje, przedsiębiorczość, (2) społeczeństwo informacyjne, (3) transport, (4) energia, (5) ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom); dla każdego z obszarów zostanie stworzony ranking 16 RPO, przy czym RPO na 1. miejscu otrzyma 1 punkt, a pozostałe odpowiednio więcej; punkty ze wszystkich obszarów zostaną zsumowane i podzielone przez liczbę obszarów (spośród wyżej wymienionych) występujących w alokacji danego RPO; na tej podstawie zostanie stworzony ranking województw w zakresie kontraktacji.

Środki KRW zostaną rozdysponowane zgodnie z kolejnością zajmowanych miejsc w łącznym rankingu, sporządzonym na podstawie rankingów z kryteriów rankingujących.

Rekomendacje MRR w zakresie ukierunkowania środków KRW zostały przedstawione w dokumencie roboczym pt. *Ukierunkowanie środków wspólnotowych w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych (guidance paper)*. Doświadczenia z wdrażania NSRO w świetle badań i analiz – wnioski na przyszłość, z lipca 2010 r. Dokument przedstawia strategiczne i operacyjne uwarunkowania rozdysponowania środków KRW/DT we wszystkich PO (w tym także w ramach RPO) oraz wskazuje priorytetowe, z punktu widzenia MRR, obszary wsparcia, które powinny zostać zasilone dodatkową alokacją. Z punktu widzenia formalnego, dokument nie ma mocy prawnie

³⁴ Uchwała nr 35 KK NSRO z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie przyjęcia Metodologii podziału krajowej rezerwy wykonania w ramach krajowych oraz regionalnych programów operacyjnych.

obowiązującej, jednakże będzie istotnym punktem odniesienia dla MRR w trakcie procesu uzgadniania projektu zmiany RPO WP, obejmującej propozycje ZWP w zakresie rozdysponowania środków przyznanych w ramach KRW i DT.

Z uwagi na fakt, iż środki przyznane w ramach KRW dla RPO WP zostaną rozdysponowane, po uzyskaniu akceptacji KE, w II połowie 2011r., szczegółowe informacje zostaną przedstawione w sprawozdaniu za 2011r.

3 Realizacja w podziale na Priorytety, postęp wdrażania Programu wg Priorytetów/Osi (*Implementation by priority*)

3.1 Oś Priorytetowa 1 (OP1) – Rozwój i innowacje w MŚP (*Priority Axis 1- SME development and innovation*)

Celem głównym OP1 jest *Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP1 wynosi **289,9** mln EUR, z czego **173,9** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.1.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP1. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od uruchomienia programu podpisanych zostało **699** umów o dofinansowanie, natomiast zakończonych zostało **213** projektów: (**204** w ramach Działania 1.1, **6** w ramach Działania 1.2, **2** w ramach Działania 1.5 oraz **1** w ramach Działania 1.6) co spowodowało zmianę wartości wskaźników produktu oraz rezultatu. Wskaźnik programowy „*Liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP*” osiągnął wartość **167** szt., w tym w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska – **12** szt., z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwem a sektorem badawczo-rozwojowym – **2** szt., promujących atrakcyjność regionu/wspierających międzynarodową aktywność przedsiębiorstw – **1** szt., natomiast wskaźnik „*Liczba wspartych przedsiębiorstw, w tym mikro/małe/średnie*” osiągnął wartości **210/103/65/42** szt. Wskaźnik „*Liczba MŚP otrzymujących wsparcie finansowe na przedsięwzięcia innowacyjne*” osiągnął wartość **6** szt. W rezultacie realizacji projektów beneficjenci utworzyli **452,28** miejsc pracy, z czego **179,65** etatu dla kobiet i **272,63** dla mężczyzn. Wartość dodatkowych inwestycji wykreowanych dzięki wsparciu wyniosła **15,28 mln EUR**.

Wartość osiągniętych wskaźników na koniec okresu sprawozdawczego w stosunku do szacowanych wartości jest adekwatna biorąc pod uwagę harmonogramy realizacji projektów. Rzeczowe efekty realizacji są widoczne jedynie dla Działania 1.1, gdzie zakończono większość projektów w ramach programu. Biorąc pod uwagę zmiany, których dokonano w ramach realokacji środków przeznaczonych na bezpośrednie wsparcie inwestycyjne, efekty te można uznać za zadowalające. Na chwilę obecną szerszej analizy można dokonać jedynie na podstawie zawartych umów o dofinansowanie.

Województwo pomorskie charakteryzuje się wyższym niż średnia krajowa wskaźnikiem przedsiębiorczości (podmioty gospodarcze na 10 tys. mieszkańców, 1 118 – Pomorskie i 981 w całym kraju w 2009r.) Również poziom nakładów inwestycyjnych na 1 mieszkańca przekracza znacznie poziom średniej krajowej (7,9 tys. zł w pomorskim, 5,7 tys. zł średnio w kraju w 2009r.). Natomiast poniżej średniej kształtują się wskaźniki zarówno

dotyczące nakładów na działalność badawczo-rozwojową w relacji do PKB (0,57% w pomorskim i 0,6% średnio w kraju), a także udział przedsiębiorstw, które prowadziły działalność innowacyjną w przemyśle w stosunku do przedsiębiorstwa w przemyśle (28% - pomorskim i 31,9% średnio dla kraju w 2009r.) Trend gospodarczy wskazuje na wyraźną potrzebę wsparcia przedsiębiorstw w zakresie wdrożenia rozwiązań innowacyjnych, jak również wspierania rozwiązań ze sfery B+R realizujących cele Regionalnej Strategii Rozwoju Innowacji Województwa Pomorskiego.

Poziom realizacji wskaźników generalnie należy uznać za zadowalającą, przy czym szacowana na podstawie umów realizacja niektórych wskaźników produktu będzie na niskim poziomie. Dotyczy to następujących wskaźników: „liczba projektów ukierunkowanych na wsparcie instytucji otoczenia biznesu”, „liczba projektów z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP, dotyczących promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska” oraz „liczba projektów promujących atrakcyjność regionu/wspierających międzynarodową aktywność przedsiębiorstw”. W przypadku wskaźnika produktu „liczba projektów ukierunkowanych na wsparcie instytucji otoczenia biznesu” wskazana jest redukcja jego poziomu docelowego z obecnych 40 do 10 projektów. Wskaźnik został przeszacowany. Wynika to z faktu, iż IZ RPO WP zdecydowała się przeznaczyć środki w ramach wsparcia kapitałowego IOB, co wynikało z potrzeb zapełnienia luki w finansowaniu inwestycji MŚP przez instytucje finansowe. Przy ewentualnym zasileniu Działania 1.4 dodatkowymi środkami, możliwe byłoby osiągnięcie zmienionego poziomu docelowego wskaźnika. Pozostałe wskaźniki produktu, które nie osiągnęły założonych wartości, nie wpływają na realizację celów w poszczególnych Działaniach. Tym samym nie ma potrzeby obniżać ich docelowych wartości.

IZ RPO WP, w trakcie wdrażania programu, ograniczyła wsparcie bezpośrednie dla przedsiębiorców, decydując się na realizację Inicjatywy JEREMIE w większym zakresie niż początkowo zakładano. Decyzja ta miała korzystny wpływ na wartość wskaźnika produktu „liczba wspartych przedsiębiorstw”. Poziom jego realizacji zostanie zwielokrotniony.³⁵ Wsparcie firm poprzez Inicjatywę JEREMIE będzie miało zdecydowanie większy wpływ na rozwój sektora MŚP w województwie pomorskim niż gdyby te pieniądze przeznaczono na dotacje bezpośrednie.

W OP1 bardzo wysoka jest realizacja wskaźników rezultatu, co jest dowodem na dużą wartość dodaną wybranych i realizowanych projektów (w OP1 nie podpisano jeszcze 125 umów). Poza Działaniem 1.4 założone cele OP1 wydają się do osiągnięcia.

– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

W okresie sprawozdawczym, w ramach OP1, pozytywnie ocenę formalną przeszło **551** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **42 672 533 EUR**, co stanowi **24,54%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1. ZWP wybrał do realizacji **293** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **19 349 910 EUR**, co stanowi **11,13%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1 oraz podpisał **332** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **44 019 837 EUR**, co stanowi **25,32%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP1. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **25 886 790 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **17 708 500 EUR**.

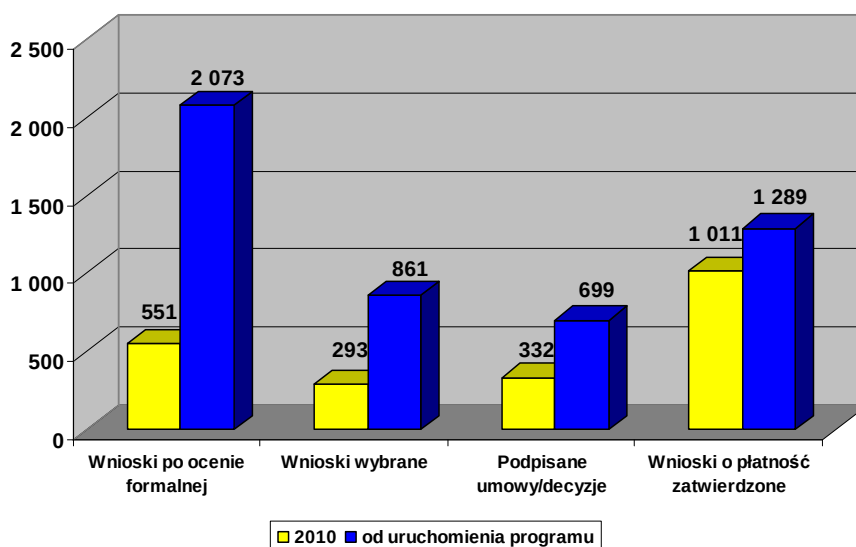
³⁵ Szacuje się, że w ramach Inicjatywy JEREMIE wsparcie uzyska 15,7 tys. mikro- i małych przedsiębiorstw.

W ramach OP1, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło **2 073** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **347 033 233 EUR**, co stanowi **199,60%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP1. ZWP wybrał do realizacji **861** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **193 637 873 EUR**, co stanowi **111,37%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP1 oraz podpisał **699** umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **159 732 791 EUR**, co stanowi **91,87%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP1. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **87 089 117 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **72 883 641 EUR**.

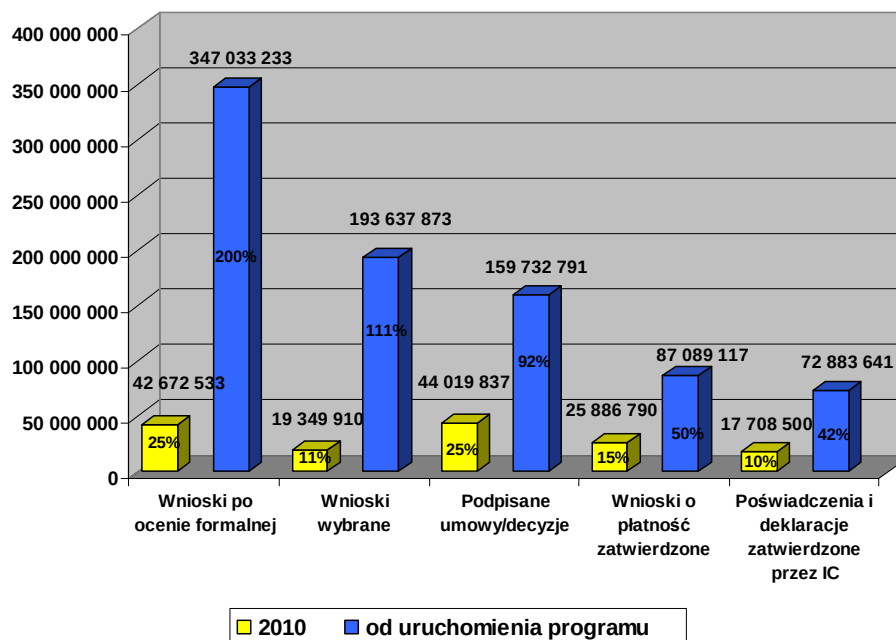
W okresie sprawozdawczym ogłoszone zostały **3** nabory wniosków na łączną wartość alokacji wynoszącą **3 000 000 EUR** w ramach: Poddziałania 1.1.1 „Mikroprzedsiębiorstwa”, Poddziałania 1.5.2 „Wsparcie regionalnych procesów proinnowacyjnych” oraz Poddziałania 1.6.2 „Wspieranie międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorstw”. Od uruchomienia programu przeprowadzone zostały **22** nabory wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **151 295 111 EUR**, co stanowi **87,02%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP1.

Najwyższym stopniem wykorzystania dostępnej alokacji (ponad 100% liczoną wg obowiązującego w sprawozdaniu kursu EUR) charakteryzują się: Działanie 1.3 „Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP” oraz Działanie 1.4 „Systemowe wspieranie przedsiębiorczości”, w których podpisane zostały umowy o dofinansowanie wszystkich wybranych przez ZWP projektów. Całkowita wartość wybranych projektów w ramach Działania 1.4 wyniosła 11,6 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 75%. W Działaniu 1.5 „Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych”, w którym poziom absorpcji środków również wynosi ok. 100% do podpisania zostały jeszcze 3 umowy o dofinansowanie. Całkowita wartość wybranych projektów w ramach Działania 1.5 wyniosła 75,4 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 67%. Najniższym stopniem kontraktacji charakteryzuje się Działanie 1.2 „Rozwiązania innowacyjne w MŚP” (53%), w którym jednakże do podpisania pozostało 35 umów o dofinansowanie. Całkowita wartość wybranych projektów wyniosła 54,3 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 42,3%.

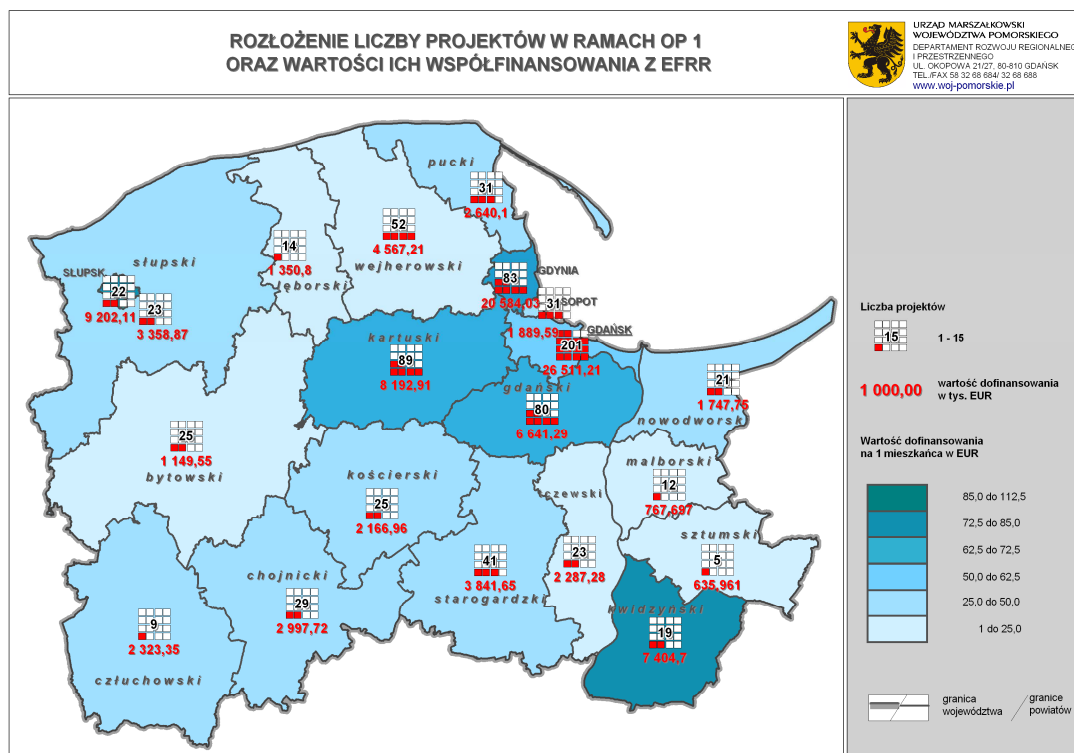
Stan wdrażania OP1

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP1 w EUR

Realizowane w ramach OP1 projekty obejmują rozbudowę, rozszerzenie działalności przedsiębiorstw, a także zmianę procesu produkcyjnego czy sposobu świadczenia usług. Wsparcie obejmuje również przedsięwzięcia prowadzące do poprawy wydajności pracy i jakości zarządzania firmami. Ponadto, finansowany jest udział przedsiębiorstw w krajowych i międzynarodowych imprezach gospodarczych.

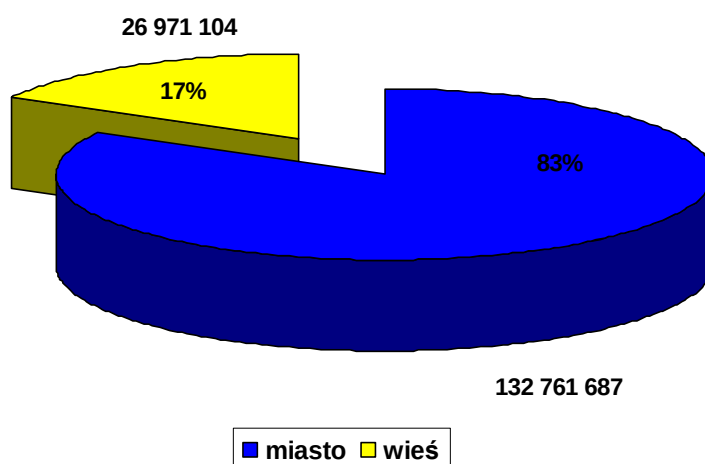
Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP1 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Gdańska, które realizuje 203 projektów (ok. 27 mln EUR). Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdynia, realizujące 83 projekty (ok. 21 mln EUR). Znaczna pula środków trafiła również do miasta Słupsk, które realizuje 22 projekty (ok. 9 mln EUR). Najmniejsze dofinansowanie uzyskały projekty z powiatu sztumskiego i malborskiego (odpowiednio 635 tys. EUR i 767 tys. EUR).

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **83%** środków EFRR (132 761 686,75 EUR – 472 umowy), natomiast na obszary wiejskie **17%** środków EFRR (26 971 104,23 EUR – 227 umów).

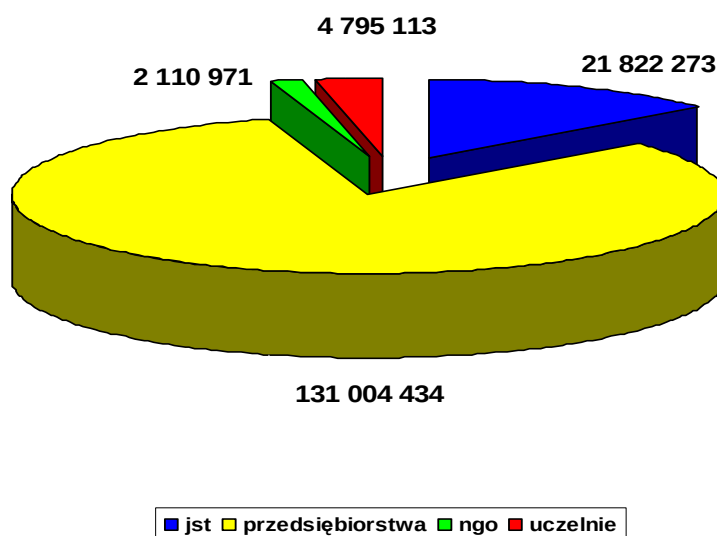
Na obszary słabe strukturalnie skierowano **12 489 913,08 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **7,18%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP1. Dodatkowe preferencje dla projektów zlokalizowanych poza trójmiastem, w szczególności na obszarach słabych strukturalnie zastosowano wyłącznie w ramach Poddziałania 1.1.1 „Mikroprzedsiębiorstwa”. Można zatem przypuszczać, iż w przypadku niestosowania ww. preferencji przy ocenie strategicznej, wynik osiągnięty przez beneficjentów z tych terenów byłby zdecydowanie gorszy.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP1 w podziale na miasto/wieś

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców przedsiębiorstwa (82,01%) realizujące projekty ze wszystkich obszarów wsparcia w ramach osi. Kolejną grupę stanowią jednostki samorządu terytorialnego (13,66%) realizujące projekty w ramach regionalnej sieci transferu rozwiązań innowacyjnych oraz promocji regionu.. Biorąc pod uwagę liczbę podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie najliczniejszą grupę stanowią także przedsiębiorstwa z 682 umowami oraz jst z 11 umowami.

**Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach OP1 wg
rodzaju beneficjenta**

W 2011 roku, w związku z pozyskaniem środków w ramach KRW i DT, planuje się zasilenie środkami OP1. Decyzje w sprawie podziału środków na poszczególne Działania zostaną podjęte do końca roku..

OP1 jest głównym narzędziem realizacji celów Strategii Lizbońskiej w RPO WP. Wszystkie projekty realizowane w tej osi zaliczane są bowiem do lizbońskich kategorii interwencji. Udział OP1 w ogóle wydatków lizbońskich Programu, na podstawie projektów wybranych do realizacji wyniósł 48,2%. Poniżej kategorie interwencji wybranych projektów:

03 - transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MŚP, między MŚP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.);

05 - Usługi w zakresie zaawansowanego wsparcia dla przedsiębiorstw i grup przedsiębiorstw;

07 - Inwestycje w przedsiębiorstwa bezpośrednio związane z dziedziną badań i innowacji (innowacyjne technologie, tworzenie przedsiębiorstw przez uczelnie, istniejące ośrodki B+RT i przedsiębiorstwa itp.),

08 – Inne inwestycje w przedsiębiorstwa oraz

09 - Inne działania mające na celu pobudzanie badań, innowacji i przedsiębiorczości w MŚP,

Projekty realizowane w ramach OP1 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

I. Priorytet Aktywne społeczeństwo

- *Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego – realizacji ww. działania służą przede wszystkim projekty:*

- W zakresie wspierania i rozwoju przedsiębiorczości – Rozwój i innowacje w MŚP, głównie w obszarze wsparcia bezpośredniego dla sektora MŚP,

II. Priorytet *Innowacyjna gospodarka*

- *Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji.* Działanie to realizowane jest przede wszystkim poprzez projekty:
 - W zakresie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości – wsparcie otrzymują instytucje systemowo wspierające przedsiębiorczość (np. poprzez funkcjonowanie Funduszu Powierniczego JEREMIE Województwa Pomorskiego),
 - W zakresie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla innowacyjności – dofinansowano instytucje sprzyjające innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (np. projekt 4 etap rozbudowy Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni lub Utworzenie Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego z Centrum Energii Odnawialnej),
 - W ramach OP1 RPO WP zatwierdzono szereg projektów o charakterze klastrowym, jak na przykład *Rozwój Bałtyckiego Klastra Energetycznego poprzez opracowanie strategii i promocję na terenie województwa pomorskiego*,
 - W zakresie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla inwestycji – wymienione powyżej inicjatywy,
- *Działanie 3. Wdrażanie rozwiązań wspierających działalność proinnowacyjną oraz badania i rozwój (B+R), w tym usprawnienie transferu wiedzy i dyfuzję innowacji i inwestycji* – ww. działanie jest realizowane w ramach OP1 RPO WP, przede wszystkim w zakresie innowacyjnych rozwiązań w MŚP (Działanie 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP*) oraz rozwoju infrastruktury instytucji sprzyjających innowacyjnej przedsiębiorczości i transferowi wiedzy (parki naukowo-technologiczne).
- *Działanie 6. Wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska* – niektóre z projektów zatwierdzonych w ramach Działania 1.2 *Rozwiązania innowacyjne w MŚP* mają charakter proekologiczny, jak na przykład projekt *Rozbudowa firmy Prowal poprzez wdrożenie do produkcji innowacyjnych technologii suszenia biomasy*.

III. Priorytet *Sprawne instytucje*

- *Działanie 4. Stworzenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji Polski, w tym w szczególności systemu promocji gospodarki polskiej oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej* – ww. działanie było realizowane w ramach OP1 RPO WP, Działania 1.6 *Promocja gospodarcza regionu*. Zatwierdzono m.in. projekt *System Promocji i Informacji Gospodarczej Województwa Pomorskiego*, przygotowany przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A.

Opis wkładu OP1 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP1.

3.1.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi *(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)*

W okresie sprawozdawczym ze względu na dużą liczbę wniosków złożonych w ramach konkursów, przedłużono termin zakończenia oceny projektów. W celu przyspieszenia prac związanych z oceną dokonano weryfikacji listy członków ZE pod kątem ich aktywności, a także rozszerzono skład ZE o przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu działających w obszarze przedsiębiorczości, jak również uczelni wyższych.

Istotnym problemem zidentyfikowanym w okresie sprawozdawczym była rezygnacja części beneficjentów (Działania 1.1 i 1.2) z realizacji projektów przed lub po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektów. W 2010 roku rozwiązano 24 umowy o dofinansowanie. Przyczynami rozwiązania przedmiotowych umów były m. in.: trudna sytuacja finansowa, w jakiej znalazły się przedsiębiorstwa, likwidacja działalności, brak wymaganego wkładu własnego, realizacja projektu niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa krajowego oraz naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie. W wyniku uwolnienia środków IZ RPO WP zdecydowała wybrać do dofinansowania projekty z list rezerwowych.

3.2. Oś Priorytetowa 2 (OP2) – Społeczeństwo wiedzy *(Priority Axis 2 – Knowledge society)*

Celem głównym OP2 jest *Tworzenie warunków sprzyjających budowaniu społeczeństwa wiedzy*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP2 wynosi **64,0** mln EUR, z czego **47,8** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.2.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów *(Achievement of targets and analysis of the progress)*

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu *(Information on the physical and financial progress of the priority)*

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP2. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od uruchomienia programu podpisane zostały **32** umowy o dofinansowanie, natomiast zakończone zostały **2** projekty z zakresu infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej oraz rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego, w związku z czym nie można mówić o znaczącym postępie rzeczowym w realizacji priorytetu. Jednakże zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników na poziomie Programu. Wskaźnik programowy „*Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej*” osiągnął wartość **1** szt., a wskaźnik „*Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego w tym z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego*” **1** szt. W rezultacie realizacji projektu beneficjenci utworzyli **6,5** miejsca pracy, z czego **3,5** etatu dla kobiet i **3** dla mężczyzn. „*Liczba studentów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu*” wyniosła **180** osób. Stworzono **7** szt. procedur publicznych on-line.

Wartość osiągniętych wskaźników na koniec okresu sprawozdawczego w stosunku do szacowanych wartości jest adekwatna do harmonogramów realizacji projektów. W większości przypadków rzeczowe efekty będą widoczne na przełomie 2011/2012r. Na chwilę obecną szerszej analizy można dokonać jedynie na podstawie zawartych umów o dofinansowanie.

Rozstrzygnięte konkursy w ramach OP wyczerpały ponad 80% alokowanych środków. Pozostała część alokacji EFRR przeznaczona została na konkurs w ramach Poddziałania 2.2.1. Stopień realizacji celów ilościowych osi, na podstawie zawartych umów, należy uznać

za zadowalający. Wartości referencyjne wskaźników produktu i rezultatu zostały znacząco przekroczone dzięki projektom wybranym do dofinansowania. Projekty, zwłaszcza dotyczące rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego charakteryzują się znaczną wartością dodaną (ponad 2,5-krotne przekroczenie wartości referencyjnej wskaźnika dotyczącego liczby spraw załatwionych on-line w ciągu roku). Zgodnie z harmonogramami realizacji poszczególnych projektów, efekty końcowe będą już widoczne pod koniec 2012r.

Biorąc pod uwagę fakt, iż liczba studentów w województwie pomorskim od 2006r. systematycznie rośnie należy stwierdzić, iż poprawa warunków kształcenia i wyposażenia bazy naukowo-dydaktycznej jest podstawowym celem, który IZ RPO WP zamierza osiągnąć poprzez realizację wybranych do dofinansowania projektów.

W przypadku działań zmierzających do tworzenia podstaw społeczeństwa informacyjnego można zauważyć, iż województwo pomorskie jest liderem na tle kraju pod względem dostępności gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu (58% w 2009r.), co przekłada się na większe zapotrzebowanie obywateli na załatwianie spraw w urzędzie on-line. Projekty wybrane do dofinansowania w wielu przypadkach odpowiadają na te potrzeby na najwyższym szczeblu mianowicie dwustronnej interakcji przyczyniając się do rozwoju usług społeczeństwa informacyjnego na najwyższym poziomie.

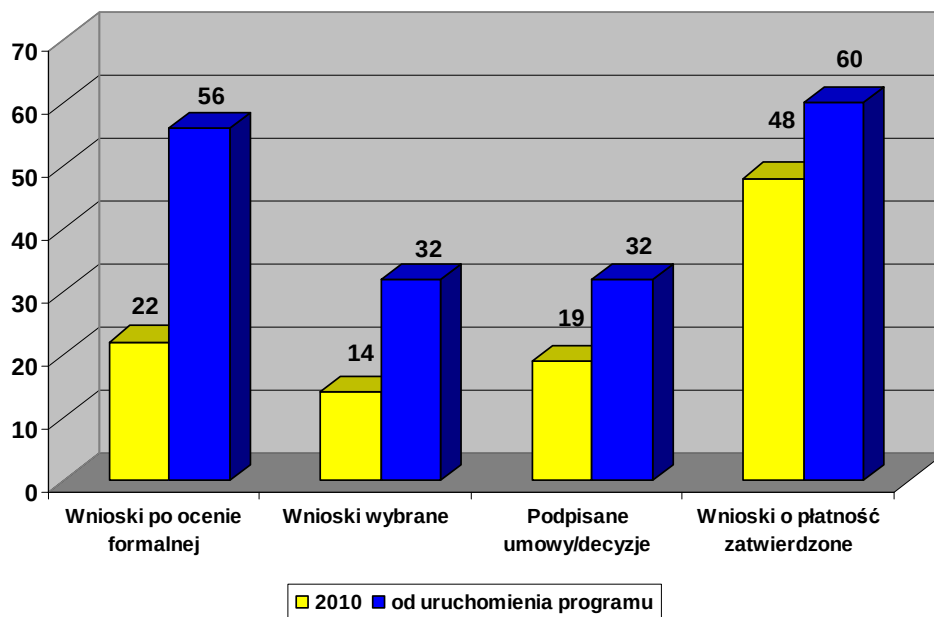
Szczegółnej uwagi wymaga obecnie Poddziałanie 2.2.1, w ramach którego jedyny konkurs odbędzie się w I kwartale 2011 r. Korzystny wpływ na realizację celów ilościowych powinna mieć w tym przypadku zmiana w 2010 r. trybu stosowania kryteriów, zgodnie z którą preferowane będą projekty realizowane na obszarach tzw. „białych plam”. Przyczyni się to do wyboru projektów zlokalizowanych na obszarach wiejskich i słabych strukturalnie, na których istnieje największa potrzeba rozwoju infrastruktury dostępowej.

– Analiza jakościowa (Qualitative analysis)

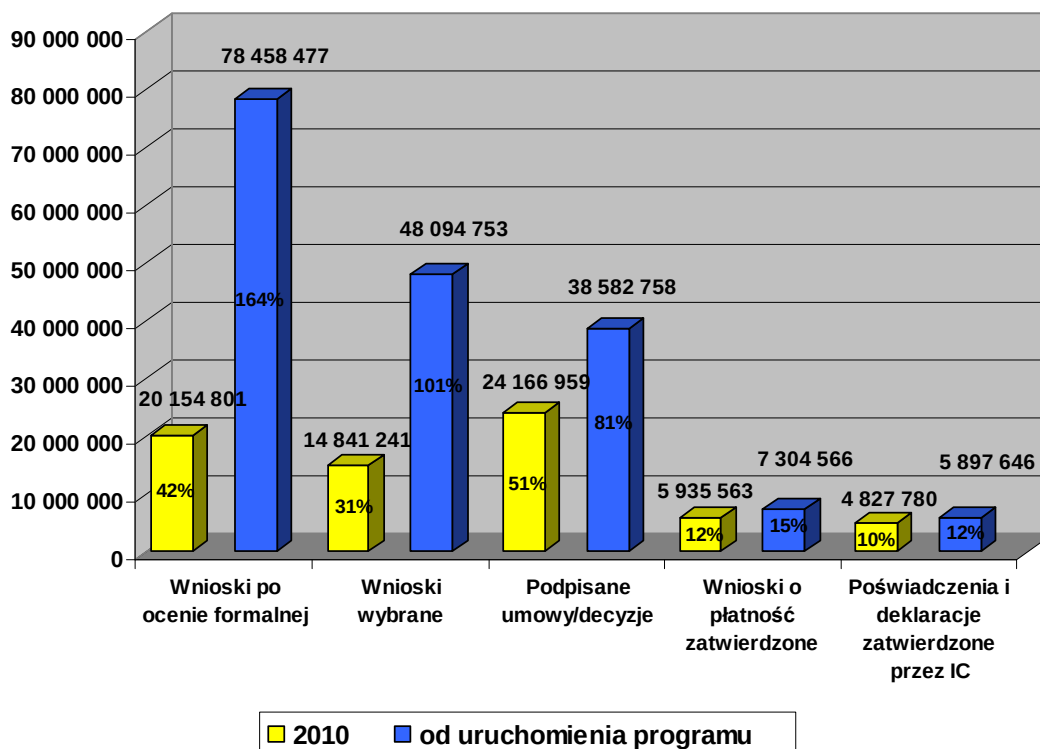
W okresie sprawozdawczym, w ramach OP2, pozytywnie ocenę formalną przeszły **22** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **20 154 801 EUR**, co stanowi **42,17%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. ZWP wybrał do realizacji **14** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **14 841 241 EUR**, co stanowi **31,05%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2 oraz podpisał **19** umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **24 166 959 EUR**, co stanowi **50,57%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **5 935 563 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **4 827 780 EUR**.

W ramach OP2, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło **56** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **78 458 477 EUR**, co stanowi **164,17%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. ZWP wybrał do realizacji **32** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **48 094 753 EUR**, co stanowi **100,63%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2 oraz podpisał **32** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **38 582 758 EUR**, co stanowi **80,73%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **7 304 566 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **5 897 646 EUR**.

Stan wdrażania OP2

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP2 w EUR

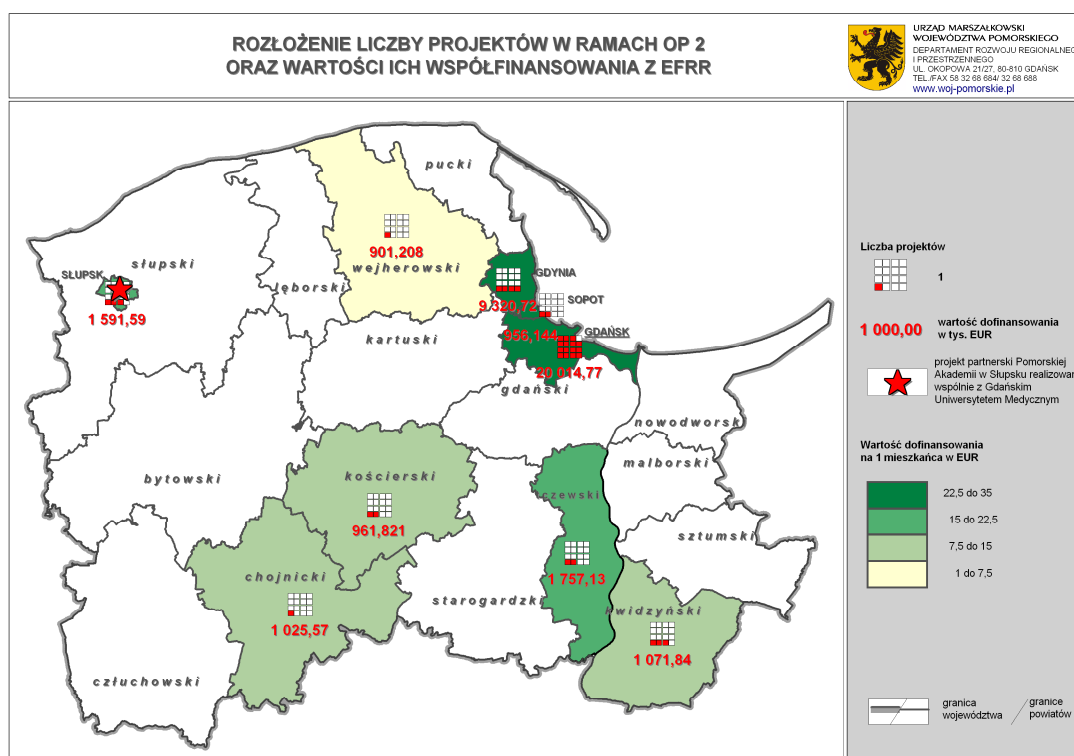

W okresie sprawozdawczym ogłoszony został 1 nabór wniosków na łączną wartość alokacji wynoszącą **12 685 333 EUR** w ramach: Poddziałania 2.2.2 „Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego”. Od uruchomienia programu przeprowadzone zostały

4 nabory wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **41 478 734 EUR**, co stanowi **86,79%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP2.

W Działaniu 2.1 „Infrastruktura edukacyjna i naukowo – dydaktyczna” jak i Działaniu 2.2 „Infrastruktura i usługi tworzące podstawy społeczeństwa informacyjnego” podpisane zostały umowy o dofinansowanie wszystkich wybranych przez ZWP projektów. Stopień wykorzystania dostępnych środków EFRR w ww. Działaniach wynosi kolejno: 93,39% oraz 70,21%. Całkowita wartość wybranych projektów w ramach Działania 2.1 wyniosła 29,7 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 74,71%, natomiast w ramach Działania 2.2 całkowita wartość wybranych projektów wyniosła 18,4 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 74,97%. W 2011 roku przeprowadzony zostanie nabór wniosków w ramach Poddziałania 2.2.1 „Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego”, na który przeznaczono 10 mln EUR, co stanowi 38,30% alokacji środków na Działanie 2.2.

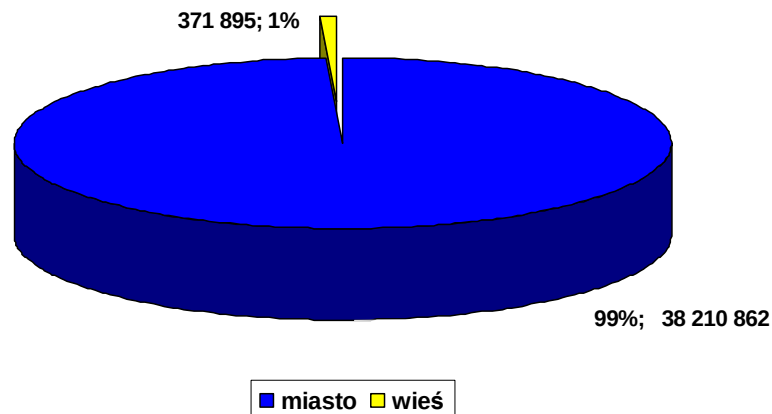
Realizowane w ramach OP2 projekty obejmują budowę, rozbudowę i modernizację oraz wyposażenie obiektów dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych a także wdrożenie zintegrowanych i interaktywnych publicznych usług elektronicznych.

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP2 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Gdańska, realizującego 16 projektów (ok. 20 mln EUR). Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdynia, które realizuje 4 projekty (ok. 9 mln EUR). W Działaniu 2.1 „Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna” zastosowano preferencję dotyczącą zlokalizowania projektów poza obszarem Trójmiasta. Realizowane projekty zlokalizowane są w 13 gminach, ale aż **75,33%** środków trafiło do Trójmiasta. Oznacza to, iż ww. preferencja nie miała istotnego wpływu na decyzje o dofinansowaniu projektów.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP2 w podziale na miasto/wieś

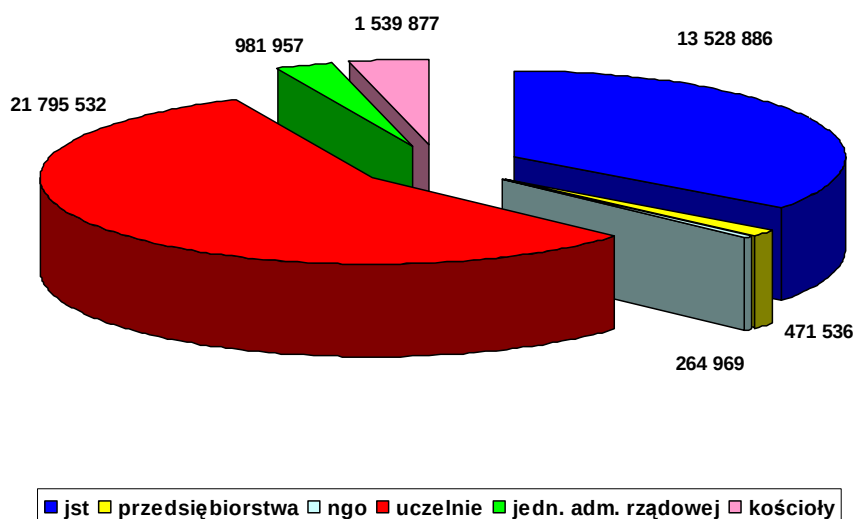

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **99%** środków EFRR (38 210 862,40 EUR – 31 umów), natomiast na obszary wiejskie **1%** środków EFRR (371 895,34 EUR – 1 umowa).

Na obszary słabe strukturalnie skierowano **717 901,00 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **1,50%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP2. Tendencja ta może ulec zmianie w 2011r. po przeprowadzeniu konkursu w ramach Poddziałania 2.2.1.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców uczelnie (56,49%) oraz jednostki samorządu terytorialnego (35,06%). Biorąc pod uwagę liczbę podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie najliczniejszą grupę stanowią także uczelnie z 15 umowami oraz jst z 13 umowami.

Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach OP2 wg rodzaju beneficjenta

W 2011 roku planuje się zasilenie OP środkami z KRW i DT na wzmocnienie efektów realizacji celów. Decyzje w tej sprawie będą podjęte po uzyskaniu akceptacji KE.

W ramach OP2 realizowane są wydatki związane z celami Strategii Lizbońskiej. Wkład OP2 w ogóle wydatków lizbońskich Programu wynosi 47,5%. Poniżej kategorie interwencji wybranych projektów:

13 - Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, edukacja, e-integracja, itp.),

Projekty realizowane w ramach OP2 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

I. Priorytet Aktywne społeczeństwo

- *Działanie 1. Rozwój edukacji w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy – realizacja ww. działania służyć przede wszystkim projekty dotyczące:*
 - Budowy i modernizacji infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej szkół wyższych (np. projekt Uniwersytetu Gdańskiego *Fizyka dla przyszłości – zakup kompletnego wyposażenia nowoczesnego dydaktycznego laboratorium fizycznego dla studentów i doktorantów kierunku Fizyka Uniwersytetu Gdańskiego*),
 - Rozwoju e-usług (np. projekt Politechniki Gdańskiej *Pomorska Biblioteka Cyfrowa*, którego rezultatem będzie digitalizacja zasobów szeregu uczelni wyższych i instytucji edukacyjnych województwa pomorskiego).
- *Działanie 5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz podnoszenie umiejętności informatycznych – w tym zakresie główną rolę odegrały projekty dotyczące rozwoju usług elektronicznych (głównie e-administracja). Przykładem takiego przedsięwzięcia może być projekt e-Kościerzyna – Zintegrowany System Informatyczny realizowany przez Urząd Miasta Kościerzyny.*

III. Priorytet Sprawne instytucje

- *Działanie 1. Rozwój nowoczesnej administracji publicznej, w tym administracji elektronicznej w celu podniesienia jakości realizowanych przez nią zadań – w ramach OP2 RPO WP zatwierdzono przedsięwzięcia z zakresu e-administracji, jak na przykład wspomniany wyżej projekt e-Kościerzyna – Zintegrowany System Informatyczny.*

Opis wkładu OP2 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP2.

3.2.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (Significant problems encountered and measures taken to overcome them)

ZWP podjął decyzję o wstrzymaniu prac związanych z przygotowaniem projektu *Pomorska Sieć Szerokopasmowa PSS* w obecnym okresie programowania w związku z brakiem środków finansowych na pokrycie wkładu własnego do projektu, a także ze względu na zbyt krótki okres czasu jaki pozostał na realizację projektu. ZWP podjął decyzję

o przygotowaniu zmian warunków konkursu dla Poddziałania 2.2.1 *"Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego"*, które zostały wprowadzone do URPO WP w dniu 9 września 2010 r. Sytuacja na rynku usług dostępu do szerokopasmowego Internetu dynamicznie się zmienia, stale ulegając poprawie – wydaje się, że mechanizm rynkowy jest w stanie zniwelować znaczną część tzw. *białych plam*³⁶ w województwie pomorskim. Wyniki podjętych dotychczas prac inwentaryzacyjnych w ramach studium wykonalności dla Pomorskiej Sieci Szerokopasmowej wskazują, że około 20% mieszkańców regionu (ok. 450 tys. osób) mieszka na obszarach *białych plam*. Problem ten właściwie nie występuje w miastach (65% ludności województwa), w których tylko niecałe 2% mieszkańców nie ma dostępu do sieci szerokopasmowej, a także w Aglomeracji Trójmiejskiej (30 gmin wokół Trójmiasta zamieszkałych przez 55% populacji regionu), gdzie wskaźnik „braku dostępu” kształtuje się na poziomie około 8%. Znacznie trudniejsza sytuacja występuje na obszarach wiejskich, gdzie dostępu do szerokopasmowego Internetu nie ma około 54% mieszkańców, z tego aż połowa mieszkańców obszarów słabych strukturalnie, co przekłada się na ok. 8% ogółu mieszkańców województwa.

W ramach konkursu, który planowany jest w I półroczu 2011r. zostaną wskazane miejscowości, tzw. *białe plamy*, preferowane do wsparcia.

Istotną rolę w rozwoju sieci szerokopasmowej w Polsce odgrywa państwowy regulator rynku, czyli Urząd Komunikacji Elektronicznej, który dysponuje prawnymi narzędziami wywierania wpływu na operatorów, także w zakresie inwestycji internetowych na obszarach *białych plam*. Środki przeznaczone na finansowanie sieci szerokopasmowej w Osi Priorytetowej 2 nie zostały dotychczas uruchomione – główną przyczyną tego stanu rzeczy była nieuregulowana na szczeblu krajowym sytuacja prawna w zakresie instytucjonalnego modelu realizacji tak złożonych projektów. Brak jednolitej interpretacji przepisów prawa dotyczących wspierania rozwoju sieci szerokopasmowych przez JST spowodował znaczne opóźnienie w procesie wdrażania tego typu projektów w ramach OP. Sytuacja ta została uregulowana w ustawie z dnia 7 maja 2010r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w której określono zadania, jakie mogą wykonywać JST w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.

3.3. Oś Priorytetowa 3 (OP3) – Funkcje miejskie i metropolitalne (*Priority Axis 3 – Urban and metropolitan function*)

Celem głównym OP3 jest *Rozwój funkcji miejskich i metropolitalnych w głównych ośrodkach rozwojowych*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP3 wynosi 200,5 mln EUR, z czego 140,4 mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.3.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP3. Wartości docelowe zostały

³⁶ Zgodnie z definicją proponowaną przez KE, za białą plamę uważa się obszar, na którym występuje całkowity brak infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej (punktów dystrybucyjnych) niezbędnej do zapewnienia podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu na założonym poziomie, a także brak przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących takie usługi.

określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od uruchomienia programu podpisane zostały 22 umowy o dofinansowanie, natomiast nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP3. Wynika to w głównej mierze z faktu, iż większość projektów weszła obecnie w fazę realizacji i pierwszych spodziewanych efektów rzeczowych należy się spodziewać na przełomie 2011/2012r. Obecnie szerszej analizy można dokonać na podstawie stopnia kontraktacji na poziomie osi.

Biorąc pod uwagę stan zaawansowania zarówno rzeczowy jak i finansowy, należy stwierdzić, iż cele ilościowe OP nie zostaną w pełni osiągnięte. Przyczyną tego jest przede wszystkim niedobór środków finansowych. Poziom realizacji wskaźników (produktu i rezultatu) dotyczących atrakcyjności przestrzeni miejskiej należy uznać za bardzo dobry. Wynika to z zastosowania przez IZ RPO procedury konsultacyjnej poprzedzającej konkurs w ramach Poddziałania 3.2.1. W jej wyniku do konkursu zostały złożone projekty, które w największym stopniu wpisywały się w cele, zakres i oczekiwane rezultaty całego Działania 3.2. Na zwiększenie wartości wskaźników może również wpłynąć postęp realizacji Działania 3.3, w ramach którego wdrażana jest Inicjatywa JESSICA. Podkreślenia wymaga również fakt, że w ramach Poddziałania 3.2.2 do dofinansowania wybrano projekty objęte pomocą publiczną (średni rzeczywisty poziom dofinansowania wyniósł 40,2%). Oznacza to wysoką wartość dodaną projektów dotyczących zwiększania atrakcyjności przestrzeni miejskiej.

Niepokojąco niski jest natomiast poziom realizacji wskaźników (produktu i rezultatu) dotyczących integracji systemów transportu zbiorowego. Wynika to bezpośrednio z braku podaży tego typu projektów (wybrano 5 projektów z 6, które przeszły ocenę formalną). W odpowiedzi na konkurs zgłoszono projekty o dużej wartości (średnia wartość wnioskowanego dofinansowania wyniosła 8,77 mln EUR, co przy alokacji przeznaczonej na to Działanie oznaczało znaczny deficyt środków).

Na podstawie szacowanych umów o dofinansowanie należy stwierdzić, iż dotychczasowy stopień realizacji OP 3 w zdecydowany sposób przyczyni się do rozwoju i przywrócenia utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych terenach miejskich, zwiększenia podaży atrakcyjnych terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych oraz podniesienia jakości stref rozwojowych w miastach. W niewielkim stopniu natomiast zostaną osiągnięte efekty dotyczące rozwoju i integracji efektywnych i przyjaznych środowisku miejskich systemów transportu zbiorowego.

W związku z wyczerpaniem dostępnej alokacji IZ RPO WP rozważa zwiększenie alokacji na OP, w szczególności w zakresie Działania 3.1. Umożliwiłoby to ogłoszenie dodatkowego konkursu, który powinien zostać ukierunkowany na wsparcie liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego. Podkreślić należy, że w wyniku zmiany RPO WP Oś 3 została uzupełniona o „lizbońskie kategorie interwencji”, tj. m.in. 52 – Promocja czystej komunikacji miejskiej.

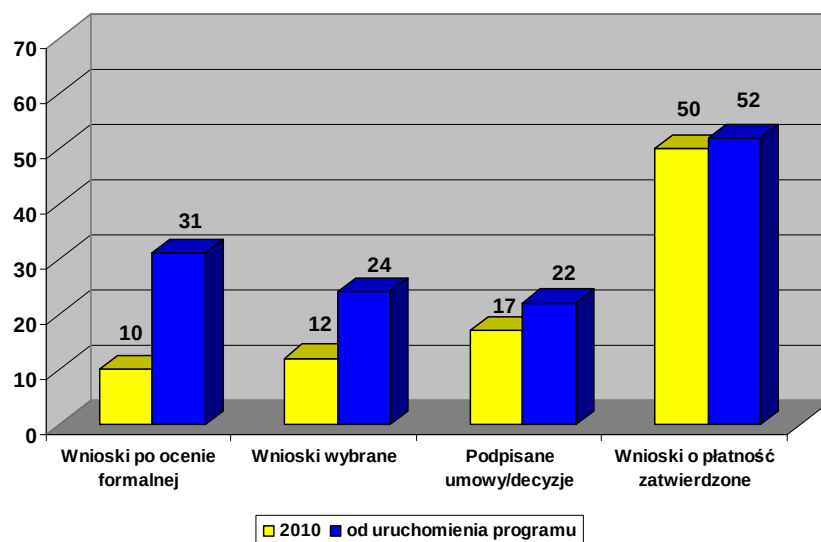
– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

W okresie sprawozdawczym, w ramach OP3, pozytywnie ocenę formalną przeszło 10 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **42 443 722 EUR**, co stanowi **30,24%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3. ZWP wybrał do realizacji 12 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **71 899 873 EUR**, co stanowi **51,22%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3 oraz podpisał 17 umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **112 507 589 EUR**, co stanowi **80,15%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **67 336 647 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła

poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **60 106 872 EUR**.

W ramach OP3, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło **31** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **144 057 614 EUR**, co stanowi **102,63%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3. ZWP wybrał do realizacji **24** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **128 444 284 EUR**, co stanowi **91,50%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3 oraz podpisał **22** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **136 512 572 EUR**, co stanowi **97,25%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP3. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **67 336 647 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **60 106 872 EUR**.

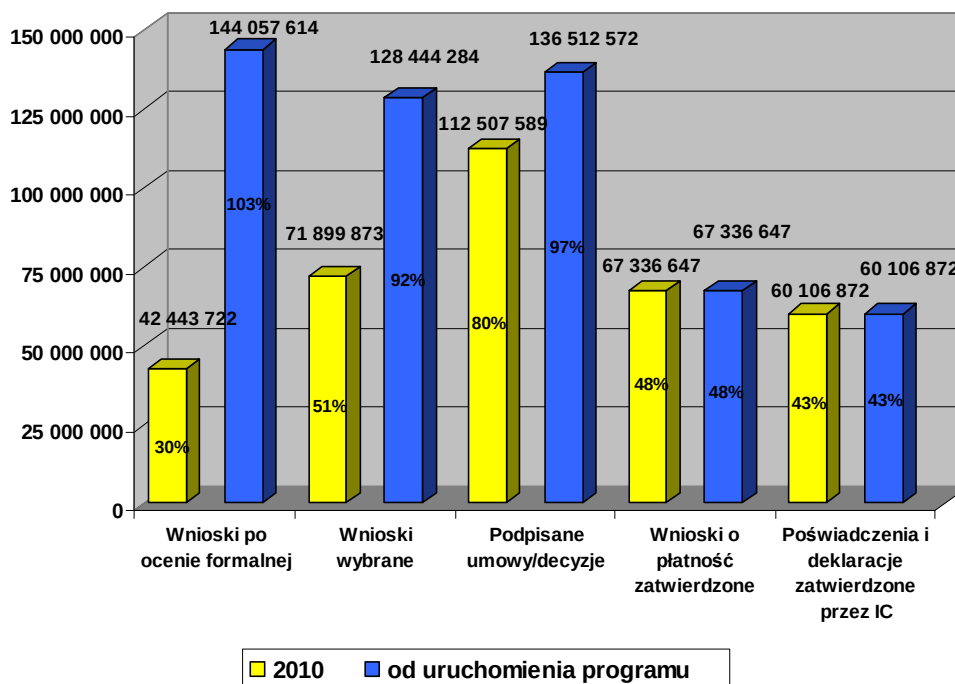
Stan wdrażania OP3

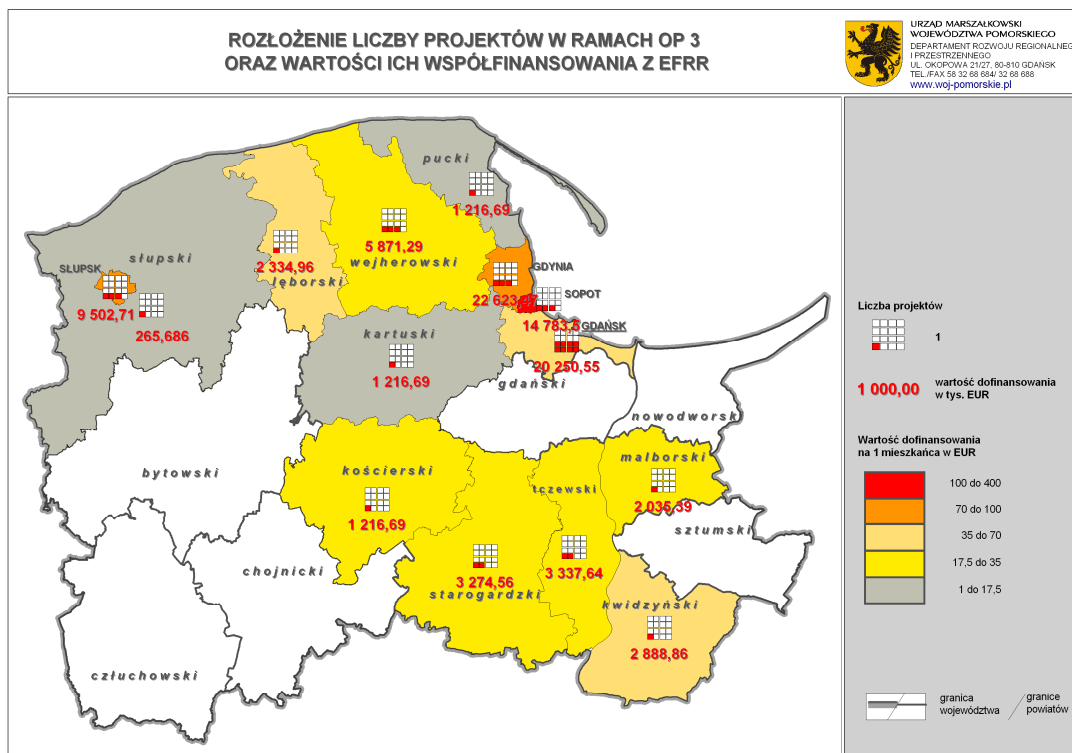
W okresie sprawozdawczym przeprowadzone zostały **2** nabory wniosków ogłoszone w roku poprzednim na łączną wartość alokacji wynoszącą **26 551 974 EUR** w ramach: Poddziałania 3.2.1 „Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne”. Od uruchomienia programu przeprowadzonych zostało **6** naborów wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **106 207 892 EUR**, co stanowi **75,66%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP3.

Najwyższym stopniem wykorzystania dostępnej alokacji (ponad 100% liczonym wg obowiązującego w sprawozdaniu kursu EUR) charakteryzuje się: Działanie 3.3 „Infrastruktura rozwoju miast – wsparcie pozadotacyjne”, w którym podpisana została 1 umowa o dofinansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), w wyniku czego powstał Fundusz Powierniczy JESSICA. Pozostałe Działania charakteryzują się ponad 90% stopniem absorpcji środków EFRR. Całkowita wartość wybranych projektów w ramach Działania 3.1 „Rozwój i integracja systemów transportu zbiorowego” wyniosła 51,1 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 69,18%, natomiast w ramach Działania 3.2 „Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej” całkowita wartość wybranych projektów wyniosła 77,3 mln EUR a średni poziom dofinansowania wyniósł 54,55%.

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP3 w EUR

Realizowane w ramach OP3 projekty obejmują modernizację i budowę liniowej i węzłowej infrastruktury transportu zbiorowego, a także zakup nowego taboru na potrzeby transportu zbiorowego. Ponadto wsparciem objęto rewaloryzację, modernizację i adaptację zabudowy historycznej, jak również budowę lub przebudowę publicznej infrastruktury o funkcjach gospodarczych, społecznych oraz rekreacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

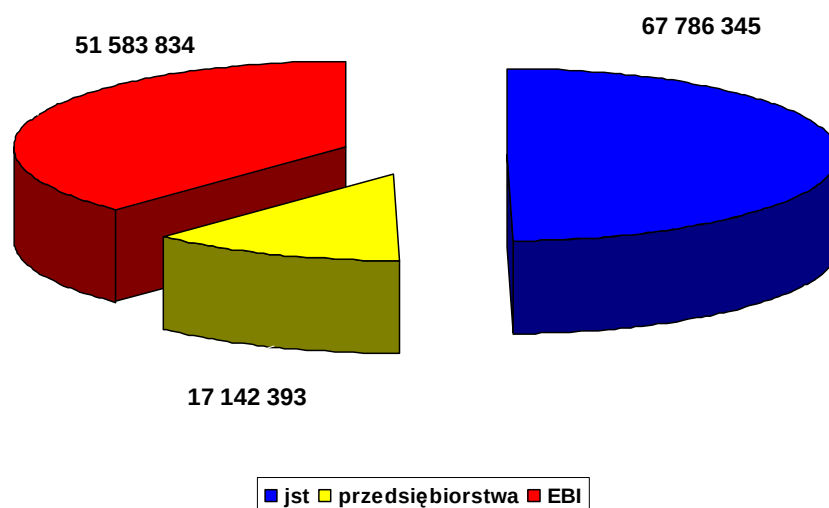
Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP3 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Gdyni, które realizuje 3 projekty (ok. 23 mln EUR). Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdańsk, realizujący 8 projektów (ok. 20 mln EUR).

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano **100%** środków EFRR (136 512 572 EUR – 22 umowy).

Żadna z podpisanych umów nie jest realizowana na obszarze słabym strukturalnie.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (49,66%), które realizują 18 projektów w ramach OP3. Znaczny udział w ogólnej wartości zawartych umów o dofinansowanie (37,79%) stanowi również umowa zawarta pomiędzy Województwem Pomorskim a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w wyniku czego został utworzony Fundusz Powierniczy JESSICA dla Województwa Pomorskiego, którego Menadżerem został EBI.

Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach OP3 wg rodzaju beneficjenta

W 2011 roku planuje się zasilenie OP środkami z KRW i DT na wzmocnienie efektów realizacji celów z zakresu transportu zbiorowego. Decyzje w tej sprawie będą podjęte po uzyskaniu akceptacji KE.

W ramach OP3 realizowane są wydatki związane z celami Strategii Lizbońskiej. Wkład OP3 w ogóle wydatków lizbońskich Programu wynosi 36,2%. Żaden z dotychczas wybranych projektów nie wpisuje się w kategorie lizbońskie.

Opis wkładu OP3 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP3.

3.3.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano problemów wpływających na proces wdrażania OP3.

3.4. Oś Priorytetowa 4 (OP4) – Regionalny system transportowy (*Priority Axis 4 – Regional transport system*)

Celem głównym OP4 jest Poprawa spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego oraz jego sprawne powiązanie z systemem krajowym i transeuropejskim. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP4 wynosi **271,4** mln EUR, z czego **203,6** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.4.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

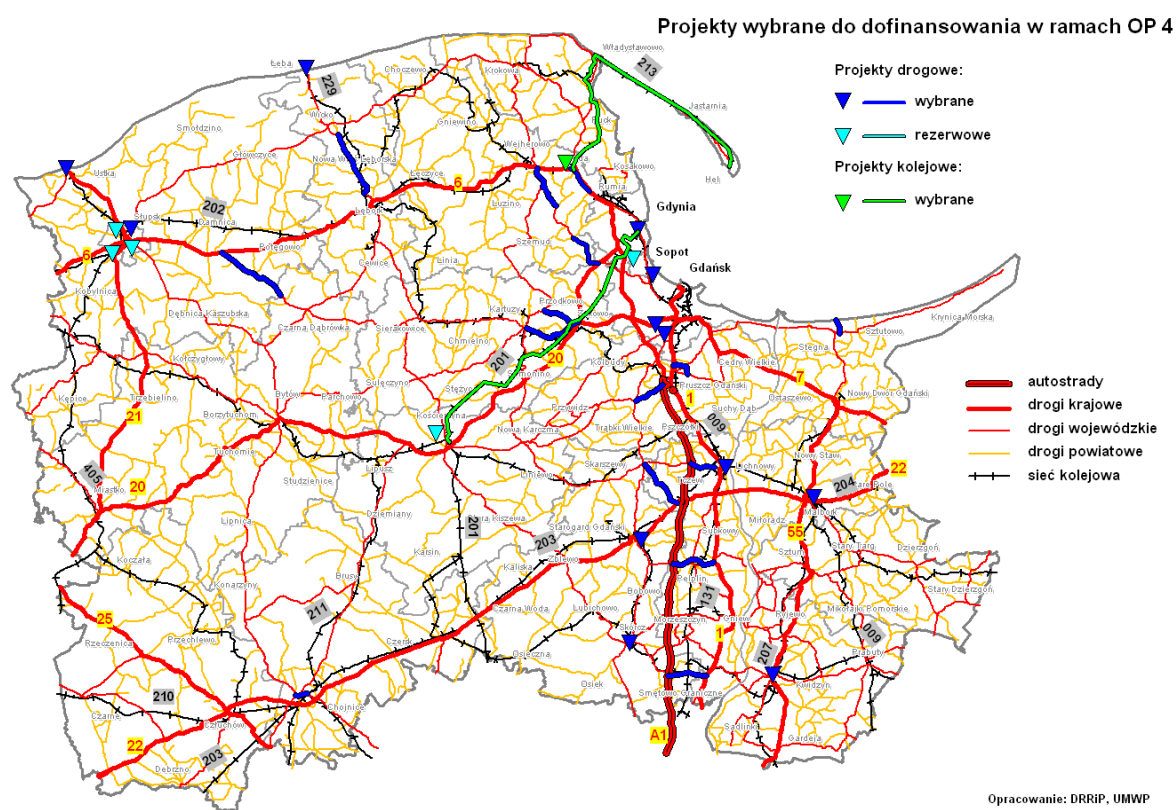
– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP4. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od uruchomienia programu podpisanych zostało **29** umów o dofinansowanie, natomiast zakończono **6** projektów z zakresu infrastruktury drogowej, w związku z czym nie można mówić o znaczącym postępie w realizacji priorytetu. Jednakże zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników na poziomie Programu oraz na poziomie URPO WP. Wskaźnik programowy „*Liczba projektów objętych wsparciem w ramach Osi Priorytetowej*” osiągnął wartość **4** szt. w zakresie infrastruktury drogowej oraz **2** szt. w zakresie poprawy dostępności do węzłów transportowych, a wskaźnik „*Długość wybudowanych/przebudowanych dróg*” wyniósł **20,88** km, co stanowi 13,05% zakładanej wartości docelowej. Wskaźnik produktu na poziomie URPO WP „*Liczba projektów zrealizowanych na obszarach poza miastami na prawach powiatu*” wyniósł **4** szt., „*Długość wybudowanych dróg*” wyniósł **6,66** km, co stanowi 19,03% zakładanego poziomu, w tym długość wybudowanych obwodnic **7,97** km, co stanowi 79,7% zakładanego poziomu, natomiast „*Długość przebudowanych dróg*” wyniósł **11** km. Wskaźnik „*Długość wybudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych*” wyniósł **0,27** km a „*Długość przebudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych*” osiągnął wartość **2,95** km. W rezultacie realizacji projektów osiągnięto korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu w wysokości **239 603,76** euro/rok.

Cele ilościowe w ramach osi nie zostaną w pełni zrealizowane. Zasadniczym problemem uniemożliwiającym osiągnięcie wartości referencyjnych wskaźników jest niedobór zasobów finansowych. Wynika to z faktu, iż zdecydowano się przeznaczyć większą alokację na projekty realizowane w miastach, co powoduje, iż średni koszt projektu z zakresu infrastruktury drogowej jest znacznie wyższy. Na podstawie szacunków z umów można stwierdzić, iż tylko jeden ze wskaźników produktu przekroczył swoją wartość referencyjną – zrealizowanych zostanie więcej niż zakładano projektów z zakresu infrastruktury dostępowej do węzłów transportowych. Lepszy stopień realizacji celów ilościowych (wskaźników) wymaga zwiększenia alokacji na OP 4, przy czym za bardziej realne należy uznać cele z zakresu infrastruktury drogowej.

Wartości wskaźników dotyczące infrastruktury kolejowej – z uwagi na złożoność, kapitałochłonność, a także problemy instytucjonalne beneficjenta, nie zostaną w ramach RPO osiągnięte (choć zwiększenie alokacji na projekty z zakresu infrastruktury kolejowej wpłynęłoby korzystnie na poziom realizacji „lizbońskiego” celu RPO WP). Należy zatem rozważyć możliwość obniżenia wartości docelowej wskaźnika rezultatu dla projektów kolejowych.

Pomimo nieznacznych trudności, widoczna jest koncentracja wysiłków na rzecz realizacji głównych celów RPO WP w zakresie rozwoju regionalnego systemu transportowego, takich jak lepsze powiązanie dróg regionalnych z siecią dróg wyższego rzędu, w tym w szczególności z autostradą A1 oraz podnoszenie jakości najważniejszych dla regionu dróg oraz linii kolejowych. Trudno na obecnym etapie ocenić na ile realizacja wybranych projektów transportowych przełoży się na widoczne efekty społeczno-gospodarcze w skali regionu. Poniższa mapa przedstawia projekty w ujęciu graficznym na tle regionalnego systemu transportowego.

Pomimo tego, iż długość dróg publicznych w województwie pomorskim o twardej nawierzchni z roku na rok systematycznie wzrasta (głównie drogi gminne), to średnia długość dróg publicznych o twardej nawierzchni na 100km² jest o wiele niższa od średniej krajowej (odpowiednio 64,9km i 85,8 km w 2009r.). Odwrotnie rzecz się ma z liniami kolejowymi, których długość eksploatowana z roku na rok maleje w województwie pomorskim, natomiast w kraju rośnie, a długość eksploatowanych linii kolejowych na 100km² jest średnio nieznacznie wyższa od średniej krajowej (odpowiednio 6,7km do 6,5 w 2009r.). Maleje również liczba wypadków drogowych (2660 w 2010r. spadek o 7% w stosunku do 2009r.), jak również liczba ofiar ze skutkiem śmiertelnym i rannych (spadek odpowiednio o 23% i 6% w stosunku do 2009r.), na co wpływ ma również polepszenie się parametrów jezdnych infrastruktury transportu drogowego.

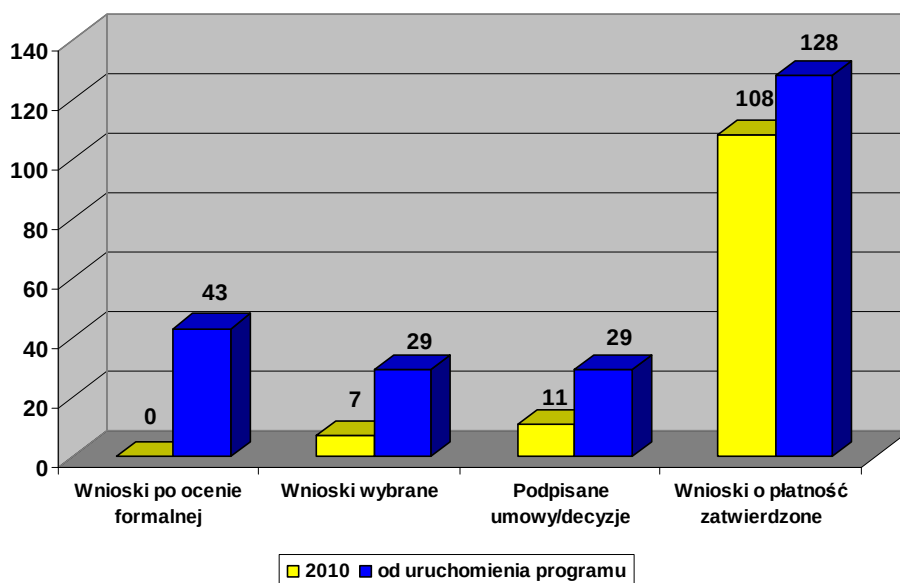
IZ RPO WP planuje przeznaczyć dodatkowe środki na realizację projektów, które przyczynią się do realizacji celów założonych w ramach osi. Zwłaszcza jeśli chodzi o transport drogowy i poprawę dostępności do stref inwestycyjnych, a także do obszarów atrakcyjnych turystycznie.

– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

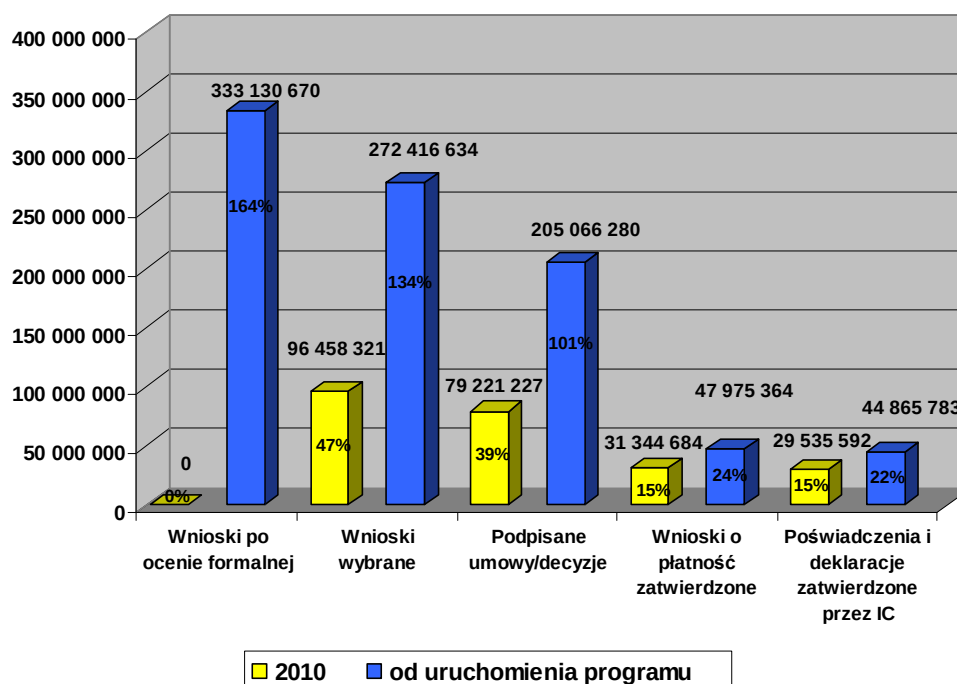
W okresie sprawozdawczym, w ramach OP4, ZWP wybrał do realizacji 7 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **96 458 321 EUR**, co stanowi **47,38%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4 oraz podpisał 11 umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **79 221 227 EUR**, co stanowi **38,92%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **31 344 684 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **29 535 592 EUR**.

W ramach OP4, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszły 43 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **333 130 670 EUR**, co stanowi **163,65%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4. ZWP wybrał do realizacji 29 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **272 416 634 EUR**, co stanowi **133,82%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4 oraz podpisał 29 umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **205 066 280 EUR**, co stanowi **100,74%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **47 975 364 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **44 865 783 EUR**.

Stan wdrażania OP4

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP4 w EUR

W okresie sprawozdawczym nie został przeprowadzony żaden nabór wniosków w ramach OP4. Od uruchomienia programu przeprowadzonych zostało 5 naborów wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **168 941 561 EUR**, co stanowi **82,99%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP4. Wszystkie Działania w ramach OP4 charakteryzują się ok. 100% stopniem wykorzystania dostępnej alokacji. Podpisanych zostało 29 umów dofinansowanie wszystkich wybranych przez ZWP projektów.

Z uwagi na fakt, iż alokacja na OP4 przekracza **20%** całkowitej alokacji przeznaczonej na program, zgodnie z zasadami przedstawiamy analizę finansową oraz rzeczową na poziomie Działania.

- **Działanie 4.1 „Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej”**

Realizowane w ramach Działania projekty dotyczą usprawnienia ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z transeuropejską siecią transportową przebiegającą przez obszar województwa.

Alokacja środków przewidzianych na Działanie wyniosła **117 738 582 EUR**. Od uruchomienia programu przeprowadzono 3 nabory wniosków (2 konkursy dla projektów zlokalizowanych na obszarach poza miastami na prawach powiatu - 70% alokacji Działania oraz 1 konkurs dla projektów w miastach na prawach powiatu - 30 % alokacji Działania) na łączną wartość alokacji w wysokości **89 372 906 EUR**. Pozytywnie ocenę formalną przeszły **34** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **233 297 848 EUR**, co stanowi **198,15%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie. ZWP wybrał do realizacji **20** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **172 583 812 EUR**, co stanowi **146,58%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie. Całkowita wartość wybranych projektów wynosi 302,9 mln EUR (blisko 76% tej wartości skoncentrowana jest na obszarach miejskich), natomiast średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł 58,45%. Lista projektów rezerwowych obejmuje 5 projektów rezerwowych, o dużej wartości finansowej (ponad 43,6 mln EUR, w tym wnioskowane dofinansowanie ze środków EFRR przekracza 25,4 mln EUR). Średnia wartość (całkowita) projektów wynosi **10 680 396 EUR**, przy czym

projekty realizowane w miastach na prawach powiatu mają większy wymiar finansowy w porównaniu z innymi projektami. Podpisanych zostało **20** umów/decyzji z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **119 999 515 EUR**, co stanowi **101,92%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków

o płatność zatwierdzono **44 808 131 EUR**, co stanowi **38,06%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie.

- **Działanie 4.2 „Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej”**

Realizowane w ramach Działania projekty dotyczą usprawnienia najważniejszych regionalnych połączeń kolejowych (z punktu widzenia przewozów pasażerskich) położonych poza siecią połączeń krajowych i transeuropejskich.

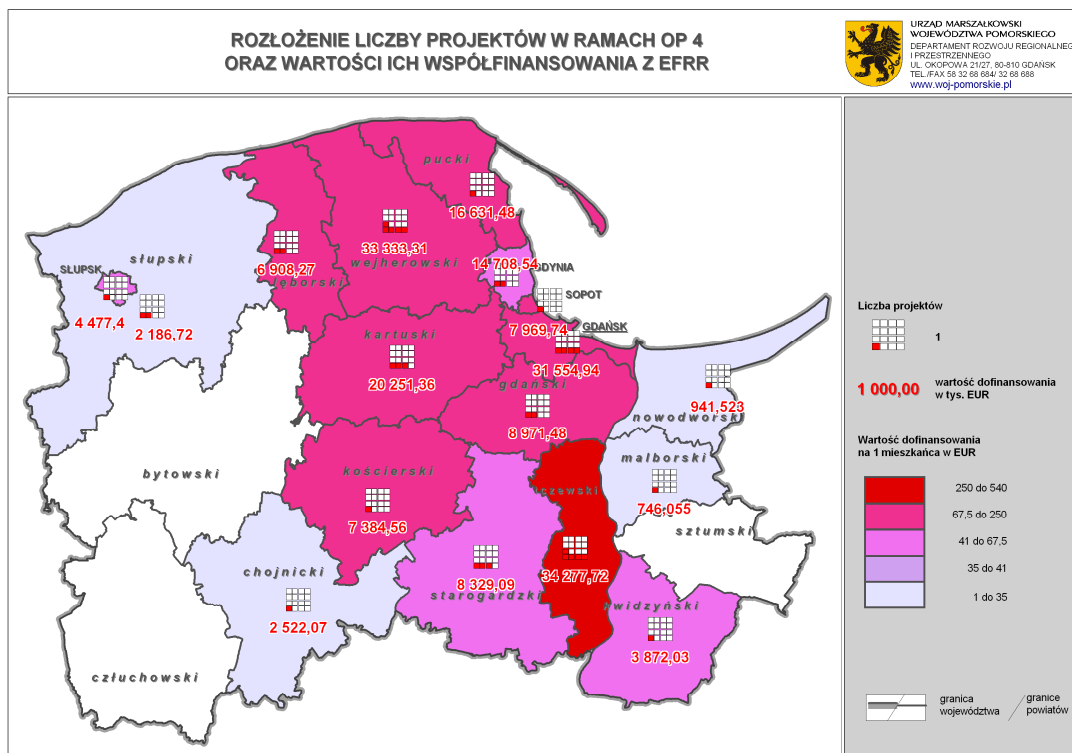
Alokacja środków przewidzianych na Działanie wyniosła **66 263 633 EUR**. Od uruchomienia programu przeprowadzono 1 nabór wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **40 713 025 EUR**, w którym złożono 3 projekty o wnioskowanej wartości dofinansowania znacznie przekraczającej pierwotną alokację EFRR przewidzianą w ramach Działania. ZWP wybrał do realizacji 3 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **66 569 496 EUR**, co stanowi **163,51%** alokacji przeznaczonej na konkurs. Wybór wszystkich złożonych w ramach konkursu projektów możliwy był dzięki oszczędnościom poprzetargowym w pozostałych Działaniach OP4 i przesunięciu środków na realizację projektów z zakresu infrastruktury kolejowej. Całkowita wartość wybranych projektów wynosi 111,8 mln EUR (zdecydowana większość tej kwoty – 95,5% skoncentrowana zostanie na obszarach wiejskich), natomiast średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł 71,97%. Podpisane zostały 3 umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **65 827 679 EUR**, co stanowi **99,34%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie.

- **Działanie 4.3 „Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych”**

Realizowane w ramach Działania projekty dotyczą podniesienia konkurencyjności regionalnych węzłów transportowych.

Alokacja środków przewidzianych na Działanie wyniosła **19 562 910 EUR**. Od uruchomienia programu przeprowadzono 1 nabór wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **38 855 630 EUR**. Ocenę formalną przeszło 6 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **33 263 326 EUR**, co stanowi **85,61%** alokacji przeznaczonej na konkurs. ZWP wybrał do realizacji 6 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **33 263 326 EUR**, co stanowi **85,61%** alokacji przeznaczonej na konkurs. Całkowita wartość wybranych projektów wynosi 50,0 mln EUR, natomiast średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł 75%. Podpisanych zostało 6 umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **19 239 086 EUR**, co stanowi **49,51%** alokacji przeznaczonej na konkurs. W związku z niskim stopniem wykorzystania dostępnych w konkursie środków dokonano ich realokacji na rzecz Działania 4.2. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **3 167 233 EUR**, co stanowi **16,19%** całkowitej alokacji przeznaczonej na Działanie.

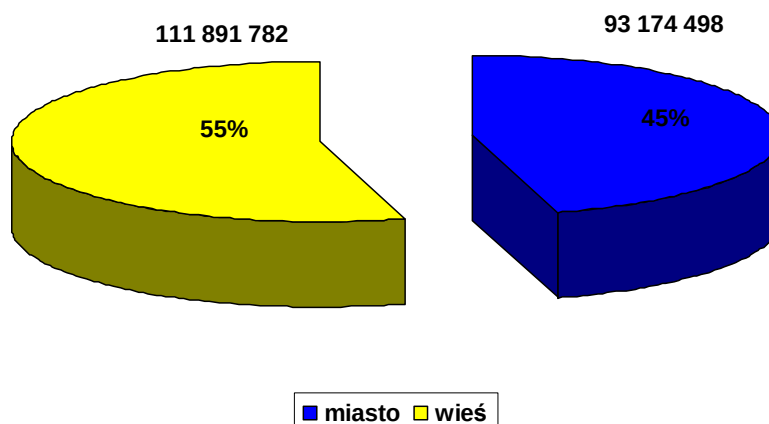
Realizowane w ramach OP4 projekty obejmują rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym. Przedsięwzięcia te dotyczą usprawnienia ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych. Ponadto, wsparciem objęte zostały projekty z zakresu poprawy infrastruktury zapewniającej bezpośredni dostęp do węzłów transportowych.

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP4 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do powiatu Tczewskiego (ok. 34 mln EUR), na terenie którego realizowanych jest 5 projektów. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdańsk, realizujące 4 projekty (ok. 32mln EUR).

**Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP4 w podziale
na miasto/wieś**

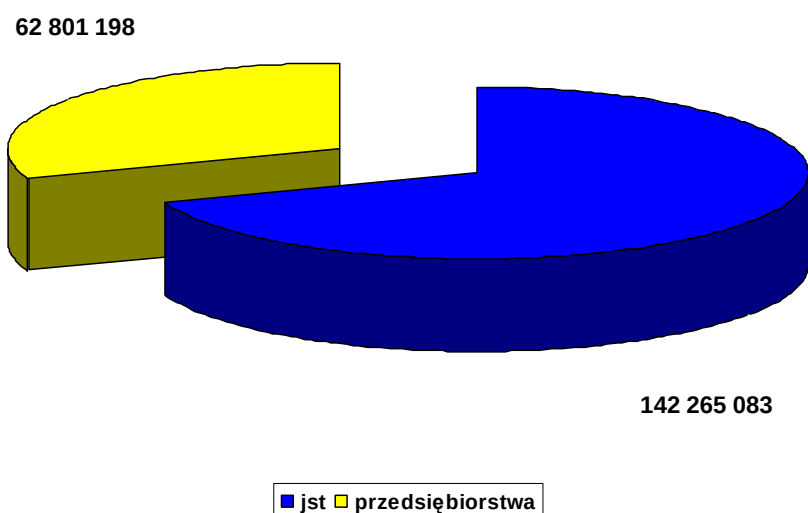

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **45%** środków EFRR (93 174 498 EUR – 17 umów), natomiast na obszary wiejskie **55%** środków EFRR (111 891 782 EUR – 12 umów).

Na obszary słabe strukturalnie skierowano **15 944 759 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **7,83%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP4.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (69,38%), które realizują 27 projektów w ramach powyższej OP. Pozostałą grupę beneficjentów stanowią przedsiębiorstwa (30,62%), a dokładnie 1 duże przedsiębiorstwo - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., które realizuje 2 projekty z zakresu regionalnej infrastruktury kolejowej.

Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach OP4 wg rodzaju beneficjenta

W 2011 roku planuje się wsparcie OP środkami z KRW i DT w celu wzmocnienia efektu realizacji celów osi w zakresie regionalnych połączeń transportu drogowego. Jednakże decyzje w tej sprawie zostaną podjęte po zatwierdzeniu zmian z KE.

W ramach OP4 realizowane są wydatki związane z celami Strategii Lizbońskiej. Wkład OP4 w ogóle wydatków lizbońskich Programu wynosi 41,5%. Poniżej kategorie interwencji wybranych projektów:

16 - Kolej,

26 – Transport multimodalny

Projekty realizowane w ramach OP4 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

II. Priorytet *Innowacyjna gospodarka*

- *Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej* – działanie jest realizowane poprzez projekty w Osi Priorytetowej 4. *Regionalny system transportowy* w zakresie regionalnego transportu drogowego (np. projekty związane z rozbudową/przebudową

dróg stanowiących dojazd do autostrady A-1) oraz Osi Priorytetowej 8. *Lokalna infrastruktura podstawowa* w zakresie transportu drogowego sprzyjającego wzrostowi lokalnego potencjału gospodarczego.

Opis wkładu OP4 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP4.

3.4.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano problemów wpływających na proces wdrażania OP4.

3.5. Oś Priorytetowa 5 (OP5) – Środowisko i energetyka przyjazna środowisku (*Priority Axis 5 – Environment and environmental friendly*)

Głównym celem OP5 jest: *Poprawa stanu środowiska naturalnego i ograniczenie zagrożeń ekologicznych*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP5 wynosi 72,2 mln EUR, z czego 54,0 mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.5.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP5. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. Od uruchomienia programu podpisane zostały 64 umowy o dofinansowanie, natomiast nie został zrealizowany żaden projekt, w związku z czym, wartości wskaźników są równe założonym wartościom bazowym. W okresie sprawozdawczym nie zanotowano postępu rzeczowego w ramach OP5. Sytuacja ta jest adekwatna do harmonogramu realizowanych projektów, według których pierwsze efekty rzeczowe wystąpią pod koniec 2011r.

Udział finansowy OP w realizacji RPO WP zmniejszył się w stosunku do pierwotnych założeń (zmniejszenie alokacji EFRR z 7% do 6,1%). Było to spowodowane m.in. brakiem projektów poświadczonych z punktu widzenia celów programu. Szczególnie wysokim zainteresowaniem cieszyły się jedynie projekty z zakresu termomodernizacji (Działanie 5.5) oraz instalacji solarnych (Działanie 5.4). Uszczuplenie w 2010 r. alokacji EFRR na działania z zakresu rozwoju energii odnawialnej i poszanowania energii (Dz. 5.4 i 5.5) wpływa na niższy poziom realizacji „lizbońskiego” celu RPO WP. Przyznanie dodatkowych środków na realizację projektów z zakresu energetyki mogłoby temu zapobiec. Lista projektów rezerwowych z zakresu energetyki obejmuje łącznie 18 przedsięwzięć o wnioskowanej wartości dofinansowania wynoszącej 17 650 905,52 EUR.

Na podstawie szacowanych efektów z zakontraktowanych umów należy stwierdzić, iż skuteczność realizacji celów ilościowych w ramach osi należy określić jako niezadowalającą. Względnie najlepiej sytuacja przedstawia się w obszarze gospodarki odpadami, choć również w tym zakresie wskaźniki nie będą zrealizowane. Powodów tej sytuacji jest kilka, ale jednym

z najważniejszych są duże trudności z podażą projektów gotowych do realizacji, zwłaszcza w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zwiększania naturalnej retencji, zarządzania informacją o środowisku, ale także z zakresu energetyki odnawialnej (wiatr, biomasa, energia geotermalna, energia wody płynącej).

Szczególny brak popytu na środki dotyczył Działania 5.3, a skutkiem tej sytuacji było zmniejszenie o połowę alokacji na realizację projektów z zakresu zarządzania informacją o środowisku. Biorąc pod uwagę znikomą liczbę potencjalnych beneficjentów, którzy nie widza potrzeby realizacji tego typu projektów w ramach programu, IZ RPO WP nie zamierza wspierać tego działania dodatkowymi środkami.

Brak podaży „oczekiwanych” projektów stał się główną przyczyną niezrealizowania większości celów ilościowych. Sytuacja ta powodowała konieczność przeznaczenia środków na dofinansowanie projektów dotyczących „uzupełniających” typów projektów, tzn. takich, które były możliwe do realizacji, ale nie stanowiły głównego przedmiotu zainteresowania z punktu widzenia zapisów RPO WP. I tak:

- w Działaniu 5.2 znaczną część alokacji przeznaczono na realizację projektów z zakresu systemów odbioru i odprowadzania wód opadowych i roztopowych (tzw. kanalizację deszczową), nie zaś na przedsięwzięcia z zakresu zarządzania powodziowego i zwiększania retencji,
- w Działaniu 5.5 dominowały projekty z zakresu termomodernizacji, nie zaś projekty z zakresu rozwoju infrastruktury ciepłej, kogeneracji czy też modernizacji sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia.

W związku z powyższym należy rozważyć albo zmianę wartości docelowych wskaźników albo dostosowanie wskaźników do wsparcia, jakie zostało faktycznie udzielone (poprzez przededefiniowanie wskaźnika, całkowitą rezygnację z danego wskaźnika lub dodanie nowego). To drugie rozwiązanie byłoby szczególnie wskazane w obszarze energetyki, gdzie pomimo niezrealizowania celów zapisanych w RPO, nie można stwierdzić, że środki były wydatkowane nieefektywnie. Dla przykładu, w samym tylko Działaniu 5.5 termomodernizacją zostaną objęte 134 obiekty użyteczności publicznej a ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów termomodernizacyjnych wyniesie 78 396,83 MWh/rok.

Analizując przyszłe oddziaływanie wybranych dotychczas projektów w ramach OP 5. najlepiej sytuacja przedstawia się w Działaniu 5.1 oraz w Działaniu 5.5. Zwłaszcza w tym pierwszym, wybrane projekty pozwolą osiągnąć pozytywne efekty ekologiczne, które dodatkowo zostaną wzmocnione poprzez bliskość geograficzną ich realizacji i wzajemne uzupełnianie się.

W kontekście realizacji celów z zakresu gospodarki odpadami należy stwierdzić, iż udział odpadów poddanych odzyskowi w ogólnej ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) wytworzonych w województwie pomorskim systematycznie rośnie i jest wyższy od średniej krajowej (odpowiednio 84,4% do 73,4% w 2009r.). Podobną tendencję można zauważyć analizując wskaźnik odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca (313,4 kg w pomorskim, 263,4 kg w Polsce w 2009r.). Natomiast jeśli chodzi o udział produkcji energii z OZE w produkcji energii ogółem to wielokrotnie przekracza poziom na terenie całego kraju (odpowiednio 26,2% i 5,7% w 2009r.) jest to spowodowane faktem, iż produkcja energii jest na niższym poziomie niż w innych województwach.

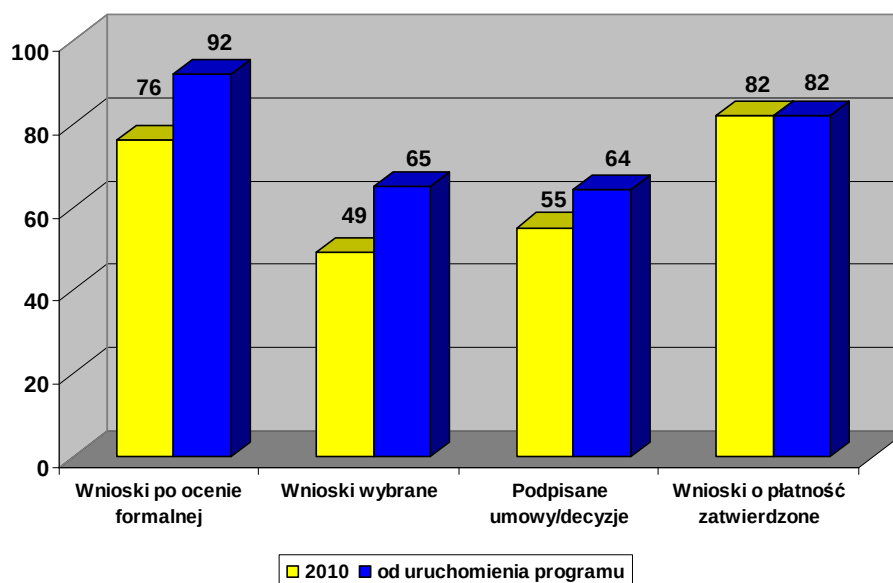
– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

W okresie sprawozdawczym, w ramach OP5, pozytywnie ocenę formalną przeszło **76** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **60 278 245 EUR**, co stanowi **111,72%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5. ZWP wybrał do realizacji **49** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **39 686 871 EUR**, co stanowi **73,56%**

całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5 oraz podpisał 55 umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **42 429 780 EUR**, co stanowi **78,64%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **8 303 643 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 407 459 EUR**.

W ramach OP5, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszły **92** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **88 018 244 EUR**, co stanowi **163,13%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5. ZWP wybrał do realizacji **65** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **67 426 870 EUR**, co stanowi **124,97%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5 oraz podpisał **64** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **54 808 071 EUR**, co stanowi **101,58%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **8 303 643 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 407 459 EUR**.

Stan wdrażania OP5

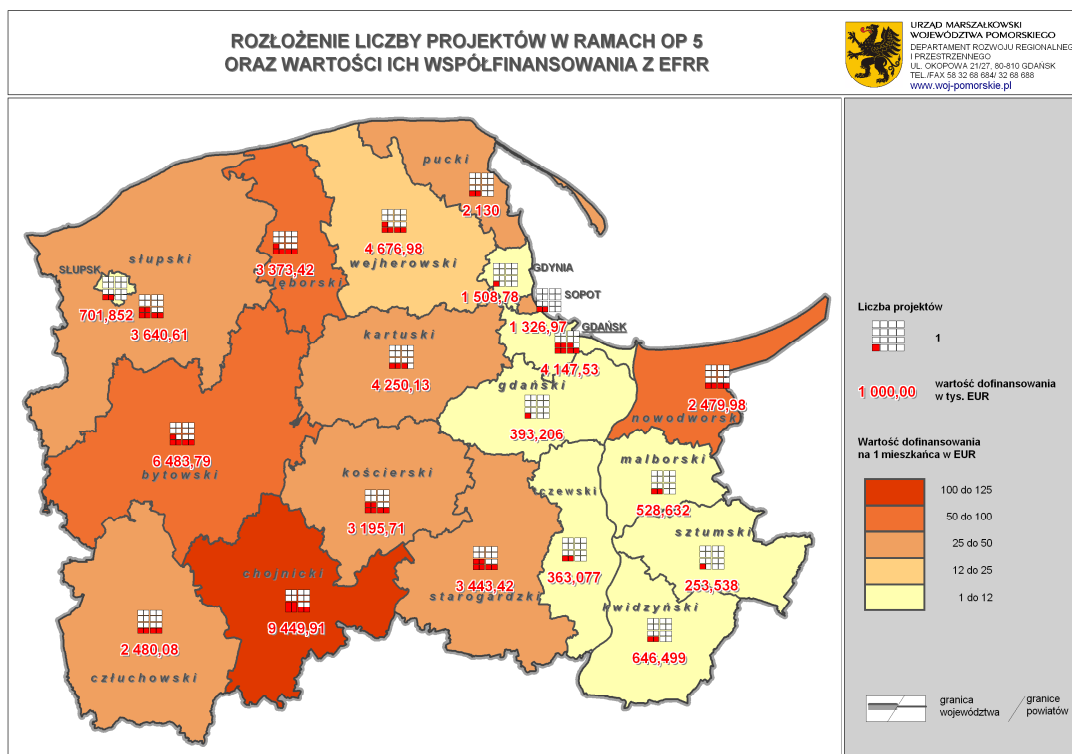
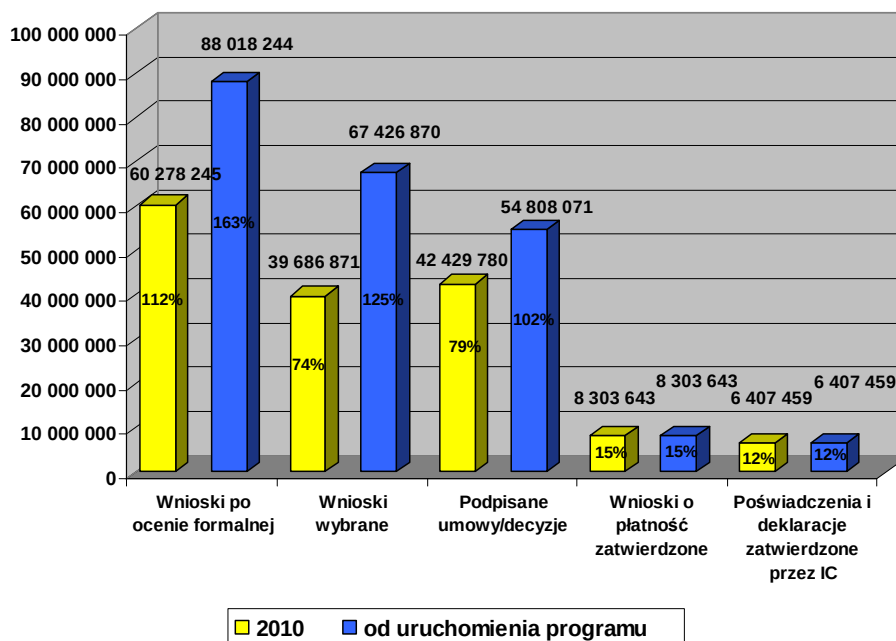

W okresie sprawozdawczym ogłoszony został **1** nabór wniosków na łączną wartość alokacji wynoszącą **9 937 489 EUR** w ramach Działania 5.4 „*Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych*”. Od uruchomienia programu przeprowadzonych zostało **5** naborów wniosków na łączną wartość alokacji w wysokości **51 756 847 EUR**, co stanowi **95,93%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP5.

Wszystkie Działania w ramach OP5 charakteryzują się blisko 100% stopniem wykorzystania dostępnej alokacji (Działania 5.3, 5.4 oraz 5.5 powyżej 100%, natomiast Działania 5.1 oraz 5.2 poniżej 100%). W ramach Działania 5.1 pozostała do podpisania 1 umowa o dofinansowanie. Całkowita wartość wybranych projektów wynosi 119,3 mln EUR, natomiast średni faktyczny poziom dofinansowania wyniósł 65,03%.

Realizowane w ramach OP5 projekty obejmują m.in. budowę i rozbudowę regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych, budowę lub przebudowę urządzeń wodnych, tworzenie, rozbudowę oraz wdrażanie systemów monitorowania i kontroli środowiska. Ponadto, finansowaniu podlegają projekty skoncentrowane na budowie, rozbudowie lub przebudowie infrastruktury oraz urządzeń niezbędnych do produkcji energii pozyskiwanej ze źródeł energii odnawialnej.

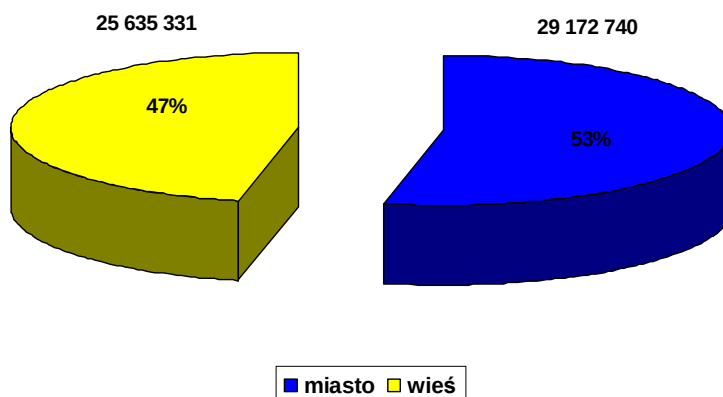
Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP5 w EUR

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP5 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do powiatu Chojnickiego (ok. 9 mln EUR), na terenie którego realizowanych jest 6 projektów. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest powiat Bytowski (ok. 6 mln EUR) realizujący 5 projektów. Natomiast najmniejszy strumień środków zasilił projekty z powiatu sztumskiego, tczewskiego i gdańskiego (odpowiednio 250 tys. EUR, 360 tys. EUR i 390 tys. EUR)

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP5 w podziale na miasto/wieś

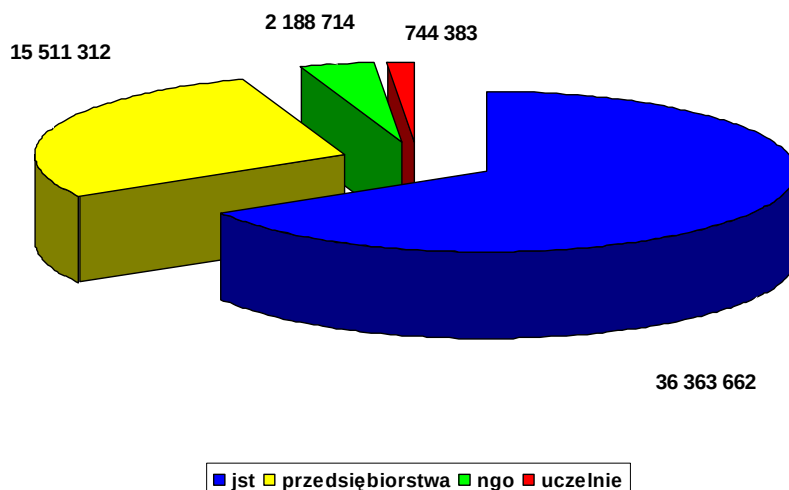

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **53%** środków EFRR (29 172 740,09 EUR – 37 umów), natomiast na obszary wiejskie **47%** środków EFRR (25 635 331,17 EUR – 27 umów).

Na obszary słabe strukturalnie skierowano **11 167 263 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **20,70%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP5.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (66,35%). Pozostałą grupę beneficjentów stanowią przedsiębiorstwa (28,30%). Biorąc pod uwagę liczbę podpisanych umów o dofinansowanie najliczniejszą grupę beneficjentów stanowią również jst z 48 umowami.

Wartość EFRR podpisanych umów/decyzji w ramach OP5 wg rodzaju beneficjenta

W 2011 roku planuje się wsparcie OP środkami z KRW i DT, jednakże decyzje w tej sprawie podjęte zostaną po konsultacjach z KE w drugiej połowie roku.

W ramach OP5 realizowane są wydatki związane z celami Strategii Lizbońskiej. Wkład OP5 w ogóle wydatków lizbońskich Programu wynosi 53,5%. Poniżej kategorie interwencji wybranych projektów:

40 – *Energia odnawialna: słoneczna,*

41 – *Energia odnawialna – biomasa,*

42 – *Energia odnawialna – hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe,*

43 – *Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią.*

Działania w ramach OP5 nie wpisują się w obszary i priorytety Krajowego Programu Reform.

Opis wkładu OP5 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP5.

3.5.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi **(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)**

Głównym problemem zidentyfikowanym na poziomie wdrażania OP była niska podaż projektów, które zostały złożone do dofinansowania, a także brak typów projektów, które zostały przewidziane do wsparcia. Wynikało to z faktu, iż potencjalni beneficjenci zrezygnowali z realizacji projektów w ramach RPO WP, natomiast otrzymali wsparcie w ramach innych programów, m.in. POIiŚ czy PROW. Biorąc pod uwagę powyższe IZ RPO WP nie przedsięwzięła żadnych kroków zmierzających do poprawy sytuacji, gdyż część celów sformułowanych w ramach osi zostanie osiągniętych dzięki wsparciu z innych programów.

3.6. Oś Priorytetowa 6 (OP 6)- Turystyka i dziedzictwo kulturowe (Priority Axis 6 – Tourism and cultural heritage)

Głównym celem OP6 jest: *Efektywne i zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki.* Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP6 wynosi **59,0** mln EUR, z czego **44,3** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.6.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (Achievement of targets and analysis of the progress)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu **(Information on the physical and financial progress of the priority)**

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP6. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku. W okresie sprawozdawczym podpisanych zostało **8**

umów o dofinansowanie natomiast zakończono 3 projekty z zakresu wspierania i zachowania walorów przyrodniczych, w związku z czym nie można mówić o znaczącym postępie w realizacji priorytetu. Jednakże zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników na poziomie Programu. Wskaźnik programowy „*Liczba wspartych projektów z zakresu turystyki, w tym: liczba projektów dotyczących budowy i modernizacji obiektów turystycznych*” osiągnął wartość 3 szt. a wskaźnik „*Liczba projektów wspierających zrównoważony rozwój obszarów cennych przyrodniczo*” wyniósł 3 szt. Na obecnym etapie głębszej analizy można dokonać na podstawie zawartych umów o dofinansowanie.

Biorąc pod uwagę szacunkowe efekty realizacji projektów, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, stopień realizacji celów ilościowych należy uznać za zadowalający. Dotyczy to zwłaszcza wskaźników rezultatu, które powinny przekroczyć wartości referencyjne. Oznacza to, że wybrane do dofinansowania projekty cechowały się wysoką wartością dodaną wpisując się jednocześnie w oczekiwane efekty realizacji Osi.

O wysokiej wartości dodanej wybranych projektów świadczy również rzeczywisty poziom dofinansowania, który był zdecydowanie niższy od zakładanego w programie. W związku z tym należy oczekiwać, że cele OP 6 zostaną całkowicie osiągnięte, a wybrane do dofinansowania projekty przełożą się na widoczne w długim horyzoncie czasowym efekty, w szczególności w postaci wydłużenia sezonu turystycznego oraz podniesienia poziomu dochodów z turystyki w skali województwa.

Pomimo tendencji spadkowej województwo pomorskie jest drugim regionem w kraju pod względem realizacji celu, którym jest podniesienie jakości infrastruktury publicznej zostanie zrealizowany poprzez wsparcie infrastruktury zarówno punktowej jak i liniowej, w szczególności poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków pieszych na terenach atrakcyjnych turystycznie, przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych regionu. Na uwagę zasługuje przede wszystkim wsparcie znanych nie tylko w kraju, ale i za granicą obiektów turystycznych o wysokich walorach kulturowych, takich jak Muzeum Zamkowe w Malborku, Kościół Św. Jana w Gdańsku czy Katedra Oliwska. Na uwagę zasługują również projekty mające na celu promocję regionu i jego produktów turystycznych, kulturowych i tradycyjnych, takie jak kompleksowa turystyczna kampania promocyjna województwa pomorskiego, ale również projekty dotyczące budowę sieci punktów informacji turystycznej (Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego), w ramach którego powstanie sieć 245 infomatów na terenie całego województwa, umożliwiającą systemowe przekazywanie aktualnych informacji turystycznych.

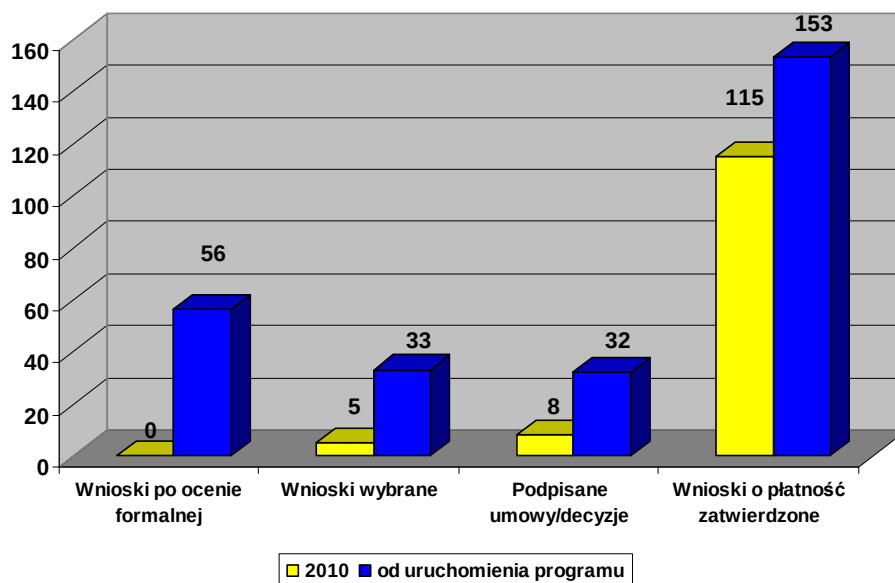
– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

W okresie sprawozdawczym w ramach OP6 ZWP wybrał do realizacji 5 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **7 454 732 EUR**, co stanowi **16,84 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6 oraz podpisał 8 umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **10 351 528 EUR**, co stanowi **23,40 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6.. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **12 752 660 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **10 793 981 EUR**.

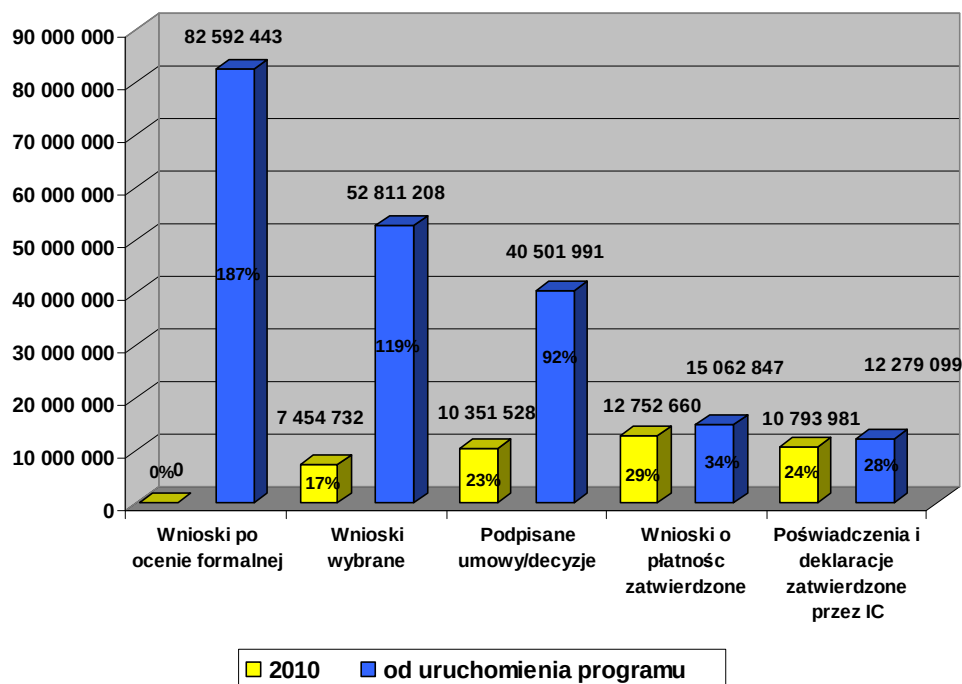
W ramach OP6, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło 56 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **82 592 443 EUR**, co stanowi **186,64%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6. ZWP wybrał do realizacji 33 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **52 811 208 EUR**, co stanowi **119,34%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6 oraz podpisał 32 umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **40 501 991 EUR**, co stanowi **91,52%**

całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **15 062 847 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **12 279 099 EUR**.

Stan wdrażania OP6

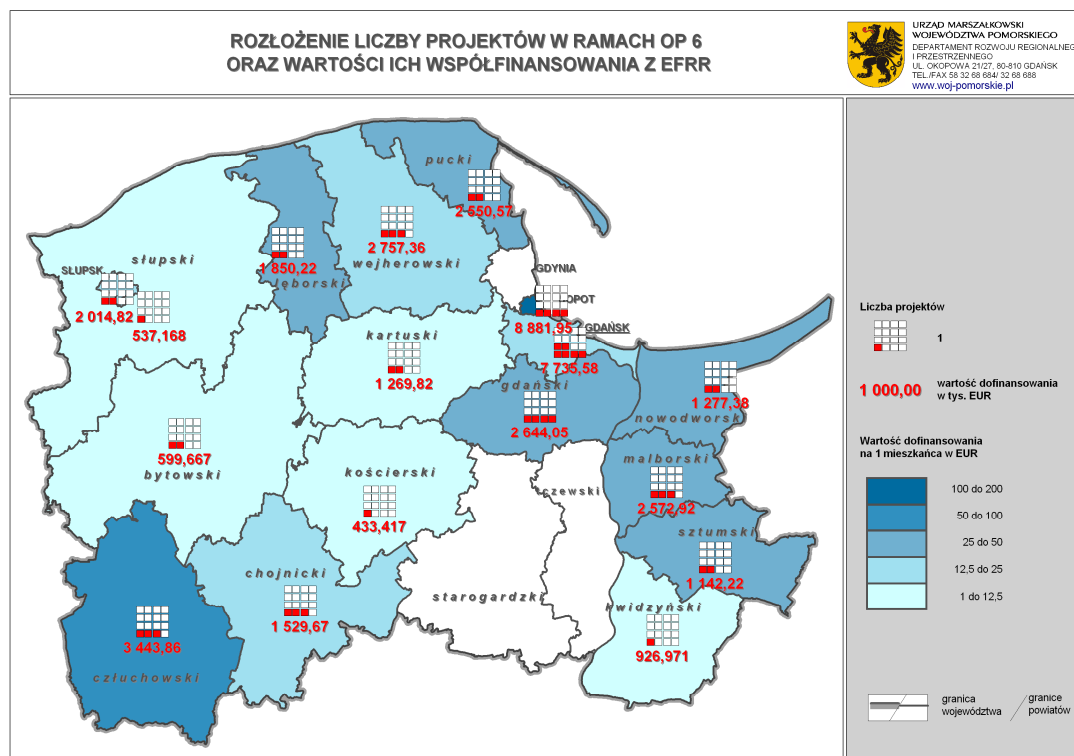
Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP6 w EUR

W okresie sprawozdawczym nie zostały ogłoszone nowe konkursy. Od uruchomienia programu przeprowadzone zostały 4 nabory wniosków na łączną wartość alokacji

w wysokości **42 483 156 EUR**, co stanowi **96%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP6.

W ramach OP6 najwyższy stopień kontraktacji występuje w ramach **Działania 6.3 Regionalne dziedzictwo kulturowe o potencjale turystycznym** i stanowi **101,28%** całkowitej alokacji przeznaczonej na niniejsze Działanie natomiast najniższy stopień zakontraktowania wynosi **81,52 %** w ramach **Działania 6.1 „Infrastruktura wzmacniająca potencjał turystyczny”**.

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

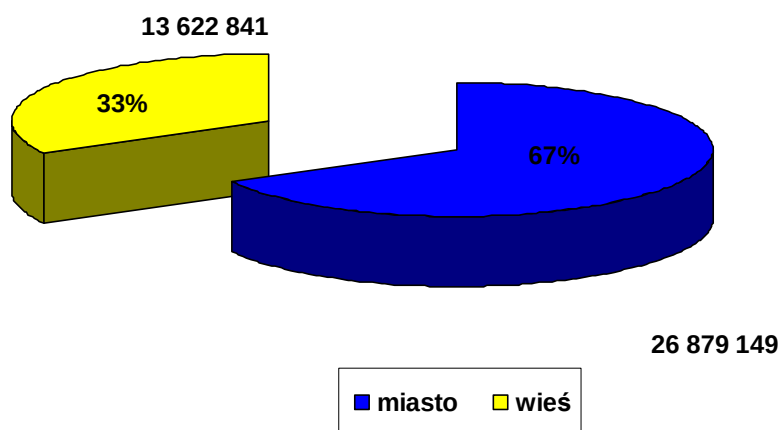
Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP6 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Sopot (ok. 9 mln EUR), realizującego 4 projekty. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdańsk (ok. 7,8 mln EUR), które realizuje 6 projektów. Znaczna pula środków trafiła również do powiatu człuchowskiego (ok. 3,5 mln EUR) realizującego 3 projekty. Tylko 3 powiaty nie uzyskały wsparcia w ramach OP 6.

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **67%** środków EFRR (26 879 149 EUR – 21 umów), natomiast na obszary wiejskie **33%** środków EFRR (13 622 841 EUR – 11 umów).

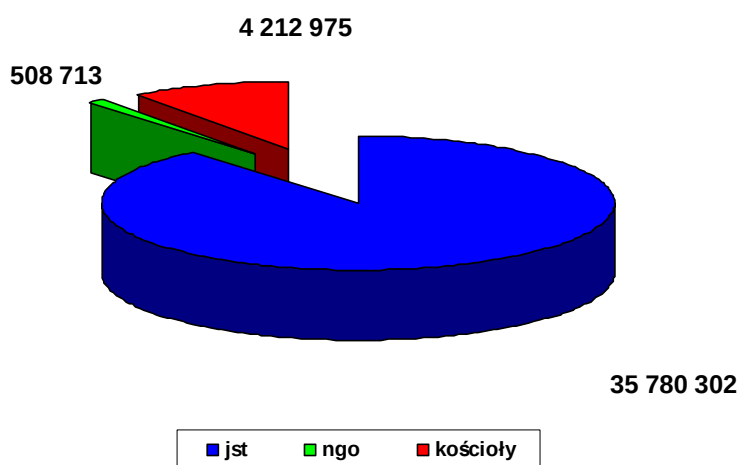
Na obszary słabe strukturalnie skierowano **7 347 008,78 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **16,60%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP6.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (88,75%) realizujące 27 projektów. Kolejną grupę stanowią kościoły (10%), które realizują 4 projekty oraz organizacje pozarządowe (1,25%) realizujące 1 projekt.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP6 w podziale na miasto/wieś

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP6 wg rodzaju beneficjenta

OP6 ukierunkowana jest na realizację przedsięwzięć w zakresie:

Infrastruktury wzmacniającej potencjał turystyczny: wsparcie dotyczy budowy, rozbudowy i modernizacji publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym

Promocji i informacji turystycznej: wsparcie jest ukierunkowane na wykreowanie i promocję regionalnych produktów turystycznych, kulturowych i tradycyjnych.

Regionalne dziedzictwo kulturowe o potencjale turystycznym: wsparcie w zakresie ukierunkowania na wzbogacenie i podniesienie jakości oferty turystycznej województwa poprzez pełniejsze wykorzystanie potencjału obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym.

W 2011 roku w ramach OP6 nie planuje się realokacji środków.

W ramach Osi nie przewidziano realizacji wydatków związanych ze Strategią Lizbońską.

Działania w ramach OP6 nie wpisują się w obszary i priorytety Krajowego Programu Reform.

Opis wkładu OP6 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP6.

3.6.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP6.

3.7. Oś Priorytetowa 7(OP 7) – Ochrona zdrowia i system ratownictwa (*Priority Axis 7 – Health protection and emergency system*)

Głównym celem OP 7 jest: *Poprawa jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych oraz poprawa efektywności systemu ratownictwa*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP7 wynosi 47,2 mln EUR, z czego 35,4 mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.7.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP7. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku. W okresie sprawozdawczym podpisanych zostało 13 umów o dofinansowanie, natomiast zakończono 2 projekty z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia, w związku z czym nie można mówić o postępie w realizacji priorytetu. Jednakże zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników produktu na poziomie Programu. Wskaźnik programowy „Liczba projektów z zakresu ochrony zdrowia” osiągnął wartość 2 szt.

Stopień realizacji celów ilościowych na podstawie szacunków z zawartych umów należy uznać za bardzo dobry. Biorąc pod uwagę harmonogramy rzeczowo-finansowe projektów należy stwierdzić, iż większość efektów rzeczowych w postaci oddanych do użytkowania obiektów infrastruktury ochrony zdrowia pojawi się w 2012r. W przypadku wskaźników produktu wartości referencyjne powinny zostać przekroczone. Niska wartość wskaźnika rezultatu dotyczącego liczby osób objętych programami profilaktycznymi wynika z faktu, że w większości projektów wybranych do realizacji zaplanowano realizację autorskich programów profilaktycznych oraz promocji zdrowia skierowanych do ograniczonej liczby pacjentów. Jednocześnie te same zakłady opieki zdrowotnej (będące

beneficjentami środków w ramach osi) realizują profilaktykę zdrowotną w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia. W związku z tym należy rozważyć zastąpienie wskaźnika wskaźnikiem z URPO, tj „liczbą pacjentów korzystających z infrastruktury instytucji ochrony zdrowia objętych wsparciem”, który jest właściwszy w odniesieniu do zakresu projektów objętych wsparciem. Zerowy stopień realizacji wskaźnika dotyczącego obszaru województwa objętego ścieżką życia wynika z faktu, że zgodnie z zapisami tzw. *linii demarkacyjnej* w ramach RPO WP nie mogły uzyskać wsparcia projekty dotyczące ratownictwa medycznego. Realizacja wsparcia w ramach Działania 7.2 odbywała się w oparciu o *Koncepcję funkcjonowania regionalnego zintegrowanego systemu ratownictwa* (zatwierdzona przez Zarząd Województwa uchwałą nr 259/192/09 10 marca 2009 r.). Projekty, które uzyskały dofinansowanie dotyczyły m.in. systemów powiadamiania, integracji łączności pomiędzy służbami, zakupu wyposażenia dla jednostek straży pożarnej oraz ratownictwa wodnego. W związku z tym należy rozważyć zastąpienie wskaźnika innym wskaźnikiem odpowiadającym zakresowi udzielonego wsparcia (np. obszar województwa objęty zintegrowanym system ratownictwa) oraz określić metodologię szacowania jego wartości.

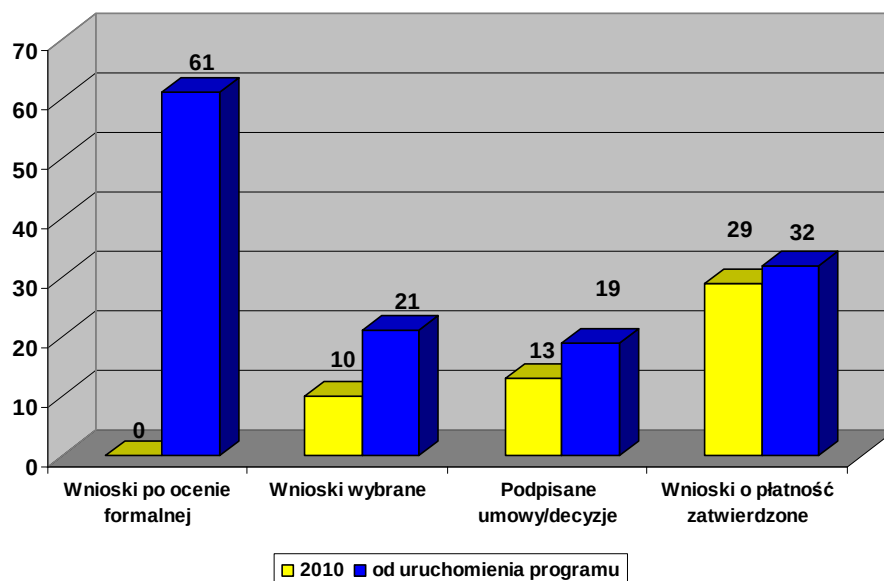
Realizacja OP 7 w znaczącym stopniu przyczyni się do poprawy jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych oraz poprawy efektywności systemu ratownictwa. Jednocześnie należy oczekiwać, że w długim horyzoncie czasowym projekty wybrane do dofinansowania przełożą się na trwałe efekty w postaci zmniejszenia wskaźnika umieralności na choroby nowotworowe, układu sercowo-naczyniowego oraz powikłań cukrzycy oraz śmiertelności ofiar zdarzeń nagłych w województwie pomorskim.

– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

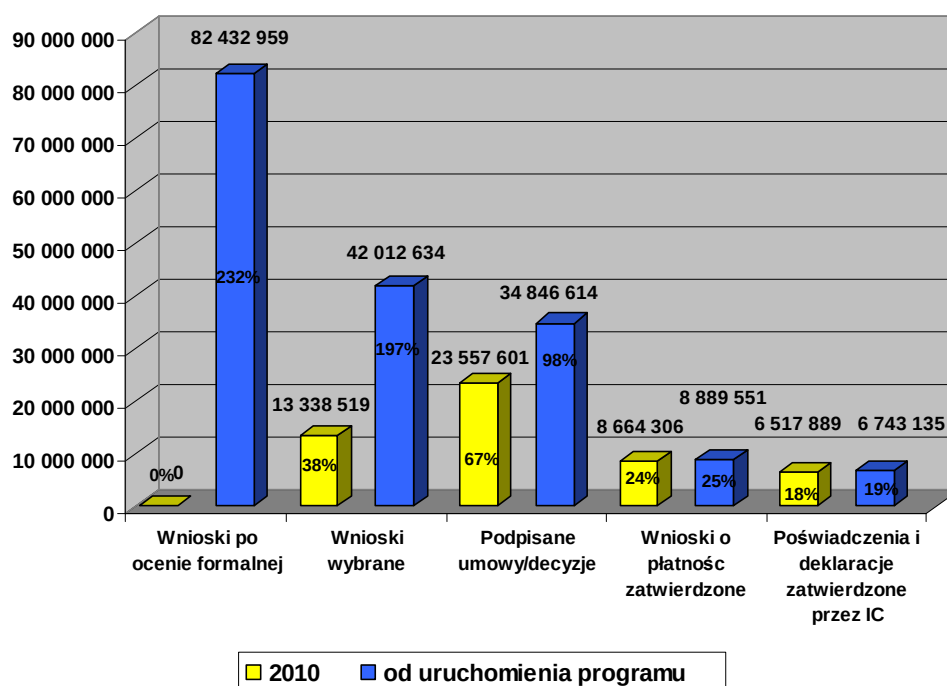
W okresie sprawozdawczym w ramach OP7 ZWP wybrał do realizacji **10** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **13 338 519 EUR**, co stanowi **37,68%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP7 oraz podpisał **13** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **23 557 601 EUR**, co stanowi **66,54%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP7. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **8 664 306 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 517 889 EUR**.

W ramach OP7, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło **61** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **82 432 959 EUR**, co stanowi **232,84%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP7. ZWP wybrał do realizacji **21** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **42 012 634 EUR**, co stanowi **118,67%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP7 oraz podpisał **19** umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **34 846 614**, co stanowi **98,43%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP7. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **8 889 551 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 743 135 EUR**.

Stan wdrażania OP7

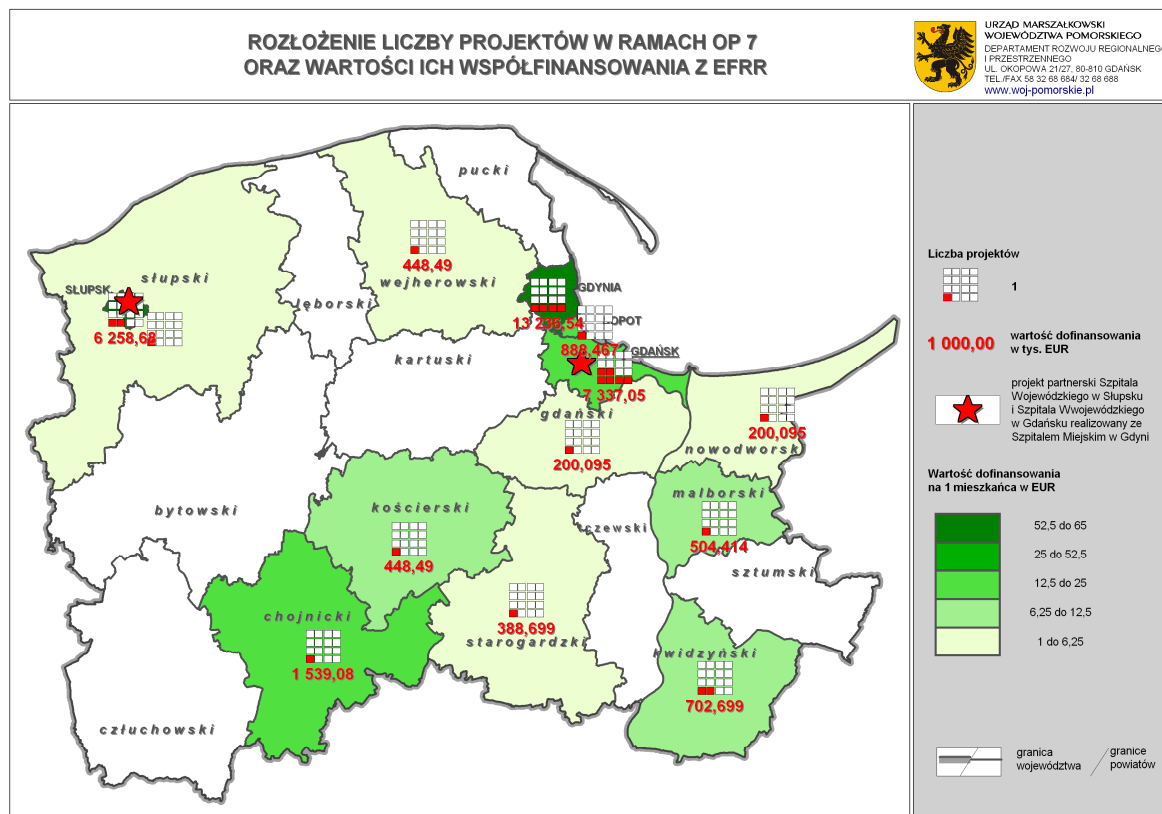

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP7 w EUR

W okresie sprawozdawczym ogłoszony został 1 nabór wniosków o dofinansowanie na łączną wartość alokacji **9 204 624 EUR** w ramach Działania 7.2 „Zintegrowany system ratownictwa”, co stanowi **26%** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP7. Od uruchomienia programu przeprowadzone zostały 3 nabory na łączną wartość alokacji **46 794 917 EUR**, co stanowi **132,18 %** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP7.

W ramach OP7 najwyższy stopień kontraktacji występuje w ramach **Działania 7.1 Infrastruktura ochrony zdrowia** i stanowi **109,85%** całkowitej alokacji przeznaczonej na niniejsze Działanie. W ramach **Działania 7.2 „Zintegrowany system ratownictwa”** stopień kontraktacji wynosi **71,76%**

Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

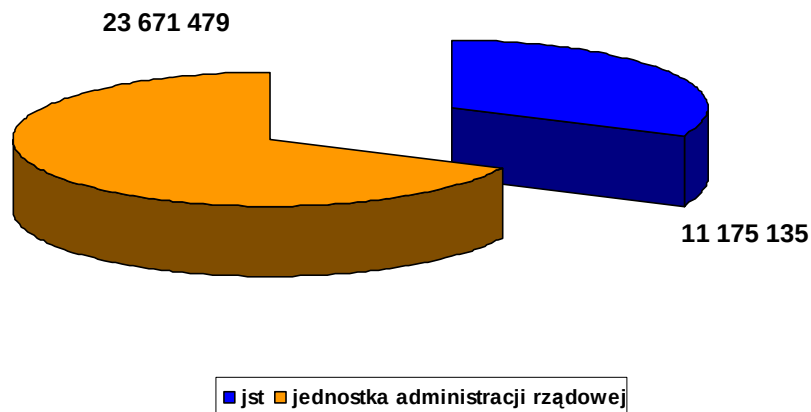
Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP7 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do miasta Gdynia (ok. 13 mln EUR) realizujące 4 projekty. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest miasto Gdańsk (ok. 7,3 mln EUR), które realizuje 6 projektów. Znaczna pula środków trafiła również do miasta Słupska (ok. 6,2 mln EUR) realizującego 2 projekty.

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **100%** środków EFRR (34 846 614 EUR – 19 umów).

Na obszary słabe strukturalnie nie zostały skierowane środki z EFRR.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki administracji rządowej (68%), realizujące 2 projekty oraz jednostki samorządu terytorialnego (32%), które realizują 17 projektów.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP7 wg rodzaju beneficjenta

W ramach Osi nie przewidziano realizacji wydatków związanych ze Strategią Lizbońską.

Projekty realizowane w ramach OP7 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

I. Priorytet Aktywne społeczeństwo

- *Działanie 6. Poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia* – ww. działanie realizowane jest przez projekty w ramach Osi Priorytetowej 7. *Ochrona zdrowia i system ratownictwa*. Przykładem może być projekt *Rozbudowa części zabiegowej Gdyńskiego Centrum Onkologii przy Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni wraz z zakupem niezbędnego sprzętu i wyposażenia*.

W 2011 roku w ramach OP7 nie planuje się realokacji środków.

Opis wkładu OP7 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP7.

**3.7.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi
(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)**

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP7.

3.8. Oś Priorytetowa 8(OP 8) – Lokalna infrastruktura podstawowa (*Priority Axis 8 – Local Basic infrastructure*)

Głównym celem OP 8 jest: *Wzmocnienie potencjału rozwojowego na obszarach poza dużymi miastami*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP 8 wynosi **160,9** mln EUR, z czego **123,9** mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.8.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP8. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 r. i 2015 r. W okresie sprawozdawczym podpisanych zostało 60 umów o dofinansowanie, natomiast zakończono **36** projektów w związku z czym można mówić o postępie w realizacji priorytetu. Zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników produktu oraz rezultatu na poziomie Programu. Wskaźnik programowy produktu „*Liczba zrealizowanych projektów inwestycyjnych w tym: - z zakresu infrastruktury drogowej; - z zakresu uzbrojenia terenów pod inwestycje; - z zakresu turystyki; - z zakresu infrastruktury ochrony środowiska w tym dotyczących budowy/rozbudowy kanalizacji sanitarnej ;*” osiągnął wartość **36/22/0/8/4/3** szt., a wskaźnik „*Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) dróg*” wyniósł **81,76** km, co stanowi 181,69% zakładanej docelowej wartości wskaźnika.. Wskaźnik rezultatu na poziomie programu „*Liczba osób przyłączonych do kanalizacji w wyniku realizacji projektów*” osiągnął wartość **677** osób został zrealizowany w 0,97%. W rezultacie zrealizowanych projektów osiągnięto korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu na poziomie **1 880 000,77** euro/rok.

Biorąc pod uwagę przewidywane na podstawie umów efekty realizacji projektów można stwierdzić, iż w kategoriach ilościowych cele OP mierzone przyjętymi wskaźnikami produktu, zostaną zrealizowane, za wyjątkiem przyjętego dla Działania 8.1 wskaźnika dotyczącego liczby projektów z zakresu turystyki. W pozostałych przypadkach wartości zaplanowanych wskaźników produktu zostaną osiągnięte lub znacznie przekroczone w stosunku do założonych wartości referencyjnych. Cele osi mierzone przyjętymi wskaźnikami rezultatu zostaną zrealizowane jedynie w odniesieniu do Działania 8.1. Nie zostaną natomiast osiągnięte cele mierzone wskaźnikami rezultatu przyjętymi dla Działania 8.2, przy czym w mniejszym stopniu dotyczy to gospodarki wodno-ściekowej a większym stopniu odnosi się do gospodarki odpadami. Nieosiągnięcie wskaźnika produktu dotyczącego liczby projektów z zakresu turystyki wynika z faktu, iż większym popytem charakteryzowały się projekty z zakresu wsparcia lokalnej infrastruktury transportowej, w związku z powyższym IZ RPO WP postanowiła przeznaczyć większą część alokacji na ten typ projektów. Natomiast w przypadku projektów z zakresu infrastruktury ochrony środowiska w 2011r. planowany jest dodatkowy konkurs, aby zwiększyć efektywność wsparcia, którego celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców, dzięki zwiększeniu dostępu do kanalizacji głównie na terenach wiejskich. Pomimo tego, iż poziom skanalizowania miejscowości w województwie pomorskim jest znacznie wyższy niż średnio w kraju (odpowiednio 74,9% i 61,5% w 2009r.), IZ RPO WP dąży do wypełnienia swoich zobowiązań akcesyjnych w obszarze gospodarki ściekowej, w odniesieniu do aglomeracji od 2 do 15 tys. RLM.

Biorąc pod uwagę fakt, iż spośród 4 projektów dotyczących poprawy funkcjonowania gospodarki odpadami, zaledwie jeden dotyczył selektywnej zbiórki odpadów należy

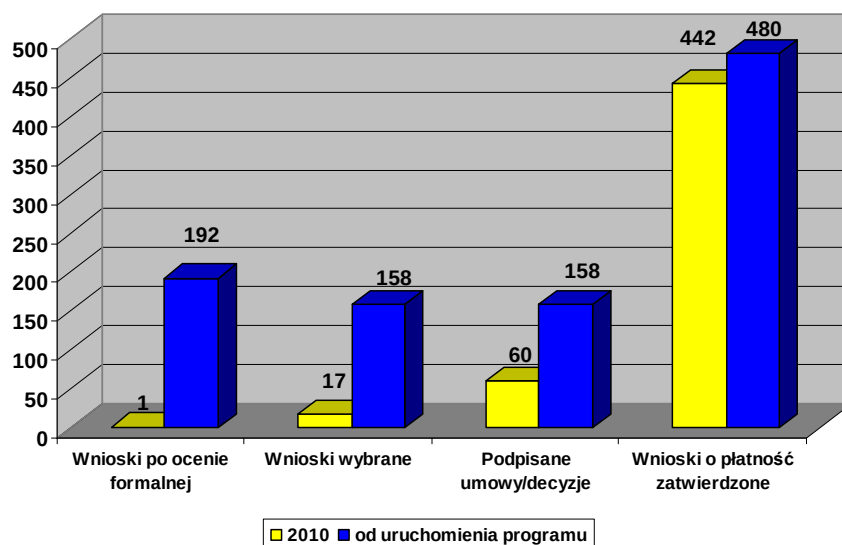
stwierdzić, iż realizacja wskaźnika dotyczącego liczby osób objętych selektywną zbiórką odpadów na poziomie 450 tys. osób jest niemożliwa do osiągnięcia, biorąc pod uwagę lokalny charakter tegoż projektu. Mając na względzie fakt, iż ramach programu kompleksową interwencję w zakresie gospodarki odpadami zapewniają projekty w ramach OP5, IZ RPO WP podjęła decyzję o usunięciu wskaźnika z programu, jako nieadekwatnego miernika celów sformułowanych na poziomie osi priorytetowej. Zmiana ta będzie przedmiotem negocjacji z KE w 2011r.

– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

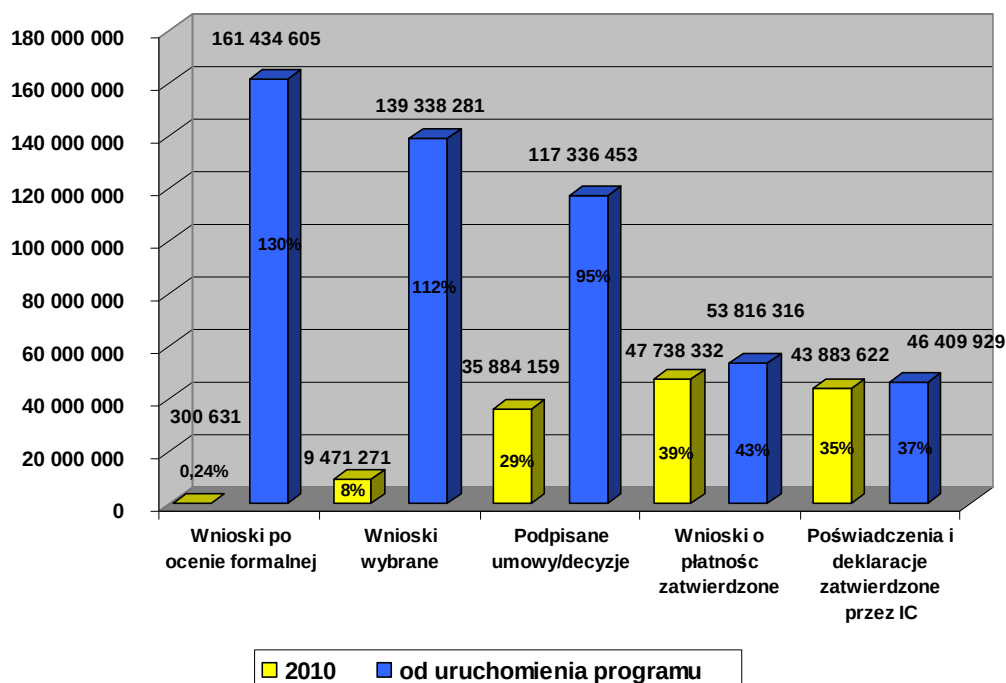
W okresie sprawozdawczym w ramach OP8 pozytywnie ocenę formalną przeszedł **1** wniosek na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **300 631 EUR**, co stanowi **0,24 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. ZWP wybrał do realizacji **17** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **9 471 271 EUR**, co stanowi **7,64 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8 oraz podpisał **60** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **35 884 159 EUR**, co stanowi **28,96 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **47 738 332 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **43 883 622 EUR**.

W ramach OP8, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszły **192** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **161 434 605 EUR**, co stanowi **130,28%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. ZWP wybrał do realizacji **158** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **139 338 281 EUR**, co stanowi **112,45%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8 oraz podpisał **158** umów z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **117 336 453 EUR**, co stanowi **94,70%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP8. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **53 816 316 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **46 409 929 EUR**.

Stan wdrażania OP8

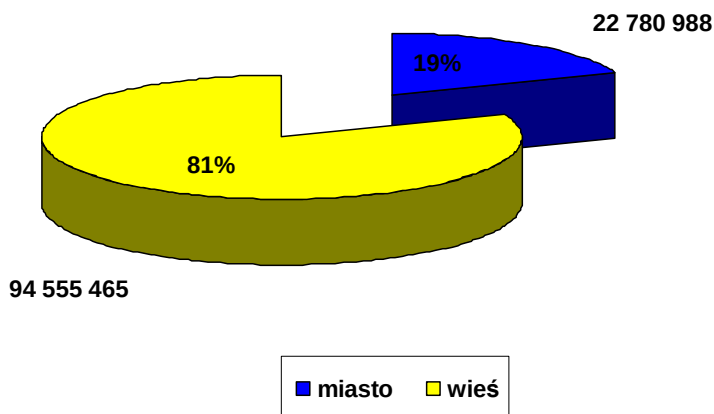

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP8 w EUR

W okresie sprawozdawczym nie zostały ogłoszone nowe nabory wniosków o dofinansowanie. Od uruchomienia programu przeprowadzonych zostało **13** naborów na łączną wartość alokacji **122 181 909 EUR**, co stanowi **98,61 %** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP8. W I półroczu 2011 r. przewiduje się ogłoszenie naboru wniosków w ramach Działania 8.2. Alokacja przeznaczona na konkurs wynosi około **5 mln EUR**. Konkurs dotyczy budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci kanalizacji zbiorczych oraz oczyszczalni ścieków a także budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci wodociągowych realizowanych razem z budową, rozbudową lub przebudową sieci kanalizacyjnych obejmujących tych samych odbiorców usług.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP8 w podziale na miasto/wieś

**ROZŁOŻENIE LICZBY PROJEKTÓW W RAMACH OP 8
ORAZ WARTOŚCI ICH WSPÓLFINANSOWANIA Z EFRR**

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO
I PRZESTRZENNEGO
UL. OKOPOWA 21/27, 80-810 GDAŃSK
TEL./FAX 58 33 68 59/41 32 59 699
www.woj-pomorskie.pl**

powiat	liczba projektów	wartość dofinansowania na 1 mieszkańca w EUR
bydgoski	13 162,64	100 do 145
chełmiński	7 697,78	100 do 145
człuchowski	7 495,51	100 do 145
gołubowski	8 099,59	100 do 145
gorzowski	5 394,31	100 do 145
grudziądzki	10 443,51	100 do 145
kartuski	7 120,12	100 do 145
kościerski	7 752,98	100 do 145
kwidziński	2 599,9	100 do 145
malborski	4 475,62	100 do 145
nowodworski	11 847,03	145 do 250
ogrodzki	10 264,79	100 do 145
ostrowski	4 787,18	100 do 145
starogardzki	8 121,98	100 do 145
sztumski	4 477,73	100 do 145
toruński	6 595,59	100 do 145
wejherowski	5 394,31	100 do 145
widzki	4 787,18	100 do 145
włocławski	10 264,79	100 do 145
wyrzyski	10 264,79	100 do 145
zduńkowski	10 264,79	100 do 145
złotowski	10 264,79	100 do 145
żelazowski	10 264,79	100 do 145
żyrardowski	10 264,79	100 do 145

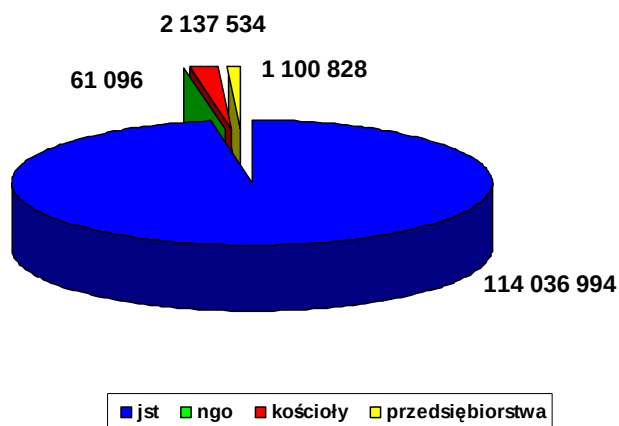
Legenda:

- liczba projektów: 1 (symbol: 3x3 grid)
- wartość dofinansowania na 1 mieszkańca w EUR:
 - 250 do 420 (ciemny brąz)
 - 145 do 250 (brąz)
 - 100 do 145 (ciemny pomarańcz)
 - 50 do 100 (pomarańcz)
 - 1 do 50 (żółty)
- granica województwa / granice powiatów

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP8 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do powiatu słupskiego (ok. 13,1 mln EUR), realizującego 15 projektów. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest powiat nowodworski (ok. 11,8 mln EUR), który realizuje 9 projektów. Znaczna pula środków trafiła również do powiatu gdańskiego (ok. 10,2 mln EUR), realizującego 11 projektów i puckiego (10,4 mln EUR) realizującego 8 projektów.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (97%), realizujące 153 projekty. Kolejną grupę stanowią kościoły (1,8%), realizujące 3 projekty. Wszystkie powiaty z obszarów uprawnionych uzyskały wsparcie w ramach OP 8.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP8 wg rodzaju beneficjenta

W ramach OP8 najwyższy stopień kontraktacji występuje w ramach **Działania 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy** i stanowi **100,3%** całkowitej alokacji przeznaczonej na niniejsze Działanie. W ramach **Działania 8.2 „Lokalna infrastruktura ochrony środowiska”** stopień kontraktacji wynosi **88,7%**

W ramach Osi nie przewidziano realizacji wydatków związanych ze Strategią Lizbońską.

Projekty realizowane w ramach OP8 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

II. Priorytet Innowacyjna gospodarka

Działanie 1. Zapewnienie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorczości, innowacyjności i inwestycji. W zakresie przyjaznego otoczenia prawnego i instytucjonalnego dla inwestycji – oprócz wymienionych powyżej inicjatyw, cel ten realizowany był także w ramach Osi Priorytetowej 8, Poddziałania 8.1.2. *Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy* – poprzez projekty dotyczące uzbrojenia terenów pod inwestycje (np. projekt gminy Słupsk - *Uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze w ramach SSSE Redzikowo-Wieszyno. Etap I*).

Działanie 4. Zagwarantowanie odpowiedniej dla potrzeb nowoczesnej gospodarki infrastruktury transportowej, przesyłowej i teleinformatycznej – działanie jest realizowane poprzez projekty w Osi Priorytetowej 4. *Regionalny system transportowy* w zakresie regionalnego transportu drogowego (np. projekty związane z rozbudową/przebudową dróg stanowiących dojazd do autostrady A-1) oraz Osi Priorytetowej 8. *Lokalna infrastruktura podstawowa* w zakresie transportu drogowego sprzyjającego wzrostowi lokalnego potencjału gospodarczego.

W 2011 roku w ramach OP8 nie planuje się realokacji środków.

Opis wkładu OP8 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP8.

3.8.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi *(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)*

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP8.

3.9. Oś Priorytetowa 9(OP 9) – Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie *(Priority Axis 9 – Local social infrastructure and civil initiatives)*

Głównym celem OP9 jest: *Poprawa dostępności lokalnej infrastruktury społecznej dla wzmocnienia struktur społecznych na obszarach poza dużymi miastami.* Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP9 wynosi **41,7 mln EUR**, z czego **35,4 mln EUR** to środki pochodzące z EFRR.

3.9.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów *(Achievement of targets and analysis of the progress)*

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu *(Information on the physical and financial progress of the priority)*

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wskaźniki produktu i rezultatu dla OP9. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku. W okresie sprawozdawczym podpisanych zostało **129** umów o dofinansowanie natomiast zakończono **10** projektów w związku z czym nie można mówić o znaczącym postępie w realizacji priorytetu. Zakończone projekty przyczyniły się jednakże do zmiany wartości wskaźników produktu i rezultatu na poziomie Programu. Wskaźnik programowy produktu „*Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej, sportowej i kulturalnej*” osiągnął wartość **8** szt.

Na podstawie szacunków przeprowadzonych w oparciu o zawarte umowy o dofinansowanie, w kategoriach ilościowych cele OP, mierzone przyjętymi wskaźnikami produktu, zostaną zrealizowane jedynie w odniesieniu do wskaźnika dotyczącego ogólnej liczby projektów. Nie zostaną zrealizowane cele mierzone wskaźnikiem produktu odnoszącym się do liczby projektów z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia. Prawdopodobnie nie zostaną zrealizowane również cele OP mierzone wskaźnikiem produktu odnoszącym się do liczby projektów zrealizowanych w oparciu o lokalne partnerstwa. Cele osi mierzone przyjętymi wskaźnikami rezultatu zostaną zrealizowane, za wyjątkiem wskaźnika odnoszącego się do liczby placówek wyposażonych w sprzęt medyczny. W pozostałych przypadkach wartości zaplanowanych wskaźników produktu powinny zostać znacznie przekroczone w stosunku do założonych wartości referencyjnych.

Niezrealizowanie wskaźnika produktu w postaci liczby projektów z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia oraz wskaźnika rezultatu w postaci liczby placówek wyposażonych w sprzęt medyczny, nie wymaga rekomendowania szczególnych działań naprawczych z uwagi na to, że: są to wskaźniki ilościowe, których nieosiągnięcie nie jest równoznaczne z wnioskiem o niezrealizowaniu celów interwencji. Przyczyną zidentyfikowanego stanu rzeczy była większa od przewidywanej, ale korzystna z punktu widzenia efektywności i trwałości rezultatów interwencji, koncentracja środków na mniejszej liczbie większych przedsięwzięć. O wiele większe znaczenie dla oceny efektywności

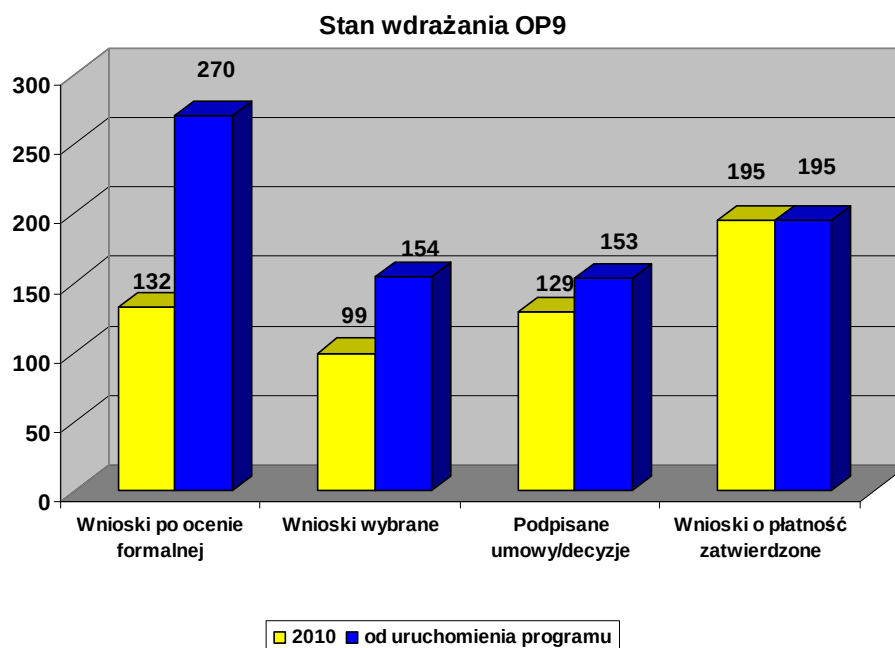
interwencji ma wskaźnik rezultatu (liczba placówek wyposażonych w sprzęt medyczny), który powinien zostać zrealizowany na poziomie 85% wartości docelowej, czyli w granicach tolerowalnego odchylenia. Biorąc pod uwagę stan zaawansowania finansowego wątpliwe jest osiągnięcie wskaźnika odnoszącego się do liczby projektów zrealizowanych w oparciu o lokalne partnerstwa, o ile nie nastąpi istotna poprawa charakterystyki projektów wybranych w ramach trzech będących w toku konkursów. Jest to natomiast kluczowy wskaźnik pozwalający ocenić realizację celu, którym jest aktywizacja i integracja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich. Pomimo powiązania preferencji z kryteriami wyboru w zakresie partnerstwa z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi, trudno jest stwierdzić na tym etapie czy cel zostanie osiągnięty. W związku z tym IZ RPO WP rekomenduje wzmocnienie nacisku na aspekty związane z udziałem organizacji pozarządowych w ramach strategicznej oceny projektów, w ten sposób, aby projekty wybrane do dofinansowania w pełni realizowały sformułowany w programie cel.

– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

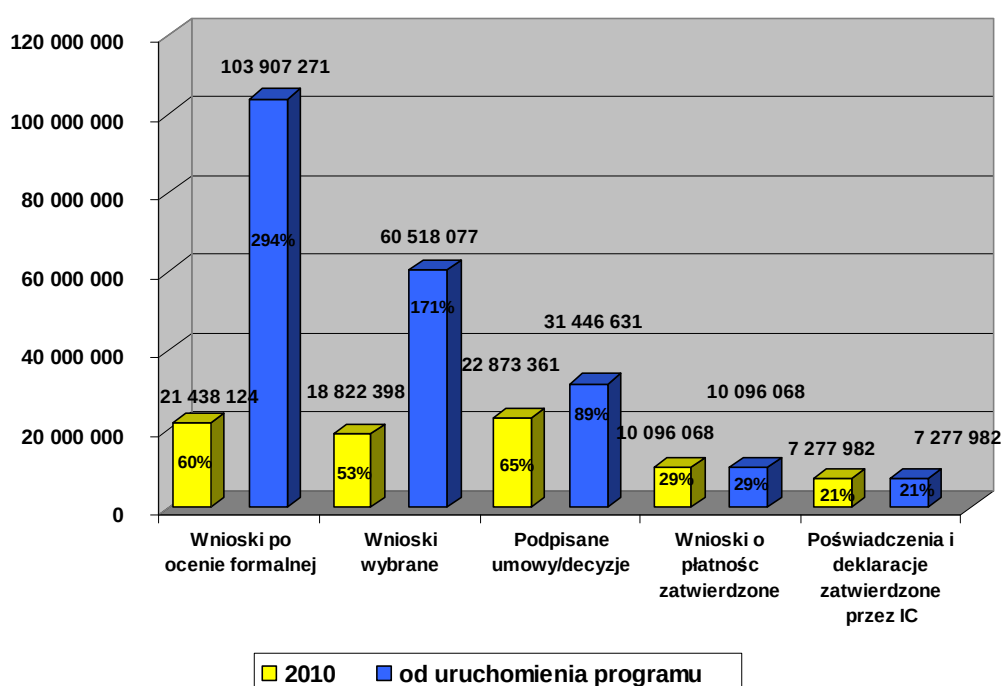
W okresie sprawozdawczym w ramach OP9 pozytywnie ocenę formalną przeszło **132** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **21 438 124 EUR**, co stanowi **60,55%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9. ZWP wybrał do realizacji **99** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **18 822 398 EUR**, co stanowi **53,17%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9 oraz podpisał **129** umów na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **22 873 361 EUR**, co stanowi **64,61%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **10 096 068 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **7 277 982,31 EUR**.

W ramach OP9, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło **270** wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **103 907 271 EUR**, co stanowi **293,50%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9. ZWP wybrał do realizacji **154** wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **60 518 077 EUR**, co stanowi **170,94%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9 oraz podpisał **153** umowy z beneficjentami na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **31 446 631 EUR**, co stanowi **88,83 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP9. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **10 096 068 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **7 277 982 EUR**.

W okresie sprawozdawczym zostało ogłoszonych **7** naborów wniosków o dofinansowanie na łączną wartość alokacji **9 554 705 EUR**, co stanowi **26,99 %** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP9. W I półroczu 2011 r rozstrzygnięte zostaną konkursy 9.3._5, 9.3._6 i 9.3._7 dla subregionów Południowego, Słupskiego i Metropolitalnego. Środki dostępne w tych konkursach (Subregion Słupski 9.3_5 – 1 465 009 euro, Subregion Południowy 9.3_6 – 1 309 153 euro, Subregion Metropolitalny 9.3_7 – 803 318 euro). Od uruchomienia programu ogłoszonych zostało **15** naborów ramach Działania „Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury”, Działania „Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia” oraz Działania „Lokalne inicjatywy obywatelskie” na łączną kwotę alokacji **32 690 193 EUR**, co stanowi **92,34 %** ogólnej puli środków EFRR przeznaczonych na realizację OP9.

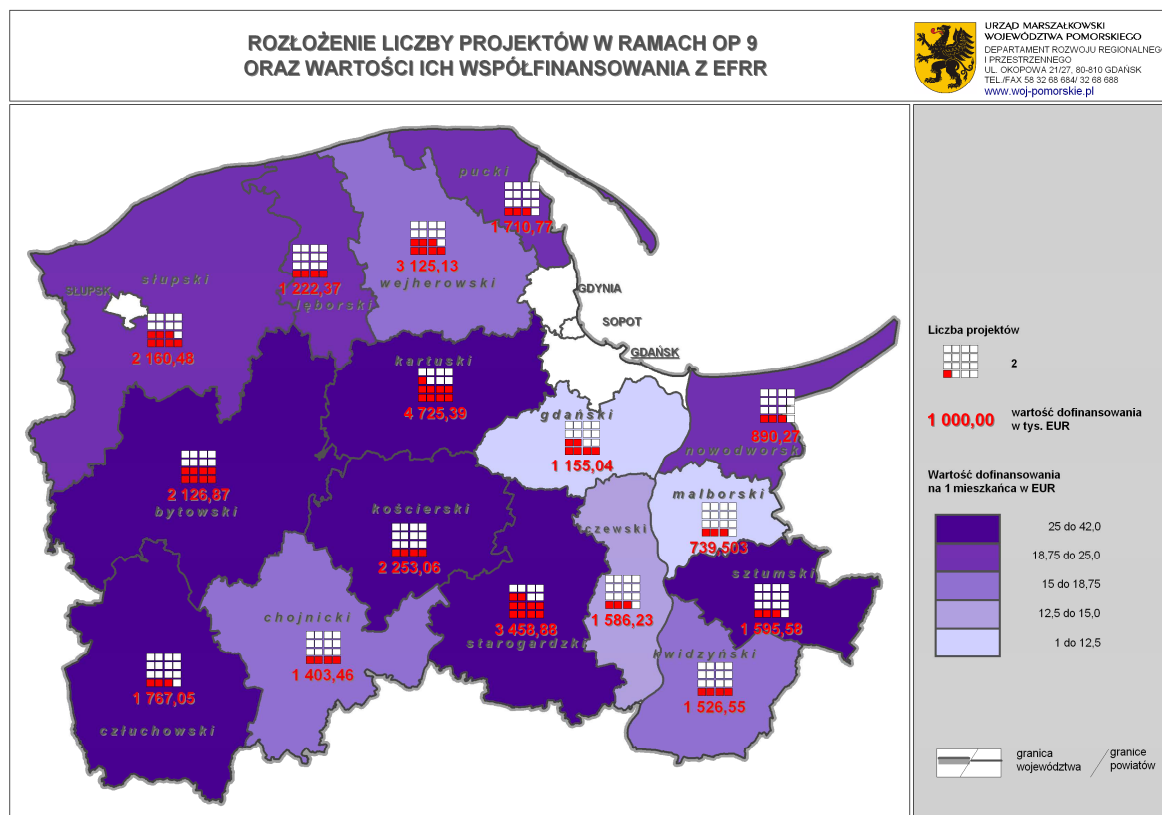
Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP9 w EUR

W ramach OP9 najwyższy stopień kontraktacji występuje w ramach **Działania 9.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury** i stanowi **100,08%** całkowitej alokacji przeznaczanej na niniejsze Działanie natomiast najniższy stopień kontraktacji **44,96%** występuje w ramach **Działania 9.3 Lokalne inicjatywy obywatelskie**.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia interwencji RPO WP w ramach OP9 wskazuje, iż największy strumień środków trafił do powiatu kartuskiego (ok. 4,7 mln EUR), realizującego 19 projektów. Drugim, pod względem wartości podpisanych umów, jest powiat

starogardzki (ok. 3,4 mln EUR), który realizuje 10 projektów. Znaczna pula środków trafiła również do powiatu wejherowskiego (ok. 3,1 mln EUR), realizującego 7 projektów.

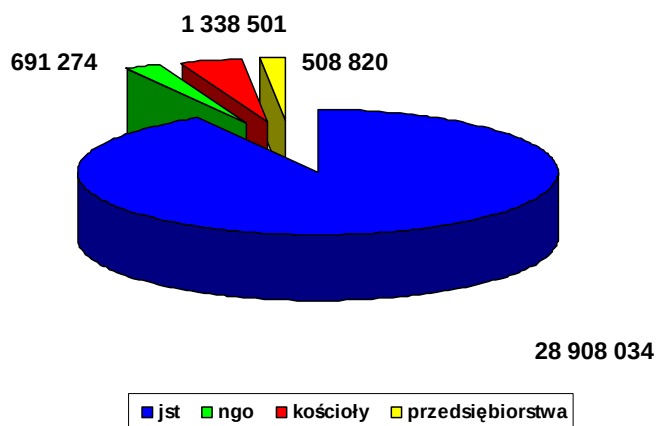
Źródło: Opracowanie własne wg stanu na 31 grudnia 2010r.

W ramach podpisanych umów o dofinansowanie na projekty zlokalizowane w miastach skierowano łącznie **31%** środków EFRR (9 665 265 EUR – 24 umowy), natomiast na obszary wiejskie **69%** środków EFRR (31 446 630,64 EUR – 129 umów).

Na obszary słabe strukturalnie skierowano **9 589 909 EUR** zakontraktowanych dotychczas środków EFRR, co stanowi **27,09%** całkowitej alokacji przeznaczanej na OP9. W ramach OP9 na obszary słabe strukturalnie skierowanych dotąd zostało średnio **30,5%** rozdysponowanych środków EFRR co oznacza, że korygujące oddziaływanie preferencji na rzecz tych obszarów na przestrzenną dystrybucję środków należy określić jako zadowalające. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, że korygujące oddziaływanie preferencji zostało zniekształcone i osłabione w wyniku dokonania proporcjonalnego do liczby ludności podziału alokacji na cztery subregiony, bardzo zróżnicowane pod względem występowania w nich obszarów strukturalnie słabych. Preferencja nie zadziałała na rzecz obszarów strukturalnie słabych np. w odniesieniu do tej części alokacji, która przeznaczona została dla subregionu metropolitalnego, gdzie obszary takie nie występują w ogóle.

Wartość dofinansowania z EFRR w ramach podpisanych umów/decyzji, w podziale na rodzaj beneficjenta, wskazuje jako głównych biorców jednostki samorządu terytorialnego (91,92%), realizujące 134 projekty. Kolejną grupę stanowią kolejno kościoły (4,2%) z 7 projektami, organizacje pozarządowe (2,5%) realizujące 9 projektów oraz przedsiębiorstwa (1,6%), które realizują 3 projekty. Wszystkie powiaty z obszarów uprawnionych uzyskały wsparcie w ramach OP 9.

Wartość EFRR podpisanych umów w ramach OP9 wg rodzaju beneficjenta

W ramach Osi nie przewidziano realizacji wydatków związanych ze Strategią Lizbońską.

Projekty realizowane w ramach OP9 wpisują się w następujące priorytety Krajowego Programu Reform na lata 2008-2011:

- *Działanie 4. Rozwój instytucji ułatwiających zwiększanie aktywności społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie i rozwój przedsiębiorstw oraz wzmacnianie roli organizacji partnerów społecznych i mechanizmu dialogu społecznego*

W zakresie społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacniania roli organizacji partnerów społecznych – nacisk na uspołecznienie (bezpośredni udział mieszkańców w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć) oraz zaangażowanie lokalnych organizacji pozarządowych został położony w projektach w ramach Działania 9.3 *Lokalne inicjatywy obywatelskie*. Dzięki tym projektom, realizowanym w przeważającej mierze na obszarach słabych strukturalnie, następuje aktywizacja społeczności lokalnych wokół wspólnego dobra (np. świetlice integracyjnej lub obiektu sportowo-rekreacyjnego).

W 2011 roku nie planuje się realokacji środków w ramach OP9.

Opis wkładu OP9 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP9.

3.9.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi (*Significant problems encountered and measures taken to overcome them*)

Biorąc pod uwagę stan zaawansowania finansowego Działania 9.3 wątpliwe jest osiągnięcie wskaźnika odnoszącego się do liczby projektów zrealizowanych w oparciu o lokalne partnerstwa, o ile nie nastąpi istotna poprawa charakterystyki projektów wybranych

w ramach trzech będących w toku konkursów. Jest to natomiast kluczowy wskaźnik pozwalający ocenić realizację celów Działania 9.3. W związku z tym należy rekomendować: wzmocnienie nacisku na aspekty związane z udziałem organizacji pozarządowych w ramach strategicznej oceny projektów; urealnienie docelowej wartości wskaźnika z uwagi na to, że powinna ona pozostawać w rozsądnej proporcji w stosunku do ogólnej liczby projektów wspartych w ramach Działania 9.3, a z dotychczasowego przebiegu jego realizacji wynika, że będzie ona mniejsza niż zakładana wartość wskaźnika kluczowego.

3.10. Oś Priorytetowa 10(OP 10) – Pomoc techniczna (*Priority Axis 10 –Technical assistance*)

Głównym celem OP10 jest: *Sprawną i efektywną realizacją RPO WP*. Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP10 wynosi 35,4 mln EUR, z czego 26,6 mln EUR to środki pochodzące z EFRR.

3.10.1. Osiągnięcie celów i analiza postępów (*Achievement of targets and analysis of the progress*)

– Informacja na temat fizycznych i finansowych postępów priorytetu (*Information on the physical and financial progress of the priority*)

W tabeli 4, stanowiącej załącznik IV do niniejszego sprawozdania, przedstawione zostały wartości wskaźników produktu i rezultatu dla OP10. Wartości docelowe zostały określone jedynie dla 2013 i 2015 roku. W okresie sprawozdawczym podpisanych zostało 6 decyzji o dofinansowaniu natomiast zakończono 5 projektów (2 projekty w ramach Działania 10.1, 1 projekt w ramach Działania 10.2 oraz 2 projekty w ramach Działania 10.3). Zakończone projekty przyczyniły się do zmiany wartości wskaźników produktu oraz rezultatu na poziomie Programu. Wskaźnik programowy produktu „*Liczba etatów współfinansowanych z RPO WP (w tym IP)*” osiągnął wartość 215 osób, „*Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych*” osiągnął wartość 242 szt. a wskaźnik „*Liczba wspartych projektów*” 21 szt.

Poziom realizacji wskaźników dotyczących zatrudnienia zarówno z IZ RPO WP, jak i IP2 należy uznać za bardzo dobry. Wartość docelowa została przekroczona o 40%, co daje podstawę stwierdzić, iż obciążenie administracyjne związane z zarządzaniem i wdrażaniem Programu jest wyższe niż pierwotnie zakładano i wymagało zwiększenia liczby etatów w stosunku do planowanego zatrudnienia; jego efektywność jest również wysoka, biorąc pod uwagę stan zaawansowania finansowego (97% zakontraktowanej alokacji EFRR), co wiązało się ze znacznym obciążeniem na etapie selekcji, wyboru i kontraktacji projektów (1 355 realizowanych dotychczas przedsięwzięć); przewiduje się, że w kolejnych latach nacisk w zakresie wdrażania Programu położony będzie na działania związane z rozliczaniem i kontrolą projektów, a także monitoringiem i ewaluacją Programu.

Znacznie wyższa niż przewidywano jest również liczba dotychczas zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych, w szczególności dla potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów programu. Wynika ona w głównej mierze z konieczności informowania o zasadach wdrażania RPO WP (zwłaszcza w obszarze procedur związanych z oceną oddziaływania projektów na środowisko, zamówień publicznych, czy pomocy publicznej). Jednocześnie liczba osób uczestniczących w ww. wydarzeniach oscyluje wokół wartości planowanej. Wynika to z potrzeby organizacji przez IZ RPO WP i IP2 skoncentrowanych tematycznie spotkań, seminariów i szkoleń skierowanych do mniejszych grup odbiorców i ukierunkowanych na specyficzne potrzeby informacyjne. W kolejnych etapach realizacji programu działania ukierunkowane na beneficjentów związane będą

głównie z informowaniem o procedurach prawidłowej realizacji projektów; z kolei nacisk w ramach działań promocyjnych położony zostanie na prezentację efektów interwencji UE w regionie. Znacznie niższa niż zakładano jest liczba projektów, których przygotowanie zostało wsparte ze środków pomocy technicznej. miały na to wpływ m.in. następujące czynniki: brak możliwości pokrycia w ramach OP10 kosztów przygotowania dokumentacji projektowej, wprowadzenie przez IZ RPO WP obowiązku gotowości technicznej (wraz z pełną dokumentacją) projektów na etapie aplikowania o środki oraz uznanie wydatków związanych z przygotowaniem dokumentacji za wydatki kwalifikowalne w ramach projektów; na obecnym etapie realizacji programu (w sytuacji praktycznie pełnego zakontraktowania środków), nie ma możliwości osiągnięcia docelowej wartości wskaźnika; Rzeczywista jakość przygotowania projektów składanych przez wnioskodawców do RPO WP (mierzona odsetkiem projektów pozytywnie ocenionych pod względem formalnym) jest porównywalna z założeniami.

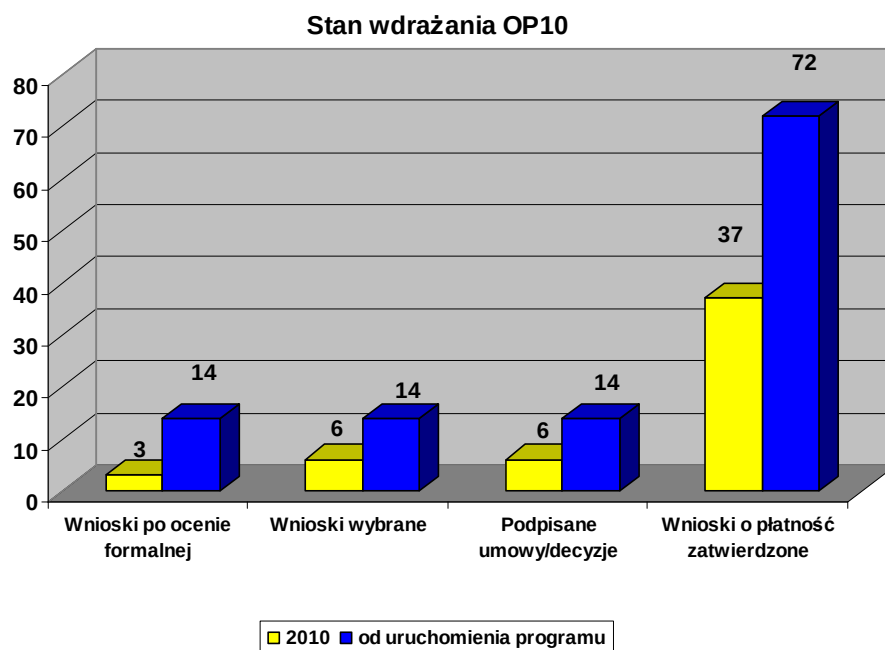
– Analiza jakościowa (*Qualitative analysis*)

W okresie sprawozdawczym w ramach OP10 pozytywnie ocenę formalną przeszły 3 wnioski na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **4 312 736 EUR**, co stanowi **16,24 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. ZWP wybrał do realizacji 6 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **8 095 839 EUR**, co stanowi **30,50 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz podpisał 6 decyzji na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **8 625 473 EUR**, co stanowi **32,49 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **3 550 626 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **3 300 876 EUR**.

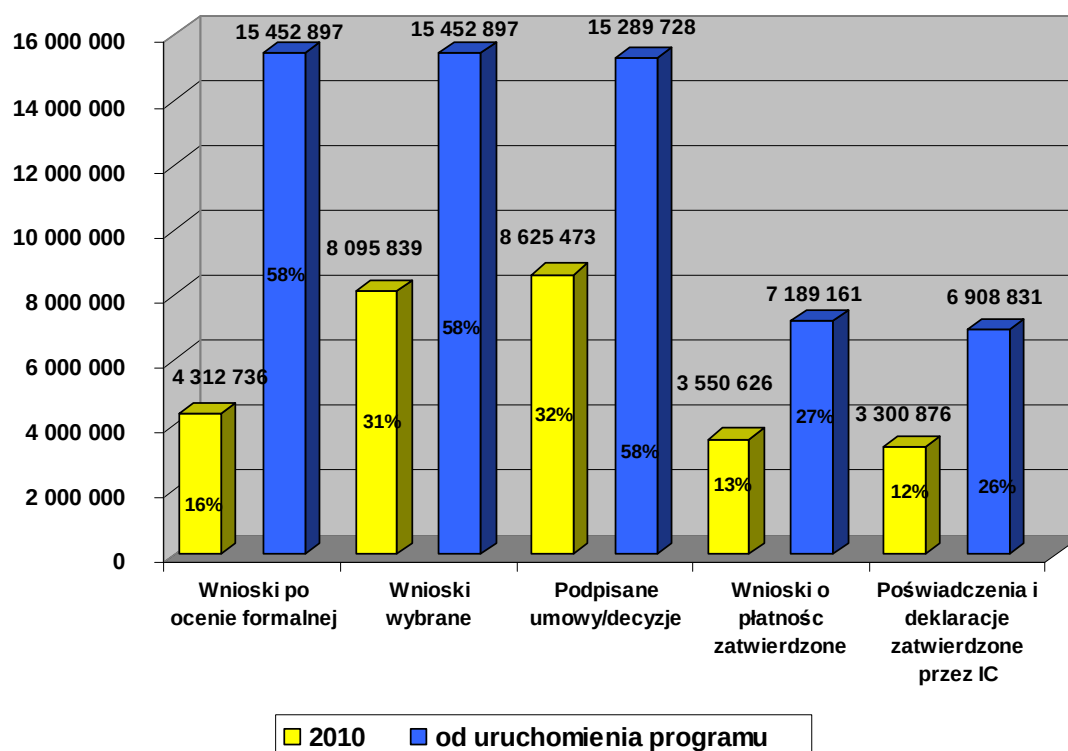
W ramach OP10, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło 14 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 452 897 EUR**, co stanowi **58,20%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. ZWP wybrał do realizacji 14 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 452 897 EUR**, co stanowi **58,20%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz podpisał 14 decyzji o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 289 728 EUR**, co stanowi **57,58%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10. W ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność zatwierdzono **7 189 162 EUR** wydatków z EFRR, co m.in. zostało ujęte w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych do IPOC. IC zatwierdziła poświadczenia i deklaracje wydatków, na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **6 908 831 EUR**.

Poziom wykorzystania środków w OP 10 jest efektem planowanego rozłożenia w czasie wydatków na cały okres programowania.

OP 10 charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem wewnętrznym pod względem poziomu wykorzystania (zakontraktowania) środków od 84,7% w Działaniu 10.2 do 4,6% w Działaniu 10.3. Na niski poziom kontraktacji w Działaniu 10.3 ma głównie wpływ przyjęty przez IZ RPO WP model wspierania beneficjentów w zakresie przygotowania i wdrażania projektów oparty o zasoby wewnętrzne IZ RPO WP, tj. bezkosztowo (głównie poprzez konsultacje i szkolenia prowadzone przez pracowników IZ RPO WP).

Wykorzystanie środków EFRR w ramach OP10 w EUR

W 2011 roku nie planuje się realokacji środków w ramach OP10.

W ramach Osi nie przewidziano realizacji wydatków związanych ze Strategią Lizbońską.

Opis wkładu OP10 w promowanie równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w punkcie 2.2.1 „Zasada równości i szans” niniejszego sprawozdania.

Opis wydatków związanych z zakresem interwencji EFS został zawarty w punkcie 2.6.3 „Cross-financing” niniejszego sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym nie zostało przeprowadzone żadne badanie ewaluacyjne w ramach OP10.

3.10.2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi ***(Significant problems encountered and measures taken to overcome them)***

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano żadnych istotnych problemów wpływających na proces wdrażania OP10.

4. Programy EFS – spójność i koncentracja wsparcia (ESF programmes: Coherence and Concentration)

Nie dotyczy.

5. EFRR/FS – Duże projekty (ERDF/CF programmes: major projects if applicable)

W okresie sprawozdawczym jeden projekt w ramach Działania 4.2 „Rewitalizacja i modernizacja tzw. „Helskiego Korytarza Kolejowego - linii kolejowej nr 213 Reda-Hel”, utrzymał status dużego projektu, w rozumieniu art. 39 rozporządzenia Rady nr 1083/2006. Natomiast projekt pn. „Rozbudowa układu komunikacyjnego Trójmiasta wraz z układem komunikacyjnym Wielofunkcyjnej Hali Sportowo-Widowskiej” utracił status projektu dużego. Umowa dotycząca w/w projektu została podpisana w dniu 31 grudnia 2010 r. Utrata wspomnianego statusu spowodowana jest faktem obniżenia wartości całkowitej projektu, w wyniku rozstrzygnięć przetargowych, do poziomu poniżej 50 mln EUR (zgodnie z pismem otrzymanym z KE z dnia 25.10.2010 r.).

Informacje dotyczące projektu „Rewitalizacja i modernizacja tzw. „Helskiego Korytarza Kolejowego - linii kolejowej nr 213 Reda-Hel”, który został złożony do konkursu w ramach Działania 4.2 „Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej” przedstawiają się następująco:

Ogólna wartość projektu nie uległa zmianie i wynosi **51 183 044 EUR**, jak również wartość dofinansowania pozostała niezmienną i wynosi **30 577 674 EUR**. IZ RPO WP w dniu 29 października 2010 r. przesłała do Komisji Europejskiej, za pośrednictwem systemu informatycznego SFC, wniosek o potwierdzenie wkładu finansowego na mocy art. 39 – 41 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Monitorowanie kwestii OOS projektu odbywało się na etapie weryfikacji formalnej oraz wykonalności wniosku o dofinansowanie. Ocena dokonana była przez niezależnego eksperta w ramach zgodności przeprowadzonej procedury środowiskowej z wymogami prawa wspólnotowego. Projekt uzyskał pozytywną ocenę wykonalności środowiskowej. W związku brakiem zastrzeżeń w tej kwestii IZ RPO WP nie dokonuje ponownego monitoringu. W dniu 17 listopada 2010 r. podczas konferencji pn.: „Efekty realizacji polityki spójności w województwie pomorskim - 4 lata Narodowej Strategii Spójności” podpisano Umowę o dofinansowanie przedmiotowego projektu nr UDA-RPPM.04.02.00-00-002/09-00. Spółka PKP PLK S.A., zgodnie z zapisami § 10 Umowy o dofinansowanie projektu, dnia 21 grudnia 2010 r. wniosła wymagane zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy. Wybrany przez Beneficjenta zabezpieczeniem jest weksel

in blanco wraz z deklaracją wekslową. W I połowie 2011r. beneficjent zamierza ogłosić przetarg na wybór wykonawcy niniejszego projektu w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Przewidywany okres realizacji projektu to kwiecień 2011 – sierpień 2013 roku.

Beneficjent nie wykazał zainteresowania wsparciem w ramach Inicjatywy JESPERS.

Podczas realizacji RPO WP nie zidentyfikowano projektów środowiskowych o koszcie całkowitym z przedziału 25-50 mln EUR.

6. Pomoc techniczna (*Technical assistance*)

Jedynym beneficjentem środków z OP10 jest IZ RPO WP. IP2 świadczy usługi na podstawie umowy i wystawia faktury za faktycznie zrealizowane działanie, które współfinansowane jest ze środków OP10. (Działanie 10.1 „Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO WP”). Zgodnie z przyjętymi procedurami Referat Zarządzania RPO w Departamencie Programów Regionalnych przygotowuje 1 projekt rocznie dla każdego Działania w ramach OP10, w którym znajdują się poszczególne typy wydatków możliwych do sfinansowania zgodnie z URPO WP. Każdy projekt, realizowany w ramach OP10 zawiera kilka pozycji. Każde Działanie, w ramach Pomocy technicznej, realizowane jest w oparciu o roczne plany działań. Działanie 10.1 realizowane jest na podstawie harmonogramu działań, stanowiącego załącznik do decyzji o dofinansowanie, Działanie 10.2 – Roczny plan działań informacyjnych i promocyjnych na lata 2007-2013, a Działanie 10.3 – Roczny plan szkoleń. Dodatkową trudność stanowi fakt, iż pełnienie funkcji IP2 odbywa się na podstawie umowy finansowanej w ramach projektu realizowanego w ramach Działania 10.1.

W okresie sprawozdawczym środki w ramach OP10 były przeznaczone na realizację zadań dotyczących wsparcia procesu zarządzania i wdrażania RPO WP (Działanie 10.1), informację i komunikację (Działanie 10.2) i wsparcie procesu przygotowania i wdrażania projektów (Działanie 10.3).

W ramach **Działania 10.1** realizowano następujące zadania:

- zatrudnienie pracowników zaangażowanych w proces zarządzania i wdrażania RPO WP,
- zapewnienie odpowiedniego standardu powierzchni biurowych (wynajem, remont),
- wyposażenie w sprzęt komputerowy oraz systemy informatyczne niezbędne do przeprowadzenia prawidłowego procesu wdrażania i zarządzania RPO,
- wyposażenie w materiały i sprzęt biurowy niezbędne do przeprowadzenia prawidłowego procesu wdrażania i zarządzania RPO,
- organizacja i obsługa prac Komitetu Monitorującego RPO,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych w proces wdrażania RPO WP,
- podróże krajowe i zagraniczne,
- ekspertyzy, studia, analizy związane z wdrażaniem i zarządzaniem RPO WP,
- koszty funkcjonowania IP2 stopnia,
- obsługa procesu naboru i selekcji projektów (np. koszty ekspertów uczestniczących w procesie wyboru projektów, szkolenia ekspertów i innych osób zewnętrznych zaangażowanych w proces selekcji projektów)
- koszty przeprowadzenia kontroli RPO WP,
- monitoring realizacji RPO WP,
- przeprowadzenie procesu ewaluacji on-going i ex-post dla RPO WP,
- przygotowanie programu operacyjnego na potrzeby kolejnego okresu programowania,

W ramach **Działania 10.2** realizowano następujące zadania:

- publikacje,
- gadżety promocyjne,
- akcje medialne (gazety, radio),
- utworzenie i prowadzenie sieci informacyjnej,
- wykonanie usług drukarskich

W ramach **Działania 10.3** realizowano następujące zadania:

- szkolenia specjalistyczne dla beneficjentów w zakresie przygotowania, realizacji, zarządzania, rozliczania i monitorowania projektów,
- przygotowanie analiz, studiów i ekspertyz dla opracowanej dokumentacji projektowej dla wybranych projektów.

Suma środków ogółem przeznaczona na realizację OP10 wynosi **35,4 mln EUR**, z czego **26,6 mln EUR** to środki pochodzące z EFRR stanowi to ok. 3 % całkowitej alokacji przeznaczonej na realizację RPO WP. W okresie sprawozdawczym w ramach OP10 ocenę formalną przeszły 3 decyzje o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR **4 312 736 EUR**, co stanowi **16,24%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **0,49 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. ZWP zatwierdził 6 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR **8 095 839 EUR**, co stanowi **30,50 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **0,91 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. W okresie sprawozdawczym zostało podpisanych 6 decyzji o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR **8 625 473 EUR**, co stanowi **32,49 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **0,97%** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. Zatwierdzono wydatki wykazane we wnioskach o płatność na kwotę dofinansowania z EFRR **3 550 626 EUR**, co stanowi **13,37 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **0,40%** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP.

W ramach OP10, od początku uruchomienia programu, pozytywnie ocenę formalną przeszło 14 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 452 897 EUR**, co stanowi **58,20%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **1,74 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. ZWP wybrał do realizacji 14 wniosków na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 452 897 EUR**, co stanowi **58,20%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz 1,75 % całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. ZWP podpisał 14 decyzji o dofinansowanie na kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości **15 289 728 EUR**, co stanowi **57,58%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **1,73 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP. Zatwierdzone wydatki wykazane we wnioskach o płatność na kwotę z EFRR w wysokości **7 189 162 EUR**, stanowią **27,07%** całkowitej alokacji przeznaczonej na OP10 oraz **0,81 %** całkowitej alokacji przeznaczonej na RPO WP.

Wydatki poniesione przez IZ RPO WP nie przekroczyły kwot przeznaczonych na realizację OP10.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy dotyczące wykorzystania środków przeznaczonych na pomoc techniczną.

Poniżej przedstawiona została tabela dotycząca liczby i wartości wszystkich projektów/planów działań w ramach programu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie).

Lp.	Typ projektu	Liczba projektów objętych decyzjami/ umowami od uruchomienia programu	Wartość projektów objętych decyzjami/ umowami (w części dofinansowania ze środków UE) od uruchomienia programu
1.	Szkolenia	-	254 777 440,07 EUR
2.	Promocja i informacja	-	2 247 919,30 EUR
3.	Zatrudnienie	-	5 931 578,11 EUR
4.	Sprzęt komputerowy	-	342 475,42 EUR
5.	Wypożyczenie/ remont/ wynajem powierzchni biurowych	-	(292 414,71 EUR)
6.	Ekspertyzy/ doradztwo	-	153 082,28 EUR
7.	Ewaluacje	-	201 287,51 EUR
8.	Kontrola/ audyt	-	24 854,98 EUR
9.	Organizacja procesu wyboru projektów	-	431 841,11 EUR
10.	Organizacja komitetów monitorujących i podkomitetów	-	19 940 62 EUR
11.	Inne	-	4 756 556,61 EUR
12.	Razem	-	15 289 728,10 EUR

7. Promocja i informacja (*Information and publicity*)

Szczegółowa analiza danych dotyczących działań promocyjnych i informacyjnych realizowanych w ramach RPO WP 2007-2013 została, zgodnie z instrukcją do sprawozdania rocznego, umieszczona w „Formularzu sprawozdawczym dotyczącym informacji i promocji”, stanowiącym Załącznik nr VIII do niniejszego sprawozdania (tabela „Postęp rzeczowy działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych” została umieszczona w Załącznikach do sprawozdania rocznego za 2010 rok).

Dodatkowo, zgodnie z art. 4 ust. 2 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006r., w Załączniku VIII umieszczono ocenę rezultatów działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach programu.

Załączniki (annexes):

- I.** Tabela 1: Postęp fizyczny programu operacyjnego
- II.** Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro)
- III.** Tabela 3: Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii
- IV.** Tabela 4: Postęp fizyczny wg priorytetów
- V.** Tabela 5: Wskaźniki kontekstowe
- VI.** Tabela 6: EU 2020
- VII.** Tabela 7: SUE RMB
- VIII.** Załącznik 8: Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji wraz z tabelą wskaźnikową
- IX.** Załącznik 9: Lista projektów dotkniętych powodzią (nie dotyczy)
- X.** Załącznik 10: Przykłady projektów komplementarnych

Tabela 1: Postęp fizyczny programu operacyjnego - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Kod wskaźnika	Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Wskaźniki strategiczne													
Wskaźniki rezultatu													
	1. Liczba utworzonych miejsc pracy*:	szt.	Realizacja	19	154	267	497	-	-	-	-	-	497
				12	104	144	223	-	-	-	-	-	223
				7	50	123	274	-	-	-	-	-	274
	ogółem		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11000	-	-	11000
				-	-	-	-	-	-	5500	-	-	5500
				-	-	-	-	-	-	5500	-	-	5500
	kobiety		Wartość bazowa	0									
				0									
				0									
	mężczyźni		Szacowana realizacja	-	-	-	-	1676	1963	2493	2804	3184	3184
				-	-	-	-	719	867	1111	1246	1388	1388
				-	-	-	-	957	1097	1382	1558	1796	1796
Wskaźniki oddziaływania													
	2. Zakumulowana stopa wzrostu PKB	%	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	+1,03	-	-	+3,4	-	+1,98	+1,98
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3. Liczba utworzonych miejsc pracy netto	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	4860	-	-	7000	-	5508	5508
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4. Stopa bezrobocia (zmiana)	%	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-0,6	-	-	-1,0	-	-0,7	-0,7
			Wartość bazowa	15,5**									
			Szacowana realizacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Wskaźnik strategiczny "Liczba utworzonych miejsc pracy" mierzony jest corocznie jako suma liczby miejsc pracy utworzonych przez beneficjentów OP1-OP9

** - wskaźnik kontekstowy - Stopa bezrobocia rejestrowanego – Informacja miesięczna o rynku pracy - WUP grudzień 2006r. – (stan na 31 grudnia 2006 r.).

Wskaźniki oddziaływania, z uwagi na swój charakter, będą mierzone raz na koniec programu w ramach ewaluacji.

Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ⁽¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ⁽¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji
0	1	2	3	4	5 = 3/1 lub 4/1	6	7	8	9	10	11=9/7 lub 10/7	12
Okres sprawozdawczy 01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.						Dane narastająco od uruchomienia programu						
Oś priorytetowa 1 EFRR	289 922 305	289 922 305	36 073 128,15	18 960 947,56	12,44%		289 922 305	289 922 305	108 066 750,37	90 220 571,73	37,27%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS			141 912,62						142 524,32			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 2 EFRR	64 021 655	64 021 655	7 645 554,86	7 476 083,58	11,94%		64 021 655	64 021 655	9 017 189,16	8 519 167,83	14,08%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS			492,43						492,43			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 3 EFRR	200 528 840	200 528 840	73 686 036,02	73 087 076,06	36,75%		200 528 840	200 528 840	73 686 036,02	73 087 076,06	36,75%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS			81 150,49						81 150,49			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 4 EFRR	271 420 167	271 420 167	44 534 885,17	44 534 885,17	16,41%		271 420 167	271 420 167	64 471 440,84	64 471 440,84	23,75%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS												
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 5 EFRR	72 238 052	72 238 052	9 857 228,80	9 568 441,46	13,65%		72 238 052	72 238 052	9 857 228,80	9 568 441,46	13,65%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS												
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 6 EFRR	59 004 384	59 004 384	18 330 764,72	17 858 589,13	31,07%		59 004 384	59 004 384	20 824 917,22	20 336 583,61	35,29%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS			5 222,01						5 222,01			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												

Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ⁽¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ⁽¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji
0	1	2	3	4	5 = 3/1 lub 4/1	6	7	8	9	10	11=9/7 lub 10/7	12
	Okres sprawozdawczy 01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.						Dane narastająco od uruchomienia programu					
Oś priorytetowa 7 EFRR	47 203 507	47 203 507	10 026 452,23	9 893 735,03	21,24%		47 203 507	47 203 507	10 312 460,69	10 148 918,05	21,85%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS												
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 8 EFRR	145 775 538	145 775 538	63 383 821,78	63 035 577,62	43,48%		145 775 538	145 775 538	67 021 578,15	66 673 333,99	45,98%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS			921,90						921,90			
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 9 EFRR	41 650 153	41 650 153	15 785 967,07	15 474 934,99	37,90%		41 650 153	41 650 153	15 785 967,07	15 474 934,99	37,90%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS												
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
Oś priorytetowa 10 EFRR	35 402 631	35 402 631	4 296 259,36	4 296 259,36	12,14%		35 402 631	35 402 631	8 812 794,51	8 812 794,51	24,89%	
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFS												
W tym wydatki związane z zakresem interwencji EFRR												
OGÓŁEM	1 227 167 232	1 227 167 232	283 620 098,15	264 186 529,95	23,11%	177 324 316,50	1 227 167 232	1 227 167 232	387 856 362,83	367 313 263,07	31,61%	245 066 247,09
Wydatki w rodzaju EFS w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFRR 3)			229 699,46						230 311,15			

Tabela 2: Osie priorytetowe w podziale na źródło finansowania (w euro) - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji	Kwota środków (współnotowych i krajowych) przeznaczonych na realizację programu operacyjnego zgodnie z tabelami finansowymi danego programu	Środki stanowiące podstawę wyliczenia wkładu UE	Wydatki kwalifikowalne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Wydatki publiczne wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków skierowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej	Procentowy poziom wykorzystania alokacji ¹⁾	Łączne płatności otrzymane od Komisji
0	1	2	3	4	5 = 3/1 lub 4/1	6	7	8	9	10	11=9/7 lub 10/7	12
	Okres sprawozdawczy 01.01.2010 r. - 31.12.2010 r.						Dane narastająco od uruchomienia programu					
Wydatki w rodzaju EFRR w ramach sumy całkowitej, jeśli program operacyjny jest współfinansowany przez EFS 2)												

1) W przypadku, gdy podstawę wyliczenia wkładu UE stanowią wydatki ogółem (publiczne i prywatne) 5 = 3/1 i 11 = 9/7; w przypadku, gdy wspomnianą podstawę stanowią jedynie wydatki publiczne 5 = 4/1 i 11 = 10/7.

2) Pole to jest wypełniane, jeżeli program operacyjny jest współfinansowany z EFRR lub ESF, w przypadku gdy skorzystano z możliwości określonej w art 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1083/2006.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorskie w Unii
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
www.pomorskiewunii.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 3: Podział kumulatywny przyznanego wkładu wspólnotowego wg kategorii - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Możliwe kombinacje kodów z klasyfikacji od 1 do 5					
Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
03	01	01	16	PL63	6 431 273,64
03	01	01	17	PL63	1 841 969,96
03	01	01	18	PL63	4 740 468,15
03	01	01	22	PL63	19 868 304,10
03	01	05	17	PL63	1 862 097,73
03	01	05	22	PL63	6 326 481,97
03	02	01	00	PL63	51 583 833,56
05	01	01	15	PL63	3 056 746,53
05	01	01	22	PL63	4 743 423,28
06	01	01	00	PL63	170 340,51
06	01	01	06	PL63	144 623,52
06	01	01	11	PL63	189 593,95
06	01	01	12	PL63	179 377,99
06	01	01	13	PL63	14 387,36
06	01	01	14	PL63	73 119,80
06	01	01	19	PL63	6 431,27
06	01	01	21	PL63	170 844,88
06	01	01	22	PL63	414 780,17
06	01	05	06	PL63	209 822,40
06	01	05	08	PL63	109 264,82

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
06	01	05	12	PL63	68 070,62
06	01	05	13	PL63	72 723,33
06	01	05	14	PL63	28 297,60
06	01	05	16	PL63	37 365,70
06	01	05	22	PL63	98 118,66
07	01	01	01	PL63	22 698,61
07	01	01	06	PL63	2 379 610,53
07	01	01	10	PL63	818 385,41
07	01	01	12	PL63	10 292,91
07	01	01	18	PL63	37 359,90
07	01	01	19	PL63	368 171,42
07	01	01	21	PL63	82 395,96
07	01	01	22	PL63	4 589 627,83
07	01	05	01	PL63	405 338,71
07	01	05	06	PL63	1 442 004,19
07	01	05	19	PL63	504 393,15
07	01	05	22	PL63	498 108,45
08	01	01	00	PL63	292 639,67
08	01	01	01	PL63	11 302,89
08	01	01	03	PL63	734 076,03
08	01	01	04	PL63	134 268,75
08	01	01	05	PL63	171 455,90
08	01	01	06	PL63	6 844 717,97
08	01	01	08	PL63	92 780,55
08	01	01	10	PL63	13 934,43
08	01	01	12	PL63	2 401 452,66
08	01	01	13	PL63	745 381,44
08	01	01	14	PL63	1 566 450,38

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
08	01	01	16	PL63	42 118,54
08	01	01	18	PL63	40 611,08
08	01	01	19	PL63	2 717 893,08
08	01	01	20	PL63	201 765,45
08	01	01	21	PL63	69 694,86
08	01	01	22	PL63	8 776 418,83
08	01	05	00	PL63	247 037,01
08	01	05	01	PL63	181 900,00
08	01	05	03	PL63	585 309,66
08	01	05	04	PL63	195 680,03
08	01	05	05	PL63	68 600,25
08	01	05	06	PL63	5 305 639,96
08	01	05	08	PL63	21 651,95
08	01	05	10	PL63	198 068,10
08	01	05	12	PL63	2 620 057,89
08	01	05	13	PL63	136 183,63
08	01	05	14	PL63	848 933,81
08	01	05	18	PL63	66 316,31
08	01	05	19	PL63	546 628,76
08	01	05	20	PL63	50 440,80
08	01	05	22	PL63	4 236 568,74
09	01	01	00	PL63	109 763,68
09	01	01	17	PL63	316 162,33
09	01	01	22	PL63	2 762 443,79
09	02	01	15	PL63	54 362 126,74
13	01	01	17	PL63	7 017 359,94
13	01	01	18	PL63	6 484 295,90
13	01	01	19	PL63	4 193 281,96

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
13	01	01	22	PL63	264 969,23
13	01	05	17	PL63	371 895,34
16	01	01	17	PL63	3 026 481,72
16	01	05	11	PL63	62 801 197,66
23	01	01	17	PL63	91 562 939,38
23	01	05	17	PL63	61 589 118,16
25	01	01	11	PL63	14 383 882,46
25	01	01	17	PL63	20 757 164,07
26	01	01	17	PL63	5 290 094,03
26	01	05	17	PL63	13 948 991,52
40	01	01	17	PL63	1 456 963,71
40	01	05	17	PL63	5 858 320,73
40	01	05	22	PL63	322 829,74
41	01	01	21	PL63	1 780 475,09
41	01	05	17	PL63	732 484,99
41	01	05	21	PL63	178 925,20
42	01	05	20	PL63	352 814,65
43	01	01	08	PL63	3 754 132,37
43	01	01	17	PL63	8 088 624,81
43	01	01	18	PL63	625 215,06
43	01	01	19	PL63	2 425 829,12
43	01	05	17	PL63	3 914 566,88
43	01	05	21	PL63	204 834,30
44	01	05	17	PL63	3 233 295,32
44	01	05	21	PL63	9 797 779,48
45	01	05	09	PL63	1 100 828,69
45	01	05	17	PL63	2 193 633,90
46	01	01	17	PL63	272 965,47

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
46	01	05	17	PL63	48 312 392,62
53	01	01	17	PL63	11 761 916,59
53	01	01	19	PL63	3 468 766,14
53	01	05	17	PL63	2 382 577,62
54	01	01	21	PL63	1 632 237,20
55	01	01	17	PL63	1 261 034,05
55	01	05	17	PL63	2 780 913,20
56	01	01	17	PL63	1 727 931,54
56	01	05	17	PL63	294 915,40
57	01	01	17	PL63	9 339 343,58
57	01	01	22	PL63	508 713,43
57	01	05	17	PL63	15 664 138,21
57	01	05	22	PL63	489 527,32
58	01	01	17	PL63	4 159 775,21
58	01	01	22	PL63	11 627 183,86
58	01	05	17	PL63	3 339 535,86
58	01	01	22	PL63	3 186 752,01
59	01	01	17	PL63	756 620,43
59	01	01	22	PL63	163 657,73
59	01	05	17	PL63	514 534,47
59	01	01	22	PL63	956 679,10
61	01	01	17	PL63	50 639 785,79
61	01	01	22	PL63	13 216 495,14
61	01	05	00	PL63	88 256,39
61	01	05	17	PL63	3 025 046,25
61	01	05	20	PL63	147 671,23
61	01	05	22	PL63	2 987 464,88
75	01	01	00	PL63	1 539 877,47

Kod*	Kod *	Kod *	Kod *	Kod *	Wartość
Klasyfikacja 1	Klasyfikacja 2	Klasyfikacja 3	Klasyfikacja 4	Klasyfikacja 5	(euro)
Priorytetowy obszar tematyczny	Forma finansowania	Obszar realizacji	Rodzaj działalności gospodarczej	Lokalizacja	**
75	01	01	17	PL63	2 979 403,46
75	01	01	18	PL63	17 618 928,27
75	01	05	17	PL63	6 122 473,66
75	01	05	18	PL63	209 937,47
76	01	01	17	PL63	878 328,97
76	01	01	19	PL63	31 053 098,88
76	01	05	17	PL63	3 139 208,12
76	01	05	19	PL63	16 593,91
79	01	01	17	PL63	3 941 084,17
79	01	05	17	PL63	7 598 545,75
85	01	00	17	PL63	12 919 892,80
86	01	00	17	PL63	2 369 835,30
Ogółem					834 123 888,89
* Kategorie kodów powinny mieć przypisany kod w odniesieniu do każdego kodu klasyfikacji wg kryterium					
** Wartość przyznanego wkładu wspólnotowego w ramach każdej kombinacji kodów					

Tabela 4: Postęp fizyczny wg priorytetów - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Kod wskaźnika	Wskaźniki	Jednostka	Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem	
Wskaźniki na poziomie RPO WP oraz URPO WP														
1. ROZWÓJ I INNOWACJE W MŚP														
Wskaźniki produktu														
1. Liczba projektów: z zakresu bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego dla MŚP w tym w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska; ukierunkowanych na wsparcie instytucji otoczenia biznesu; z zakresu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwem a sektorem badawczo-rozwojowym promujących atrakcyjność regionu/wspierających międzynarodową aktywność przedsiębiorstw	szł.	Realizacja	0	0	56	167	-	-	-	-	-	-	167	
			0	0	7	12	-	-	-	-	-	-	12	
			0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0	
			0	0	0	2	-	-	-	-	-	-	2	
			0	0	0	1	-	-	-	-	-	-	1	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1100	-	1200	1200		
			-	-	-	-	-	-	180	-	200	200		
			-	-	-	-	-	-	35	-	40	40		
			-	-	-	-	-	-	45	-	50	50		
			-	-	-	-	-	-	28	-	30	30		
		Wartość bazowa	0											
			0											
			0											
			0											
			0											
		Szacowana realizacja	-	-	-	263	289	340	417	495	572	572		
			-	-	-	20	23	24	28	32	35	35		
			-	-	-	0	2	3	3	4	4	4		
-	-		-	4	10	8	12	16	18	18				
-	-		-	1	4	3	5	7	10	10				
2. Liczba wspartych przedsiębiorstw: mikro małe średnie	szł.	Realizacja	-	0	33	103	-	-	-	-	-	-	103	
			-	0	16	65	-	-	-	-	-	-	65	
			-	0	9	42	-	-	-	-	-	-	42	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	915	-	1000	1000		
			-	-	-	-	-	-	140	-	150	150		
			-	-	-	-	-	-	45	-	50	50		
		Wartość bazowa	0											
			0											
			0											
		Szacowana realizacja	-	-	-	163	168	220	277	334	367	367		
			-	-	-	88	101	114	140	166	189	189		
			-	-	-	59	68	72	85	98	110	110		

P.5.8.1 P.5.8.2	3. Liczba utworzonych / dokapitalizowanych funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4	-	4	4	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	-	2	3	3	3	3	3	
	4. Liczba MŚP otrzymujących wsparcie finansowe na przedsięwzięcia innowacyjne	szt.	Realizacja	0	0	0	6	-	-	-	-	-	6	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	90	-	100	100	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	16	16	37	39	41	41	41	
Wskaźniki rezultatu														
R.5.8.1 R.5.8.3	5. Liczba MŚP korzystających z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1800	-	2000	2000	
			Wartość bazowa	374										
			Szacowana realizacja	-	-	-	2658	3417	5451	6327	8109	8109	8109	
	6. Wartość dodatkowych inwestycji wykreowanych dzięki wsparciu	mln euro	Realizacja	0	0	4,5	15,28	-	-	-	-	-	15,28	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	50	-	70	70	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	28,8	28,8	38,6	48,4	58,2	68,11	68,11	
	7. Liczba udzielonych pożyczek i poręczeń	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1500	-	2000	2000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	876	876	876	1752	1752	1752	1752	

R.100	8. Liczba utworzonych miejsc pracy: - kobiety; - mężczyźni	szt.	Realizacja	0	0	90	452,28	-	-	-	-	-	452,28	
				0	0	27,5	179,65	-	-	-	-	-	179,65	
				0	0	62,5	272,63	-	-	-	-	-	272,63	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1900	-	2100	2100	
				-	-	-	-	-	-	950	-	1050	1050	
				-	-	-	-	-	-	950	-	1050	1050	
			Wartość bazowa	0										
				0										
				0										
Szacowana realizacja	-	-	-	1079	1273	1384	1689	1994	2300,78	2300,78				
	-	-	-	404,5	481	534	664	794	926,38	926,38				
	-	-	-	674,5	792	850	1025	1200	1374,4	1374,4				

R.5.1.1	9. Liczba przedsiębiorstw obsługiwanych przez wsparte IOB	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2000	-	2500	2500	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	759	1011	1011	4511	4511	4511	

2. SPOŁECZEŃSTWO WIEDZY														
Wskaźniki produktu														
	10. Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej i naukowo-dydaktycznej	szt.	Realizacja	0	0	0	1	-	-	-	-	-	1	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	18	-	20	20	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	6	10	14	14	14	14	14	

	11. Liczba projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego w tym: -z zakresu usług społeczeństwa informacyjnego	szt.	Realizacja	0	0	0	1	-	-	-	-	-	1	
				0	0	0	1	-	-	-	-	-	1	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	14	-	16	16	
				-	-	-	-	-	-	9	-	12	12	
			Wartość bazowa	0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	2	8	14	17	18	18	18	
-	-	-	-	2	8	14	17	18	18	18				

Wskaźniki rezultatu														
R.75.1.2	12. Liczba studentów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektów	tys. osób	Realizacja	0	0	0	0,18	-	-	-	-	-	0,18	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	18	-	20	20	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	7,6	17,59	26,88	26,88	26,88	26,88	26,88	

R.10.1.1	13. Liczba osób, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu, w tym: - na obszarach wiejskich	tys. osób	Realizacja	0	0	0	0	0	-	-	-	-	0
				0	0	0	0	0	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	240	-	250	250
				-	-	-	-	-	-	80	-	85	85
			Wartość bazowa	0									
				0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
				-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
			Realizacja	0	0	0	7	0	-	-	-	-	7
				0	0	0	7	0	-	-	-	-	7
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	220 (miasta)	-	250 (miasta)	250 (miasta)
				-	-	-	-	-	-	90 (gminy)	-	100 (gminy)	100 (gminy)
P.13.3.1 - P.13.3.4	14. Liczba procedur publicznych on-line	szt.	Wartość bazowa	0									
				0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	107	387	816	850	850	850	850
				-	-	-	105	167	183	185	185	185	185
			Realizacja	0	0	0	7	0	-	-	-	-	7
				0	0	0	7	0	-	-	-	-	7
R.13.3.1	15. Liczba korzystających z usług publicznych on-line (załatwionych spraw) w ciągu roku	szt.	Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	800 000	-	1 000 000	1 000 000
				-	-	-	-	-	-	90 (gminy)	-	100 (gminy)	100 (gminy)
			Wartość bazowa	0									
				0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	102 117	139 767	2 513 877	2 638 117	2 668 117	2 668 117	2 668 117
				-	-	-	105	167	183	185	185	185	185
3. FUNKCJE MIEJSKIE I METROPOLITALNE													
Wskaźniki produktu													
	16. Liczba projektów z zakresu transportu zbiorowego	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	13	-	15	15
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	3	4	5	5	5	5
	17. Liczba utworzonych węzłów integracyjnych transportu pasażerskiego	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4	-	5	5
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

P.25.1.2, P.25.1.4	18. Długość zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych	km	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	45	-	50	50	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	5,98	5,98	5,98	5,98	5,98	
	19. Liczba projektów z zakresu zwiększenia atrakcyjności miast w tym: - liczba kompleksowych projektów rewitalizacyjnych	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	8	-	9	9	
				-	-	-	-	-	-	4	-	5	5	
			Wartość bazowa	0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	1	1	4	4	6	6	
	-	-	-	0	1	1	4	4	6	6				
Wskaźniki rezultatu														
	20. Skrócenie czasu dostępności miejskim transportem zbiorowym do centrum obszaru metropolitalnego	min.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	20(a)	-	20(a)	20(a)	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	5,98	5,98	5,98	5,98	5,98	
R.28.1.1	21. Korzyści monetarne ze skrócenia czasu podróży	euro/rok	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	12 000 000	-	20 000 000	20 000 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	12 000 000	12 000 000	20 000 000	20 000 000	
P.61.1.2	22. Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miast	ha	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	190	-	200	200	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	45,62	155,28	155,28	232,43	232,43	

4. REGIONALNY SYSTEM TRANSPORTOWY														
Wskaźniki produktu														
	23. Liczba projektów objętych wsparciem w ramach Osi Priorytetowej w tym : z zakresu infrastruktury drogowej z zakresu infrastruktury kolejowej z zakresu poprawy dostępności do węzłów transportowych	szt.	Realizacja	0	0	0	4	-	-	-	-	-	4	
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
				0	0	0	2	-	-	-	-	-	2	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	27	-	30	30	
				-	-	-	-	-	-	8	-	10	10	
				-	-	-	-	-	-	5	-	5	5	
			Wartość bazowa	0										
				0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	8	13	19	20	20	20	20	
-	-	-		0	0	1	3	3	3	3				
-	-	-		2	3	6	6	6	6	6				
P.23.1.1 - P.23.3.2	24. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) dróg	km	Realizacja	0	0	0	20,88	-	-	-	-	-	20,88	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	145	-	160	160	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	49,44	64,89	113,08	114,26	114,26	114,26	114,26	
P.16.1.1 - P.16.1.2	25. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) linii kolejowych	km	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	140	-	170	170	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0,87	141,13	141,13	141,13	141,13	
4.1 Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej														
	26. Liczba projektów zrealizowanych (ogółem) w miastach na prawach powiatu na obszarach poza miastami na prawach powiatu	szt.	Realizacja	0	0	0	4	-	-	-	-	-	4	
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
				0	0	0	4	-	-	-	-	-	4	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	
				-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	
				-	-	-	-	-	-	-	-	26	26	
			Wartość bazowa	0										
				0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	8	13	19	20	20	20	20	
-	-	-		0	3	5	5	5	5	5				
-	-	-		8	10	14	15	15	15	15				

P.23.1.1, P.23.1.2, P.23.1.3, P.23.3.2	27. Długość wybudowanych dróg, w tym : - długość wybudowanych obwodnic;	km	Realizacja	0	0	0	6,66	-	-	-	-	-	6,66
				0	0	0	7,97	-	-	-	-	-	7,97
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35
				-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
			Wartość bazowa	0									
				0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	6,66	8,01	17,36	18,19	18,19	18,19	18,19
				-	-	-	7,97	7,97	16,34	16,34	16,34	16,34	16,34
P.23.2.1, P.23.2.2, P.23.2.3	28. Długość przebudowanych dróg	km	Realizacja	0	0	0	11	-	-	-	-	-	11
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	39,4	53,1	75,15	75,5	75,5	75,5	75,5
4.2 Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej													
P.16.1.1 P.16.1.2	29. Długość wybudowanych / przebudowanych linii kolejowych	km	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	170	170
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0,87	141,13	141,13	141,13	141,13
	30. Liczba wybudowanych / przebudowanych przejazdów kolejowych / bezkolizyjnych	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	74	74
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	111	111	111	111
4.3 Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych													
P.23.1.1, P.23.1.2, P.23.1.3	31. Długość wybudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych	km	Realizacja	0	0	0	0,27	-	-	-	-	-	0,27
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0,27	0,27	1,78	1,78	1,78	1,78	1,78

P.23.2.1, P.23.2.2, P.23.2.3	32. Długość przebudowanych dróg stanowiących bezpośredni dostęp do węzłów transportowych	km	Realizacja	0	0	0	2,95	-	-	-	-	-	2,95
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	3,11	3,51	18,79	18,79	18,79	18,79	18,79
Wskaźniki rezultatu													
R.23.2.1, R.23.2.2	33. Korzyści monetarne ze skrócenia czasu podróży na wybudowanych/zmodernizowanych drogach	euro/rok	Realizacja	0	0	0	239 604	-	-	-	-	-	239 604
			Wartość docelowa	-	-	-	0	-	-	85 000 000	-	90 000 000	90 000 000
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	175 056	4 675 659	18 860 952	43 295 543	92 112 308	92 112 308	92 112 308
	34. Łączna redukcja czasu przejazdu transportem kolejowym na modernizowanych liniach	min.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	96	-	120	120
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	0,49	33,32	33,32	33,32
4.1 Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej													
R.23.2.1, R.23.2.2	35. Oszczędność czasu przejazdu:	min./(euro/rok)	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
				0	0	0	239 604	-	-	-	-	-	239 604
	Wartość docelowa		-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	80 000 000	80 000 000
	Wartość bazowa		0										
			0										
korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu	Szacowana realizacja	-	-	-	3,51	15,77	29,3	55,47	61,14	61,14	61,14		
		-	-	-	175 056	3 910 362	17 980 363	38 214 483	79 635 040	79 635 040	79 635 040		
4.2 Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej													
R.16.1.1 R.16.1.2	36. Oszczędność czasu przejazdu w przewozach skrócenie czasu przejazdu (łączna redukcja czasu przejazdu)	min./(euro/rok)	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
	Wartość docelowa		-	-	-	-	-	-	-	-	-	120	120
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 000 000	7 000 000
	Wartość bazowa		0										
			0										
korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu	Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	0	0,49	33,32	33,32		
		-	-	-	0	0	0	14 991	7 411 199	7 411 199	7 411 199		

4.3 Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych														
R.23.2.1, R.23.2.2	37. Oszczędność czasu przejazdu:	min./(euro/rok)	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
	skrócenie czasu przejazdu			0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
				-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 000 000	10 000 000
			Wartość bazowa	0										
	korzyści monetarne ze skrócenia czasu przejazdu			0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0,92	2,92	13,03	13,03	13,03	13,03	
			-	-	-	0	765 297	880 589	5 066 069	5 066 069	5 066 069	5 066 069		
5. ŚRODOWISKO I ENERGETYKA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU														
Wskaźniki produktu														
	38. Liczba projektów z zakresu gospodarki odpadami	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	5	-	6	6	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	1	2	2	3	4	4	
	39. Liczba projektów z zakresu gospodarki wodnej w tym: - liczba projektów z zakresu zwiększenia retencyjności	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11	-	12	12	
				-	-	-	-	-	-	3	-	3	3	
			Wartość bazowa	0										
				0										
	40. Liczba wdrożonych w ramach programu projektów wsparcia zarządzania ochroną środowiska	szt.	Szacowana realizacja	-	-	-	4	5	8	9	9	9	9	
				-	-	-	0	1	3	4	4	4	4	
			Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	6	-	8	8	
	41. Liczba projektów z zakresu energetyki odnawialnej	szt.	Wartość bazowa	0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	10	14	15	15	15	15	
				-	-	-	0	10	14	15	15	15	15	

	42. Liczba projektów z zakresu poszanowania energetyki	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	13	-	15	15	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	3	24	30	33	34	34	34	
Wskaźniki rezultatu														
	43. Odpady komunalne trafiające do regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów wspartych w ramach Programu	%	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	11,5	-	14	14	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	10,73	10,73	10,73	10,73	10,73	
R.53.2.1	44. Stworzone możliwości retencyjne w wyniku realizacji projektów	tys.m3	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	30 000	-	30 000	30 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	35	44,55	765,57	769,02	769,02	769,02	769,02	
R.53.2.3	45. Liczba osób zabezpieczonych przed powodzią w wyniku realizacji projektów	osoby	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	400 000	-	440 000	440 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	15 940	16 791	41 965	41 994	41 994	41 994	41 994	
P.39.1.3, P.40.1.5, P.40.1.6, P.41.1.8, P.41.1.9, P.42.1.4, P.42.1.5, P.43.1.4, P.43.1.5	46. Potencjalna moc zainstalowana w elektrowniach i elektrociepłowniach opartych o odnawialne źródła energii	MW	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17	-	21,2	21,2	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	8,03	2658,62	3568,61	3697,65	3742,41	3742,41	3742,41	
	47. Potencjalna energia wytworzona w elektrowniach i elektrociepłowniach opartych o odnawialne źródła energii	MWh	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	72 000	-	90 000	90 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	150	6750	6778,56	6778,56	6778,56	6778,56	

R.53.2.2	48. Powierzchnia terenów objętych monitoringiem zagrożenia powodziowego w wyniku realizacji projektów	km2	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	6 375	-	8 500	8 500	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	60	60	60	60	
6. TURYSTYKA I DZIEDZICTWO KULTUROWE														
Wskaźniki produktu														
	49. Liczba wspartych projektów z zakresu turystyki w tym: liczba projektów dotyczących budowy i modernizacji obiektów turystycznych liczba projektów dotyczących promocji turystycznej	szt.	Realizacja	0	0	0	3	-	-	-	-	-	3	
				0	0	0	3	-	-	-	-	-	3	
				0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	25	-	30	30	
				-	-	-	-	-	-	10	-	12	12	
				-	-	-	-	-	-	15	-	18	18	
			Wartość bazowa	0										
				0										
				0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	3	10	12	12	12	12	12	
				-	-	-	2	7	7	7	7	7	7	
				-	-	-	1	3	5	5	5	5	5	
	50. Liczba projektów dotyczących wsparcia obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	10	-	12	12	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	1	8	11	11	13	13	13	
	51. Liczba projektów wspierających zrównoważony rozwój obszarów cennych przyrodniczo	szt.	Realizacja	0	0	0	3	-	-	-	-	-	3	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	17	-	20	20	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	7	7	7	7	7	7	7	
Wskaźniki rezultatu														
P.57.1.1	52. Liczba utworzonych/rozwiniętych produktów turystycznych	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	9	-	10	10	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	3	12	16	16	16	16	16	

R.57.2.1	53. Liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej w wyniku realizacji projektów	mln osób w ciągu roku	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	2,6	-	3	3
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	7,20	8,176	8,763	8,768	8,768	8,768	8,768
7. OCHRONA ZDROWIA I SYSTEM RATOWNICTWA													
Wskaźniki produktu													
	54. Liczba projektów z zakresu ochrony zdrowia	szt.	Realizacja	0	0	0	2	-	-	-	-	-	2
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	8	-	10	10
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	6	9	9	11	11	11	11
	55. Liczba projektów z zakresu zintegrowanego systemu ratownictwa	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	8	-	9	9
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	6	8	8	8	8	8
Wskaźniki rezultatu													
	56. Liczba ludności objętej programami profilaktycznymi z zakresu chorób nowotworowych, układu sercowo-naczyniowego oraz cukrzycy	osoby	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	1 mln	-	1,1 mln	1,1 mln
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	1 240	3 160	4 712	6 712	6 712	6 712	6 712
	57. Obszar województwa pomorskiego objętego ścieżką życia - 8 minut ^(b)	% powierzchni województwa	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	20	-	25	25
			Wartość bazowa	15									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

8. LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA													
Wskaźniki produktu													
58. Liczba zrealizowanych projektów inwestycyjnych w tym: z zakresu infrastruktury drogowej z zakresu uzbrojenia terenów pod inwestycje z zakresu turystyki z zakresu infrastruktury ochrony środowiska w tym: dotyczących budowy/rozbudowy kanalizacji sanitarnych	szt.	Realizacja	0	0	3	36	-	-	-	-	-	36	
			0	0	2	22	-	-	-	-	-	22	
			0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			0	0	0	8	-	-	-	-	-	8	
			0	0	1	4	-	-	-	-	-	4	
			0	0	1	3	-	-	-	-	-	3	
		Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	110	-	125	125	
			-	-	-	-	-	-	16	-	20	20	
			-	-	-	-	-	-	4	-	5	5	
			-	-	-	-	-	-	45	-	50	50	
			-	-	-	-	-	-	32	-	35	35	
			-	-	-	-	-	-	27	-	27	27	
		Wartość bazowa	0										
			0										
			0										
			0										
			0										
			0										
		Szacowana realizacja	-	-	-	83	146	156	157	158	158	158	
			-	-	-	30	42	42	42	42	42	42	
			-	-	-	3	5	5	5	5	5	5	
-	-		-	23	33	34	34	34	34	34			
-	-		-	26	53	62	63	64	64	64			
-	-		-	20	45	52	53	54	54	54			
P.23.1.2, P.23.1.3, P.23.2.2, P.23.2.3	59. Długość wybudowanych/przebudowanych (zrekonstruowanych) dróg	km	Realizacja	0	0	5,95	81,76	-	-	-	-	81,76	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	36	-	45	45
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	136,81	142,2	142,2	142,2	142,2	142,2	142,2
Wskaźniki rezultatu													
	60. Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych na obszarach wiejskich i w miastach do 35 tys. mieszkańców	ha	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40	-	50	50
			Wartość bazowa	0									
			Szacowana realizacja	-	-	-	0	31,6	79,87	79,87	79,87	79,87	79,87

R.46.1.2	61. Liczba osób przyłączonych do kanalizacji w wyniku realizacji projektów	tys. osób	Realizacja	0	0	0,677	0,677	-	-	-	-	-	0,677	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	70	-	70	70	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	14,75	36,86	44,21	49,52	50,69	50,69	50,69	
	62. Liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów w wyniku realizacji projektów	tys. osób	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	400	-	450	450	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	
9. LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE														
Wskaźniki produktu														
	63. Liczba projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej, sportowej i kulturalnej	szt.	Realizacja	0	0	0	8	-	-	-	-	-	8	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	27	-	30	30	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	21	50	54	55	55	55	55	
	64. Liczba projektów z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	40	-	50	50	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	3	19	26	27	28	28	28	
	65. Liczba projektów zrealizowanych w oparciu o lokalne partnerstwa	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	200	-	250	250	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	8	12	14	14	14	14	14	
Wskaźniki rezultatu														
R.75.1.1, R.75.2.2	66. Liczba uczniów korzystających z infrastruktury edukacyjnej wspartej w wyniku realizacji projektów	osoby	Realizacja	0	0	0	96	-	-	-	-	-	96	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	4 500	-	5 000	5 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	961	5 914	7 729	7 899	8 159	8 159	8 159	

R.79.1.1	67. Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej wspartej w wyniku realizacji projektów	osoby	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	9 000	-	10 000	10 000	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	16 255	145 058	167 656	181 004	181 404	181 404	181 404	
	68. Liczba placówek wyposażonych w sprzęt medyczny w wyniku realizacji projektu	szt.	Realizacja	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	35	-	40	40	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	3	24	32	33	34	34	34	
10. POMOC TECHNICZNA														
Wskaźniki produktu														
	69. Liczba etatów współfinansowanych z RPO WP (w tym IP)	osoby	Realizacja	38	154	177	215	-	-	-	-	-	215	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	150	-	150	150	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	227	200	200	200	200	200	200	
	70. Liczba zorganizowanych szkoleń i wydarzeń informacyjno-promocyjnych	szt.	Realizacja	0	3	218	242	-	-	-	-	-	242	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	220	-	270	270	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	300	375	400	450	500	550	550	
	71. Liczba wspartych projektów	szt.	Realizacja	0	0	0	21	-	-	-	-	-	21	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	120	-	120	120	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	80	95	110	125	140	155	170	

Wskaźniki rezultatu														
R.85.1.1	72. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla beneficjentów współfinansowanych z pomocy technicznej	osoby	Realizacja	-	461	3250	4052	-	-	-	-	-	4052	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	5 000	-	6 300	6 300	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	4000	4500	4800	5000	5100	5200	5200	
	73. Projekty, które przeszły pozytywnie ocenę formalno-techniczną w % wszystkich złożonych projektów	%	Realizacja	-	53,2	67	77	-	-	-	-	-	77	
			Wartość docelowa	-	-	-	-	-	-	85	-	85	85	
			Wartość bazowa	0										
			Szacowana realizacja	-	-	-	70	75	80	85	85	85	85	
Uwagi														
a) - założono 20% oszczędności czasu (obecny czas dostępności - 100 min)														
b) - ścieżka życia - pojęcie uwzględniające wszystkie czynniki mające wpływ na ocalenie życia człowieka, od momentu, w którym uległ nagłemu urazowi bezpośrednio zagrażającemu jego życiu w wyniku działania czynnika wewnętrznego (samoistnego chorobotwórczego) lub zewnętrznego.														
Ze względu na fakt, iż kategorie interwencji funduszy strukturalnych w ramach RPO WP występują w kilku Priorytetach te same kody wskaźników pojawiają się w kilku Osiach Priorytetowych (m.in. kody wskaźników w ramach kategorii interwencji nr 23, 44, 53, 57, 58, 61, 75 oraz 76). Przykład stanowi kod wskaźnika produktu nr P 23.1.2 "Długość wybudowanych dróg powiatowych", który pojawia się w Działaniu 4.1 oraz 8.1.														
Niespójności dotyczące wartości wskaźników w poszczególnych latach wynikają z tego, iż w tabeli zostały podane dane pochodzące z rejestru prowadzonego przez IZ RPO WP, a zatem z najbardziej aktualnych umów o dofinansowanie.														

Tabela 5: Wskaźniki kontekstowe - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
SPOŁECZEŃSTWO							
1	Wskaźnik zatrudnienia ogółem (15 lat i więcej, wg BAEL)	2007	%	GUS-BDL	53,30	48,50	48,10
		2008			53,70	50,40	49,80
		2009			52,50	50,40	49,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
a) wg grup wieku							
15-64 lat		2007	%	Eurostat	65,30	57,00	54,40
		2008			65,90	59,20	58,70
		2009			64,60	59,30	58,10
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
15-24 lat		2007	%	Eurostat	37,10	25,80	27,30
		2008			37,50	27,40	27,90
		2009			35,10	26,80	26,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
25-34 lat		2007	%	Eurostat	77,70	76,40	74,90
		2008			78,10	78,50	77,60
		2009			75,90	77,90	76,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	35-44 lat	2007	%	Eurostat	81,70	80,70	78,60
		2008			82,10	83,00	81,10
		2009			80,70	82,80	80,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	45-54 lat	2007	%	Eurostat	77,50	68,60	68,20
		2008			78,30	71,70	73,10
		2009			77,50	72,80	72,10
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	55-64 lat	2007	%	Eurostat	44,70	29,70	29,70
		2008			45,60	31,60	33,70
		2009			46,00	32,30	34,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
b) ogółem wg płci							
	kobiety	2007	%	GUS-BDL	46,00	41,50	40,70
		2008			46,60	42,90	42,40
		2009			46,10	43,20	40,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	mężczyźni	2007	%	GUS-BDL	61,10	56,40	56,30
		2008			61,30	58,60	58,20
		2009			59,40	58,50	58,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
c) ogółem wg miasto/wieś							
	miasto	2007	%	GUS-BDL	-	46,90	41,70
		2008			-	48,80	44,21
		2009			-	48,90	43,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	wieś	2007	%	GUS-BDL	-	47,90	40,90
		2008			-	49,10	40,14
		2009			-	49,20	39,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
2	Stopa bezrobocia (wg BAEL)	2007	%	GUS-BDL	7,20	9,60	9,50
		2008			7,00	7,10	5,50
		2009			8,90	8,20	6,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym kobiety	2007	%	GUS-BDL	7,90	10,30	9,40
		2008			7,50	8,00	6,80
		2009			8,90	8,70	6,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Stopa bezrobocia rejestrowanego	2007	%	GUS-BDL	-	11,20	10,70
		2008			-	9,50	8,40
		2009			-	12,10	11,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w tym bezrobocia długotrwałego	2007	%	GUS-BDL	3,00	7,00	6,50
		2008			2,58	4,80	3,80
		2009			3,00	4,90	3,80
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
3	Pracujący ogółem	2007	w tys	GUS-publ	-	13 456,97	721,70
		2008			-	13 711,00	736,30
		2009			-	13 449,10	736,80
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-publ	111,50	108,40	110,00
		2008			-	110,45	112,21
		2009			-	108,30	112,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym w sektorze prywatnym	2007	%	GUS-publ	-	75,40	74,70
		2008			-	74,04	73,23
		2009			-	75,70	76,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym MSP (agregacja wg siedziby przedsiębiorstwa)	2007	%	GUS-publ	-	67,90	73,50
		2008			-	68,40	74,71
		2009			-	68,80	76,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
4	Wykształcenie ludności w wieku 15 lat i więcej (BAEL):						
	podstawowe i niepełne podstawowe (w tym gimnazjum); poziom 0-2 (ISCED 1997)	2007	%	Eurostat	37,7***	26,7***	25,9***
		2008			37,7***	25,41	24,45
		2009			37,70	24,30	24,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne; poziom 3-4 (ISCED 1997)	2007	%	Eurostat	41,4***	59,4***	60,2***
		2008			41,4***	59,30	60,26
		2009			41,40	59,00	59,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	wyższe; poziom 5-6 (ISCED 1997)	2007	%	Eurostat	17,5***	13,9***	13,9***
		2008			17,5***	15,29	15,28
		2009			17,50	16,60	16,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
5	Udział osób uczących się i dokształcających w liczbie ludności w wieku 2-64 lat	2007	%	GUS-BDL	9,50	5,10	4,90
		2008			9,50	4,70	4,50
		2009			9,30	4,70	5,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
6	Udział szkół wyposażonych w komputery	2007	%	GUS/RSW	-	74,40	72,60
		2008			-	78,18	75,39
		2009			-	79,00	73,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w tym szkoły podstawowe i gimnazja	2007	%	GUS/RSW	-	88,50	84,80
		2008			-	91,00	89,37
		2009			-	91,40	90,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne	2007	%	GUS/RSW	-	49,40	49,80
		2008			-	59,38	58,86
		2009			-	61,50	61,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym szkoły policealne	2007	%	GUS/RSW	-	46,10	59,30
		2008			-	41,80	42,60
		2009			-	42,90	43,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
7	Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do internetu	2007	liczba	GUS/RSW	-	14,10	16,30
		2008			-	11,20	12,36
		2009			-	10,50	11,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym szkoły podstawowe i gimnazja	2007	liczba	GUS/RSW		14,70	17,40
		2008				12,04	13,99
		2009				11,40	13,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w tym szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne	2007	liczba	GUS/RSW		11,60	12,00
		2008				9,36	9,71
		2009				8,90	9,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym szkoły policealne	2007	liczba	GUS/RSW		35,10	133,50
		2008				13,15	11,61
		2009				11,20	9,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
8	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do internetu w % ogółu gospodarstw domowych	2007	%	GUS-BDL	54,00	36,60	47,00
		2008			60,00	45,70	53,00
		2009			65,00	53,40	58,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
9	Saldo migracji wewnętrznych:	2007	liczba	GUS			2 586,00
		2008					2 151,00
		2009					2 582,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w miastach	2007	liczba	GUS		-47 904,00	-2 918,00
		2008				-38 850,00	-1 505,00
		2009				-41 073,00	1 887,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	na wsi	2007	liczba	GUS		47 904,00	5 504,00
		2008				38 850,00	3 656,00
		2009				41 073,00	4 469,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Saldo migracji zagranicznych	2007	liczba	GUS		-20 485,00	-1 343,00
		2008				-14 865,00	-835,00
		2009				-1 196,00	200,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
10	Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1 tys. mieszkańców	2007	liczba	GUS-BDL		1 441,75	2 790,25
		2008				1 486,14	2 783,81
		2009				1 442,10	2 607,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym turystom zagranicznym	2007	liczba	GUS/RSW		286,40	334,70
		2008				266,90	284,86
		2009				251,90	278,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
11	Ofiary śmiertelne wypadków drogowych:	2007	liczba	GUS-BDL		5 583,00	266,00
		2008				5 437,00	265,00
		2009				4 572,00	257,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	na 100 tys. Ludności	2007	liczba	GUS-BDL		15,00	12,00
		2008				14,26	11,94
		2009				11,98	11,52
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	na 100 tys. zarejestrowanych pojazdów samochodowych	2007	liczba	GUS-BDL		29,00	24,00
		2008				25,48	21,85
		2009				20,80	20,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	(rok poprzedni=100)	2007	%	GUS-BDL		106,50	103,90
		2008				97,40	99,62
		2009				84,10	97,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
12	Liczba ludności korzystającej z przewozów komunikacją miejską	2007	mln	GUS-publ		4 078,00	330,00
		2008				4 066,00	336,00
		2009				3 779,00	291,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
13	Długość dróg publicznych (o twardej nawierzchni) ogółem	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		258 909,70	11 730,90
		2008				261 232,90	11 825,70
		2009				268 372,20	11 873,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	na 100 km ²	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		82,80	64,10
		2008				83,50	64,60
		2009				85,80	64,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym wojewódzkich	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		28 455,00	1 824,80
		2008				28 474,40	1 817,20
		2009				28 410,20	1 800,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym powiatowych	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		114 357,00	5 404,50
		2008				114 384,30	5 378,50
		2009				114 402,00	5 261,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym gminnych	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		97 576,70	3 681,90
		2008				99 855,40	3 728,40
		2009				106 983,10	3 893,10
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
14	Linie kolejowe eksploatowane ogółem	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		20 107,00	1 241,00
		2008				20 196,00	1 245,00
		2009				20 360,00	1 233,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	na 100 km2	2007	km	GUS-publ, GUS-BDL		6,40	6,80
		2008				6,50	6,80
		2009				6,50	6,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
GOSPODARKA							
15	Produkt krajowy brutto na mieszkańca	2007	zł	GUS-BDL		30 873,00	30 396,00
		2008				33 462,00	31 754,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Produkt krajowy brutto na mieszkańca w PPS - UE27=100	2007	%	Eurostat	100,00	54,40	53,60
		2008			100,00	56,20	53,40
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
16	Wzrost PKB w cenach stałych (rok poprzedni = 100)	2007	%			106,80	107,60
		2008				108,40	104,50
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
17	Wartość dodana brutto na 1 pracującego- ogółem	2007	zł	GUS-BDL		75 550,00	80 772,00
		2008				78 778,00	81 388,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	107,24
		2008				100,00	103,30
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	wg sektor.ekonom.- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo,rybołówstwo	2007	zł	GUS-BDL		18 897,00	25 869,00
		2008				17 690,00	23 347,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	136,89
		2008				100,00	132,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	przemysł	2007	zł	GUS-BDL		82 230,00	79 818,00
		2008				85 479,00	76 272,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	97,07
		2008				100,00	89,20
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w tym przetwórstwo przemysłowe	2007	zł	GUS-BDL		77 185,00	77 266,00
		2008				78 590,00	72 926,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	100,10
		2008				100,00	92,80
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	budownictwo	2007	zł	GUS-BDL		86 555,00	88 678,00
		2008				90 644,00	90 100,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	102,45
		2008				100,00	99,40
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	usługi rynkowe	2007	zł	GUS-BDL		101 677,00	99 699,00
		2008				104 629,00	100 407,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	98,05
		2008				100,00	96,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	usługi nierynkowe	2007	zł	GUS-BDL		69 208,00	70 324,00
		2008				73 352,00	75 117,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	Polska=100	2007	%	GUS-BDL		100,00	101,61
		2008				100,00	102,40
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
18	Struktura pracujących wg sektorów ekonomicznych (województwa=100)						
	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybołówstwo	2007	%	GUS-BDL	5,60	16,00	8,70
		2008			5,6*	15,65	8,42
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL		100,20	100,30
		2008				99,81	99,22
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	przemysł ogółem	2007	%	GUS-BDL	19,40	23,20	24,80
		2008			19,4*	22,54	23,96
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL		104,60	104,30
		2008				99,13	98,39
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym przemysł przetwórczy	2007	%	GUS-BDL		20,30	23,07
		2008				19,69	22,27
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL		105,40	104,60
		2008				98,86	98,32
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	budownictwo	2007	%	GUS-BDL	8,20	5,80	6,70
		2008			8,2*	6,12	7,32
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL		113,00	116,00
		2008				107,44	111,37
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	usługi rynkowe	2007	%	GUS-BDL	36,80	37,60	41,30
		2008			36,8*	38,33	41,79
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL		105,80	105,30
		2008				103,94	103,33
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	usługi nierynkowe	2007	%	GUS-BDL			
		2008			29,4*	17,36	18,52
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	rok poprzedni =100	2007	%	GUS-BDL			
		2008				101,19	101,87
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
19	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	2007	licz bezwz	GUS-publ		967,00	1 053,00
		2008				985,00	1 084,00
		2009				981,00	1 118,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym udział MSP	2007	%	GUS-publ		99,87	99,89
		2008				99,87	99,89
		2009				99,90	99,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
20	Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca;	2007	w tys.zł	GUS-publ		5,00	5,60
		2008				5,70	6,31
		2009				5,70	7,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym udział sektora prywatnego	2007	%	GUS-publ		68,00	70,20
		2008				65,50	60,74
		2009				59,60	53,80
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
21	Kapitał zagraniczny w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego na 1 mieszkańca	2007	w tys.zł	GUS-publ		3,50	1,50
		2008				3,83	1,78
		2009				5,00	1,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
22	Nakłady na działalność badawczo-rozwojową w relacji do PKB	2007	%	GUS-BDL	1,83	0,56	0,51
		2008			1,90	0,57	0,51
		2009			2,01	0,60	0,57
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym nakłady finansowane przez podmioty gospodarcze	2007	%	GUS-BDL	1,17	0,14	0,23
		2008			1,21	0,15	0,22
		2009			1,25	0,15	0,25
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
23	Udział przedsiębiorstw, które prowadziły działalność innowacyjną w przemyśle w % przedsiębiorstw w przemyśle	2007	%	GUS-publ		31,80	29,10
		2008				31,90	28,00
		2009					
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
ŚRODOWISKO							
24	Całkowita emisja zanieczyszczeń powietrza:						
	pyłowych	2007	kg/km2	GUS		303,00	191,11
		2008				245,46	180,23
		2009				197,30	143,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	(rok poprzedni=100)	2007	%	GUS		92,50	100,00
		2008				80,94	95,46
		2009				80,40	79,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	dwutlenku siarki (bez CO2)	2007	kg/km2	GUS		2 649,00	1 294,00
		2008				1 930,41	1 202,68
		2009				1 511,40	888,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	(rok poprzedni=100);	2007	%	GUS		92,40	98,80
		2008				72,88	89,32
		2009				78,30	73,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	tlenków azotu	2007	kg/km2	GUS		1 153,00	496,89
		2008				1 058,82	851,34
		2009				1 033,00	451,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	(rok poprzedni=100)	2007	%	GUS		99,70	100,00
		2008				91,80	90,67
		2009				97,60	53,10
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
25	Ludność korzystająca z kanalizacji	2007	tys.	GUS-BDL		22 987,90	1 631,90
		2008				23 259,52	1 655,13
		2009				23 474,50	1 670,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w tym na wsi	2007	tys.	GUS-BDL		3 158,30	266,10
		2008				3 351,40	282,59
		2009				3 503,20	295,30
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w % ludności ogółem	2007	%	GUS-BDL		60,30	73,80
		2008				60,99	74,57
		2009				61,50	74,90
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym na wsi	2007	%	GUS-BDL		21,20	36,00
		2008				22,57	37,96
		2009				23,50	39,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
26	Ludność korzystająca z wodociągów	2007	tys.	GUS-BDL		33 001,80	2 031,20
		2008				33 184,46	1 578,65
		2009				33 296,70	2 064,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym na wsi	2007	tys.	GUS-BDL		10 847,50	595,10
		2008				11 024,02	450,71
		2009				11 126,20	618,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w % ludności ogółem	2007	%	GUS-BDL		86,60	91,90
		2008				87,02	93,25
		2009				87,20	92,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym na wsi	2007	%	GUS-BDL		72,80	80,40
		2008				74,25	85,22
		2009				74,70	82,00
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
27	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków w % ogólnej liczby ludności,	2007	%	GUS-BDL		62,20	79,90
		2008				63,08	80,70
		2009				75,90	70,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	w tym na wsi	2007	%	GUS-BDL		23,80	41,60
		2008				25,74	45,19
		2009				26,90	46,50
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
28	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane:						
	na km2 powierzchni	2007	m3/km2	GUS		6,40	7,00
		2008				6,64	6,86
		2009				6,60	6,80
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
	w % ścieków wymagających oczyszczania	2007	%	GUS-BDL		93,00	90,20
		2008				92,86	90,04
		2009				93,80	98,80
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
29	Udział odpadów poddanych odzyskowi w ogólnej ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) wytworzonych	2007	%	GUS-BDL		76,40	85,00
		2008				74,90	81,70
		2009				73,40	84,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
30	Odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca	2007	kg	GUS-BDL	522,00	265,00	300,00
		2008			524,00	263,17	306,73
		2009			512,00	263,40	313,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
31	Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (moc zainstalowana)	2007	MW	ARE publ		1 353,99	117,33
		2008				1 617,44	215,62
		2009				1 814,00	178,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
32	Udział produkcji energii z OZE w produkcji ogółem	2007	%	ARE publ	15,60	3,40	17,50
		2008			21,00	4,10	24,60
		2009			16,70	5,70	26,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

Lp.	Nazwa zmiennej lub wskaźnika	Rok*	Jedn. Miary	Źródło	Ogółem (średnia)		Województwo Pomorskie
					UE 27	Polska	
33	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej	2007	%	GUS		32,30	32,50
		2008				32,31	32,62
		2009				32,30	32,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
34	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji do ogólnej powierzchni	2007	%	GUS		0,21	0,16
		2008				0,20	0,16
		2009				32,30	32,70
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
35	Powierzchnia zrekultywowanych i zagospodarowanych terenów do ogółu wymagających rekultywacji	2007	%	GUS		3,35	2,92
		2008				2,89	1,89
		2009				3,10	2,20
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
36	Emisja CO2 z zakładów uciążliwych Ogółem	2007	tys. ton/rok	GUS		221 216,60	5 938,80
		2008				214 533,60	5 481,20
		2009				201 534,90	5 397,60
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					
	na 1 mieszkańca	2007	ton	GUS		5,80	2,70
		2008				5,63	2,47
		2009				5,30	2,40
		2010					
		2011					
		2012					
		2013					
		2014					
		2015					

* - dane z EUROSTATU są niedostępne dla roku 2008, w związku z czym zostały podane dla roku 2007.

** - dane z publikacji GUS są niedostępne dla roku 2008, w związku z czym zostały podane dla roku 2007.

*** - dane są niedostępne, w związku z czym zostały podane dla roku 2006.

Tabela 6: Matryca priorytetów, obszarów, celów i inicjatyw flagowych Strategii Europa 2020 oraz kategorii interwencji realizowanych w okresie programowania 2007-2013 - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Priorytety Strategii UE 2020	Obszary/ccele Strategii UE 2020 stanowiące cel jej głównych działań	Wskaźniki dla obszarów/celów Strategii UE 2020	Wstępne wskaźniki dla obszarów/celów Polski	Inicjatywy flagowe UE	Kategorie interwencji PS 2007- 2013 wpisujące się w realizację Strategii 2020 - ujęcie indykatywne*	Alokacja UE Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 - ujęcie indykatywne**
1	2	3	4	5	6	7
Rozwój inteligentny - rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji <i>smart growth</i>	Badania i rozwój, innowacje	3% PKB - wydatki Unii na inwestycje w B+R	1,7% - wydatki Polski na inwestycje w B+R	Unia Innowacji - inicjatywa na rzecz poprawy warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, tak by innowacyjne pomysły przeradzały się w nowe produkty i usługi, które z kolei przyczynią się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy;	3,6,7,8,9	140 064 757 €
	Spółeczeństwo informacyjne	cel określony w Inicjatywie flagowej		Europejska Agenda Cyfrowa -Inicjatywa na rzecz upowszechnienia szybkiego Internetu i umożliwienia gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpania korzyści z jednolitego rynku cyfrowego;	10,13,14	31 065 001 €
	Edukacja	10% - maksymalny odsetek osób przedwcześnie kończących naukę szkolną ; 40% - minimalny odsetek osób z wyższym wykształceniem	4,5% - maksymalny odsetek osób przedwcześnie kończących naukę szkolną ; 45% - minimalny odsetek osób z wyższym wykształceniem	Młodzież w drodze - inicjatywa na rzecz poprawy wyników systemów kształcenia oraz ułatwiania młodzieży wejścia na rynek pracy;	75	22 037 702 €
		75% - wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat	71% - wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat			

Priorytety Strategii UE 2020	Obszary/cele Strategii UE 2020 stanowiące cel jej głównych działań	Wskaźniki dla obszarów/celów Strategii UE 2020	Wstępne wskaźniki dla obszarów/celów Polski	Inicjatywy flagowe UE	Kategorie interwencji PS 2007- 2013 wpisujące się w realizację Strategii 2020 - ujęcie indykatywne*	Alokacja UE Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 - ujęcie indykatywne**
1	2	3	4	5	6	7
Rozwój zrównoważony - wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej; <i>sustainable growth</i>	Klimat, energia, mobilność	cel „20/20/20” w zakresie klimatu i energii - 20% redukcja emisji gazów cieplarnianych, 20% udział RES w konsumpcji energii, 20% wzrost efektywności energetycznej	19% redukcja emisji gazów cieplarnianych, 15% udział RES w konsumpcji energii, 13,6% wzrost efektywności energetycznej	Europa efektywnie korzystająca z zasobów – inicjatywa na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji transportu oraz propagowania efektywności energetycznej;	16,18,23, 25, 26, 28, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 52, 53, 54	428 916 628 €
	Konkurencyjność	cel określony w Inicjatywie flagowej		Polityka przemysłowa w erze globalizacji – inicjatywa na rzecz poprawy otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspierania rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych;	5	15 647 743 €
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. <i>inclusive growth</i>	Zatrudnienie i umiejętności	75% - wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat	71% - wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat	Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia – inicjatywa na rzecz modernizacji rynków pracy i wzmocnienia pozycji obywateli poprzez rozwój kwalifikacji przez całe życie w celu zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej i lepszego dopasowania popytu do podaży na rynku pracy, między innymi dzięki mobilności siły roboczej;	-	-
		10% - maksymalny odsetek osób przedwcześnie kończących naukę szkolną ; 40% - minimalny odsetek osób w wieku 30-34 lat z wyższym wykształceniem	4,5% - maksymalny odsetek osób przedwcześnie kończących naukę szkolną ; 45% - minimalny odsetek osób z wyższym wykształceniem			
	Walka z ubóstwem	20 mln - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem	1,5 mln-2mln - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem	Europejski program walki z ubóstwem – inicjatywa na rzecz zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa.	61, 78, 79	78 133 807 €
* Niektóre kategorie przypisane zostały do więcej niż jednego celu. Kategorie 55-60,81,85-86 nie zostały nigdzie przypisane.						
** Wartości w poszczególnych wierszach liczone są w oparciu o kol. 6. Nie należy sumować kwoty alokacji na poziomie programu, ponieważ niektóre kategorie interwencji realizują jednocześnie kilka priorytetów lub inicjatyw flagowych.						

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorskie w Unii
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
www.pomorskiewunii.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 7a. Wpływ projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 na Strategię UE dla Regionu Morza Bałtyckiego - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
–	–	–	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
I.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Zrównoważony		38	81	86 411 118	77 761 253	43 777 042	43 213 148	153 880 325	136 321 279	81 425 824	80 861 930
1.	Redukcja środków odżywczych w morzu do akceptowalnego poziomu	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.	Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie	46, 51	25	55	47 966 801	43 216 997	24 462 103	24 462 103	94 030 892	83 238 682	48 585 358	48 585 358
3.	Redukcja użytkowania oraz wpływu substancji niebezpiecznych	44, 53, 54	13	26	38 444 316	34 544 256	19 314 939	18 751 045	59 849 433	53 082 597	32 840 466	32 276 572
4.	Region wzorcowy dla czystej żeglugi i transportu morskiego	30-32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Łagodzenie skutków oraz adaptacja do zmian klimatycznych	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Dobrobytu		320	652	164 466 584	146 535 484	102 841 497	94 825 453	373 025 536	329 272 789	237 465 996	209 329 462
6.	Usuwanie przeszkód w rynku wewnętrznym w regionie Morza Bałtyckiego w tym poprawa współpracy w zakresie cel i podatków	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7.	Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji	01-04, 07	29	60	103 544 935	97 135 096	81 675 981	73 659 937	164 239 515	146 250 433	111 992 424	103 812 816

Lp.	Priorytet i Obszar Priorytetowy	Nr kategorii interwencji	Liczba projektów		Wartość podpisanych umów w okresie sprawozdawczym (w EURO)				Wartość podpisanych umów od uruchomienia programu (w EURO)			
			W okresie sprawozdawczym	Od uruchomienia programu	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie ze środków publicznych	Dofinansowanie ze środków publicznych w części odpowiadającej środkom UE
–	–	–	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
8.	Wdrożenie Small Business Act: promocja przedsiębiorczości, wzmocnienie MŚP oraz podniesienie poziomu efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich	05, 08-09, 63, 64, 66	291	592	60 921 649	49 400 388	21 165 516	21 165 516	208 786 020	183 022 357	125 473 572	105 516 646
9.	Wzmocnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
III.	Region Morza Bałtyckiego jako obszar Dostępny i Atrakcyjny		156	263	462 514 765	415 339 068	254 548 627	253 878 790	734 892 119	662 423 024	417 681 892	417 012 055
10.	Poprawa dostępności, efektywności i bezpieczeństwa rynków energetycznych	33-43	49	49	66 099 052	57 953 314	30 365 854	29 696 017	66 099 052	57 953 314	30 365 854	29 696 017
11.	Wzmocnienie wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych	16-29	24	76	281 471 162	250 687 423	158 114 992	158 114 992	466 247 281	421 418 619	273 359 869	273 359 869
12.	Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności	13, 55-57, 62, 75, 76	83	138	114 944 551	106 698 330	66 067 781	66 067 781	202 545 785	183 051 090	113 956 169	113 956 169
IV.	Region Morza Bałtyckiego jako Obszar Bezpieczny		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Uzyskanie statusu wiodącego regionu w zakresie bezpieczeństwa morskiego	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
14.	Wzmocnienie ochrony przed głównymi zagrożeniami na morzu i lądzie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
15.	Obniżenie poziomu przestępczości przygranicznej i szkód powstałych w jej wyniku.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
V.	Ogółem		514	996	713 392 466	639 635 805	401 167 166	391 917 390	1 261 797 980	1 128 017 092	736 573 712	707 203 447

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 7b. EFRR a SRMB - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

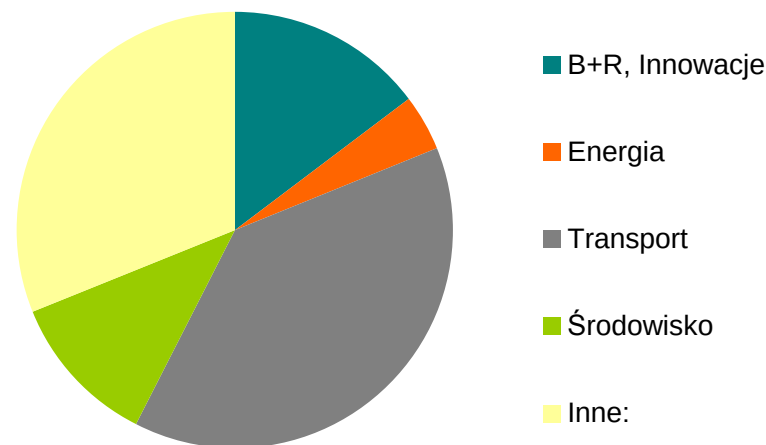
Country (specify)

Convergence/competitiveness/territorial cooperation (specify the programme (specify name of the programme) 2007/2013

Total ERDF amount of the programme:

Główne obszary priorytetowe Strategii	Kwota EFRR w projektach wpisujących się w Strategię (suma 3 i 4)	Kwota EFRR w projektach flagowych wskazanych w Action plan of the	Kwota EFRR w pozostałych projektach wpisujących się w Strategię
1	2	3	4
B+R, Innowacje	103 812 816	0	103 812 816
Energia	29 696 017	0	29 696 017
Transport	273 359 869	0	273 359 869
Środowisko	80 861 930	0	80 861 930
Inne:	219 472 815	0	219 472 815
Przedsiębiorczość, wsparcie dla MSP, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich	105 516 646	0	105 516 646
Edukacja, turystyka i zdrowie	113 956 169	0	113 956 169
Suma	707 203 447	0	707 203 447

Inwestycje dofinansowane z EFRR wpisujące się w SRMB wg obszarów wsparcia

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorskie w Unii
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
www.pomorskiewunii.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Priorytet SRMB	Region Morza Bałtyckiego jako obszar zrównoważony
Obszar priorytetowy SRMB	Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie
Projekt flagowy (tak/nie)	nie
Priorytet, działanie, poddziałanie PO	OP 8 "Lokalna infrastruktura podstawowa" Działanie 8.2 "Lokalna infrastruktura ochrony środowiska"
Tytuł projektu	Modernizacja z rozbudową systemu wodno-ściekowego Gminy Miasta Krynica Morska
Beneficjent	Gmina Miasta Krynica Morska
Lider projektu flagowego (tak/nie)	nie
Data podpisania umowy	26-10-2010
Wartość podpisanej umowy (ogółem)	37 739 852,26 zł
Wartość podpisanej umowy (dofinansowanie UE)	20 109 135,52 zł
Okres realizacji projektu	01-01-2007 - 22-12-2011
Opis projektu, w tym informacja na temat zgodności ze Strategią	Celem strategicznym projektu jest zmniejszenie dysproporcji regionalnych w zakresie wyposażenia w infrastrukturę gospodarki wodno-ściekowej, ochrona cennych przyrodniczo terenów objętych programem NATURA 2000, a także wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem. Przedmiotem projektu jest: - Modernizacja i rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody w Krynicy Morskiej, - Rozbudowa ujęcia wody dla pokrycia zapotrzebowania na wodę w okresie letnim, - Budowa kolektora przesyłowego ścieków z miejscowości Piaski do oczyszczalni ścieków w Krynicy Morskiej, - Rekonstrukcja odwiertu wody mineralnej. Projekt wpisuje się w 2 obszar priorytetowy SUERMB <i>Zachowanie stref przyrodniczych oraz bioróżnorodności, uwzględniając łowiska morskie</i>, przede wszystkim ze względu na rozwiązanie problemu trafiaania niedoczyszczonych ścieków do wód Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej.
Zdjęcia lub wizualizacje	brak

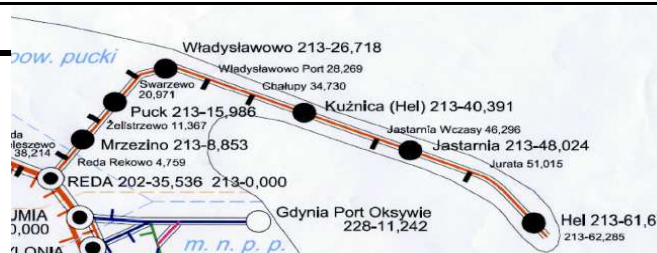

Priorytet SRMB	Region Morza Bałtyckiego jako obszar dobrobytu
Obszar priorytetowy SRMB	Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji
Projekt flagowy (tak/nie)	nie
Priorytet, działanie, poddziałanie PO	OP 1 "Rozwój i innowacje w MSP" Działanie 1.5 "Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych"
Tytuł projektu	Wsparcie tworzenia i rozwoju powiązań kooperacyjnych w Kłastrze Kluczowym Województwa Pomorskiego – Bałtyckim Kłastrze Ekoenergetycznym
Beneficjent	Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk
Lider projektu flagowego (tak/nie)	nie
Data podpisania umowy	Marzec 2011
Wartość podpisanej umowy (ogółem)	2 000 000,00 zł
Wartość podpisanej umowy (dofinansowanie UE)	1 456 613,11 zł
Okres realizacji projektu	01-04-2010 - 30-09-2013
Opis projektu, w tym informacja na temat zgodności ze Strategią	Bałtycki Klaster Ekoenergetyczny ma ugruntowaną pozycję krajowego lidera wśród regionalnych i ponadregionalnych struktur organizacyjnych integrujących działalność gospodarczą, administracyjną i badawczą w sferze ekoenergetyki. Celami strategicznymi Klastra są: - w sferze surowcowej - stymulowanie wzrostu wykorzystania biomasy na cele energetyczne, rozwoju plantacji energetycznych, rozwoju technologii odzysku biomasy z odpadów komunalnych i przemysłowych oraz rozwoju świadomości ekologicznej, - w sferze B+R - stymulowanie rozwoju nowych technologii odnawialnych źródeł energii (OZE), produkcji urządzeń dla bioenergetyki oraz kształcenia specjalistów z tej dziedziny, - w sferze wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej - pobudzanie wzrostu produkcji "zielonej energii", rozwoju kompleksów agroenergetycznych i małych siłowni kogeneracyjnych, - w sferze produkcji urządzeń dla bioenergetyki - wspieranie produkcji modułów i montażu biogazowni (z kogeneracją), urządzeń do przetwarzania biomasy, małych siłowni kogeneracyjnych, oraz „inteligentnych” systemów zasilania osiedli w energię ciepłą.

Zdjęcia lub wizualizacje	Projekt będzie obejmował sześć głównych zadań: I. Powiązania kooperacyjne II. Gromadzenie danych odnośnie rynku OZE III. Szkolenia/wzrost świadomości społeczeństwa IV. Organizacja Klastra V. Promocja VI. Utworzenie i koordynacja Centrum Budownictwa Energooszczędnego Projekt wpisuje się w 7 obszar priorytetowy SUEK Wykorzystanie pełnego potencjału regionu w zakresie badań i innowacji, przede wszystkim ze względu na tworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych między firmami, a także między firmami a jednostkami naukowymi i innymi podmiotami Bałtyckiego Klastra Ekoenergetycznego działającymi na rynku energii – poprzez rozwój komunikacji wewnątrz Klastra oraz promocję Klastra na terenie woj. pomorskiego, w kierunku wzmocnienia powiązań kooperacyjnych, wzrostu innowacyjności i konkurencyjności firm oraz pozyskania nowych członków z tego terenu.
	brak

Priorytet SRMB	Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny
Obszar priorytetowy SRMB	Wzmocnienie wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych
Projekt flagowy (tak/nie)	nie
Priorytet, działanie, poddziałanie PO	OP 4 "Regionalny system transportowy" Działanie 4.2 "Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej"
Tytuł projektu	Rewitalizacja i modernizacja tzw. "Helskiego korytarza kolejowego" - linii kolejowej nr 213 Reda-Hel
Beneficjent	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
Lider projektu flagowego (tak/nie)	nie
Data podpisania umowy	17-11-2010
Wartość podpisanej umowy (ogółem)	220 762 706,22 zł
Wartość podpisanej umowy (dofinansowanie UE)	131 887 621,66 zł
Okres realizacji projektu	01-11-2008 - 02-08-2013
Opis projektu, w tym informacja na temat zgodności ze Strategią	Celem projektu jest uzyskanie, w wyniku modernizacji infrastruktury kolejowej, prędkości do 100 km/h, a także skrócenie czasu jazdy pociągów o ok. 15-25 minut w zależności od taboru, a także poprawa stanu technicznego infrastruktury, zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu podróżowania. Rewitalizacja linii przyczyni się również do poprawy spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego oraz zapewni dostępność do nadmorskich obszarów atrakcyjnych turystycznie i przyrodniczo. Projekt wpisuje się w 11 obszar priorytetowy SUERMB <i>Wzmocnienie wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych</i>, przede wszystkim za względu na usprawnienie obsługi ruchu pasażerskiego i turystycznego na terenach nadmorskich, a także zmniejszenie ruchu kołowego na ww. obszarze, a co za tym idzie wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska naturalnego w pasie nadmorskim.
Zdjęcia lub wizualizacje	

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Pomorskie w Unii
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
www.pomorskiewunii.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Priorytet SRMB	Region Morza Bałtyckiego jako obszar dostępny i atrakcyjny
Obszar priorytetowy SRMB	Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności
Projekt flagowy (tak/nie)	nie
Priorytet, działanie, poddziałanie PO	Op 6 "Turystyka i dziedzictwo kulturowe" Działanie 6.1 "Infrastruktura wzmacniająca potencjał turystyczny"
Tytuł projektu	Budowa przystani jachtowej w Sopocie
Beneficjent	Gmina Miasta Sopotu
Lider projektu flagowego (tak/nie)	nie
Data podpisania umowy	06-05-2009
Wartość podpisanej umowy (ogółem)	74 677 784,38 zł
Wartość podpisanej umowy (dofinansowanie UE)	25 000 000,00 zł
Okres realizacji projektu	30-11-2008 - 30-06-2011

**Opis projektu, w tym informacja
na temat zgodności ze Strategią**

W ramach inwestycji powstanie przystań jachtowa ograniczona bokami głowicy mola, ostrogą mola oraz nowymi falochronami wschodnim i południowym. Wewnątrz portu w trzech basenach wydzielonych pomostami pływającymi przewidziano 103 miejsca dla jachtów. Na głowicy mola powstanie bosmanat, zaplecze socjalne dla żeglarzy oraz mała gastronomia. Z mariny będą korzystać nie tylko żeglarze, ale także służby ratownicze WOPR, oraz – w przypadku złych warunków atmosferycznych – także sopoccy rybacy.

Projekt wpisuje się w 12 obszar priorytetowy SUERMB *Utrzymanie i wzmocnienie atrakcyjności Regionu Morza Bałtyckiego w szczególności poprzez edukację, turystykę i poziom zdrowotności*, przede wszystkim ze względu na fakt, iż nowopowstała marina będzie stanowić dodatkową atrakcję turystyczną dla żeglarzy z kraju i z Europy. Marina stworzy również możliwość organizacji imprez żeglarskich na najwyższym poziomie. Będzie także doskonałą bazą do prowadzenia szkolenia żeglarskiego dla sopockiej młodzieży.

Zdjęcia lub wizualizacje

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik nr VIII do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Formularz sprawozdawczy dotyczący promocji i informacji

Numer programu (CCI):	CCI 2007PL161PO015
Nazwa programu:	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013
Załącznik do sprawozdania nr:	
Okres sprawozdawczy:	Od: 01.01.2010 r. do: 31.12.2010 r.

1. Zrealizowane działania w zakresie informacji, promocji i szkoleń

IZ RPO WP jest odpowiedzialna za informowanie społeczeństwa na temat możliwości dofinansowania projektów w ramach RPO WP oraz za zapewnienie odpowiedniej promocji RPO WP i efektów jego wdrażania. Działania IZ RPO WP w tym zakresie podejmowane są zgodnie z Planem Komunikacji dla Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (PK), zatwierdzonym przez KM RPO WP w dniu 18 lutego 2008 roku. Strategicznym celem PK jest wsparcie realizacji RPO WP w taki sposób, aby zapewnić maksymalne wykorzystanie środków unijnych dostępnych w ramach programu na terenie całego Pomorza. PK przewiduje także działania mające na celu podniesienie poziomu świadomości i wiedzy wśród mieszkańców Pomorza na temat RPO WP i pomocy dostępnej w ramach tego programu, na temat funduszy europejskich, Narodowej Strategii Spójności oraz korzyści płynących z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Horyzontalny cel PK jest skutecznie osiągany poprzez realizację Rocznych Planów Działań Informacyjnych i Promocyjnych dla RPO WP (RPD).

Odbiorcami podejmowanych działań informacyjnych i promocyjnych są przede wszystkim mieszkańcy Pomorza, młodzież, beneficjenci, w tym potencjalni beneficjenci tacy jak np. jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, podmioty będące jednostkami podległymi samorządom terytorialnym bądź realizujące zadania jednostek samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje zrzeszające przedsiębiorców, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz wszystkie inne podmioty wymienione w URPO WP jako beneficjenci poszczególnych działań programu.

Konferencja pt. „3 lata realizacji RPO WP 2007-2013. Plany na przyszłość” odbyła się w dniu 26 marca 2010 r., na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Podczas konferencji zaprezentowane zostały efekty wdrażania Programu, odbyła się promocja realizowanych projektów (w tym projektów UG) oraz omówione zostały plany na najbliższy okres wdrażania RPO WP. Wśród zaproszonych prelegentów znaleźli się m.in. Elżbieta Bieńkowska, Jan Kozłowski Patrick Amblard (KE). W konferencji udział wzięło 200 osób.

IZ RPO WP pracuje nad stworzeniem specjalnej zakładki na stronie internetowej DPR pod którą znajdować się będą przykłady dobrych praktyk. Zakładka na stronie www.dpr.woj-pomorskie.pl zostanie uruchomiona w kolejnym okresie sprawozdawczym.

IZ RPO WP zleciła wykonanie badania ewaluacyjnego nt. skuteczności podejmowanych działań informacyjnych i promocyjnych. Raport z badania zostanie sporządzony w pierwszej połowie czerwca 2011r

W okresie sprawozdawczym IP II, podobnie jak IZ RPO WP, prowadziła działania przede wszystkim takie, które miały na celu podniesienie poziomu wiedzy oraz świadomości ogółu społeczeństwa na temat możliwości korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. Działania IP II były prowadzone zgodnie z RPD i podobnie jak IZ RPO WP adresowała je do takich grup docelowych jak: beneficjenci, potencjalni beneficjenci, młodzież, media, partnerzy społeczni i gospodarczy itp. Wszystkie podejmowane działania koncentrowały się na sześciu głównych obszarach: informacji, promocji, edukacji, Internecie, ewaluacji oraz wymianie doświadczeń.

Dla przejrzystości informacji zamieszczonych w sprawozdaniu za 2010r. w poniższej tabeli przedstawione zostały najważniejsze działania oraz ich szczegółowy opis działań podejmowanych zarówno przez IP II jak i IZ RPO WP.

Lp.	Nazwa działania	Opis działania
Informacja		
Działania IZ RPO WP		
1.	Prowadzenie Sieci Punktów Informacyjnych w województwie pomorskim	a. Prowadzenie i koordynowanie działalności, w oparciu o porozumienie z MRR, Sieci 20 Punktów Informacyjnych w każdym z powiatów województwa, b. Bieżące udzielanie informacji nt. RPO WP (telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz podczas wizyt w punkcie c. Dystrybuowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych – broszury informacyjne rozdawane podczas konsultacji d. Udział w wydarzeniach informacyjnych i promocyjnych, e. Bieżąca współpraca z innymi sieciami informującymi o FE i środkach pomocowych z UE.
2.	Wydanie publikacji na temat RPO i Funduszy UE	a) Przygotowanie 5 tematycznych ulotek informacyjnych nt m.in.: płatności, kontroli, monitoringu, związanych z funduszami, w łącznym nakładzie 20 tyś. b. Przygotowanie 2 publikacji: • magazynu „Pomorskie w Unii”, • magazynu, w którym zaprezentowano dofinansowane projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego pn. „W trosce o dziedzictwo kulturowe – Fundusze Europejskie na Pomorzu”. c. Druk i dystrybucja ww. magazynów.
3.	Ogłoszenia o konkursach RPO WP 2007-2013	Przygotowanie i opublikowanie w prasie o zasięgu regionalnym ogłoszenia prasowego związanego z rundą aplikacyjną RPO WP 2007-2013 – przygotowanie 8 ogłoszenia o konkursie.
4.	Magazyn specjalistyczny „Pomorskie w Unii”	a. Przygotowanie 5 publikacji dotyczącej problematyki funduszy UE i RPO oraz efektów ich realizacji.

		b. Druk i dystrybucja ww. publikacji.
5.	Wkładki prasowe do prasy regionalnej	Przygotowanie i opublikowanie w prasie o zasięgu regionalnym 3 wkładki prasowej poświęconej wybranym projektom realizowanym w ramach RPO WP.
6.	Biuletyn	a) 2000 wydanych egzemplarzy b) dystrybucja w/w egzemplarzy
7.	Działania informacyjne w zakresie Działania 9.3 RPO WP 2007-2013	W okresie sprawozdawczym pytania kierowane do DPROW przez beneficjentów i wnioskodawców koncentrowały się wokół: • terminów kolejnych naborów wniosków oraz możliwości uzyskania dofinansowania w ramach działania 9.3. • przygotowania i składania wniosków aplikacyjnych • informacji o postępach procesu oceny wniosków • poprawiania dokumentów aplikacyjnych • zmian zapisów umów o dofinansowanie • przygotowania i składania wniosków o płatność.
Działania IP II		
8.	Punkt Informacyjny RPO WP	Działanie obejmuje: a. Bieżące udzielanie informacji na pytania (telefonicznie, pocztą elektroniczną oraz podczas wizyt w punkcie); b. Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych; c. Wykorzystanie sieci Punktów Konsultacyjnych do równoczesnego informowania o działaniach Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 dystrybucja materiałów promocyjnych poprzez Punkt Informacyjny; d. poprzez Punkt Informacyjny funkcjonujący łącznie z Regionalnym Punktem Konsultacyjnym ARP organizacja spotkań, szkoleń oraz spotkań informacyjno – warsztatowych;
9.	Ogłoszenia prasowe o konkursach	Ogłoszenia prasowe dotyczące informacji o rozpoczynającym się naborze wniosków o dofinansowanie zamieszczane. Dodatkowo przewiduje się rozpowszechnienie wiedzy na temat OP 1 RPO WP 2007-2013 na łamach prasy lokalnej poza ośrodkiem trójmiejskim.
10.	Newsletter	Działanie obejmuje emisję w cyklach dwutygodniowych informacji kierowanych bezpośrednio do subskrybentów (ponad 7 800 osób) m.in. z zakresu wdrażania OP 1 RPO WP, ogłaszanych konkursów, organizowanych szkoleń i spotkań informacyjnych oraz innych ważnych komunikatów i informacji.
Promocja		
Działania IZ RPO WP		
11.	Stan realizacji NSRO w województwie pomorskim – konferencja z okazji połowy okresu programowania pt. „Efekty realizacji polityki spójności w województwie pomorskim – 4 lata Narodowej Strategii Spójności”	a. Przygotowanie konferencji, której tematem były dotychczasowe efekty wdrażania RPO WP oraz POKL oraz planów na kolejne lata, b. Dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych.

	Konferencja pt. „3 lata realizacji RPO WP 2007-2013. Plany na przyszłość”	a. odbyła się w dniu 26 marca 2010 r b. zaprezentowane zostały efekty wdrażania Programu, odbyła się promocja realizowanych projektów c. w konferencji udział wzięło 200 osób
12.	III Forum Funduszy Europejskich	a) Udział w organizowanym przez MRR forum Funduszy UE poprzez prelekcje na konferencjach tematycznych. b. Przygotowanie stoiska pn. „Pomorskie w Unii”, na którym zachęcano do skorzystania z usług Sieci Punktów Informacyjnych oraz przybliżano zasady ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach RPO WP, c. Dystrybucja materiałów promocyjnych i informacyjnych.
13.	Materiały promocyjne	a. Przygotowanie projektów oraz zlecenie wykonania materiałów promocyjnych (pamięć USB, parasole, kredki, torby papierowe, zakładki magnetyczne, smycze oraz kalendarze) w liczbie 51 633, b. Dystrybucja ww. materiałów.
14.	Działania edukacyjno-promocyjne z mediami regionalnymi	a. Przygotowanie 8 audycji w radiu regionalnym, b. Przygotowanie 14 artykułów prasowych i reklamowych w prasie regionalnej, krajowej oraz zagranicznej.
15.	Kampania promocyjna idei „Pomorskie w Unii” i Sieci Punktów Informacyjnych	a. Przygotowanie kampanii reklamowej pt. „Zmieniamy Pomorskie” informującej o efektach wdrażania programów operacyjnych (RPO WP oraz POKL) oraz promującej ideę „Pomorskie w Unii” na terenie całego województwa pomorskiego, b. Kampania obejmowała promocję usług świadczonych przez Sieć Punktów Informacyjnych, c. Przygotowanie i emisja spotów promocyjnych, d. Kampania promocyjna została przeprowadzona z wykorzystaniem Internetu, prasy lokalnej, regionalnego radia, billboardów oraz citylightów na terenie całego województwa pomorskiego.
16.	Akcje promocyjne z wykorzystaniem maskotki FE Funii	Udział konsultantów Sieci Punktów Informacyjnych w letnich imprezach plenerowych organizowanych w ramach akcji „Lato z radiem”.
17.	Działania promocyjne w zakresie Działania 9.3 RPO WP 2007-2013	a. Przygotowanie i dystrybucję materiałów informacyjnych i promocyjnych b. Przygotowanie i emisja radiowych spotów reklamowych c. Informacje o podsumowaniu konkursów zamieszczane na stornie internetowej
Działania IP II		
18.	Materiały promocyjne i informacyjne	Materiały promocyjne wydawane są w ramach szkoleń, spotkań informacyjnych, konferencji, posiedzeń Zespołów Ekspertów i Grup Strategicznych oraz w ramach potrzeb IP II związanych z promowaniem i informowaniem o Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 oraz poprzez Punkt Informacyjny i Regionalne Punkty Konsultacyjne
19.	Spoty i ogłoszenia radiowe	Działanie obejmuje przygotowanie i emisję ogłoszeń oraz spotów uniwersalnych, które zostały wyprodukowane w 2008 roku. W efekcie realizacji działania nastąpi: a) rozpowszechnienie wiedzy o naborach wniosków o dofinansowanie projektów, o Regionalnym Programie Operacyjnym, Instytucjach

		zaangażowanych i Unii Europejskiej wśród potencjalnych beneficjentów i mieszkańców regionu; b)promocja Funduszy Europejskich w zakresie I Osi Priorytetowej RPO WP (po 10 emisji spotu przewidzianych na każdy z 9 ogłaszanych konkursów w roku 2009)
20.	Audycje radiowe	Audycje rozpowszechniające informacje o roli ARP we wdrażaniu 1 Osi Priorytetowej RPO WP. Emisja audycji ma na celu rozpowszechnienie wiedzy o Regionalnym Programie Operacyjnym i Unii Europejskiej wśród potencjalnych beneficjentów i mieszkańców regionu.
21.	Informacje podsumowujące przeprowadzone konkursy na stronie internetowej IP II	Działanie obejmuje przygotowanie i zamieszczanie na stronie internetowej IP II tekstów podsumowujących przeprowadzone nabory wniosków o dofinansowanie.
22.	Artykuły sponsorowane	Działanie obejmuje opracowanie i emisję 4 artykułów upowszechniających wiedzę na temat Regionalnego Programu Operacyjnego i Funduszy Europejskich, z uwzględnieniem działań realizowanych przez ARP S.A.
23.	Konferencja podsumowująca 2009 rok	Działanie obejmuje zorganizowanie 1 konferencji podsumowującej w roku 2010.
Edukacja		
Działania IZ RPO WP		
24.	Szkolenia dla potencjalnych beneficjentów RPO w ramach konkursów RPO WP 2007-2013	a. Organizacja 13 szkoleń na temat zasad ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach konkursów RPO WP, b. Opracowanie, wydruk oraz dystrybucja materiałów informacyjnych dla uczestników szkoleń.
25.	Szkolenia Sieci Informacyjnej „Pomorskie w Unii”	a. Organizacja 6 szkoleń dot. problematyki NSRO i funduszy UE, b. Opracowanie, wydruk oraz dystrybucja materiałów informacyjnych dla uczestników szkoleń.
26.	Szkolenia dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie RPO WP 2007-2013	Organizacja 3 szkoleń dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie RPO WP 2007-2013, w tym z zakresu Ustawy Prawo zamówień publicznych. Ponadto pracownicy indywidualnie brali udział w szkoleniach organizowanych przez instytucje zewnętrzne.
Działania IP II		
27.	Szkolenia/ spotkania informacyjne	Działanie obejmuje organizację szkoleń i spotkań informacyjnych w wybranych miastach województwa pomorskiego, jak również w siedzibie IP II. Planuje się również spotkania / szkolenia, które będą realizowane w miarę potrzeb na podstawie przekazywanych do IP II zaproszeń ze strony powiatów czy instytucji.
Internet		
Działania IZ RPO WP		
28.	Prowadzenie strony internetowej Departamentu Programów Regionalnych	Bieżące aktualizowanie strony zawierającej dokumenty i informacje dotyczące m.in.: systemu wdrażania RPO WP, informacje o konkursach ogłaszanych w ramach RPO WP, listy beneficjentów oraz informacje na temat działalności IZ RPO WP 2007-2013.

29.	Prowadzenie strony internetowej Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich	Bieżące aktualizowanie strony zawierającej dokumenty i informacje dotyczące m.in.: systemu wdrażania RPO WP 2007-2013, informacje o konkursach w ramach RPO, listy beneficjentów i informacje na temat działalności IZ RPO WP 2007-2013.
30.	Newsletter	Przygotowanie i wysłanie 37 newsletterów, za pomocą którego informowano o aktualnościach związanych z wdrażaniem RPO WP.
Działania IP II		
31.	Strona internetowa IP II	Działanie obejmuje aktualizację oraz serwis strony internetowej www.arp.gda.pl .
Ewaluacja		
Działania IZ RPO WP		
32.	Ewaluacja działań informacyjnych i promocyjnych	Ewaluacja przeprowadzanych spotkań informacyjnych oraz szkoleń poprzez analizę zebranych ankiet oceniających.
Działania IP II		
33.	Ewaluacja działań informacyjnych i promocyjnych	Ewaluacja przeprowadzanych spotkań informacyjnych, szkoleń, działań medialnych i prelekcji poprzez analizę zebranych dostępnych materiałów dotyczących każdego z działań.
Wymiana doświadczeń		
Działania IZ RPO WP		
34.	Grupa Sterująca ds. Promocji i Informacji IK NSRO	Bieżąca współpraca w ramach Grupy Sterującej oraz udział przedstawicieli IZ RPO WP w 3 spotkaniu roboczym.
Działania IP II		
35.	Spotkaniach Zespołu zadaniowego ds. promocji funduszy UE	Działanie obejmuje uczestnictwo członków zespołu zadaniowego z IP II (2 osoby) w cyklicznych spotkaniach Zespołu zadaniowego ds. promocji funduszy UE, koordynowanych i organizowanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WP 2007-2013. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb z inicjatywy Koordynatora zespołu – Departamentu Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, pełniącego rolę Instytucji Zarządzającej RPO WP 2007-2013.
Inne		
36.	Spotkania Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją	Uczestnictwo w pracach Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją.

UWAGA: Nazwy działań oraz ich opisy powinny bazować na nazwach działań i opisach zawartych w tabeli nr 1, znajdującej się w Rocznym planie działań informacyjnych i promocyjnych.

2. Postęp rzeczowy działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych¹⁾

Z uwagi na dużą liczbę wskaźników Tabela jest dołączona do załącznika w formie pliku Excel.

3. Informacja nt. udostępnienia listy beneficjentów

IZ RPO WP publikowała listę beneficjentów programu, zawierającą nazwy beneficjentów, tytuły operacji oraz wielkość wkładu publicznego w Internecie pod adresem: www.dpr.woj-pomorskie.pl W okresie sprawozdawczym lista beneficjentów była aktualizowana 24 razy.

¹⁾ Jeśli ilość danych uniemożliwia wypełnienie tabeli w sprawozdaniu, należy załączyć dodatkową tabelę w formacie xls. Jeśli dane dotyczące wskaźników nie są dostępne, należy zaznaczyć kiedy będą możliwe do zaprezentowania (w polu „Komentarz”).

* niepotrzebne skreślić

4. Informacja nt. współpracy IZ RPO WP oraz IP II z podmiotami wymienionymi w Art. 5 ust. 3 Rozp. 1828/2006.

Prowadząc działania informacyjne, promocyjne oraz szkoleniowe w okresie sprawozdawczym Instytucja Zarządzająca lub instytucja wykonująca zadania w jej imieniu współpracowała z następującymi podmiotami określonymi w Art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006:

☒ Władze krajowe, regionalne lub lokalne oraz agencje rozwoju	☒ Stowarzyszenia handlowe i zawodowe
☒ Partnerzy społeczni i gospodarczy	☒ Organizacje pozarządowe
☒ Organizacje przedsiębiorców	☒ Centra informacji europejskiej
☐ Przedstawicielstwo KE w Polsce	☒ Instytucje oświatowe

5. Informacje nt. analizy i oceny prowadzonych działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych

5.1. Czy w okresie sprawozdawczym były prowadzone badania ewaluacyjne dotyczące skuteczności i efektywności realizowanych działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych?

- ☒ Tak Przeprowadzono badania ankietowe wśród uczestników szkoleń. ☐ Nie

5.2. W wyniku przeprowadzonej oceny działań lub analizy informacji zwrotnych Instytucja Zarządzająca oraz IP II podjęły następujące działania usprawniające:

A. Uwzględniono uwagi uczestników szkoleń (zmiana czytelności materiałów szkoleniowych, ujęcie dodatkowych zagadnień zgodnie z sugestiami).

5.3. Czy w wyniku przeprowadzonej oceny działań, analizy informacji zwrotnych lub z innych powodów Instytucja Zarządzająca planuje dokonać modyfikacji Roczного planu działań informacyjnych i promocyjnych lub Planu komunikacji programu operacyjnego?

- ☐ Tak ☒ Nie

5.4. Zakres planowanych modyfikacji rocznego planu działań lub Planu komunikacji obejmuje (np. grupy docelowe, do których należy wzmocnić przekaz; rezygnacja z istniejącego lub wybór nowego narzędzia/kanału komunikacji): NIE DOTYCZY

A
B
C

5.5. Planowane modyfikacje wynikają z następujących przyczyn: NIE DOTYCZY

A
B
C

5.6. Czy w trakcie prowadzenia działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych Instytucja Zarządzająca zidentyfikowała istotne zagrożenia dla realizacji Roczного planu działań lub Planu komunikacji?

- ☒ Tak ☐ Nie

5.7. Zidentyfikowane istotne zagrożenia dotyczą:

A. Na bieżącą realizację działań informacyjno – promocyjnych wpłynęła sytuacja prawno – finansowa, która powodowała konieczność realizacji ww. zadań w oparciu o niższe niż zakładano budżety i koszty.

6. Informacje dodatkowe

W okresie sprawozdawczym IZ RPO WP nie zrealizowała wszystkich działań z zakresu informacji i promocji lub zrealizowała je w mniejszym zakresie. Do takich działań zaliczyć należy:

- przygotowanie 5 tematycznych ulotek informacyjnych nt. m.in. płatności, kontroli i monitoringu w nakładzie 20 tys. szt. Z uwagi na duże doświadczenie beneficjentów RPO WP w zakresie prawidłowego rozliczania projektów unijnych IZ RPO WP zdecydowała, że bezzasadna jest publikacja ulotek, które zawierałyby jedynie podstawowe informacje w tym zakresie. Zamiast tego działania w pierwszym półroczu 2010r. zorganizowano cykl szkoleń dla beneficjentów z zakresu płatności, kontroli i monitoringu projektów realizowanych ze środków RPO WP,
- udział w forum „Turystyka – rewitalizacja – sport. Forum Fundusze UE i dobre praktyki” okazał się niemożliwy w związku z tym, że wydarzenie to zostało odwołane,
- komiks „Pomorskie Funii”, z uwagi na konieczność obniżenia kosztów na wydatki promocyjne i informacyjne, IZ RPO WP zdecydowała o zaniechaniu akcji promocyjnych, które miały być przeprowadzone w najmłodszych klasach szkół podstawowych i przedszkolach,
- uruchomienie portalu internetowego „Pomorskie w Unii”, w związku ze zmianami organizacyjnymi, zostało przełożone na drugą połowę 2011 roku,
- ewaluacja skuteczności podejmowanych działań informacyjnych i promocyjnych, z uwagi na konieczność zastosowania Ustawy prawo zamówień publicznych, realizacja tego działania została przełożona na 2011 rok.

IZ RPO WP przeprowadziła poniższe działania informacyjno-promocyjne, które są zdefiniowane jako dobre praktyki:

- Pomorskie w Unii - film promujący projekty realizowane dzięki dofinansowaniu z RPO WP. Film promuje wykorzystanie funduszy europejskich w województwie pomorskim oraz przedstawia wybrane projekty, które otrzymały dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W filmie inwestycje zostały pogrupowane w 5 kategorii: Infrastruktura drogowa i transport publiczny, Ochrona zdrowia, Ochrona Środowiska, Edukacja, Turystyka, kultura i rekreacja. Film został wyprodukowany w dwóch wersjach: jako film promocyjny (3:53 sek.) oraz jako spot reklamowy (30 sek.). Został wykonany w technice tilt Shift (tzw. miniaturyzacji). Premiera filmu odbyła się podczas konferencji „Efekty realizacji polityki spójności w województwie pomorskim – 4 lata NSRO” w dniu 17 listopada 2010 r. Następnie film pokazywany był podczas wszelkiego rodzaju eventów, spotkań, posiedzeń (m.in. Sejmiku i Komitetu Monitorującego) konferencji i szkoleń oraz emitowany za pośrednictwem mediów elektronicznych. W 2011 r. planuje się emisję filmu w TV.
- Kampania „Zmieniamy Pomorskie”- Trwała w okresie od 8 listopada do 17 grudnia 2010r. i została zaprojektowana na potrzeby 5 mediów (Internet, radio, prasa, reklama zewnętrzna, telewizja). Kampania Odbiorcami kampanii byli wszyscy mieszkańcy województwa pomorskiego, w szczególności osoby powyżej 25 roku życia. Głównymi celami kampanii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego było uświadomienie mieszkańcom regionu, w jaki sposób i z jakimi efektami wykorzystuje się fundusze unijne. Kampania miała również na celu pokazanie, jak dzięki funduszom europejskim zmienia się województwo pomorskie, co bezpośrednio

ma wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców Pomorza. Wykorzystano elementy kampanii teaserowej, dzieląc ją na dwa etapy.

- Publikacja "W trosce o dziedzictwo kulturowe – Fundusze europejskie na Pomorzu" prezentuje projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. W publikacji zawarto opisy i zdjęcia 25 projektów, m.in. Bazylikii archikatedralnej w Gdańsku Oliwie, Zamku w Malborku, Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, Twierdzy Wisłoujście, Centrum Hewelianum, zabytkowych obiektów sakralnych. Publikacje wydano w 10 tys. egzemplarzy, jako folder A4 (okładka papier kreda 250 g/m², lakier UV miejscowo, środek 16 stron papier kreda mat 130 g/m²). Dystrybucja publikacji odbywała się podczas wszelkiego rodzaju eventów (np. IV forum funduszy europejskich, dni ziemi), spotkań, konferencji, szkoleń oraz przez Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. W 2011 r. planuje się tłumaczenie publikacji na j. angielski oraz dodruk w obu wersjach językowych.

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. jako Instytucja Pośrednicząca II stopnia do wdrażania Osi Priorytetowej 1 RPO WP 2007-2013 w okresie sprawozdawczym realizowała Roczny Plan Działań Informacyjnych i Promocyjnych na rok 2010.

Zgodnie z Harmonogramem ogłaszania konkursów w okresie sprawozdawczym IP II rozpoczęła nabór wniosków o dofinansowanie do konkursu 1.1.1_4, 1.5.2_2 oraz 1.6.2_2. Treść ogłoszenia wraz z wszelkimi dokumentami konkursowymi, umieszczano na stronie internetowej: www.arp.gda.pl. W dniu rozpoczęcia naboru wniosków do konkursu w Dzienniku Bałtyckim publikowano także ogłoszenie informujące opinię publiczną o konkursie.

Strona internetowa www.arp.gda.pl była na bieżąco aktualizowana o przykłady i wskazówki dla przedsiębiorców realizujących projekty związane z OOS, wnioskami o płatność oraz o wytyczne i interpretacje przekazywane przez IZ. Zamieszczano na niej również podsumowania zakończonych konkursów.

Inną formą rozpowszechniania informacji o wdrażanych przez IP II działaniach była emisja informacji kierowanych bezpośrednio do subskrybentów (ponad 7800 osób) za pomocą Newslettera. Przesyłany komunikat zawierał informacje m.in. z zakresu wdrażania OP 1 RPO WP, ogłaszanych konkursów, organizowanych szkoleń i spotkań informacyjnych.

W związku z zaawansowaniem wdrażania OP 1 oraz wyborem przez ZWP kolejnych projektów do dofinansowania, IP II kontynuowała realizację Czwartkowych spotkań informacyjnych w siedzibie ARP S.A. Tematyka spotkań dotyczyła m.in. prawidłowej realizacji i rozliczania projektów, poprawnego przygotowania wniosku o płatność wraz z załącznikami (w tym Procedura Oceny Oddziaływania na Środowisko), najczęściej popełnianych błędów. Formą poinformowania opinii publicznej o możliwości udziału w szkoleniach były między innymi newsletter oraz strona WWW. Dodatkowo strona internetowa www.arp.gda.pl została rozbudowana o nowe zakładki.

W ramach cyklu „Pomorskie w Unii” umieszczano artykuły informujące opinię społeczną o działaniach wdrażanych przez IP II.

Pracownicy IP II uczestniczyli także w konferencjach realizowanych przez inne podmioty wspierające przedsiębiorczość w regionie. Podczas wystąpień prezentowali m.in. możliwości pozyskania dotacji przez przedsiębiorców z funduszy UE oraz omawiali praktyczne aspekty realizacji i rozliczania projektów.

14.12.2010 r. w Filharmonii Bałtyckiej zorganizowana została konferencja pt. "Wszystko co chciałbyś wiedzieć o realizacji i rozliczaniu projektów europejskich, ale bałeś się zapytać" w ramach której podsumowano mijający rok, a także zaprezentowano przedsiębiorcom nowe możliwości pozyskania środków europejskich.

Ocena skuteczności, jakości i użyteczności wybranych narzędzi informacji i promocji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013.

W 2011r. IZ RPO WP zleciło firmie EGO s.c. wykonanie „Badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny skuteczności, jakości i użyteczności wybranych narzędzi informacji i promocji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013”. Głównym celem badania było oszacowanie, w jakim stopniu działania informacyjno – promocyjne podjęte w latach 2007-2010 przez IZ RPO WP oraz IP II przyczyniły się do podniesienia wiedzy i świadomości wśród potencjalnych beneficjentów RPO WP oraz wśród społeczności regionu na temat funduszy europejskich (w tym przede wszystkim RPO WP). Poniżej przedstawiamy najważniejsze wnioski, wynikające z zebranego materiału:

- Plan Komunikacji jest spójny wewnętrznie. Problemem pozostaje tylko umiejscowienie roli marki „Pomorskie w Unii” w strukturze logicznej dokumentu,
- Plan Komunikacji jest spójny ze Strategią Komunikacji Funduszy Europejskich w ramach NSRO oraz Wytycznymi w zakresie informacji i promocji MRR,
- Cele Planu Komunikacji zostały sformułowane prawidłowo, a narzędzia służące ich realizacji są adekwatne,
- Do chwili obecnej większość działań informacyjno-promocyjnych była adresowana do beneficjentów,
- W Planie Komunikacji RPO WP w definiowaniu grup odbiorców pominięto istotną kategorię interesariuszy, czyli partnerów społecznych i gospodarczych (organizacje pozarządowe, instytucje otoczenia biznesu etc.),
- W Planie Komunikacji RPO WP zastosowano wyłącznie wskaźniki na poziomie produktu. Wskaźniki te zostały sformułowane prawidłowo pod względem metodycznym. Zabrakło jednak wskaźników osiągania celów szczegółowych i celów strategicznych. Ponadto, sposób monitorowania Planu Komunikacji nie jest konsekwentny. Nie wszystkie wskaźniki określone w Planie Komunikacji pojawiają się w Planie Działao i nie są mierzone,
- Z 18 wskaźników określonych w Planie Komunikacji, 9 przekroczyło już wartości docelowe. Jednakże nie zostaną osiągnięte wskaźniki publikacji biuletynu oraz efektów współpracy z mediami w postaci pojawiających się artykułów, audycji. Monitoring mediów nie jest prowadzony stąd ciężko skalkulować wyniki prowadzonych działań,
- Aż 81% beneficjentów uważa się za dobrze bądź bardzo dobrze poinformowanych na etapie aplikowania o środki i następnie realizacji projektu,
- Podstawowym źródłem pozyskiwania informacji są serwisy internetowe instytucji wdrażających program. Jest ona wysoko oceniana przez beneficjentów, tak na poziomie informacji ogólnej, jak i dostępu do informacji szczegółowej. Jednak mimo dobrej oceny narzędzie to wymaga wprowadzenia pewnych zmian i korekt,
- 10. Bardzo wysoko oceniony jest bezpośredni kontakt z pracownikami IZ, IP II,
- Firmy doradcze są wyżej cenione jako źródło informacji niż szkolenia IZ, IP II, choć te ostatnie oceniane są także relatywnie wysoko,
- Szkolenia docierają do odpowiedniej liczby odbiorców i z odpowiednim wyprzedzeniem. W chwili badania szkolenia dla beneficjentów koncentrują się wyłącznie na fazie

realizacji oraz rozliczania projektów. Warto jednakże wskazać, iż beneficjenci często delegują na szkolenia niewłaściwe osoby ze swojej instytucji,

- IZ oraz IP II przyjęły różne strategie organizacji szkoleń. Beneficjenci lepiej oceniają dostępność informacji o szkoleniach w przypadku IP II w porównaniu ze szkoleniami organizowanymi przez IZ RPO.
- Jedynie 1,7 % wskazało samodzielnie markę „Pomorskie w Unii”, zaś 30% mieszkańców kojarzy markę po jej przypomnieniu przez pytającego,
- Źródłami wiedzy dla mieszkańców są najczęściej billboardy, telewizja, prasa i Internet, przy czym opinia publiczna nie odróżnia wsparcia RPO WP od PO KL,
- Skojarzenie Urzędu Marszałkowskiego z dystrybucją środków unijnych nie jest powszechne,
- Zdecydowana większość respondentów natyka się bezpośrednio na pozytywne efekty wdrażania Funduszy Europejskich,
- Analiza formy i treści spotów reklamowych, dokonana przez ekspertów ds. PR wskazuje na kilka istotnych niedociągnięć, w tym nieadekwatność przekazu werbalnego z przekazem obrazu, przestarzałość formy reklamy, nieodpowiedni dobór pory roku dla reklamy typu outdoor, brak logo „Pomorskie w Unii” w kampanii,
- Tak IZ RPO, jak IP II oceniają, iż współpraca wewnątrz instytucji w zakresie działań informacyjno - promocyjnych jest bardzo sprawna,
- Współpraca wewnątrz departamentów IZ RPO WP jest oceniana pozytywnie,
- Współpraca z mediami jest znikoma. Wynika to z braku wprowadzania przez UMWP instrumentów aktywizujących ten podmiot w procesie rozpowszechniania efektów RPO.

Podsumowując wyniki przeprowadzonego badania można stwierdzić, iż dotychczas prowadzone działania informacyjno-promocyjne zostały ocenione stosunkowo dobrze. W przypadku niektórych instrumentów należałoby zdecydowanie wzmocnić siłę ich oddziaływania. Ewaluator sformułował kilka istotnych rekomendacji dotyczących narzędzi realizowanych w ramach działań informacyjno-promocyjnych, które IZ RPO WP zamierza wdrożyć:

- Weryfikacja zawartości oraz aspektów technicznych strony internetowej – zaleca się wprowadzenie m.in.:
 - uproszczonego opisu aplikowania o środki w ramach RPO WP,
 - słownika pojęć (najczęściej używanych definicji terminów używanych w procesie aplikowania o środki),
 - udogodnienia dla osób niedowidzących,
 - formularza umożliwiającego użytkownikowi zgłoszenie bezpośrednio ze strony zaobserwowanego błędu w serwisie,
 - opisu dobrych praktyk,
 - informacji o najczęściej popełnianych błędach w trakcie aplikowania i rozliczania projektów,
 - zakładki ze szczegółowymi danymi kontaktowymi do wszystkich osób w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie,
- Prowadzenie monitoringu strony internetowej – umożliwia dokonanie oceny stopnia zainteresowania społeczeństwa informacjami związanymi z wdrażaniem RPO WP,

- Monitorowanie użyteczności szkoleń organizowanych przez IZ i dostosowanie ich do potrzeb beneficjentów – wprowadzenie regularnego monitoringu ankietowego,
- Uwzględnienie firm doradczych jako ogniwa systemu informacji – poprzez stworzenie specjalistycznego newslettera, organizację dedykowanych szkoleń,
- Integracja działań informacyjno-promocyjnych w ramach różnych programów - Wskazane jest położenie nacisku na pozytywne efekty wsparcia a nie złożone i niezrozumiałe nazwy programów operacyjnych, które powinny być zastępowane prostszymi sformułowaniami typu „program regionalny”,
- Poprawa kampanii medialnej - Wprowadzenie media planu jako elementu rocznego planu działania, Różnicowanie kampanii medialnej dla różnych grup docelowych, Bezwzględne wykorzystywanie w kampaniach medialnych logo „Pomorskie w Unii”,
- Aktywniejsze inspirowanie powstawania artykułów prasowych i audycji radiowych/telewizyjnych - Proponuje się podjęcie działań na rzecz ułatwienia dziennikarzom przygotowywania atrakcyjnych dla odbiorców informacji na temat przedsięwzięć realizowanych w ramach RPO WP. Działania te mogą objąć stworzenie newslettera sprofilowanego pod potrzeby dziennikarzy, organizowanie wyjazdów studyjnych w miejsca realizacji kluczowych inwestycji, organizacji szkoleń dla dziennikarzy dot. specyfiki wdrażania funduszy. Im lepiej grupa ta zapozna się z tematyką inwestycji realizowanych w ramach RPO WP, tym ich przekaz będzie bardziej rzetelny.

Wdrożenie ww. rekomendacji przez instytucje uczestniczące w realizacji programu powinno w krótkim czasie przyczynić się do wzrostu efektywności i skuteczności działań informacyjno-promocyjnych.

Załącznik nr VIII do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013

Obszar	Wskaźnik	Jednostka	Rok	2007		2008		2009*		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
			Półrocze	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Wskaźniki na poziomie Roczego Planu Działań																					
Sieć punktów informacyjnych	Liczba funkcjonujących punktów*/**	szt.	Realizacja	-	-	1	1	20	20	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		17		20		20		-		-		-		-		-	
			bazowa																		
	Liczba funkcjonujących punktów* IP2	szt.	Realizacja	-	-		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		1		1		1		-		-		-		-		-	
			bazowa																		
	Liczba odwiedzin	osoby	Realizacja	-	-	20	572	3074	8549	15329	20 302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		1 400		7 600		6 000		-		-		-		-		10 000	
			bazowa																		
	Liczba odwiedzin IP 2	osoby	Realizacja	-	-	20	220	779	857	944	1 071	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		200		400		100		-		-		-		-		10 000	
			bazowa																		
	Liczba zapytań drogą elektroniczną	szt.	Realizacja	-	-	40	378	910	2145	3289	4 467	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		170		11 000		1 000		-		-		-		-		1 200	
			bazowa																		
	Liczba zapytań drogą elektroniczną IP 2	szt.	Realizacja	-	-	200	2200	2455	2757	2844	2 983	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		Brak danych		200		200		-		-		-		-		1 200	
			bazowa																		
	Liczba odpowiedzi udzielonych drogą telefoniczną	szt.	Realizacja	-	-	120	1060	4542	12032	20668	28 758	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		5 800		7 800		8 000		-		-		-		-		41 000	
			bazowa																		
	Liczba odpowiedzi udzielonych drogą telefoniczną IP2	szt.	Realizacja	-	-	1000	8500	9081	11294	11954	12 556	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			docelowa	-		7 000		1 000		1 000		-		-		-		-		41 000	
			bazowa																		

Obszar	Wskaźnik	Jednostka	Rok	2007		2008		2009*		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
			Półrocze	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Konferencje, spotkania, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, warsztatów i innych rodzajów spotkań***	szt.	Realizacja	-	-	-	5	49	86	97	144	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		25		32		15		-		-		-		-		270	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach****	osoby	Realizacja	-	-	-	488	2393	3684	4052	5 548	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		-		3 250		3 000		-		-		-		-		6 300	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba przeprowadzonych konferencji, warsztatów, treningów i innych rodzajów spotkań dla beneficjentów	szt.	Realizacja	-	-	-	0	3	12	13	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		1		12		10		-		-		-		-		-	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba uczestników konferencji, targów, innych imprez masowych	osoby	Realizacja	-	-	-	-	4100	8277	8504	14 848	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		-		10 100		10 000		-		-		-		-		-	
			Wartość bazowa	-																	
Szkolenia/kursy/studia dla pracowników	Liczba przeszkolonych pracowników zaangażowanych we wdrażanie RPO	osoby	Realizacja	-	-	29	165	326	486	642	691	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Wartość docelowa	-		-		-		-		-		-		-		-		150	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczna szkoleń/kursów/studió w dla pracowników	szt.	Realizacja	-	-	-	83	111	152	166	188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Wartość docelowa	-		-		-		-		-		-		-		-		240	
			Wartość bazowa	-																	
	Stopień znajomości procedur i zasad wdrażania NSS przez pracowników instytucji zaangażowanych	(w skali od 1-niski do 10 wysoki)	Realizacja	-	-	-	-	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Wartość docelowa	-		-		8		8		-		-		-		-		-	
			Wartość bazowa	-																	
Wizytacje projektów, ekspozycje projektów	Wizytacje projektów, ekspozycje projektów	szt.	Realizacja	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Wartość docelowa	-		-		-		2		-		-		-		-		5	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba osób uczestniczących w wizytacjach	osoby	Realizacja	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			Wartość docelowa	-		-		-		20		-		-		-		-		50	
			Wartość bazowa	-																	

208

Obszar	Wskaźnik	Jednostka	Rok	2007		2008		2009*		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
			Półrocze	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Serwisy internetowe	Liczba serwisów**	szt.	Realizacja	-	-	-	2	3	4	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		2		5		4				-		-		-		-	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba odwiedzin serwisów	szt.	Realizacja	-	-	-	brak danych	121 889	484508	787 508	1 823 781	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		8000/m-c		100 000		80 000		-		-		-		-		800 000	
			Wartość bazowa	-																	
Newsletter	Liczba rozesłanych informacji w Serwisie Informacyjnym	szt.	Realizacja	-	-	-	83	198	303	338	379	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		420		500		50		-		-		-		-		420	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba zarejestrowanych podmiotów, które otrzymują komunikaty poprzez Serwis Informacyjny	osoby	Realizacja	-	-	-	690	1867	3095	4897	7 112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		600		500		600		-		-		-		-		600	
			Wartość bazowa	-																	
Publikacje, broszury informacyjne, ulotki, reklamy, plakaty, materiały audiowizualne	Liczba tytułów/rodzajów wszystkich publikacji, broszur, ulotek informacyjnych	szt.	Realizacja	-	-	-	6	48	64	64	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		6		12		10		-		-		-		-		9	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba egzemplarzy wszystkich publikacji, broszur i ulotek informacyjnych itp.*****	szt.	Realizacja	-	-	-	24000	379000	1311012	1311012	1 323 012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		24 000		90 000		50 000		-		-		-		-		1 000 000	
			Wartość bazowa	-																	
Biuletyn	Liczba egzemplarzy biuletynu	szt.	Realizacja	-	-	-	-	-	-	0	2 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		-		-		8 000		-		-		-		-		50 000	
			Wartość bazowa	-																	
	Liczba numerów biuletynu	szt.	Realizacja	-	-	-	-	-	-	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			Wartość docelowa	-		-		-		4		-		-		-		-		24	
			Wartość bazowa	-																	

Obszar	Wskaźnik	Jednostka	Rok	2007		2008		2009*		2010		2011		2012		2013		2014		2015			
			Półrocze	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II		
Akcje medialne/edukacyjne	Liczba artykułów prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych będących wynikiem bezpośredniej współpracy z przedstawicielami mediów	szt.	Realizacja	-	-	-	-	-	-	brak danych	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			Wartość docelowa	-		-		-		20		-		-		-		-		400			
			Wartość bazowa	-																			
Informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów	Liczba tablic pamiątkowych, bilbordów, imprez promocyjnych	szt.	Realizacja	-	-	-	-	-	-	1	290												
			Wartość docelowa	-		-		-		50		-		-		-		-		100			
			Wartość bazowa	-																			
Wymiana doświadczeń	Liczba grup roboczych	szt.	Realizacja	-	-	-	-	3	7	10	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			Wartość docelowa	-		-		3		2		-		-		-		-		-			
			Wartość bazowa	-																			
	Liczba spotkań grup roboczych	szt.	Realizacja	-	-	-	-	2	5	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			Wartość docelowa	-		-		8		6		-		-		-		-		-			
			Wartość bazowa	-																			
Materiały promocyjne	Liczba rodzajów wszystkich materiałów promocyjnych	szt.	Realizacja	-	-	-	15	20	30	37	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			Wartość docelowa	-		10		20		14		-		-		-		-		-			
			Wartość bazowa	-																			
	Liczba egzemplarzy wszystkich materiałów promocyjnych	szt.	Realizacja	-	-	-	16500	28500	55451	81951	95 784	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			Wartość bazowa	-		20 000		56 000		40 000		-		-		-		-		-			

* Rok rozpoczęcia funkcjonowania PIFE

** Wskaźnik nie został podany w ujęciu kumulatywnym ze względu na specyfikę.

*** Wskaźnik odpowiada wskaźnikowi z Rocznego Planu Działań Informacyjnych i Promocyjnych na 2010r. "Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, warsztatów i innych rodzajów spotkań (Sieć "Pomorskie w Unii")".

**** Wskaźnik odpowiada wskaźnikowi z Rocznego Planu Działań Informacyjnych i Promocyjnych na 2010r. "Liczba osób uczestniczących w spotkaniach (Sieć "Pomorskie w Unii")".

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik nr X: Przykłady projektów komplementarnych - załącznik do sprawozdania za 2010 r. z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 - 2013

Projekty komplementarne			
	Projekt 1	Projekt 2	Na czym polega komplementarność projektów?
Tytuł projektu	Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - rozbudowa - etap 4	Pomorski Park Naukowo-Technologicznego - rozbudowa - etap 3	Oba projekty dotyczą rozbudowy Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego i umożliwią objęcie wsparciem większej ilości podmiotów, świadczenie szerszej gamy usług i elastyczne dopasowywanie do nowych rodzajów potrzeb przedsiębiorców. 3 etap realizowany jest w ramach PO Innowacyjna Gospodarka. W wyniku projektu powstanie nowoczesny kompleks biurowo-laboratoryjny. W tej części Parku będzie można także skorzystać z profesjonalnego doradztwa gospodarczego czy technologicznego. Z kolei środki przyznane z RPO WP pozwolą zrealizować 4 etap rozbudowy Parku, czyli stworzyć Centrum Kreatywnej Przedsiębiorczości.
Nazwa beneficjenta	Miasto Gdynia - Gdyńskie Centrum Innowacji	Miasto Gdynia - Gdyńskie Centrum Innowacji	
Nazwa województwa	Pomorskie	Pomorskie	
Nazwa funduszu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	
Nazwa programu operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	
Nr i nazwa działania	Poddziałanie 1.5.1. Infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych	Działanie 5.3. Wspieranie ośrodków innowacyjności	
Okres realizacji projektu	2009-2012	2009-2012	

Cele projektu	Celem realizacji Projektu jest rozbudowa PPNT i stworzenie nowoczesnej, odpowiadającej potrzebom regionu infrastruktury dla nowego komponentu pod nazwą „Centrum Kreatywnej Przedsiębiorczości”, który umożliwi prowadzenie kompleksowych działań na rzecz zwiększania zdolności firm do wprowadzania innowacji oraz generowania, transferu i komercjalizacji innowacji. Przyczyni się to do podniesienia konkurencyjności innowacyjności przedsiębiorstw w regionie oraz wzrostu aktywności pro-rynkowej wśród instytucji naukowo-badawczych. Centrum Kreatywnej Przedsiębiorczości będzie stymulować rozwój gospodarki opartej na wiedzy oraz ułatwiać tworzenie firm przez przedstawicieli środowiska akademickiego i naukowego. Dzięki działalności Centrum będzie następowała aktywizacja społeczności regionalnej w obszarze innowacyjnej przedsiębiorczości.	Celem realizacji Projektu jest stworzenie optymalnych warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw prowadzących działalność w obszarach badawczo-rozwojowym i innowacyjnym oraz w oparciu o zaawansowane technologie w następujących branżach: ICT i multimedia, elektronika, biotechnologia i ochrona środowiska oraz wzornictwo przemysłowe. Realizacja przedsięwzięć wskazanych w Projekcie, będzie ściśle związana ze wspieraniem firm tworzących rozwiązania innowacyjne oraz z większą absorpcją nowoczesnych technologii w administracji, biznesie oraz edukacji. Kompleksowe wsparcie MSP poprzez dostarczenie nowoczesnej infrastruktury biurowo-laboratoryjnej wraz z zapewnieniem szerokiej oferty usług proinnowacyjnych (m.in. doradztwo, szkolenia, kojarzenie partnerów celem współpracy klastrowej) przyczyni się do rozwoju firm, stymulując przedsiębiorstwa do dalszego tworzenia nowych produktów w danej branży oraz nowych, lepszych miejsc pracy. Projekt będzie wzmacniać rozwój powiązań pomiędzy przedsiębiorcami oraz naukowcami i jednostkami naukowymi.	Dla firm związanych z innowacjami, a także dla środowiska naukowego, powstanie Akademicka Przestrzeń Innowacyjności i Przedsiębiorczości, Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe Zaawansowanych Technologii, Centrum Wzornictwa i Wystaw, a także Regionalny Ośrodek Informacji Patentowej.
---------------	--	--	--

		Udostępnianie odpowiedniej infrastruktury, oferowanie unikalnych usług oraz wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności innowacyjnej umożliwi efektywniejsze wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w gospodarce.	
Całkowita wartość projektu [mln PLN]	81,98	123,06	
Wartość wkładu UE [mln PLN]	50,51	72,97	
Projekty komplementarne			
	Projekt 1	Projekt 2	Na czym polega komplementarność projektów?
Tytuł projektu	Modernizacja i Rozbudowa Laboratoriów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej w Gdańsku - Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna	Laboratorium Innowacyjnych Technologii elektroenergetycznych i Integracji odnawialnych źródeł energii - LINTE ²	Projekty pokazują komplementarny rozwój Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, który inwestuje zarówno w infrastrukturę edukacyjną przeznaczoną przede wszystkim dla studentów, jak i w laboratorium badawczo-rozwojowe nakierowane na zaspakajanie zapotrzebowania przedsiębiorstw na innowacje technologiczne w zakresie nowoczesnej elektroenergetyki.
Nazwa beneficjenta	Politechnika Gdańska	Politechnika Gdańska	
Nazwa województwa	Pomorskie	Pomorskie	
Nazwa funduszu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	
Nazwa programu operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	
Nr i nazwa działania	Działanie 2.1 Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna	Działaniu 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym	
Okres realizacji projektu	2010-2012	2009-2013	

Cele projektu	Celem projektu jest zwiększenie zainteresowania kandydatów kierunkami studiów Elektrotechnika, Automatyka i Robotyka niezbędnymi dla rozwoju gospodarki poprzez unowocześnienie infrastruktury edukacyjnej 8 katedr Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej.	Celem projektu jest uruchomienie na Politechnice Gdańskiej innowacyjnego laboratorium badawczo-rozwojowego o dużej skali i znaczącym oddziaływaniu zarówno na inne ośrodki naukowe, jak i przede wszystkim na otoczenie gospodarcze. Głównym zadaniem laboratorium oraz prowadzonych w nim badań będzie zaspokajanie zapotrzebowania przedsiębiorstw na innowacje technologiczne w zakresie nowoczesnej elektroenergetyki. Popyt na nie będzie gwałtownie wzrastał w związku z realizowanym przez Unię Europejską programem oszczędności energii, redukcji emisji CO2 oraz wspierania rozwoju energetyki odnawialnej i jądrowej. Laboratorium LINTE^2 zapewni bezprecedensowe w skali kraju możliwości badawcze w zakresie elektroenergetyki, energoelektroniki i przyłączania nowoczesnych źródeł energii do sieci. Laboratorium będzie oferować proinnowacyjne usługi B+R, szkolenia, usługi doradcze i projektowe w obszarze elektroenergetyki odnawialnej oraz generacji rozproszonej, przyczyniając się do rozwoju tych dziedzin jako koła zamachowego nowoczesnej gospodarki.	
Całkowita wartość projektu [mln PLN]	5,41	43,81	
Wartość wkładu UE [mln PLN]	4,06	37,24	

Projekty komplementarne			
	Projekt 1	Projekt 2	Na czym polega komplementarność projektów?
Tytuł projektu	Przebudowa ulicy Łostowickiej w Gdańsku	Budowa Trasy W-Z w Gdańsku, odcinek Kartuska – Otomińska	W wyniku realizacji obu projektów zdecydowanie poprawi się przepustowość układu drogowego na górnym tarasie miasta Gdańska oraz skróci czas przejazdu z górnego tarasu miasta Gdańska do centrum.
Nazwa beneficjenta	Miasto Gdańsk	Miasto Gdańsk	
Nazwa województwa	Pomorskie	Pomorskie	
Nazwa funduszu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Fundusz Spójności	
Nazwa programu operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	
Nr i nazwa działania	Działanie 4.1 Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej	Działanie 6.1 Rozwój sieci drogowej TEN-T	
Okres realizacji projektu	2009-2011	2010-2012	
Cele projektu	Celem projektu jest modernizacji części układu komunikacyjnego na tzw. górnym tarasie miasta Gdańska. Przebudowa ul. Łostowickiej od ul. Wojskiego do ul. Kartuskiej ze skrzyżowaniem ulic Kartuska-Nowolipie-Łostowicka bez wątpienia przyczyni się do usprawnienia ruchu samochodowego między dzielnicami leżącymi na górnym i dolnym tarasie miasta. Ulica Łostowicka po przebudowie będzie drogą dwujezdniową i dwupasmową wyposażoną w niezbędną infrastrukturę techniczną.	Bezpośrednim celem projektu jest stworzenie szybkiego i bezpiecznego połączenia ważnych szlaków komunikacyjnych na kierunku wschód-zachód tj. połączenie drogi krajowej S7 (wlotu tzw. „warszawskiego” oraz Autostrady A1 ze Śródmieściem Gdańska. Wybudowanie trasy w ciągu drogi krajowej nr 7 (Żukowo – Gdańsk – Elbląg – Warszawa – Kraków – Chyżne – granica państwa) umożliwi dogodne połączenie Centrum Gdańska z Obwodnicą Trójmiasta i ze wschodnimi terenami przemysłowymi, a także usprawni połączenie pomiędzy Portem Lotniczym w Gdańsku Rębiechowie, a Centrum Gdańska i Stadionem PGE Arena Gdańsk.	
Całkowita wartość projektu [mln PLN]	38,74	149,15	
Wartość wkładu UE [mln PLN]	18,04	100,39	

Projekty komplementarne			
	Projekt 1	Projekt 2	Na czym polega komplementarność projektów?
Tytuł projektu	Rekultywacja składowisk odpadów gmin będących udziałowcami Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”	Racjonalizacja gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”	Projekt realizowany w ramach RPO WP jest uzupełnieniem i domknięciem budowanego na obszarze 3 powiatów kompleksowego systemu gospodarki odpadami. Po wybudowaniu w ramach PO IŚ nowego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” przy pomocy środków RPO WP zostaną zamknięte i poddane rekultywacji funkcjonujące obecnie na tym terenie, stare składowiska odpadów
Nazwa beneficjenta	Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Spółka z o.o.	Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las Spółka z o.o.	
Nazwa województwa	Pomorskie	Pomorskie	
Nazwa funduszu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Fundusz Spójności	
Nazwa programu operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	
Nr i nazwa działania	Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Działanie 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych	
Okres realizacji projektu	2011-2014	2009-2012	
Cele projektu	Celem projektu jest rekultywacja 11 składowisk odpadów istniejących na terenach Gmin uczestniczących w projekcie Racjonalizacja gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” realizowanym w PO IŚ. przedsięwzięcia polegającego na budowie Zakładu Utylizacji Odpadów	Celem głównym przedsięwzięcia jest budowa Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych Stary Las umożliwiającego uporządkowanie gospodarki odpadami w 18 gminach. Natomiast celem strategicznym projektu jest ochrona środowiska poprzez redukcję ilości składowanych odpadów do 30% strumienia wejściowego (czyli odzyskanie 70%), w tym zmniejszenie strumienia składowanych odpadów ulegających biodegradacji poniżej 35% ilości wytworzonych w 1995 r.	

Całkowita wartość projektu [mln PLN]	18,17	115,5	
Wartość wkładu UE [mln PLN]	10,5	70,84	
Projekty komplementarne			
	Projekt 1	Projekt 2	Na czym polega komplementarność projektów?
Tytuł projektu	Kampania promocyjna Żuław	Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej	W ramach projektu realizowanego w PO IG na terenie 11 gmin żuławskich powstanie nowoczesna infrastruktura żeglarska. Komplementarnym uzupełnieniem tego projektu jest natomiast projekt realizowany w RPO WP, w którym promowana będzie sieć rzeczna Żuław dająca możliwość rozwoju wielu form turystyki wodnej na Żuławach.
Nazwa beneficjenta	Gmina Nowy Dwór Gdański	Samorząd Województwa Pomorskiego	
Nazwa województwa	Pomorskie	Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie	
Nazwa funduszu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	
Nazwa programu operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	
Nr i nazwa działania	Działanie 6.2. Promocja i informacja turystyczna	Działanie 6.4 Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym	
Okres realizacji projektu	2010-2011	2009-2012	

Cele projektu	Ogólnym celem partnerskiego projektu 6 gmin żuławskich jest wzmocnienie potencjału turystycznego Żuław, jako regionu jednolitego i tożsamego. Aby utrzymać odpowiednią konkurencyjność obszaru ważne jest wyróżnienie się na tle innych regionów turystycznych poprzez wykształtowanie szeregu wyróżników. Mogą one bazować zarówno na elementach atrakcyjności turystycznej obszaru (jego walorach turystycznych), ale mogą być również świadomie kształtowane przez mieszkańców. Naturalnym wyróżnikiem Delfy Wisły jest istnienie sieci rzecznej dającej możliwość rozwoju wielu form turystyki na Żuławach. Realizacja projektu będzie sprzyjała zwiększeniu świadomości turystycznej mieszkańców regionu oraz turystów, wraz z kształtowaniem właściwych postaw wobec turystyki, rekreacji, środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego Żuław. Kampania Promocyjna Żuław przyczyni się do podniesienia jakości obsługi ruchu turystycznego, zwiększy się także możliwość rozwoju nowych form turystyki i rekreacji.	1. Wzmocnienie rozwoju gospodarczego regionów pomorskiego i warmińsko-mazurskiego poprzez turystyczny rozwój dróg wodnych. 2. Budowa i rozwój zintegrowanego produktu turystycznego charakteryzującego się wysoką konkurencyjnością w skali kraju, będącego atrakcją turystyczną województwa – gospodarza EURO 2012. 3. Rozwój dróg wodnych Delfy Wisły i Zalewu Wiślanego poprzez budowę wysokiej jakości infrastruktury żeglarskiej. 4. Poprawa żeglowności i bezpieczeństwa na szlakach wodnych Żuław Wiślanych i Zalewu Wiślanego. 5. Wydłużenie sezonu turystycznego poprzez zwiększenie ruchu turystycznego, w tym międzynarodowego na obszarze delfy Wisły oraz Zalewu Wiślanego. 6. Poprawa stanu środowiska naturalnego na szlakach wodnych Żuław Wiślanych i Zalewu Wiślanego, w tym zrównoważone wykorzystanie obszarów objętych systemem NATURA 2000. 7. Zmiany sposobu myślenia o Żuław Wiślanych jako regionu rolniczego i peryferyjnego.	
Całkowita wartość projektu [mln PLN]	1,54	82,67	
Wartość wkładu UE [mln PLN]	1,15	41,71	